

לגלאה, מה דלא אתגלי תמן, בגין למיעל בלא כסופא. (הא כל תקונין דדיקנא

אוקימנא דבלהו מתיקונין דדיקנא עתיקא קדישא אוקימנא באדרא קדישא).

שיתא אינון, תשעה אקרוין. תקונא קדמאה, נפק ההוא ניצוצא בוצינא דקרדינותא, ובטש בתחות שערא דרישא, מתחות קוצין דעל אודנין, ונחית מקמי פתחא דאודנין עד רישא דפומא. הא תקונא דא מעתיקא קדישא לא אשתכח, אלא כד נגיד מזלא דעתיקא קדישא, ותלייא מניה ההוא מבוועא דחכמתא (חסר), פד אימא אתמשכא ואתפלילת באורא דכיא, ההוא תוורא נקיט אימא (חסר), וניצוצא עאלת ונפקת, ואתאחד דא בדא, ואתעבדת חד תקונא.

וכד אצטריך סלקא דא על דא, ואתפסנא חד מקמי חדא. ובגין כך פלא אצטריך, חד למעבד נוקמין. וחד לרחמא. ועל האי תאיב להאי דיקנא דוד מלפא, כמה דאוקימנא.

בהאי דיקנא תשעה תקונין אשתכחו, שיתא רבוון דתליין בהו, ומתפשטין בכל גופא. ואלין שיתא דתליין, תליין בשערי דתחות תקרובא דבוסמין. תלת מהאי סטרא, ותלת מהאי סטרא. ובקירותא דדיקנא, תליין תלת אחרנין. חד לעילא בשפון, ותריין באינון שערין דתליין עד טבורא. וכל הגי שיתא, תלת מפאן ותלת מפאן, אתמשכן ותליין פלהון, באינון שערי דתליין ומתפשטין בכל גופא.

ובגין דהגי תלתא אינון בקירו דדיקנא יתיר מפלהו, פתיב בהו שמא קדישא. דכתיב, (תהלים קיח) מן המצר קראתי יה, ענני במרחב יה, יי לי לא אירא. והא דאוקימנא באדרא, מן המצר קראתי יה, מאתר דשרי דיקנא לאתפשטא, דהוא אתר (ס"א דחיק) רחיק מקמי אודנין, שפיר הוא.

ובספרא דאגדתא דבי רב ייבא סבא, הכי אמר ואוקים, דשירותא דדיקנא מחסד עלאה, דכתיב, (דברי הימים א כט) לך יי הגדולה והגבורה והתפארת וגו'. וכלא הוא, והכי שארי, ותשעה אתמשכן ותליין בדיקנא, ומקמי אודנין, הכי שארי, וקיומא לא מתקיימין אלא באתר אחרא, כמה דאוקימנא.

וכד אצטריך עלמא לרחמי, אתגלייא מזלא קדישא. וכל הגי תקונין דבדיקנא יקירא דזעיר אנפין, פלהו רחמי משתכחי. וכד אצטריך לדינא, מתחזייא דינא, וכדין עבדין נוקמין לשנאיהון דישראל, לאינון דעקין להו. (דף רצ"ה ע"ב) כל יקירו דדיקנא, באינון שערי דתליין אינהו, משום דכלא בהאי תליין.

כָּרְ הַנִּי שְׁעָרֵי דְדִיקְנָא דְזַעֲרֵי אַנְפִּין, כְּלֵהוּ קְשִׁישִׁין תְּקִיפִין, מְשׁוּם דְכְלָהוּ
אֲכַפְיִין לְדִינִין, בְּשַׁעְתָּא דְמַזְלָא קְדִישָׁא אַתְגְּלִי. וְכַד בַּעַא לְאַגְחָא
קְרָבָא, בְּהַאי דִיקְנָא אַתְחַזִי כְגַבְרַתְּ תְקִיפָה, מְאָרִי נַצְחֹן קְרַבְיָא. וְכַדִּין מְרִיט
מָאן דְמְרִיט, וְאַגְלִישׁ מָאן דְאַגְלִישׁ.

הַנִּי תְשַׁעָה תְקוּנִין, אַמְרֵן מִשָּׁה זְמַנָּא תְנַיִנָּא, בְּשַׁעְתָּא דְאַצְטְרִיךְ לְאַהֲדָרָא
לוֹן כְּלֵהוּ רַחֲמֵי. דְאָף עַל גַּב דְתַלְיִסְרַת תְקוּנִין לָא אַמְרֵן הַשְׁתָּא,
בְּכּוּנָא תְלִיָּא מְלֵתָא, דְהָא לָא יִיעוּל בְּהַנִּי תְקוּנִין לְאַדְפְּרָא, אֶלָּא בְּמַזְלָא
אַתְפּוּוֹן, וְאַדְפֵּר לֵיהּ. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (במדבר יד) וַעֲתָה יִגְדַל נָא כַח יְיָ. מָאן
כַּח יְיָ. הַהוּא דְאֶקְרִי מַזְלָא קְדִישָׁא, סְתִימָא דְכָל סְתִימִין. דְחִילָא דָּא,
וְנִהֲרֵוּ דָּא, מִמַּזְלָא תְלִי. וְכִינֹן דְאָמַר מִשָּׁה דָּא, וְאַדְפֵּר דָּא, וְאַתְפּוּוֹן בֵּיהּ,
אָמַר הַנִּי תְשַׁעָה תְקוּנִין, דְתַלְיִין בְּזַעֲרֵי אַנְפִּין. בְּגִין דִּינִהֲרֵוּ כְלָהוּ, וְלָא
יִשְׁתַּכַּח דִּינָא. וְעַל דָּא כְלָא בְּמַזְלָא תְלִי.

הַאי דִיקְנָא כַד שְׂרָאן שְׁעָרֵי (ס"א לְאַתְעָרְבָא) לְאַתְעָרָא (נ"א לְאַתְאַרְבָּא), אַתְחַזִי כְגַיְבֵר
תְקִיפָה כְּגַיְבֵר מְאָרִי נַצְחֹן קְרַבִּין. בְּהַאי דִיקְנָא, נְגִיד מִשָּׁח דְרַבּוּת
מַעֲתִיקָא סְתִימָאָה. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים קלג) כִּשְׁמֵן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יוֹרֵד
עַל הַזָּקֵן זָקֵן אַהֲרֹן.

אַלְיֵן שְׁעָרֵי לָא חַפְיִין עַל שְׁפּוּוֹן, וְשְׁפּוּוֹן כְּלֵהוּ סוּמְקִין כְּוּוֹרְדָּא. דְכְתִיב,
(שיר השירים ה) שִׁפְתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים. שְׁפּוּוֹן מְרַחֲשֵׁן גְבוּרָה, מְרַחֲשֵׁן
חֲכָמְתָּא. בְּאַיְנוֹן שְׁפּוּוֹן תְלִיִין טַב וּבִישׁ, חַיִּי וּמוֹתָא. מְאַלִּין שְׁפּוּוֹן תְלִיִין
מְאַרְיֵהוֹן דְאַתְעָרוּתָא, דְכַד מְרַחֲשִׁין אֵלִין שְׁפּוּוֹן, מִתְעָרִין כְּלָא לְמַגְזֵר
(פארי) דִינָא, בְּכָל בְּתֵי דִינִין, (דְמְדוּרִיהוֹן כְּהוֹן, וְכִינֹן כְּךָ) דְאַקְרוּן עִירִין. דְכְתִיב, (דניאל
ד) בְּגִזְרַת עִירִין פְּתַגְמָא וּמְאַמֵּר וְגו'.

מְאִי עִיר. בְּסַפְרָא דְאַגְדָּתָא, תְנִינֹן כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שמואל א כח) וַיְהִי עֶרְף.
דְּמִתְעָרִין דִינִין לְאַיְנוֹן דְלָא אַתְרַחֲמִימוּ לְעִילָא, בְּגִין כְּךָ מִתְעָרִין אֵלִין
דְאַיְנוֹן מְאָרִי דְכְבוּ, (ס"א לְהוּ) (דְכְלָהוּ) וְעַם כָּל דָּא בְתַרִי גְוּוּנֵי בְרַחֲמֵי וְדִינָא,
וְעַל דָּא אַקְרוּן עִיר וְקְדִישׁ דִינָא וְרַחֲמֵי.

וּבְאַלְיֵן שְׁפּוּוֹן, אַתְחַזִי פּוּמָא כַד אַתְפַּתַּח. רִוּחָא דְנַפְיָק מִן פּוּמָא, בֵּיהּ
מִתְלַבְּשִׁין כְּמָה אֶלְף וְרַבְבָּן. וְכַד אַתְפַּשְׁט, מִתְלַבְּשִׁין בֵּיהּ נְבִיאָן
מִהִימְנֵי. וְכְלֵהוּ פֶּה יְיָ אַקְרוּן. כַּד מְלִין נַפְקִין מִן פּוּמָא, וּמִתְרַחֲשִׁין
בְּשְׁפּוּוֹן, מִתְנַהֲרִין לְכְלָהוּ תְמַנִּי סְרִי אֶלְפִין עֲלָמִין, עַד דְּמִתְקַטְרִין כְּלֵהוּ
כַחְדָּא, בְּתַמְנִיסְרַת אֶרְחִין וּשְׁבִילִין, דְאַשְׁתַּמוּדְעָן.

וּבְלָא מְחַפָּאן לְפּוּמָא דָּא, (כְּדָא) בְּלִישָׁן מְמַלֵּל רַבְרַבֹּן בְּקִיטְרָא דְטִיהָרָא

בְּעוֹטְרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שיר השירים ה) חֲכוּ מִמְּתַקִּים, מִמְּתַקִּים וְדָאֵי. מָאֵי חֲכוּ. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (איוב לד) וְחִידָה יִטְעַם לְאֹכֹל. וְכִלּוֹ מִחֲמַדִּים, אֵשׁ וּמִים. אֵשׁא וּמִיָּא מִתְּתַקְנָן, (ס"א מתדבקון ו'א) וְיֵאָן בְּצִיּוּרֵי, דְהָא גְוּוּנֵי מִתְּחַבְּרָן כְּחָדָא.

חֲכוּ, בְּאַתְוּוֹן רְשִׁימָן, דְּמִתְגַּלְפָּן בְּעֵטְרוּי גְלִידִין אַחַה"ע בְּגֵרוֹן. א', דְּטָרִיד מְלָכִין, (דניאל ב) וּמַהֲעֵדָה מְלָכִין, וּמַהֲקָם מְלָכִין. ח', דְּטָרִיד וְנַחֲתִית, וְסָלִיק וְעֵטִיר, כְּבִישׁ בְּאֵשׁא גְלִיד בְּרוּחָא. ה' יְנִיקָה דְאִמָּא, סְטִיר לְנוֹקְבָא, אֲתַפְּשֵׁט לְנוֹקְבָא רְבָא, בְּתִיאֻבְתָּא דְקָרְתָּא קְדִישָׁא, דְּמִתְקַטְרִי אֲתָרִין דָּא בְּדָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שיר השירים ד) הֵרַם הַמּוֹר גִּבְעַת הַלְּבוּנָה. ע' טִיהָרָא דְטִיפְסָא, גְּלִיפָא בְּשִׁיפְסָא, רְהִיטִין דְּעַנְפִּין מִתְּאַחְדָּן, לְסֵטְרוּי לְרוּחִין גְּלִיפִין.

וְהָא בְּרִזֵי דְאַתְוּוֹן דְּשִׁלְמָה מְלָכָא, אֲתַעֲטְרוּ אֲלִין אֲתוּוֹן אַרְבַּע בְּאַרְבַּע, גִּיכ"ק בְּחִידָה כְּמָה דְאַתְּ אָמַר וְחִידָה יִטְעַם לְאֹכֹל, (איוב ו) הַיֵּאֲכַל תִּפְּל מִבְּלֵי מְלַח וְגו' . וְכְתִיב (ישעיה לב) וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם. (תהלים ט) הַנְּחַמְדִּים מִזְהָב וּמִפָּז רַב וּמִתּוֹקִים וְגו' . מִתּוֹקִים וְדָאֵי.

דְּוֹד מְלָכָא אָמַר, גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בְּהֵם וְגו' . אֶסְהַדְנָא עָלֵי דְכָל יוֹמָאֵי אֲזִדְהִרְנָא בְּהוּ, דְּלֹא לְאַטְעָאָה בְּהוּ, בַּר יוֹמָא חַד דְּעֵטִירְנָא עֵטְרִי מְלָכָא, בְּמַעֲרִתָּא דְמְרוֹנְיָא, וְחִמִּינָא בּוּצִינָא דְאֵשׁא מִתְּלַהֲטָא אֶפּוֹתְיָא דְמְרוֹנְיָא (נ"א דמערתא), וְאֲזִדְעִזְעָנָא. מַהֲהוּא יוֹמָא אֲזִדְהִרְנָא בְּדַעֲתָאֵי בְּהוּ, וְלֹא שְׂבִיקְנָא לּוֹן כָּל יוֹמָאֵי. זַפְּאָה חוּלְקִיָּה מָאן דְּאֲזִדְהִר בְּמִתִּיקָא דְמְלָכָא, וְטַעִים בְּהוּ כְּדַקְחִזִי. עַל דָּא כְּתִיב, (תהלים לד) טַעְמוֹ וַרְאוּ כִי טוֹב יי' וְגו' . וְכְתִיב (משלי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמֵי וְגו' .

אֲתַפְּשֵׁט דְּכוּרָא בְּדַעַת, וְאַתְמַלִּינָן אַכְסְדְרִין וְאַדְרִין, מְרִישָׁא דְגוּלְגֻלְתָּא שְׂרִי, וְאַתְפְּשֵׁט בְּכָל גּוּפָא, מְחַדּוּי וְדְרוּעוּי וּבְכָלָא. מְאַחֻרוּי, אֲתַדְבֵּק נִיצוּצָא דְבוּצִינָא דְקְרִדִּינוּתָא, וְלַהֲטָא וְאַפִּיק (דף רצ"ו ע"א) גְּלַגְלִתָּא חָדָא, סְתִימָא מְפֵל סְטְרוּי, וְנִהִירוּ (ס"א ונחיתו) דְתַרִי מוּחֵי גְּלִיפָן בְּהוּ, וְאַתְדַּבְּקַת בְּסֵטְרוּי דְּכוּרָא. בְּגִין כֵּן אֲתַקְרִי (שיר השירים ה) יוֹנְתִי תַמְתִּי, אֵל תַּקְרִי תַמְתִּי אֵלָא תְּאוּמְתִי וְדָאֵי.

שְׁעָרוּי דְנוֹקְבָא כְּלִילָן בִּיהַ גְּוּוּנֵי (ס"א גוּוּנֵי כְּגוּ גוּוּנֵי), כְּדַכְּתִיב, (שיר השירים ז) וְדַלְת רֵאשֶׁן פְּאַרְגָּמָן. אֲתַקְטֵר גְּבוּרָה בְּחַמְשׁ גְּבוּרָאן, וְאַתְפְּשֵׁט נּוֹקְבָא בְּסֵטְרָהָא, וְאַתְדַּבְּקַת בְּסֵטְרוּי דְּכוּרָא.

עַד דְּאַתְפְּרָשָׁא מְסֵטְרוּי. וְאַתִּיאַת לְאַתְחַבְּרָא עֲמִיהַ אֶפֶן בְּאַפִּין. וְכַד

מתחברין מתחזיין חד גופא ממש. מהכא אוליפנא, דכר בלחודוי, אתחזי פלג גופא, וכלהו רחמי. וכך נוקבא. וכד מתחברין פחדא, אתחזי כלא חד גופא ממש, והכי הוא. אוף הקא, כד דכר אתחבר בנוקבא, כלא הוא חד גופא, ועלמין כלהו בחידו, דהא כלהו מגופא שלים מתברכן.

והיינו רזא, (שמות כ) על כן ברך יי' את יום השבת ויקדשהו. דהא אשתכח כלא בחד גופא שלים, דהא מטרוניתא אתדבקת במלפא, ואשתכח גופא חד. ועל כן ברכאן משתפחין בהאי יומא. ומהכא, מאן דלא אשתכח דכר ונוקבא, אקרי פלג גופא, ולית ברכתא שריא במלה פגימא וחסירא, אלא באתר שלים, במלה שלים, ולא בפלגות מלה, ופלגות מלה לא אתקיים לעלמין, ולא אתברכן לעלמין.

נזי דנוקבא, כלא מנוי דדכורא הוא. והא אוקימנא מלי, ואשתמודען ביני חבריאי. מהאי נוקבא מתאחדן כל אינון דלתתא. מנה ננקין, ובה תבין, והיא אתקריאת אם לכלהו. פמה דאחרא אם לגופא, וכל גופא מנה (ס"א לנתא וכל נתא מנה) נקא. כך האי אם לכלהו אתרנין דלתתא.

בתיב, (משלי ז) אמור לחכמה אחתי את. אית חכמה ואית חכמה, והאי נוקבא, אתקרי חכמה זעירא לגבי אחרא ועל דא כתיב, (שיר השירים ח) אחות לנו קטנה ושדים אין לה וגו'. דהא דא בגלותא אתמשך. אחות לנו קטנה, ודאי קטנה אתחזי אבל רברבא היא, וסגיאה היא, דהא היא שלימו דנטיל מפלא. פמה דכתיב, (שם) אני חומה ושדי כמגדלות. ושדי, דהא מליין אינון לינקא לכלא. פמגדלות, דאינון נהרין רברבין דנפקי מאימא עלאה.

הו אתפשט דכורא בימינא ושמאלא, בירותא דאחסנא. וכד גווי אתחברו, אקרי תפארת. ואתתקן כל גופא, ואתעביד אילנא רברבא, ותקיף, שפיר ונאה, (דניאל ד) תחותיה תטלל חיות פרא, ובענפוהי ידורון עופי שמיא, ומזון לכלא ביה. דרועוי ימינא ושמאלא. בימינא חיים וחסד, בשמאלא מיתה וגבורה. מעוי, אתתקן בדעת, ואתמליין כל אכסדרין ואדרין, פמה דאמינא, דכתיב, (משלי כד) ובדעת חדרים ימלאו.

הו אתפשט גופא, בתרין שוקין. ומתאחדן בינייהו תרין פולין, ותריין ביעי דדכורא. דכל משחא ורבות וחילא (דדכורא) דכל גופא, בהו אתפנש, דכל חילין דנפיק, מנהון נפקין. ושריין כלא בפום אמה. ובגין כך אקרון צבאות, (דכל גופא, בהו אתפנש, ושריין כלא בפום אמה. ובגין כך אקרון צבאות, דכל חילין דנפיק, מנהון נפקין) ואינון נצח והוד. תפארת, יהו"ה. נצח והוד, צבאות. ובגין כך יהו"ה צבאות.

אָמַר דְּדְכוּרָא, סִיּוּמָא (נ"א כְּסוּתָא) דְּכָל גּוּפָא, וְאֶקְרִי יְסוּד. וְדָא הוּא דְרָגָא
דְּמַבְסָם לְנוּקְבָא. וְכָל תִּיאוּבְתָא דְדְכוּרָא לְגַבֵּי נוּקְבָא, בְּהַאי יְסוּד
עֵייל לְנוּקְבָא, לְאַתְר דְּאֶקְרִי צִיּוֹן. דְּהָתָם הוּא אַתְר כְּסוּתָא דְנוּקְבָא, כְּבִית
רַחֵם לְאַתְתָּא. וּבְגִין כֵּן, יִי צְבָאוֹת אֶקְרִי יְסוּד.

בְּתִיב (תהלים קלב) כִּי בָחַר יִי בְּצִיּוֹן אֹהֶל לְמוֹשֶׁב לוֹ. כַּד אֲתַפְרֶשֶׁת
מִטְרוּנִיתָא, וְאַתְחַבְרַת בְּמַלְכָא אֲנַפִּין בְּאַנְפִּין, בְּמַעְלֵי שְׁבִתָּא.
אַתְעָבִיד כִּלְא חַד גּוּפָא, וְכַדִּין יִתִּיב קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּכוּרִסְיֵיהּ. וְאֶקְרִי
כִּלְא שְׁמָא שְׁלִים, שְׁמָא קִדִּישָׁא, בְרִיךְ שְׁמִיהּ לְעָלַם לְעָלְמֵי עֲלָמִין. כִּל
אַלִּין מְלִין סְלִיקְנָא עַד יוּמָא דָּא, דְּאַתְעֶטֶר בְּהוּ לְעָלְמָא דְאַתִּי, וְהִשְׁתָּא
אַתְגַּלְיִין הַכָּא, זַפְּאָה חוּלְקֵי.

הַאי מִטְרוּנִיתָא, כַּד אֲתַחַבְרַת עִם מַלְכָּא, כִּל עֲלָמִין מִתְבָּרְכִין, וְאַשְׁתַּכְּחוּ
בְּחִדּוּתָא דְכִלְא. (דף רצ"ז ע"ב) כְּמָה דְדְכוּרָא כְּלִיל בְּתַלְתָּא, וְשִׁירוּתָא
בְּתַלְתָּא. כֵּן כִּלְא הָכִי, וְסִיּוּמָא דְכָל גּוּפָא הָכִי, וּמִטְרוּנִיתָא לָא מִתְבָּרְכָא,
אַלְא בְּכִלְלָא דְתַלְתָּא אֲלִין, דְּאִינוּן נְצַח הוּד יְסוּד, וּמִתְבַּסְמָא וּמִתְבָּרְכָא
בְּאַתְר דְּאֶקְרִי קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים דְלְתַתָּא. דְכְתִיב, (תהלים קלב) כִּי שָׁם צִוָּה יִי אֶת
הַבְּרָכָה. דְּהָא תְרִין דְרָגִין אִינוּן לְעֵילָא וְתַתָּא. וּבְגִין כֵּן לִית רְשׁוּתָא
לְמִיעַל תַּמָּן, כִּר כְּהֵנָּא רַבָּא, דְאַתִּי מִן סְטְרָא דְחֶסֶד. בְּגִין דְלָא עֵייל
לְהֵוּא אַתְר דְלְעֵילָא, אֲלָא הֵוּא דְאֶקְרִי חֶסֶד, וְעֵייל בְּקִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים,
וּמִתְבַּסְמַת נוּקְבָא. וּמִתְבָּרְכָא הַאי קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים בְּגוּ לְגוּ, אַתְר דְּאֶקְרִי
צִיּוֹן. צִיּוֹן וִירוּשָׁלַם, תְרִין דְרָגִין אִינוּן, חַד רַחֲמֵי, וְחַד דִּינָא. צִיּוֹן,
דְכְתִיב, (ישעיה א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה. יְרוּשָׁלַם, דְכְתִיב, (ישעיה א) צֶדֶק יִלִּין
כֵּה פְמָה דְאוּקִימְנָא.

וְכָל תִּיאוּבְתָא דְדְכוּרָא לְגַבֵּי נוּקְבָא, הַכָּא הוּא, וְקִרְיָנָן לְהוּ בְרָכָה, דְמִתַּמָּן
נְפָקֵי בְרַפְּן לְכַלְהוּ עֲלָמִין, וְכַלְהוּ מִתְבָּרְכִין. הַאי אַתְר אֶקְרִי קִדְשׁ. וְכָל
קִדְשִׁים דְדְכוּרָא עֵיילִין תַּמָּן, בְּהֵוּא דְרָגָא דְאַמִּינָא, וְכַלְהוּ אֲתִינִין מְרִישָׁא
עֲלָאָה דְגוּלְגַלְתָּא דְדְכוּרָא, מִסְטְרָא דְמוּחֵי עֲלָאֵי, דְשְׁרִינִין בֵּיהּ, וְנָגִיד
הֵהִיא בְרָכָה בְּכָל שְׁיִיפֵי גּוּפָא, עַד אִינוּן דְאַקְרוּן צְבָאוֹת. וְכָל הֵוּא נָגִידוּ
דְאַתְנָגִיד מִכָּל גּוּפָא, מִתְכַּנְשֵׁי תַמָּן, וְעַל דָּא אֶקְרוּן צְבָאוֹת, דְכָל צְבָאוֹת
דְעֲלָאִין וְתַתָּאִין תַּמָּן נְפָקִין. וְהֵוּא נָגִידוּ בְתַר דְאַתְכַּנְשֵׁי, תַּמָּן שְׁרִינִין לֵיהּ
בְּהֵוּא יְסוּד קִדִּישָׁא, כִּלְא חוּרָא, בְּגִין כֵּן אֶקְרִי חֶסֶד. וְהֵוּא חֶסֶד עֵייל
לְקִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים, דְכְתִיב (תהלים קל"ג) כִּי שָׁם צִוָּה יִי אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד
הַעוֹלָם.

אמר רבי אבא, לא סיים בוצינא קדישא למימר חיים, עד דאשתככו מלוי, ואנא כתבנא, סברנא למכתב טפי, ולא שמענא. ולא זקיפנא רישא, דנהורא הוה סגי, ולא הוה יכולנא לאסתכלא. אדהכי אדדעזענא, שמענא קלא דקארי ואמר (משלי ג) ארף ימים ושנות חיים וגו'. שמענא קלא אחרא, (תהלים כא) חיים שאל ממך וגו'.

בר הווא יומא, לא אפסיק אשא מן ביתא, ולא הוה מאן דמטי לגביה, דלא יכילו דנהורא ואשא הוה בסוחרניה. כל הווא יומא נפילנא על ארעא, וגעינא. בתר דאזיל אשא, חמינא לבוצינא קדישא קדש הקדשים, דאסתלק מן עלמא, אתעטף שכיב על ימיניה, ואנפוי חייכין. קם רבי אלעזר בריה, ונטיל ידוי ונשיק לון, ואנא לחיכנא עפרא דתחות רגלוי. בעו חברייא למבפי, ולא יכילו למללא. שארו חברייא בבכיה, ורבי אלעזר בריה נפיל תלת זמנין, ולא יכיל למפתח פומיה. לבתר פתח ואמר, אבא אבא. תלת הוו, חד אתחזרו. השתא תנווד חיותא, צפראן טאסין, משתקען בנוקבאן דימא רבא, וחברייא כלהו שתניין דמא.

קם רבי חייא על רגלוי ואמר, עד השתא בוצינא קדישא מסתפל (ס"א משתפל) עלן. השתא לאו הוא עדן, אלא לאשתדלא ביקריה. קם רבי אלעזר ורבי אבא, נטלו ליה בטיקרא דסיקלא, מאן חמא (ס"א ערעורא וערבוביא) ערבוביא דחברייא, וכל ביתא הוה סליק ריחין סליקו ביה בפורייה, ולא אשתמש ביה, אלא רבי אלעזר ורבי אבא.

אתו טריקין, ומארי תריסין דכפר צפרי וטרדאן בהו (ס"א דצפרי וטרדאי וכו') בני מרונא, צווחין בקטירין, דחשיבו דלא יתקבר תמן. בתר דנפק פורייה, הוה סליק באורא. ואשא הוה להיט קמיה, שמעו קלא, עולו ואתו, ואתפנשו להילולא דרבי שמעון, (ישעיה נז) יבא שלום ונוחו על משכבותם.

בר עאל למערתא שמעו קלא במערתא, זה האיש מרעיש הארץ מרגיז ממלכות, פמה פטרין ברקיעא משתפכין (ס"א ולא משתפחין) ביומא דין בגינה, דנא רבי שמעון בן יוחאי, דמאריה משתפח ביה בכל יומא. זכאה חולקיה לעילא ותתא. פמה גניזין עלאין מסתמרין ליה, עליה אתמר (דניאל יב) ואתה לך לקץ ותנוח ותעמוד לגורלה לקץ הימין. (עד כאן האדרא זוטא קדישא).

פְּרֻשַׁת הָאֲזִינוּ

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי
 קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּקִדְמִיתָא קָרָא לֹוּן
 גּוֹי קְדוֹשׁ, דְּכַתִּיב, (דברים יד) פִּי עִם קְדוֹשׁ אַתָּה
 וְגוֹ'. לְבַתֵּר קָרָא לֹוּן קִדְשׁ, דְּכַתִּיב, (ירמיה ב)
 קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִיְיָ, רֵאשִׁית (דף רצ"ו ע"א) תְּבוּאַתָּה.
 מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אָמַר רַבִּי אַבָּא, קִדְשׁ
 עֲלָאָה מִפְּלָא, דְּהִכִּי תַנִּינן, כַּד אַתְחַבְּרִין פְּלָהוּ
 קְדוּשֵׁי כַחְדָּא, אַקְרוּן קְדוֹשׁ. וְכַלְהוּ סִלְקִין
 וּמְתַפְנְשִׁין לְהֵוּא אַתְרַ עֲלָאָה, דְּאִקְרִי קִדְשׁ.
 וּבְגִין כַּךְ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל
 אַתְעֵבִיד מְנִייהוּ. וּבְגִין דִּישְׂרָאֵל בַּתְּלַת
 דְּרַגִּין מִתְעַטְרִין, כַּד אַתְחַבְּרִין כַּחְדָּא, אַקְרוּן
 קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִיְיָ, דְּאִיהִי רֵאשִׁית. וְהָא
 אוֹקִימְנָא תְּבוּאַתָּה, בְּה"א. כָּל אוֹכְלֵיו
 יֵאֲשָׁמוּ, מָאִי כָּל אוֹכְלֵיו יֵאֲשָׁמוּ. אָמַר רַבִּי
 אַבָּא, הָא אַתְמַר, דְּכַתִּיב, (ויקרא כב) וְאִישׁ פִּי
 יֹאכַל קִדְשׁ בְּשַׁגָּה. וְכַתִּיב (שם) וְכָל זֶר לֹא
 יֹאכַל קִדְשׁ, וַיִּשְׂרָאֵל אַקְרוּן קִדְשׁ, בְּגִין כַּךְ כָּל
 אוֹכְלֵיו יֵאֲשָׁמוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא דְכָלְא,
 אַתְפְּלִיל בְּקִדְשׁ. (ס"א א') וְחַכְמָה עֲלָאָה
 קִדְשׁ אַקְרִי, וְכַד נְהִיר דָּא חַכְמָה עֲלָאָה,
 חַכְמָה דְשַׁלְמָה נְהִיר. פְּמָה דְכַתִּיב, (מלכים א ה)
 וַתִּרְבַּ חַכְמַת שַׁלְמָה, דְקִיִּמָּא סִיְהֵרָא
 בְּאֲשַׁלְמוּתָא. וְהָא אוֹקִימְנָא. וְכַד אַתְבְּרָכָא
 מִיסוּד, הִכִּי קְרִינָן לָהּ קִדְשׁ, דְּאִיהוּ אַנְהִיר
 בְּשַׁלְיִמוּ. וְכַד לָא אַתְנַהֵרָא מִתְעַטְרָא
 בְּאֲשַׁלְמוּתָא, קְרִינָן לָהּ רוּחַ הַקִּדְשׁ, וְלֹא
 אַתְקַרִי קִדְשׁ כִּיֵּהוּא דְלַעִילָא. וְכַד מִתְבְּרָכָא
 מֵהָאִי יְסוּד, וַיִּנְקָא לְכָל אֵינּוּן דְלַתְתָּא, אַתְקַרִי
 אַם, כִּיֵּהוּא דְלַעִילָא. וְקְרִינָן לִיהּ קְדוּשִׁים.
 וְכַדִּין קְרִינָן לִיהּ קִדְשׁ הַקְדוּשִׁים, דְּבִיהּ פְּלָה דְכַתִּיב,

פְּרֻשַׁת הָאֲזִינוּ

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כַּמָּה חֲבִיבִין
 יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 בְּרֵאשׁוּנָה קָרָא לְהֵם גּוֹי קְדוֹשׁ,
 שְׁפָתוֹב (דברים יד) פִּי עִם קְדוֹשׁ
 אַתָּה וְגוֹ', וְלְבַסוּף קָרָא לְהֵם
 קִדְשׁ, שְׁפָתוֹב (ירמיה ב) קִדְשׁ
 יִשְׂרָאֵל לָהּ, רֵאשִׁית תְּבוּאַתָּה.
 מַה בֵּין זֶה לְזֶה? אָמַר רַבִּי אַבָּא,
 קִדְשׁ - עֲלִיוֹן מִפְּלָם. שְׁפָף
 לְמַדְנּוּ, כַּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים כָּל
 הַקְדוּשִׁים כְּאַחַד, נִקְרָאִים קְדוֹשׁ.
 וְכָלֵם עוֹלָם וּמְתַפְנְסִים לְאוּתוּ
 מְקוּם עֲלִיוֹן שְׁנַקְרָא קִדְשׁ.

וּמִשׁוּם זֶה קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ.
 קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה מְהֵם. וּמִשׁוּם
 שִׁישְׂרָאֵל מְכַתְרִים בְּשַׁלְשׁ
 מְדְרָגוֹת, כַּאֲשֶׁר מִתְחַבְּרִים כְּאַחַד
 נִקְרָאִים קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לָהּ, שְׁהִיא
 רֵאשִׁית. וְהִרִי בְּאַרְנוֹ תְּבוּאַתָּה,
 בְּה"א. כָּל אוֹכְלֵיו יֵאֲשָׁמוּ. מַהוּ
 כָּל אוֹכְלֵיו יֵאֲשָׁמוּ? אָמַר רַבִּי
 אַבָּא, הִרִי נְאָמַר, שְׁפָתוֹב (ויקרא כב)
 וְאִישׁ פִּי יֹאכַל קִדְשׁ בְּשַׁגָּה.
 וְכַתוּב (שם) וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל
 קִדְשׁ, וַיִּשְׂרָאֵל נִקְרָאוּ קִדְשׁ,
 מִשׁוּם כַּךְ כָּל אוֹכְלֵיו יֵאֲשָׁמוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַתְּחֵלָה וְסִיּוּם
 שֶׁל הַכֹּל נִכְלָל בְּקִדְשׁ. (א) וְחַכְמָה
 עֲלִיוֹנָה נִקְרָאת קִדְשׁ, וְכַאֲשֶׁר
 מֵאִירָה הַחַכְמָה הָעֲלִיוֹנָה הַזֶּה,
 מֵאִירָה חַכְמַת שַׁלְמָה, כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב (מלכים א-ה) וַתִּרְבַּ חַכְמַת
 שַׁלְמָה, שְׁעוּמַדַּת הַלְבָנָה
 בְּשַׁלְמוּתָהּ, וְהִרִי בְּאַרְנוֹ. וְכַאֲשֶׁר
 מִתְבְּרַכַת מִהִסּוּד, כַּךְ קוֹרְאִים
 לָהּ - קִדְשׁ, שְׁהִיא מֵאִירָה
 בְּשַׁלְמוּת. וְכַאֲשֶׁר לֹא מֵאִירָה
 וְנִכְתְּרַת בְּשַׁלְמוּתָהּ, קוֹרְאִים לָהּ
 רוּחַ הַקְדוּשׁ, וְלֹא נִקְרָאת קִדְשׁ
 כְּאוּתוֹ שֶׁל מַעְלָה. וְכַאֲשֶׁר
 מִתְבְּרַכִים מִזֶּה הִסּוּד וּמִיַּנְיָקָה
 לְכָל אֵלוּ שֶׁל מִטָּה, נִקְרָאת אַם,

וְכַדִּין קְרִינָן לִיהּ קִדְשׁ הַקְדוּשִׁים, דְּבִיהּ פְּלָה דְכַתִּיב, (שיר השירים ד) אַתִּי

באותה שלמעלה, וקוראים לה קדשים. ואז קוראים לה קדש הקדשים, שבו כלה, שכתוב (שיר השירים ד) אתי מלכנון פלה וגו'. מהו לכנון? זה עדן, שהלבין מפל הצדדים. ועדן הרי ידוע אצל החברים.

למדנו, כתוב פי שם ה' אקרא. מהו פי שם ה' אקרא? אמר רבי שמעון, הרי כתוב הבו גדל לאלהינו. אמר רבי אבא, הבו גדל - זו גדלה. הצור תמים פעלו - זו גבורה. פי כל דרכיו משפט - זו תפארת. אל אמונה - זה נצח. ואין עול - זה הוד. צדיק - זה יסוד. וישר - זה צדק. הרי הכל שם קדוש של הקדוש ברוך הוא, ומשום זה פי שם ה' אקרא.

אמר רבי יוסי, שם ה' ממש. ומשה באותה שעה גלה להם לישראל, שכתוב (דברים לא) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום וגו'. מפאן למדנו, אותו צדיק שחקמה עליונה בו, פאשר מגיע יומו להסתלק מהעולם, צריך לגלות אותה חקמה לאלו שרוח קדושה ביניהם. מנין לנו? ממש, שכתוב בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, וכתוב (שם) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו'.

ואם לא, עליו כתוב, (משלי א) אל תמנע טוב מבצעו. כמו שנאמר (משלי ד) פי לקח טוב נתתי לכם וגו'. (משלי א) בהיות לאל ידך לעשות. טרם תסתלק מן העולם, ולא נתנה לך רשות לגלות.

אמר רבי חייא, פסוק זה למדנו ממנו חקמה עליונה, וכך הוא. אבל סוף הפסוק מקשר קשר של האמונה במה שכתוב הוא, כמו שנאמר צדיק וישר הוא. כלם

מלכנון פלה וגו'. מאי לכנון. דא עדן, דאתלבן מפל סטרין. ועדן הא ידוע לגבי חברי.

תאנא, פתיב פי שם יי' אקרא, מאי כי שם יי' אקרא. אמר רבי שמעון, הא כתיב הבו גדל לאלהינו. אמר רבי אבא, הבו גדל, דא גדולה, הצור תמים פעלו, דא גבורה. פי כל דרכיו משפט, דא תפארת. אל אמונה, דא נצח. ואין עול, דא הוד. צדיק, דא יסוד. וישר, דא צדק. הא כלא שמא קדישא דקודשא בריך הוא, ובגין כך פי שם יי' אקרא.

אמר רבי יוסי, שם יי' ממש. ומשה בההיא שעתא גלי להו לישראל. דכתיב, (דברים לא) בן מאה ועשרים שנה אנכי היום וגו'. מפאן אוליפנא, ההוא זפאה דחקמתא עלאה ביה, פד מטי יומא לאסתלקא מעלמא, בעי לגלאה ההיא חקמתא, לאינון די רוח קדישא בינייהו. מנלן. ממש. דכתיב בן מאה ועשרים שנה אנכי היום. וכתוב, (שם) ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו'.

ואם לאו, עליה כתיב, (משלי א) אל תמנע טוב מבצעו. פמה דאת אמר, (משלי ד) פי לקח טוב נתתי לכם וגו'. (משלי א) בהיות לאל ידך לעשות. עד לא תסתלק מן עלמא, ולא אתייהיב לך רשותא לגלאה.

אמר רבי חייא, האי קרא אוליפנא מניה חקמתא עלאה, והכי הוא. אבל סיפיה דקרא, מקשר קשרא דמהימנותא, במאי דכתיב הוא. פמה דאת אמר, צדיק וישר הוא. פלומר הוא כלא. הוא חד בלא פרודא. דאי תימא כל הני סגיאין אינון, חזר ואמר פלומר, הוא הפל, הוא אחד בלא פרוד. שאם תאמר שכל אלו רבים הם - חזר ואמר הוא, כלם

הוא, כלהו סלקין ומתקשרין ומתאחדן בחד. וכלא, הוא הנה, והוא הנה, והוא יהא. והוא חד. ברין שמייה לעלם ולעלמי עלמין. (על) עד פן מתקטרין מלין, ומתאחדין מלין קדישין, דשמא דקודשא ברין הוא.

זכאה חולקיה מאן דקרי למלפא, וינדע למקרי כדקא יאות. ואי איהו קרי ולא ידע למאן קרי, אתרחיק קדשא ברין הוא מניה, דכתיב, (תהלים קמה) קרוב יי' לכל קראיו וגו'. קרוב יי' לכל קראיו, למאן קרוב. חזר ואמר, לכל אשר יקראהו באמת, וכי אית מאן דיקרי ליה בשקרא. אמר רבי אבא אין, ההוא מאן דקרי ולא ידע למאן דקרי. מנלן. דכתיב לכל אשר יקראהו באמת. מאי באמת. פחותמא דגושפנא דמלפא, דהוא שלימו דכלא. הדא הוא דכתיב, (מיכה ז) תתן אמת ליעקב חסד לאברהם. ובגין כך לכל אשר יקראהו באמת פתיב. זכאה חולקיה דמאן דעאל, ונפק למנדע ארחוי דקודשא ברין הוא. ועל דא כתיב, (משלי ד) וארח צדיקים פאור נגה וגו'. וכתיב (ישעיה ט) ועמך כלם צדיקים וגו'.

תניא אמר רבי יצחק, כל הני תקונין, וכל הני מלי, למחצדי חקלא אתמסרן. ותנינן, חייבין כביכול עבדין פגימותא לעילא. מאי פגימותא. פמה דכתיב, שחת לו לא בניו (דף רצ"ז ע"ב) מומם דהא כל הני תקונין לא משתפחי כדקא יאות. פתוב אחד אומר, (ישעיה ט) וילבש צדקה פשרין, וכתוב אחד אומר (שם) וילבש בגדי נקם תלבשת. אלא אמר רבי יצחק, וילבש צדקה, בזמנא דישראל זכאן. לא זכו, וילבש בגדי נקם וגו'.

עולים ומתקשרים ומתאחדים באחד. והכל - הוא הנה, והוא הנה, והוא יהיה, והוא אחד. ברין שמו לעולם ולעולמי עולמים. (על) עד כאן מתקשרים דברים ומתאחדים דברים קדושים של שמו של הקדוש ברין הוא.

אשרי חלקו של מי שקורא למלך ויודע לקרא כמו שצריך. ואם הוא קורא ולא יודע למי קורא, מתרחק הקדוש ברין הוא ממנו, שכתוב (תהלים קמה) קרוב ה' לכל קראיו וגו'. קרוב ה' לכל קראיו, למי קרוב? חזר ואמר, לכל אשר יקראהו באמת. וכי יש מי שיקרא לו בשקר? אמר רבי אבא, כן, אותו מי שקורא ולא יודע למי קורא. מנין לנו? שכתוב לכל אשר יקראהו באמת. מהו באמת? פחתיקה של חותמת המלך, שהוא שלמות הכל. זהו שכתוב (מיכה ז) תתן אמת ליעקב חסד לאברהם. ומשום כך, לכל אשר יקראהו באמת פתוב. אשרי חלקו של מי שנכנס ויצא לדעת דרכיו של הקדוש ברין הוא, ועל זה כתוב, (משלי ד) וארח צדיקים פאור נגה וגו'. וכתוב (ישעיה ט) ועמך כלם צדיקים וגו'.

רמנו, אמר רבי יצחק, כל אלו התקונים וכל אלו הדברים נמסרו לקוצרי השדה. ולמדנו, רשעים כביכול עושים פגם למעלה. איזה פגם? כמו שכתוב, שחת לו לא בניו מומם, שהרי כל אלו התקונים לא נמצאים כמו שצריך. פתוב אחד אומר, (ישעיה ט) וילבש צדקה פשרין, וכתוב אחד אומר, (שם) וילבש בגדי נקם תלבשת. אלא אמר רבי יצחק, וילבש צדקה - בזמן שישראל זכאים. לא זכו - וילבש בגדי נקם וגו'.

אמר רבי יוסי, מה הפגם? כמו שלמדנו, שהאבות לא מסתפקים (מסתפקים) להתברך מאותה ההשקיה של הנחל, כל שכן הבנים, כמו שנאמר שחת לו לא בניו מומם. מהו לו לא - שתי פעמים. אלא אחד למעלה ואחד למטה.

וזהו שאמר רבי שמעון, כל זמן שהרשעים מתרבים בעולם, כביכול שם הקדוש לא מתברך בעולם. וכל זמן שהרשעים לא מתרבים בעולם, שם הקדוש מתברך בעולם. זהו שכתוב (תהלים קד) יתמו חטאים וגו', ברכי נפשי את ה' הללויה. אמר רבי אבא, מקרא זה ממש הוא, שכתוב שחת לו לא בניו מומם. מי גורם למום זה? דור עקש ופתלתל. משום שאלו הרשעים והדור נמצא כף.

משום זה, אחר שאמר משה כל אלו הדברים והזכיר השם הקדוש כמו שצריך, אמר, ודאי צדיק וישר הוא, דבר פתקונו. אבל שחת לו לא בניו מומם. מה הטעם כף? משום שהם דור עקש ופתלתל. אמר רבי יהודה, לו לא, פלומר לגרמיהו עבדין דא חייבין, דגרמין לאסתלקא ברבאן מעלמא. אמר רבי אבא, לו לא, הרי בארנו וכף הוא. מה כתוב אחריו? הלה תגמלו זאת, לשלם גמול זה להקדוש ברוך הוא על כל אלו הטובות שגורם לה ועשה עבורך. רבי אלעזר פתח, (ויקרא כו) ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וגו'. זכאים הם ישראל על כל אמות עובדי כוכבים ומזלות, שאף על גב שהרגיזו לפני אדונם, הקדוש ברוך הוא לא רוצה לעזב אותם. שפכל מקום שגלו בין העמים, הקדוש ברוך

אמר רבי יוסי מאי פגימותא. פמה דתנינן, דאבהן לא מסתפקין (ס"א מסתפקון) לאתברכא מההוא שקיו דנחלא. כל שכן בנין. פמה דאת אמר, שחת לו לא בניו מומם. מאי לו לא תרי זמני. אלא חד לעילא, וחד לתתא.

והיינו דאמר רבי שמעון, כל זמנא דחייביא סגיאו בעלמא, כביכול שמא קדישא לא מתברך בעלמא. וכל זמנא דחייביא לא סגיאו בעלמא, שמא קדישא מתברך בעלמא. הדיא הוא דכתיב, (תהלים קד) יתמו חטאים וגו', ברכי נפשי את יי' הללויה. אמר רבי אבא, מקרא זה ממש הוא, דכתיב שחת לו לא בניו מומם. מאן גרים לחבלותא דא. דר עקש ופתלתל, בגין דאינון חייביא ודרא אשתכח הכי.

בגין כף בתר דאמר משה כל הני מלין, ואדפר שמא קדישא כדקא יאות, אמר ודאי צדיק וישר הוא, מלה בתקונייה. אבל שחת לו לא בניו מומם. מאי טעמא הכי. משום דאינון דר עקש ופתלתל. אמר רבי יהודה, לו לא, פלומר לגרמיהו עבדין דא חייבין, דגרמין לאסתלקא ברבאן מעלמא. אמר רבי אבא, לו לא, הא אוקימנא והכי הוא. מה כתיב בתריה. הליי' תגמלו זאת, לשלמא גמול דא לקודשא בריך הוא, על כל אינון טבאן דגרים לה, ועביד לקבלה.

רבי אלעזר פתח, (ויקרא כו) ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם וגו'. זכאין אינון ישראל, על כל עמין עובדי כוכבים ומזלות, דאף על גב דארגיזו קמי מאריהון, קדשא בריך הוא לא בעי לשבקא לון. דבכל אתר דגלו ביני עממיא, קדשא בריך הוא עמהון בגלותא.

הוא עמָהם בגְלוֹת. זְהוּ שְׁפָתוֹב
וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתֶם בְּאֶרֶץ
אִיבִיָּהֶם וְגו'.

רְבִי אַבָּא אָמַר, וְאָף גַּם זֹאת
בְּהִיּוֹתֶם.

בֵּא רְאֵה פֶמָה הַחֲכִיבוֹת שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּלָפֵי יִשְׂרָאֵל,
שֶׁאָף עַל גַּב שְׁגוּרָמִים לְגִלוֹת בֵּין
הָעַמִּים, הַשְׂכִּינָה לֹא סָרָה מֵהֶם
לְעוֹלָמִים. שְׁלֹא תֹאמַר שֶׁהֵם
לְבָדֶם בְּגִלוֹת נִמְצְאִים, אֶל־א
וְאָף גַּם זֹאת, עִמָּהֶם נִמְצְאִים.
זְהוּ שְׁפָתוֹב וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתֶם
בְּאֶרֶץ אִיבִיָּהֶם וְגו'.

רַמְבַּדְךָ שֶׁהִתְרַגַּז עַל בְּנוֹ, גָּזַר עָלָיו
עֲנֵשׁ לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ וּלְלַכֵּת
לְאֶרֶץ רְחוֹקָה. שְׁמַעַה הַמַּלְכָּה
וְאָמְרָה: הוֹאִיל וּבְנֵי הוֹלֵךְ לְאֶרֶץ
רְחוֹקָה וּמְשַׁלְיָךְ אוֹתוֹ הַמַּלְכָּה
מֵהִיכָלוֹ, אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אוֹתוֹ. אוֹ
שְׁנִינּוּ כְּאֶחָד נָשׁוּב לְהִיכָל שֶׁל
הַמַּלְכָּה, אוֹ שְׁנִינּוּ כְּאֶחָד נָשׁוּב
בְּאֶרֶץ אַחֶרֶת. לְעֵתִים פּוֹקֵד
הַמַּלְכָּה עַל הַמַּלְכָּה, וְלֹא מוֹצְאָהּ,
שֶׁהִיִּתָּה הוֹלֵכֶת עִם בְּנוֹ. אָמַר:
הוֹאִיל וְהַמַּלְכָּה שָׁם, שְׁנִינָהֶם
יִשׁוּבוּ.

וּבִזְמַן שֶׁפִּקֵּד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְמַלְכָּה, פּוֹקֵד אוֹתָהּ בְּתַחֲלָה,
וּבְגִלְלָהּ פּוֹקֵד אֶת בְּנָיו. זְהוּ
שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת 1) וְגַם אֲנִי שְׁמַעְתִּי
אֶת נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. מִי
גוֹרֵם שְׁאֲנִי שׁוֹמַע צְרָתָם?
כְּבִיכּוֹל הַמַּלְכָּה. שְׁאֲנִי זוֹכֵר
אוֹתָהּ. זְהוּ שְׁפָתוֹב (שֵׁם) וְאֶזְכֹּר
אֶת בְּרִיתִי. וְכַתוּב (שֵׁם ב) וְיִזְכֹּר
הָאֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ. וְכֹאֲשֶׁר
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַחֲזִיר אֶת
יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוֹת, מֵה פְתוּב?
(דְּבָרִים ל) וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת
שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ. זֶה הַמַּלְכָּה. וְעוֹד
פְתוּב, (תְּהִלִּים פֹּה) רְצִיתָ ה' אֶרְצֶךָ
שְׁבַת שְׁבוֹת יַעֲקֹב.

אָמַר רְבִי יְהוֹדָה, הֲלֵה' תִּגְמְלוּ

הֲדָא הוּא דְכָתִיב וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתֶם בְּאֶרֶץ
אִיבִיָּהֶם וְגו'.

רְבִי אַבָּא אָמַר, וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתֶם.

הָא חֲזִי, כְּמָה חֲכִיבוֹתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
לְגַבִּיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל, דְאָף עַל גַּב דְגַרְמִין
לְמַגְלֵי בִינֵי עַמְמָיָא, שְׂכִינְתָא לֹא אֶתְעַדִּיאַת
מִנְהוֹן לְעֶלְמִין. דְלֹא תִימָא דְאִינוּן בְּלַחֲוֹדִיָּהּ
בְּגִלוֹתָא מְשַׁתְּפַחִין. אֶל־א וְאָף גַּם זֹאת עִמָּהוֹן
מְשַׁתְּפַחִין. הֲדָא הוּא דְכָתִיב וְאָף גַּם זֹאת
בְּהִיּוֹתֶם בְּאֶרֶץ אִיבִיָּהֶם וְגו'.

רַמְבַּדְכָּא דְאֶרְגִּז עַל בְּרִיָּה, גָּזַר עָלֶיהָ עוֹנֵשָׁא
לְאֶתְרַחֲקָא מִנֶּיהָ, וּלְמִיזַל לְאֶרְעָא
רְחִיקָא. שְׁמַעַה מְטְרוֹנִיתָא וְאָמְרָה, הוֹאִיל
וּבְרֵי אֲזִיל לְאֶרְעָא רְחִיקָא, וְשַׁדִּי לִיָּה מְלָפָא
מֵהִיכָלֶיהָ, אֲנָא לֹא אֶשְׁבּוֹק לִיָּה, אוֹ תְרוּוֹנָא
כְּחֻדָּא נִיתוּב לְהִיכְלָא דְמְלָפָא אוֹ תְרוּוֹנָא
כְּחֻדָּא נִיתִיב בְּאֶרְעָא אַחֶרָא. לְזַמְנִין, פְּקִיד
מְלָפָא עַל מְטְרוֹנִיתָא, לֹא אֶשְׁפַּחָה. דְהַוּוֹת
אֲזַלְתָּ עִם בְּרִיָּה, אָמַר, הוֹאִיל וּמְטְרוֹנִיתָא
תִּמְן, תְרוּוִיָּהּ יְתוּבוּן.

וּבִזְמַנָּא דְפִקִּיד קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמְטְרוֹנִיתָא,
פְּקִיד לָהּ בְּקַדְמִיתָא, וּבְגִינָה פְּקִיד
לְבָנוֹי. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, (שְׁמוֹת 1) וְגַם אֲנִי
שְׁמַעְתִּי אֶת נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. מֵאֵן גְּרִים
דְאֲנָא שְׁמַעְנָא עֶקְתְּהוֹן. כְּבִיכּוֹל, מְטְרוֹנִיתָא.
דְדְכָרְנָא לָהּ. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, (שְׁמוֹת 1) וְאֶזְכֹּר
אֶת בְּרִיתִי. וְכָתִיב (שְׁמוֹת ב) וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת
בְּרִיתוֹ. וְכַד קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא יַהֲדֵר לְיִשְׂרָאֵל
מִן גְּלוֹתָא, מֵה כְתִיב. (דְּבָרִים ל) וְשָׁב יי' אֱלֹהֶיךָ
אֶת שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ, דָּא מְטְרוֹנִיתָא. וְעוֹד
פְתִיב, (תְּהִלִּים פֹּה) רְצִיתָ יי' אֶרְצֶךָ שְׁבַת שְׁבוֹת
יַעֲקֹב.

אָמַר רְבִי יְהוֹדָה, הֲלֵינִי תִגְמְלוּ זֹאת, בְּגִין

זאת, משום שאתם דור עקש ופתלתל, אתם הייתם גורמים שתגלה זאת בגלות. הלה תגמלו זאת! זהו הגמול שעשה עמכם בכל אותם מופתים של מצרים, בכל אותם אותות שעשה לכם, הנהו הגמול שאתם משלמים לזאת הזו? מי גרם לכם זה? משום שאתם עם נבל ולא חכם, ולא מסתפלים בכל אותן טובות שעשה לכם עד עתה.

ה'ה' תגמלו זאת - זו השכינה. והרי בארנו הדברים, שלמדנו, אות ה"א של בהבראם (בראשית ב) - קטנה. ה"א שבהלה - גדולה. והרי נתבאר שלמדנו, אמר רבי יהודה, ה"א שבכל מקום - הקדוש ברוך הוא, ונקראת אם. ושני עולמות הם, שכתוב (תהלים קו) מן העולם ועד העולם. והרי למדנו בסוד הפסוק, (במדבר כח) בשמן פתית רביעת ההין.

למדנו, רבי יהודה אומר, בכמה מקומות הסתכלתי שהקדוש ברוך הוא לא הסיר אהבתו מהם מישראל, שבכל מקום שהם היו, הקדוש ברוך הוא ביניהם, שכתוב (ויקרא כו) לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם. אתם דוקא, ביניהם עמכם, לא סר מהם לעולמים.

רבי יצחק היה מהלך בדרך ופגע בו רבי חייא. אמר לו, רואה אני (אותם) בפניך שהרי במדור של השכינה מקומך. מהו שפתוב (שמות א) וארד להצילו מיד מצרים? וארד? ! ארד היה צריך לו! וארד - בראשונה. מתי? כאשר ירד יעקב למצרים. ולמה? להצילו מיד מצרים. שאם לא הנה ביניהם, לא יכולים לסבל הגלות, כמו שנאמר (תהלים צא) עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו.

דאתון דר עקש ופתלתל, אתון הויתון גרמין דתגלי זאת בגלותא. הליי' תגמלו זאת. דא הוא גמול דעביד עמכון, בכל אינון נימוסין דמצרים, בכל אינון אתון דעבד לכו, דא הוא גמול דאתון שלמין להאי זאת. מאן גרם לכו דא. בגין דאתון עם נבל ולא חכם, ולא מסתפלין בכל אינון טבן דעבד לכו עד השתא.

הליי' תגמלו זאת, דא שכנתא. והא אוקימנא מלי, דתנינן, ה"א דבהבראם, (בראשית ב) זעירא. ה"א דבהליי' רברבא. והא אתמר דתניא, אמר רבי יהודה, ה"א דבכל אתר קדשא בריך הוא, ואקרי אם. ותרי עלמין ניהו, דכתיב, (תהלים קו) מן העולם ועד העולם. והא תנינן ברזא דקרא, (במדבר כח) בשמן פתית רביעת ההין.

תניא רבי יהודה אומר, בכמה אתרי אסתפלנא, דקודשא בריך הוא לא אעדי (דף רח"צ ע"א) רחימותא מנייהו דישראל, דבכל אתר דאינון הו, קדשא בריך הוא בינייהו. דכתיב, (ויקרא כו) לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם. דייקא אתם, בינייהו עמהון לא אעדי מנייהו לעלמין.

רבי יצחק הוה אזיל בארמא, ופגע ביה רבי חייא, אמר ליה חמינא (להו) באנפך, דהא במדורא דשכינתא מדורך. מאי כתיב. (שמות ג) וארד להצילו מיד מצרים. וארד, ארד מיבעי ליה. וארד בקדמיתא. אימתי. פד נחת יעקב למצרים. ולמה. להצילו מיד מצרים. דאלמלא לא הוה בינייהו, לא יכלין למסבל גלותא. כמה דאת אמר (תהלים צא) עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו.

אָמַר לוֹ, וְדַאי בְּכָל מְקוֹם
שֵׁיִשְׂרָאֵל נִמְצְאוּ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בִּינִיחָם. וְכָל מְקוֹם שֶׁחֲכָמֵי
הַדּוֹר הוֹלְכִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
הוֹלֵךְ עִמָּהֶם, שְׁפָתוֹב (שם) פִּי
מִלְּאֲכִיו יִצְוֶה לָךְ וְגו'. מִנֵּינ לָנוּ?
שְׁפָתוֹב (בראשית לב) וַיַּעֲקֹב הַלֵּךְ
לְדַרְכּוֹ וְגו', וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כִּי אֲשֶׁר
רָאִים מַחְנֵה אֱלֹהִים זֶה. עֲתָה
נִשְׁתַּתֵּף כְּאֶחָד וְנִלְךָ בְּדֶרֶךְ, שְׁהִרִי
יִדְעֵתִי שְׁלֵמְקוֹם אֶחָד אֲנִי הוֹלְכִים,
לְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה. אָמַר לוֹ, בּוֹדָאִי.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לְמַדְנֵנו, שְׁלוּחֵי
מִצְוֶה אֵינָן נְזוּקִין, לֹא בְּהַלִּיכְתָּן
וְלֹא בַחֲזָרְתָּן. וְאֲנַחְנוּ לְהִרְאוֹת
לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲנִי
הוֹלְכִים, וְלֹא יֵרָאִים.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי חֲזִיא,
כְּתוּב (שם א) אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ. הַשָּׁמַיִם - לְכֻלָּל אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהָאָרֶץ - לְכֻלָּל
אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכֻלָּ מַה
שְׁלֵמְטָה, אֵלּוּ נִקְרָאִים תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם, מֵהֶם.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, מַהוּ בְּהִבְרָאָם,
וְנֹאמַר בְּה' בְּרָאָם? אָמַר לוֹ, הַכֹּל
דְּבַר אֶחָד. כִּי אֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם
הִתְחַבְּרוּ, ה' הוּא הוֹצִיאָה תוֹלְדוֹת,
וְהֵם נִקְרָאוּ תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ. אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, בְּמָה
בְּאַרְנוּ בְּה' בְּרָאָם - בְּאַבְרָהָם?
אָמַר לוֹ, הַכֹּל דְּבַר אֶחָד הוּא.
בְּאַבְרָהָם - אֵלּוּ הַשָּׁמַיִם, שְׁמִשָּׁם
מִתְחִילִים לְהִתְפַּשֵּׁט. בְּה' בְּרָאָם,
וְזוֹהוּ וְהָאָרֶץ, וְהַכֹּל דְּבַר אֶחָד.

אָמַר לוֹ, וְדַאי כִּי הוּא, וְהִרִי
לְמַדְנֵנו, שְׁפָתוֹב אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְלְמַדְנֵנו, הָעוֹלָם
הַזֶּה נִבְרָא בְּה', שְׁפָתוֹב בְּהִבְרָאָם.
וְהָעוֹלָם הַבֵּא נִבְרָא בִּי, שְׁפָתוֹב
(בראשית ב) וְנִהְרֵ יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֵּן - לְכֻלָּל הַשָּׁמַיִם. אֶת הַגֵּן
- לְכֻלָּל אֶת הָאָרֶץ.

אָמַר לִיָּהּ, וְדַאי בְּכָל אֶתֶר דִּישְׂרָאֵל שְׁרִיין,
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּינִיחָהוּ. וְכָל אֶתֶר
דְּחַפְיָמֵי דְרָא אֲזִלִין, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזִיל
עִמָּהוֹן, דְּכְתִיב, (שם) פִּי מִלְּאֲכִיו יִצְוֶה לָךְ וְגו'.
מִנְלָן. דְּכְתִיב, (בראשית לב) וַיַּעֲקֹב הַלֵּךְ לְדַרְכּוֹ
וְגו', וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כִּי אֲשֶׁר רָאִים מַחְנֵה אֱלֹהִים
זֶה. הַשְּׁתָּא נִשְׁתַּתֵּף כְּאֶחָד, וְנִיזִיל בְּאַרְחָא,
דְּהָא יִדְעָנָא דְלֵאֲתֵר חַד אֲזִלִין, לְקַבֵּל
אַנְפוּי דְשְׂכִינְתָּא. אָמַר לִיָּהּ, וְדַאי. אָמַר רַבִּי
יִצְחָק, תְּנִינָן, שְׁלוּחֵי מִצְוֶה אֵינָן נְזוּקִין, לֹא
בְּהַלִּיכְתָּן וְלֹא בַחֲזָרְתָּן. וְאֲנָן לֵאֲתַחֲזָא קַמִּי
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזִלִין, וְלֹא דְחִילְנָא.

עַד דִּהוּוּ אֲזִלִי, אָמַר רַבִּי חֲזִיא, כְּתִיב (בראשית ב)
אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. הַשָּׁמַיִם,
לְאַכְלֵלָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהָאָרֶץ,
לְאַכְלֵלָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכֻלָּ מַה דְּלִתְתָּא,
אֵינּוֹן אֶקְרוּן תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם מִנִּיחָהוּ.

אָמַר לִיָּהּ אִי הָכִי מַהוּ בְּהִבְרָאָם, וְאִתְמַר בְּה'
בְּרָאָם. אָמַר לִיָּהּ כִּלָּא חַד מְלָה, פַּד
שָׁמַיִם אֶתְחַבְּרוּ, הָאִי ה' אֶפִּיקַת תוֹלְדוֹת,
וְאֵינּוֹן אֶקְרוּן תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָמַר
לִיָּהּ אִי הָכִי, בְּמֵאִי אוֹקִימְנָא בְּה' בְּרָאָם,
בְּאַבְרָהָם. אָמַר לִיָּהּ כִּלָּא חַד מְלָה הוּא,
בְּאַבְרָהָם, הֵינּוּ הַשָּׁמַיִם, דְּמִתְמָן שְׁרִיין
לֵאֲתַפְּשֵׁטָא. בְּה' בְּרָאָם, הֵינּוּ וְהָאָרֶץ, וְכֻלָּא
חַד מְלָה.

אָמַר לִיָּהּ, וְדַאי הָכִי הוּא, וְהָאֵ אוֹלִיפְנָא,
דְּכְתִיב, אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ.
וְתִנִּינָן, הָעוֹלָם הַזֶּה נִבְרָא בְּה', דְּכְתִיב
בְּהִבְרָאָם. וְהָעוֹלָם הַבֵּא, נִבְרָא בִּי, דְּכְתִיב,
(בראשית ב) וְנִהְרֵ יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן.
לְאַכְלֵלָא הַשָּׁמַיִם. אֶת הַגֵּן, לְאַכְלֵלָא אֶת
הָאָרֶץ.

וְהָרִי בְּאֲרָנוּ, שְׁכַתוֹב (שיר השירים ד)
מְעִין גְּנִים, זְהוּ הַשָּׁמַיִם, בְּאֵר
מִיָּם חַיִּים, שְׁכַתוֹב (בראשית כו)
וַיִּכְרוּ שָׁם עַבְדֵי יִצְחָק בְּאֵר,
שְׁכַתוֹב (שם) וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם וַיַּחֲפֹר
בְּאֵר אַחֲרַת וְגו'. וְנִזְלִים מִן
לְבָנוֹן, שְׁאֵלוּ מִתְקַשְׁטִים לְמַעַלָּה
וְעוֹלָיִם בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל הַמְּלָךְ,
שְׁכַתוֹב (תהלים קח) כִּי גָדוֹל מַעַל
שָׁמַיִם חֲסֹדֶךָ.

מִן לְבָנוֹן - מִשָּׁם יוֹצְאִים לְבִינָה.
וְנִמְשָׁךְ וּמִתְפַּשֵּׁט לְכָל הַקְּצוּוֹת,
עַד שְׁנַמְשָׁכִים אֵלָיו הַמְקוּרוֹת
וַיּוֹרְדִים לְהַתְפַּנֵּס לְמִקּוֹם שְׁנִקְרָא
הַיָּם הַגָּדוֹל, שְׁכַתוֹב (קהלת א) כָּל
הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'.
וְכַתוֹב (ישעיה נא) הַבֵּיטוּ אֶל צוּר
חֲצֻבְתֶּם וְגו'. וְאַחַר כֵּן כְּתוֹב,
(שיר השירים ד) גֵּן נְעוּלֵי אַחֲתֵי כָלָה
וְגו'. וּמִכַּאֲן יֵצְאוּ תוֹלְדוֹת לְכָלֶם,
שְׁכַתוֹב בְּהַבְּרָאָם, בְּה' בְּרָאָם
מִמֶּשׁ, בְּאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
וְאַפְלוּ בַּיַּעֲקֹב מִמֶּשׁ. וְהַפֵּל דָּבָר
אַחַד.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כַּאֲשֶׁר אָנוּ
יוֹשְׁבִים לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַפֵּל
נֶאֱמַר לִפְנֵינוּ בְּגִלּוּי וְלֹא הִצְטַרְכְּנוּ
לְכָל זֶה. אָמַר לוֹ, אֵין רַבִּי שְׁמַעוֹן
כַּשָּׂאָר בְּנֵי אָדָם, שְׁפֹלֵם לִפְנֵינוּ
כְּמוֹ שְׂאָר הַנְּבִיאִים פְּלִפִּי מִשָּׁה.
עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר רַבִּי
חַיִּיא, כְּתוֹב (ישעיה מט) הִתְשַׁפַּח
אִשָּׁה עוֹלָה מֵרַחֵם בֶּן בְּטֻנָּה וְגו'.
פְּסוּקַת זֶה בְּאַרְוֵהוּ, וְכַאֲן מַה הוּא
עוֹסֵק? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִם
בְּקִשְׁרֵי שֶׁל הַחֲבֵרִים, סְמִיכָה לֹא
נִסְמַכְתִּי, אָנוּ מַה נֹּאמַר?

אָמַר לוֹ, שֶׁהָרִי קוֹל שֶׁל רִמּוֹ
אַחַד שְׁמַעְתִּי יוֹם אַחַד כַּאֲשֶׁר
הָיִיתִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, וְלֹא יָדַעְתִּי מִי
אָמַר, וְלֹא יָדַעְתִּי דָבָר.

וְכַאֲן רָאָה, שְׁבַעָה יָמִים הָיוּ
שְׁנַחֲלַשְׁתִּי עַל זֶה וְלֹא טַעַמְתִּי
דָּבָר, וְעַתָּה הוֹלֵךְ אֲנִי אֲצַל

וְהָא אֻקְיָמָנָא, דְּכַתִּיב, (שיר השירים ד) מְעִין גְּנִים,
דָּא הִיא הַשָּׁמַיִם, בְּאֵר מִיָּם חַיִּים,
דְּכַתִּיב, (בראשית כו) וַיִּכְרוּ שָׁם עַבְדֵי יִצְחָק בְּאֵר,
דְּכַתִּיב (שם) וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם וַיַּחֲפֹר בְּאֵר אַחֲרַת
וְגו'. וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן, דְּאֵינּוֹן מִתְעַטְרִין
לְעִילָא, וְסִלְקִין בְּרִישָׁא דְּמַלְכָּא. דְּכַתִּיב, (תהלים
קח) כִּי גָדוֹל מַעַל שָׁמַיִם חֲסֹדֶךָ.

מִן לְבָנוֹן, מִתְמָן נִפְקִין לְבִינָה. וְנִגִיד וְאִתְמַשָּׁךְ
לְכָל זְוויין, עַד דְּנִגְדִין אֵינּוֹן מִבּוּעִין,
וְנִחְתִין לְאִתְפַּנְשָׁא לְאַתְרֵי דְּאִקְרִי יַמָּא רַבָּא.
דְּכַתִּיב, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל הַיָּם
וְגו'. וְכַתִּיב, (ישעיה נא) הַבֵּיטוּ אֶל צוּר חֲצֻבְתֶּם
וְגו'. לְבִתְרֵי פְתִיב, (שיר השירים ד) גֵּן נְעוּלֵי אַחֲתֵי
כָלָה וְגו'. וּמִכַּאֲן, נִפְיָקוּ תוֹלְדוֹת לְכָלָא.
דְּכַתִּיב, בְּהַבְּרָאָם, בְּה' בְּרָאָם מִמֶּשׁ,
בְּאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְאַפְילוּ בַּיַּעֲקֹב
מִמֶּשׁ. וְכַלָּא חַד מַלְּהָ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כַּד אָנּוּ יִתְבִּין לְקַמִּיָּה דְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן, כַּלָּא אִתְמַר קַמִּיָּה בְּאַתְגַּלְלָא,
וְלֹא אֲצַטְרִיכְנָא לְכָל הָאִי. אָמַר לִיה, לָאו רַבִּי
שְׁמַעוֹן כַּשָּׂאָר בְּנֵי נְשָׂא, דְּכַלְהוּ קַמִּיָּה, כַּשָּׂאָר
נְבִיאֵי לְקַמִּי מִשָּׁה. עַד דִּהּוּ אֲזִלִּי, אָמַר רַבִּי
חַיִּיא, כְּתִיב, (ישעיה מט) הִתְשַׁפַּח אִשָּׁה עוֹלָה
מֵרַחֵם בֶּן בְּטֻנָּה וְגו'. הָאִי קָרָא אֻקְמוּהָ,
וְהָאִי מָאִי קָא מִיִּירִי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵי
בְּקִטּוּרָא דְּחֲבַרְיָא, סְמִיכָא לָא אִסְמִיכְנָא, אָנּוּ
מַה גִּימָא.

אָמַר לִיה, דִּהָא קָלָא דְּרִמִּיזָא חַד, שְׁמַעְנָא
יוֹמָא חַד, כַּד הָוָה אֲזִילָנָא בְּאַרְחָא, וְלֹא
יָדַעְנָא מָאן אָמַר, וְלֹא יָדַעְנָא מַלְּהָ.

וְהָא חַזִּי, שְׁבַעָה יוֹמִין הָווּ דְּחַלִּישְׁנָא עַל דָּא,
וְלֹא טַעַמְנָא מְדִי. וְהַשְׁתָּא אֲזִילָנָא לְגַבִּיָּה
דְּבוּצִינָא קְדִישָׁא, דְּלִימָא לִי דִּילְמָא אֲדַכְּר.

המנוחה הקדושה שיאמר לי,
שְׁמָא אָזְכֵר. אָמַר לוֹ, שְׁמָא אוֹתוֹ
הַיּוֹם שֶׁהִיָּה הוֹלֵךְ רַבִּי אֶלְעָזָר
אֶצֶל חַמְיוֹ, וְאוֹתוֹ הַיּוֹם הַלְכְּתִי
עִמּוֹ, וְהִנֵּה נִזְכַּרְתִּי בְּדַבָּר.

בַּא רָאָה, כִּף אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
מִשְׁמוֹ שֶׁל אָבִיו, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל
לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִיּוֹם
שֶׁנִּפְלְנוּ בְּגָלוּת, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עֹזֵב אוֹתָנוּ בְּגָלוּת וְשׂוֹכֵחַ
אוֹתָנוּ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב (ישעיה נח)
וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזַבְנִי ה' וְה'
שְׁכַחְנִי. אָמְרָה הַשְּׂכִינָה: הַתְּשַׁכַּח
אֵשֶׁה עוֹלָה?! וְכִי יִשְׂרָאֵל
שֶׁנִּקְרָאִים בְּנִים, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר
(דברים ד) בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם,
מֵרַחֵם בֶּן בִּטְנָה, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמַר
(ירמיה ב) וְאֲנֹכִי נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כֹּלֵה
זֶרַע אָמֶת, גַּם אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה,
שְׁכַתּוֹב (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ?! וְאֲנֹכִי לֹא
אֶשְׁכַּחְךָ. מִכָּאן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לֹא עוֹזֵב אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָמִים.

עוֹד אָמַר, הַתְּשַׁכַּח אֵשֶׁה עוֹלָה
מֵרַחֵם בֶּן בִּטְנָה. זֶהוּ סוּד עֲלִיּוֹן
שֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הִנֵּה
דְּבָרִים אֵלּוּ בְּשִׁמּוֹ אַחֲזִיזִים. כְּמוֹ
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׂוֹכַח
שְׁמוֹ שֶׁהָרִי הוּא הַכֹּל - כִּף
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׂוֹכַח
אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אַחֲזִיזִים
בְּשִׁמּוֹ מִמֶּשׁ. הַתְּרַגְּשׁ רַבִּי חֲזִיָּא,
אָמַר, וְדַאי זֶהוּ דְּבַר חֲדוּשׁ. בְּרוּךְ
יְהִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁנִּפְגַּשְׁתִּי כִּף וַיְדַעְתִּי דְּבַר,
וַיְדַעְתִּי מִי אוֹתוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ.
וְבַא רָאָה, שְׁאוֹתוֹ יוֹם שֶׁרְצִיתִי
אֶרְבֶּעָה מִלִּין, וְלֹא מְצֵאתִי מִי
הִיָּה. אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שֶׁנִּכְנַסְתִּי
בְּמַעְרָה אַחַת שֶׁרַבִּי אֶלְעָזָר נָח
שָׁעָה אַחַת. קָרָא עָלָיו רַבִּי חֲזִיָּא
אֵלּוּ הַפְּסוּקִים, (ישעיה נח) אֲזַ יִבְקַע
כְּשַׁחַר אוֹרֶךְ וְגו'. אֲזַ תִּקְרָא וְה'
יַעֲנֶה וְגו', אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל ה' וְגו'.

אָמַר לִיָּה, דִּילְמָא הֵהוּא יוֹמָא דְהוּא אָזִיל רַבִּי
אֶלְעָזָר לְגַבְיָה דְחַמְיוֹ, וְהֵהוּא יוֹמָא אֶזִּילְנָא
עִמִּיהָ, וְהָא אֲדַכְרָנָא מְלָה.

הָא חֲזִי, הַכִּי אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מִשְׁמִיהָ
דְּאָבוּי, אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, מִיּוֹמָא דְנִפְלְנָא בְּגָלוּתָא, קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא שְׁבִיק לָן בְּגָלוּתָא, וְאֲנָשִׁי לָן. הָדָא הוּא
דְכַתִּיב, (ישעיה מט) וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזַבְנִי יי' וַיִּי'
שְׁכַחְנִי. אָמְרָה שְׂכִינָתָא, הַתְּשַׁכַּח אֵשֶׁה עוֹלָה,
וְכִי יִשְׂרָאֵל דְּאֶקְרוּן בְּנִין, כְּמָה דְאֵת אָמַר,
(דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי אֱלֹהֵיכֶם. מֵרַחֵם בֶּן (ד)
(ר"צ ע"ב) בִּטְנָה, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (ירמיה ב) וְאֲנֹכִי
נִטְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק כֹּלֵה זֶרַע אָמֶת. גַּם אֵלֶּה
תִשְׁכַּחְנָה, דְכַתִּיב, (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. וְאֲנֹכִי לֹא אֶשְׁכַּחְךָ, מִכָּאן,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שְׁבִיק לוֹן לְיִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָמִין.

הוּ אָמַר, הַתְּשַׁכַּח אֵשֶׁה עוֹלָה מֵרַחֵם בֶּן
בִּטְנָה. דָּא הוּא רְזָא עֲלָאָה דְאָמַר קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. הָא מִלִּין אֵלִין בְּשְׁמִיהָ אַחֲזִידָן.
כְּמָה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֲנָשִׁי שְׁמִיהָ,
דְּהָא הוּא כֹּלָא, כִּף קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא
אֲנָשִׁי לוֹן לְיִשְׂרָאֵל דְאֵינּוֹן אַחֲזִידָן בְּשְׁמִיהָ
מִמֶּשׁ. אַתְרַגְּיִשׁ רַבִּי חֲזִיָּא, אָמַר וְדַאי דָּא הִיא
מְלָה. בְּרִיךְ יְהִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאֶעְרַעְנָא
לָךְ, וַיְדַעְנָא מְלָה. וַיְדַעְנָא מָאן הֵהוּא
דְשִׁמְעָנָא מִנִּיהָ.

וְהָא חֲזִי, דְהֵהוּא יוֹמָא דְרַהִיטְנָא אַרְבַּע מִיָּלִי,
וְלֹא אֶשְׁכַּחְנָא מָאן הָוָה. אָמַר לִיָּה, בְּגִין
דְעֵאלְנָא בְּחַד מְעַרְתָּא דְרַבִּי אֶלְעָזָר נְפִישׁ
שְׁעַתָּא חָדָא. קָרִי עָלֶיהָ רַבִּי חֲזִיָּא הִנֵּי קָרָאִי,
(ישעיה נח) אֲזַ יִבְקַע כְּשַׁחַר אוֹרֶךְ וְגו'. אֲזַ תִּקְרָא
וַיִּי' יַעֲנֶה וְגו' אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל יי' וְגו'.

(דברים לג) זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוּ שְׁנוֹת דֵּר וְדוֹר וְגוֹ'. זָכַר יְמוֹת עוֹלָם. רַבִּי אֲבָא אָמַר, מִי אֵלוּ יְמוֹת עוֹלָם? אֵלוּ שְׁשֵׁה יָמִים שְׁעֵשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָעוֹלָם בְּהֵם, שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' וְגוֹ'. שֵׁשֶׁת יָמִים, וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ. בֵּינוּ שְׁנוֹת דֵּר וְדוֹר. כְּלוֹמַר, אֵלוּ יְמוֹת עוֹלָם, יָדְעוּ וְיִתְנוּדְעוּ כָּל אֵלוּ הַשָּׁנִים וְהַיָּמִים וְכָל דוֹר וְדוֹר, עַד דוֹר זֶה שְׁאַתֶּם עוֹמְדִים בּוֹ.

שְׁאַר אֲבִיךָ וַיִּגְדֶּךָ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב הֵלֵא הוּא אֲבִיךָ קִנְךָ. וַיִּגְדֶּךָ, וְהוּא יִגְלֶה עִמָּךְ הַחֲכֵמָה. וַיִּמָּה הִיא? אֵלֵא כְּאֲשֶׁר שָׁשֶׁה יָמִים אֵלוּ בְּנוּ אֶת הָעוֹלָם, לֹא בְּנוּ אוֹתוֹ אֵלֵא בְּגִלְלָךְ, שְׁתַּבֵּא אֶתָּה וְתַקִּים אֶת הַתּוֹרָה. שְׁלַמְדְנוּ, כָּל מַה שְׁעֵשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - עַל תְּנָאֵי עֲשֵׂה, שְׁכַּאֲשֶׁר יִבְאוּ יִשְׂרָאֵל, אִם יִקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה - מוֹטֵב, וְאִם לֹא - שְׁיַחְזִירוּהוּ לַתְּהוֹ וְבִהוּ. וּמְשוּם זֶה, אֵלוּ יְמוֹת עוֹלָם יוֹדְעִים וּמְבִינִים הַכֹּל.

וְהָרִי לְמַדְנוּ, אֵלוּ עֲנִפֵי הָאֵילָן אֵיךְ נֶאֱחָזִים בְּתוֹף הָאֵילָן? וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁכַּאֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרַר לָהֶם לְמַמְנֵי הַמְּגִנִּים עַל שְׁאָר הָאֲמוֹת, וְאַתֶּם מַה כְּתוּב? כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחְלָתוֹ. שְׁלֹא נִתַּן אוֹתָם לְשֵׁר, וְלֹא לְמִלְאָךְ, וְלֹא לְמַמְנֵה אַחַר, וְזֶה הָעַם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִטַּל לְחֵלְקוֹ.

בְּאִיזָה מְקוֹם מְצֵא אוֹתוֹ? יִמְצְאוּהוּ בְּאַרְץ מִדְבָּר וּבְתֵהוּ יִלֵּל יִשְׁמֵן וְגוֹ'. שְׁפָתוֹב (יְהוֹשֻׁעַ כד) תֵּרַח אֲבִי אַבְרָהָם וְגוֹ', וְאַקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם וְגוֹ'. וּמְכַאֵן מְנַהִיג אוֹתָם אֶת יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דוֹר וְדוֹר וְלֹא נִפְרַד מֵהֶם וּמְנַהִיג אוֹתָם בְּרַחֲמִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוֹ וְגוֹ'.

זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוּ שְׁנוֹת דֵּר וְדוֹר וְגוֹ'. (דְּבָרִים לב) זָכַר יְמוֹת עוֹלָם, רַבִּי אֲבָא אָמַר, מֵאַן יְמוֹת עוֹלָם. אֵינּוֹן שִׁיתָא יוֹמִין, דְּעַבְד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא בְּהוּ. דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת לא) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי' וְגוֹ'. שֵׁשֶׁת יָמִים, וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת יָמִים, וְהָא אוֹקִימְנָא. בֵּינוּ שְׁנוֹת דֵּר וְדוֹר. כְּלוֹמַר, אֵינּוֹן יְמוֹת עוֹלָם, יָדְעוּ וְיִשְׁתַּמוּדְעוּ כָּל אֵינּוֹן שְׁנִין וְיוֹמִין, וְכָל דְּרָא וְדָרָא, עַד דְּרָא דָא דְּאַתּוֹן קִיִּימִין.

שְׁאַר אֲבִיךָ וַיִּגְדֶּךָ, דָּא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, הֵלֵא הוּא אֲבִיךָ קִנְךָ. וַיִּגְדֶּךָ, וְהוּא יִגְלֶה עוֹמְקָא דְּחֲכֵמָתָא. וּמֵאֵי הִיא. אֵלֵא כַּד אֵינּוֹן שִׁיתָא יוֹמִין שְׁכְּלִילוֹ עַלְמָא, לֹא שְׁכְּלִילוֹ לִיה, אֵלֵא בְּגִינְךָ, דְּתִיתִי אַנְתָּ וְתַקִּים אוֹרִיִּיתָא. דְּתַנִּינְךָ, כָּל מַה דְּעַבְד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל תְּנָאֵי עַבְד, דְּכַד יִיתוּן יִשְׂרָאֵל, אִי יִקְבְּלוּן אוֹרִיִּיתָא יְאוּת, וְאִי לֹא דִּיהַדֵּר לִיה לַתְּהוֹ וְבִהוּ. וּבְגִין כֵּן, אֵינּוֹן יְמוֹת עוֹלָם יָדְעוּ וְיִשְׁתַּמוּדְעוּן כְּלָא.

וְהָא תַּנִּינְךָ, הִנְהוּ עֲנִפֵי דְּאֵילָנָא, הֵיךְ מִתְאַחְדֵּן בְּגוֹ אֵילָנָא, וְהָא אוֹקִימְנָא, כְּדִין קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַר לוֹן, לְמַמְנֵן תְּרִיסִין, עַל שְׁאָר עַמִּין, וְאַתּוֹן מַה כְּתִיב. כִּי חֵלֶק יי' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחְלָתוֹ, דְּלֹא יִהְיֶה לְרַבְרַבָּא, וְלֹא לְמִלְאָכָא, וְלֹא לְמַמְנָא אַתְרָא, וְהֵאֵי עֲמָא דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָסַב לְחוֹלְקִיהָ.

בְּאַן אַתְר אֲשַׁפַּח לִיה. יִמְצְאוּהוּ בְּאַרְץ מִדְבָּר וּבְתֵהוּ יִלֵּל יִשְׁמֵן וְגוֹ'. דְּכְתִיב, (יְהוֹשֻׁעַ כד)

תֵּרַח אֲבִי אַבְרָהָם וְגוֹ'. וְאַקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם וְגוֹ'. וּמְהַכָּא דְּבַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל כְּכֹל דְּרָא וְדָרָא, וְלֹא אֶתְפָּרַשׁ מְנִיִּיהוּ, וְדָבַר לְהוּ בְּרַחֲמֵי, הָדָא הוּא דְּכְתִיב כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוֹ וְגוֹ'.

דוֹר וְדוֹר וְלֹא נִפְרַד מֵהֶם וּמְנַהִיג אוֹתָם בְּרַחֲמִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוֹ וְגוֹ'.

בְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ. (דברים לב) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא אֲשַׁפְחֲנָא מָאן דְּחֵיִיס עַל בְּנוֹי, כִּהְיֵא נִשְׂרָא. וְעַל דָּא תַנִּינָן, כְּתִיב, (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיַּמִּין לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי שׁוּר מִהַשְּׂמַאל. נֶשֶׁר בָּאֵן דּוּכְתִיָּה. בְּאַתְרֵי דִיעֵקֵב קֵאִים. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. בַּהֲהוּא אַתְרֵי מְמֹשׁ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּאִיהוּ רַחֲמֵי עַל בְּנוֹי, וְדִינָא לְגַבֵּי אַחֲרֵינִין. כִּף קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּבַר לְבָנוֹי כְּנֶשֶׁר דָּא.

כִּי כְּתוּב? ה' בְּדַד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוּ אֶל גִּכְר. הוּא בְּלַחֲדוּי, דְּכְתִיב, (שמות יג) וַיְיָ הַלֵּךְ לְפָנֵיהֶם לְפָנֵיהֶם וּגְו'. וְאִין עֲמוּ אֶל גִּכְר, דְּלֹא דְבַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל לֹא מְלֹאכְא, וְלֹא מְמַנָּא אַחֲרָא, דְּאִינוּן אֶקְרוּן אֶל גִּכְר. וְדָא הוּא דְאָמַר מֹשֶׁה, (שמות לב) אִם אֵין פְּנִיךְ הוֹלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מִזֶּה. הָדָא הוּא דְכְתִיב, וַיְיָ בְּדַד יִנְחֲנוּ. הוּא בְּלַחֲדוּי, וְאִין עֲמוּ אֶל גִּכְר.

זַבְּאָה חוֹלְקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְבַר עַמְהוֹן, (בישׂראל) הָכִי עַלֵיָּהוּ כְּתִיב, (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסֻגְלָתוֹ, וּכְתִיב, (שמואל א יב) כִּי לֹא יִטַּשׁ יְיָ אֶת עַמּוֹ. מָאִי טַעְמָא לֹא יִטַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ. בְּעֵבֹר שְׂמוּ הַגְּדוֹל, בְּגִין דְּהֵאִי כִּהְיֵא אַתְדִּבְק. וְעַל דָּא לֹא יִשְׁבּוּק לֹון קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּכַבֵּל אַתְרֵי דְאִינוּן שְׂרִיָּין, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַמְהוֹן כְּמָה דְאֻקִּימָנָא.

אֲשֵׁרִי חֲלַקְמֵי שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְנַהֵג אַתָּם (בישׂראל) כִּף, עַלֵיָּהֶם כְּתוּב (תהלים קלה) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסֻגְלָתוֹ, וּכְתוּב (שמואל א יב) כִּי לֹא יִטַּשׁ ה' עַמּוֹ וּגְו'. מָה הַטַּעַם לֹא יִטַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ? בְּעֵבֹר שְׂמוּ הַגְּדוֹל, מִשּׁוּם שְׁנָה בְּזֶה נִדְבַק. וְעַל זֶה לֹא יַעֲזֹב אוֹתָם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁבַכְל מְקוּם שְׁהֵם נִמְצְאִים, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַמְהֵם, כְּמוֹ שְׂבַאֲרָנוּ.

לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת. (דברים לב) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל הַנִּי קִרְאֵי דְהֶכָא, תּוּכְחֵי אִינוּן, דְּאוּכַח לְהוּ מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל, בַּר הַהוּא שְׂמָא קִדְיִשָּׁא, דְּגַלִּי בְּשִׁירוֹתָא דְמְלוּי. אָמַר רַבִּי אַבְא, וְאִפִּילוּ מָה דְאוּכַח לְיִשְׂרָאֵל, בְּכַלְלָא דְשְׂמָא קִדְיִשָּׁא הוּא, דְּלִית מְלָה בְּאוּרִייתָא דְנַפְיָק

לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת (דברים לב). אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל אֵלוּ תַפְסוּקִים שְׂכָאֵן תּוּכְחוֹת הֵם שְׁהוּכִיחַ אוֹתָם מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל, חוּץ מֵאוֹתוֹ שֶׁם קְדוּשׁ שְׁגָלָה בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו. אָמַר רַבִּי אַבְא, וְאִפִּילוּ מָה שְׁהוּכִיחַ לְיִשְׂרָאֵל הוּא בְּכַלֵּל הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ, שְׂאִין דְּבַר בְּתוּרָה

לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת (דברים לב). אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל הַנִּי קִרְאֵי דְהֶכָא, תּוּכְחֵי אִינוּן, דְּאוּכַח לְהוּ מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל, בַּר הַהוּא שְׂמָא קִדְיִשָּׁא, דְּגַלִּי בְּשִׁירוֹתָא דְמְלוּי. אָמַר רַבִּי אַבְא, וְאִפִּילוּ מָה דְאוּכַח לְיִשְׂרָאֵל, בְּכַלְלָא דְשְׂמָא קִדְיִשָּׁא הוּא, דְּלִית מְלָה בְּאוּרִייתָא דְנַפְיָק

לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת (דברים לב). אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל אֵלוּ תַפְסוּקִים שְׂכָאֵן תּוּכְחוֹת הֵם שְׁהוּכִיחַ אוֹתָם מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל, חוּץ מֵאוֹתוֹ שֶׁם קְדוּשׁ שְׁגָלָה בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו. אָמַר רַבִּי אַבְא, וְאִפִּילוּ מָה שְׁהוּכִיחַ לְיִשְׂרָאֵל הוּא בְּכַלֵּל הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ, שְׂאִין דְּבַר בְּתוּרָה

שיוצא מכלל השם הקדוש, שהתורה בלה שמותיו של הקדוש ברוך הוא הם.

ואלו הפסוקים ידועים הם. אבל משום ששמו של הקדוש ברוך הוא נשום בפרשה זו, הייתי צריך עד עתה. וכאן הרי כתוב, לו חכמו ישפילו זאת, זאת ודאי. והרי בכמה מקומות בארנו זאת, שאם ישראל ידעו את זה איך זאת אחוזה בדיניה להפרע מן הרשעים - יבינו לאחריהם, וישתמרו להיות בה, כמו שכתוב (איוב ב) וארץ מתקוממה לו.

דבר אחר לו חכמו ישפילו זאת - שהיא קשורה בהם בישראל. פאשר שומרים מצוות התורה ויושבים עמה בשלום, ידעו שעזרה של זאת הזו עמהם, להפרע משונאייהם. וישראל, שהם מעטים בין האמות, ידעו איכה ירדף אחד אלף ושנים יניסו רבבה. ומי גרם להם? הזאת הזו שהיתה ביניהם בשלום פאשר עושים מצוות התורה, ולעולמים לא זזה מהם לעשות להם נקמות.

אם לא פי צורם מְכָרָם וְיִי' הַסְּגִירָם (דברים לב) מה הטעם פי צורם מְכָרָם? משום שצור ילדף תשי, שהתקונים לא נמצאים כמו שצריך במקומם. אם לא פי צורם מְכָרָם. אמר רבי יהודה, זה אברהם, כמו שבארנו, שאמר אברהם, יתחייבו ישראל בגלות ולא יפנסו בגיהנם, ששני אלו - גלות וגיהנם - לא יסבלו ישראל. והקדוש ברוך הוא הספים על ידו, שכל זמן שיתחייבו ישראל, יפלו לגלות וישתעבדו בהם שונאייהם. ומשום זה צורם מְכָרָם, ודאי, וְיִי' הַסְּגִירָם, והספים על ידו.

מִכָּלֵל דְּשָׂמָא קְדִישָׁא. דְּאוּרִייתָא כְּלָא שְׂמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵינּוּן.

וְהֵי קָרְאִי יְדִיעָאן אֵינּוּן. אָבֵל בְּגִין דְּשָׂמָא (דף רצ"ט ע"א) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְשִׁים בְּהַאי פְּרִשְׁתָּא, אַצְטְרִיכְנָא עַד הַשְׁתָּא. וְהֵכָא הָא כְּתִיב, לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת, זֹאת וְדָאִי, וְהָא בְּכֻמָּה אַתְרֵי אוּקִימְנָא הַאי, דְּאִי יִשְׂרָאֵל יִנְדְּעוּן הַאי, אִיךְ זֹאת אַחֲדָא בְּדִינוּי לְאַתְפְּרָעָא מִן חַיִּיבָיָא, יְבִינוּ לְאַחֲרִיתָם, וְיִסְתְּמְרוּ לְמַהוּי בְּהַ. כְּמָה דְּכְתִיב, (איוב כ) וְאַרְץ מִתְקוּמְמָה לֹו.

דְּבַר אַחֲרֵי לֹו חֲכָמוּ יִשְׁפִּילוּ זֹאת. דְּאִיְהִי מִתְקַשְׂרָא בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, כַּד נְטְרִין פְּקוּדֵי אוּרִייתָא, וְיִתְבִּין עִמָּה בְּשָׁלָם, יִנְדְּעוּן דְּסִיעֵתָא דְּהַאי זֹאת עִמָּהוּן, לְאַתְפְּרָעָא מִשְׁנֵאִיהוּן. וְיִשְׂרָאֵל דְּאֵינּוּן זְעִירִין בִּינֵי עַמְמָיָא, יִנְדְּעוּן, אִיכָּה יִרְדּוּף אַחַד אֶלְף וּשְׁנַיִם יְנִיסוּ רַבְבָּה. וּמֵאֵן גְּרִים לְהוּ. הַאי זֹאת, דְּהוּה בְּהוּ בְּשָׁלָם, כַּד עַבְדִּין פְּקוּדֵי אוּרִייתָא. וְלַעֲלָמִין לֹא אַתְעָדִי מִנֵּיהוּ, לְמַעַבְדַּד לְהוּ נוֹקְמִין.

אם לא פי צורם מְכָרָם וְיִי' הַסְּגִירָם. (דברים לב) מאי טעמא פי צורם מְכָרָם. בגין צור ילדף תשי, דתקונין לֹא שְׂרָאן כַּדְקָא יְאוּת בְּאַתְרֵיהוּ. אם לא פי צורם מְכָרָם. אמר רבי יהודה דא אברהם, כְּמָה דְּאוּקִימְנָא, דְּאָמַר אַבְרָהָם יִתְחַיִּיבוּן יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, וְלֹא יִיעֲלוּן בְּגִיְהֵנָם דְּתָרִין אֵלִין גְּלוּתָא וְגִיְהֵנָם, לֹא יִסְבְּלוּן יִשְׂרָאֵל. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶסְתְּכֶם עַל יְדוּי, דְּכָל זְמָנָא דִּי יַחֲבוּוּן יִשְׂרָאֵל, יִפְלוּן בְּגִלוּתָא, וְיִשְׁתַּעַבְדוּן בְּהוּ שְׁנֵאִיהוּן. וּבְגִין כֵּן, צוּרָם מְכָרָם וְדָאִי, וְיִי' הַסְּגִירָם, וְאֶסְתְּכֶם עַל יְדוּי.

תנבא, אמר רבי יהודה, מאי טעמא אוכח להו משה בהאי שירה הכי, בגין דאינהו זמינין למיעל לארעא, ולמשרי בינייהו שכינתא, ובגין כן אוכח להו על האי.

רבי יצחק אמר, בתרי אתרי קדשא בריה הוא זמין לאוכחא להו לישראל, וחדאן אומות העולם. חד דכתיב, (הושע יב) וריב ליני עם יהודה ולפקד על יעקב פדרכיו וגו'. שמעין אומות העולם חדאן, אמרי, השתא ישתצון מעלמא, פד חמי קדשא בריה הוא דאינון חדאן, מה כתיב בתריה. בפטן עקב את אחיו וגו'. פד שמעין, אמרין, דא הוא תשובה.

רבי יצחק אמר, בתרי אתרי קדשא בריה הוא זמין לאוכחא להו לישראל, וחדאן אומות העולם. חד דכתיב, (הושע יב) וריב ליני עם יהודה ולפקד על יעקב פדרכיו וגו'. שמעין אומות העולם חדאן, אמרי, השתא ישתצון מעלמא, פד חמי קדשא בריה הוא דאינון חדאן, מה כתיב בתריה. בפטן עקב את אחיו וגו'. פד שמעין, אמרין, דא הוא תשובה.

רבי יצחק אמר, בתרי אתרי קדשא בריה הוא זמין לאוכחא להו לישראל, וחדאן אומות העולם. חד דכתיב, (הושע יב) וריב ליני עם יהודה ולפקד על יעקב פדרכיו וגו'. שמעין אומות העולם, שמחו. אמרו, עתה יפרתו מהעולם. כאשר ראה הקדוש ברוך הוא שהם שמחים, מה כתוב אחריו? בפטן עקב את אחיו וגו'. כאשר שומעים, אומרים, זו היא תשובה.

דאתתא דהנה לה קטטה בכרה, אזלת למקביל עליה דינא, חמאת לדיינא דאין נפשיין. מנייהו לאלקאה, לצלבא, לאוקדא, אמרה ויי מה אעביד מן ברא. פד סיים דינא, אמר לההיא אינתו, אימא, מה אעביד לך בריה, אמרה קובלני, עכ"מ.

משל לאשה שהיתה לה קטטה בבנה, הלכה לתבע עליו דין. ראתה לדין שדן דיני נפשות - חלקם למלקות, לתליה, לשרפה. אמרה: אוי, מה אעשה מן הבן? כאשר סים הדין, אמר לאותה אשה: אמא, מה עשה לך בנה? אמרה, מתלוננת, עכ"מ.

ימצאהו בארץ מדבר ובתהו, (דברים לב) ודאי לבתר עבד לכל אינון קליפין, דיהון פלהו משתעבדין ליה. עד הכא הוה כתיב בהווא ספרא, דקרטנא אסיא לבתר הוה רשים בהאי קרא, פל נטורא דאצטריה אסיא חפים למעבד למרע דשכיב בבי מרעיה, פי אסירי דמלפא, למפלח למארי עלמא.

ימצאהו בארץ מדבר ובתהו. ודאי לבסוף עשה לכל אותן קלפות שיהיו כלן משתעבדות לו. עד כאן היה כתוב באותו ספר של קרטנא הרופא. לבסוף היה רשום בנה הפסוק, פל שמירה שונצרו רופא חכם לעשות לחולה ששוכב בבית חליו, בית אסירי המלך - לעבד לאדון העולם!

דבר אזיל אסיא חפים לגביה, ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן, מרעין דשריין עליה, אשפח ליה באסירו דמלפא. אי תימא הואיל וקודשא בריה הוא (ס"א פקוד) יפקוד לתפשא ליה, דלא ישתדל בר נש אבתריה.

שכאשר הולך רופא חכם אצלו, ימצאהו בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן, מחלות השורות עליו. מוצא אותו במאסר המלך. אם תאמר, הואיל והקדוש ברוך הוא (פוקד) יפקד לתפס אותו, שלא ישתדל אדם אחריו - לא כן, שהרי אמר דוד, (תהלים מא) אשרי

הוא (פוקד) יפקד לתפס אותו, שלא ישתדל אדם אחריו - לא כן, שהרי אמר דוד, (תהלים מא) אשרי

משכיל אל דל וגו'. דל הוא אותו ששוכב בבית חליו. ואם רופא חכם הוא, הקדוש ברוך הוא נותן לו ברכות לאותו שישתדל בו.

ואותו רופא, ימצאהו בארץ מדבר, בבית חליו שוכב. ובתהו ילל ישמן, שאותן מחלות מצרות לו. מה צריך לו לעשות? יסובבנהו - יסובב סבות ויביא עלות כדי שימנע ממנו אותם דברים שמזיקים לו. יקניז לו, ויוציא ממנו דם רע. יבוננהו - יסתכל ויבין אותו חולה ממה היה, ויסתכל כדי שלא יכבד עליו וימעט אותו. לבסוף - יצרנהו כאישון עינו, כדי שיהיה שמור כמו שצריך באותם משקים, באותן רפואות שצריכות לו, ולא יטעה (מהם) ביניהן. שאם יטעה אפלו בדבר אחד, הקדוש ברוך הוא חושב על אותו רופא כאלו שפך דמים והרגו.

משום שהקדוש ברוך הוא רוצה, שאף על גב שאותו אדם הוא בבית אסירי המלך והוא אסור בבית האסורים, שישתדל אדם עליו ויעזר לו להוציאו מבית האסורים. והיה אומר כף: הקדוש ברוך הוא דן דינים של בני העולם למעלה, הן למות, הן לשרשו, הן לעקר, הן לענש בנכסיו, ולאסר אותו. מי שנגאה לענש נכסים, נופל בבית חליו, ולא יתרפא עד שיתן כל מה שנגזר עליו. כיון שנענש בממונו ונותן כל מה שנגזר עליו, יתרפא, ויוצא מבית האסורים. ועל זה צריך להתעסק עמו שיתן ענשו ויצא.

מי שראוי לשרשו, יתפסו אותו, ויתנו אותו בבית האסורים עד שישתדל מהכל. ולפעמים

לאו הכי, דהא דוד אמר, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל וְגו', דל ההוא דשכיב בבי מרעיה. ואי אסיא חכים הוא, קדשא בריך הוא יתיב ליה ברכאן, לההוא דישתדל ביה. וההוא אסיא, ימצאהו בארץ מדבר, בבי מרעיה שכיב. ובתהו יליל ישימון, דאינון מרעין דחקין ליה. מאי אצטריך ליה למעבד. יסובבנהו יסובב סבות, וייתי עלות, בגין דימנע מניה אינון מלין דנזקין ליה. יקניז ליה, ויפיק מניה דמא בישא. יבוננהו יסתכל ויבין ההוא מרעא ממה הוי, ויסתכל בגין דלא יתרבי עלוי, וימאף ליה. לבתר יצרנהו כאישון עינו, בגין דיהא נטיר פדקא יאות, באינון משקי, באינון אסוותא דאצטריכו ליה, ולא יטעי (ס"א מניחה) ביניהו. דאלמלי יטעי, אפילו במלה חד, קדשא בריך הוא חשיב על ההוא אסיא, כאלו שפך דמא וקטליה.

בגין דקודשא בריך הוא בעי, דאף על גב דההוא בר נש איהו בבי אסירי דמלפא, ואיהו אסיר בבי אסירי, דישתדל בר נש עליה, ויסייע ליה לאפקא ליה מבי אסירי. והוה אמר הכי. קדשא בריך הוא דן דינין דבני עלמא לעילא, הן למות הן (דף רצ"ט ע"ב) לשרושי, הן לעקור, הן לענוש נכסין, ולאסורין. מאן דאתחזי לענוש נכסין, נפל בבי מרעיה, ולא יתסי, עד דיתן כל מה דאתגזר עליה. כיון דאתענש בממוניה, ויהיב כל מה דאתגזר עליה, אתסי, ונפק מבי אסירי. ועל דא אצטריך לאשתדל עליה דיתן עונשיה ויפוק.

מאן דיתחזי לשרושי, יתפסון ליה, ויהבי ליה בבי אסירי, עד דישתדל מפלא.

משתרש באיבריו או מאחד מהם, וילבסוף יוציאו אותו מבית האסורים. מי שראוי למות - כך הוא, שאלו יתן כל הכפר וכל ממון שבעולם, לא ינצל.

ועל זה צריך לרופא חכם שיעסק ברפואתו. אם יכול לתת לו רפואה מן הגוף - מוטב, ואם לא - יתן לו רפואה לנשמתו, וישתדל ברפואת נשמתו. וזהו רופא שהקדוש ברוך הוא ישתדל עליו בעולם הזה ובעולם הבא.

אמר רבי אלעזר, עד עתה לא שמעתי מרופא זה ומספר זה, חוץ מפעם אחת שאמר לי סוחר אחד, ששמע לאביו שרופא אחד היה בימיו, שכאשר היה מסתפל בבן אדם פאשר הוא בבית חליו, היה אומר, זה חי וזה מת. והיו אומרים עליו שהוא צדיק אמתי, ירא חטא, וכל מה שלא יכל להשיג מה שונצרך, הוא היה קונה ונותן משלו. והיו אומרים שאין חכם בעולם כמוהו, ובתפלתו היה עושה יתור ממה שהיה עושה בידיו. וכמדומה לנו, זה היה אותו רופא.

אמר אותו סוחר, ודאי ספרו בידי הוא, שירשתי אותו מאבי אבא, וכל דבריו של אותו ספר, כלם מיסדים על סודות התורה, וסודות נעלמים מצאתי בו ודברים של רפואה רבים, שהוא אמר שלא ראוי לעשות אותם חוץ (אם) הוא ירא חטא.

והם ממה שהיה עושה בלעם, שהיה לוחש לחשים על חולה, והיה אומר בפיו ומתרפא מיד. וכלם מברר אותם באותו ספר. ואמר, זה אסור, וזה מתר למי שירא חטא. משום שחלאים רבים אמר שתלויה רפואתם

ולזמנן דישתרש משייפי, או מחד מנייהו, ולבתר יפקון ליה מבי אסירי. מאן דיתחזי למות, הכי הוא, דאילו יתן כל כופרא, וכל ממונא דעלמא לא ישתיב.

ועל דא אצטריך לאסיא חכים, לאשתדלא עליה, אי יכיל למיהב ליה אסוותא מן גופא, יאות. ואי לאו, יתן ליה אסוותא לנשמתיה, וישתדל על אסוותא דנשמתיה. ודא הוא אסיא דקודשא בריך הוא ישתדל עליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

אמר רבי אלעזר, עד השתא לא שמענא מאסיא דא, ומספרא דא. בר מזמנא חדא, דאמר לי טייעא חדא, דשמע לאבוי, דאסיא חד הוה ביומוי, דכד הוה מסתפל בבר נש, כד איהו בבי מרעיה, הוה אומר, דא חי ודא מת. והווי אמרין עליה דהוה זכאה קשוט, דחיל חטאה. וכל מה דלא יכיל למדבק מה דאצטריך, איהו הוה קני, ויהיב מדיליה. בוהווי אמרין, דלית חכים בעלמא כגיניה. ובצלותיה הוה עביד יתיר ממה דהוה עביד בידוי. וכדדמי לן, דא הוה ההוא אסיא.

אמר ההוא טייעא, ודאי ספרא דיליה בידי איהו, דקא יריתנא מאבי אבא, וכל מלוי דההוא ספרא, פלהו אתייסדון על רזין דאורייתא, ורזין סתימין אשפחנא ביה, ומלין דאסוותא סגיאיין, דאיהו אמר דלא יאות למפעל לון, בר (א) איהו דחיל חטאה.

ואינון ממה דהוה עביד בלעם, דהוה לחיש לחישין על מרע, והוה אמר בפיומי ואתסי מיד. וכלהו בריר לון בההוא ספרא. ואמר, דא אסור, ודא מותר למאן דדחיל חטאה. בגין דמרעין סגיאיין אמר, דתלליא

בלחישת הפה. ואלו מצד הנחש, ומהם מצד של קסם. וכל אותם שאסור לומר בפיה ואסור לעשות במעשה היה אומר. עד שמצאתי על חלאים ידועים שצריך לומר כף, ולנדות בנדיי ובשמתא על אותו חלי, והוא תמיהה גדולה אצלי.

שמח רבי אלעזר, ושמחו החברים. אמר רבי אלעזר, אם אותו ספר היה אצלנו, היינו רואים מה הוא אומר. אני אקסר במסירה על מנת להראות למנורה הקדושה. ולמדנו, אמר רבי אלעזר, אותו הספר היה בידי שנים עשר חדש, ומצאתי בו אורות עליונות וחשובים. פאשר הגעתי לאותם סודות שהיו מבלעם, תמהתי.

יום אחד לחשתי במקום אחד, והיו האותיות עולות ויורדות. עד שראיתי בחלום ואמר לי, מה לך להפנס בתחום שאינו שלך ושאינו נצרך לך? התעוררתי. ורע בעיני על סודות הסתומים שהיו שם. שלחתי לאותו יהודי, ורבי יוסי ברבי יהודה שמו, ונתתי לו את הספר.

ובסודות של בלעם מצאתי מאותם שמות של מלאכים ששלח לו בלק, ולא היו מסתדרים על תקונם כמו שצריך. אבל כמה מיני רפואה מצאתי בו שהם מתקנים על תקוני התורה וסודות סתומים שלה. וראיתי שהם בחסידות, ותפלות ובקשות להקדוש ברוך הוא. ואם תאמר שהיה עושה רפואה בפסוקי התורה או בסודות התורה - חס ושלום. אלא היה אומר סודות התורה, ועל אותו סוד הוציא סודות של רפואה שלא ראיתי באפן זה לעולם. אמרתי, ברוך הרחמן שהחפים לבני אדם מחכמה של מעלה.

אסוותא דלהון, בלחישו דפומא. ואינון מסטרא דנחש, ומנהון מסטרא דקסם. וכל אינון דאסור לומר בפומא, ואסור למעבד בעובדא, הנה אמר. עד דאשפחנא על מרעין ידיעאן דאצטריך לומר כף. ולנדיי בנדיי ובשמתא, על ההוא מרע. ואיהו תוהא סגי לגבן.

חדו רבי אלעזר, וחדו חברי. אמר רבי אלעזר, אי ההוא ספרא הנה לגבן נחמי מה איהו אמר. אנא אמסר במסירה, על מנת לאחזאה לבוצינא קדישא. ותנינן, אמר רבי אלעזר, ההוא ספרא הנה בידי תריסר ירחי, ואשפחנא ביה נהורין עלאין ויקירין. פד מטינא לאינון רזין דהווי מבלעם תוהנא.

יזמא חד לחישנא באתר חד, והווי אתוון סלקן ונחתן. עד דחמינא בחלמא, ואמר לי, מה לך למיעל בתחומא דלא דילך, ולא אצטריך לך. אתערנא, ואבאיש קמאי, על רזין סתימין דהווי תמן. שדרנא לההוא יודאי, ורבי יוסי ברבי יהודה שמייה, ויהיבנא ליה ספרא.

וברזין דבלעם אשפחנא, מאינון

שמחן דמלאכין דשדר ליה בלק, ולא הווי מסתדרן על תקונייהו כדקא יאות. אבל כמה זיני אסוותא אשפחנא ביה, דקא מתתקני על תקוני אורייתא, ורזין סתימין דילה. וחתמינא דאינון בחסידותא. וצלותין ובעותין לקודשא בריך הוא. ואי תימא, דהנה עביד אסוותא בפסוקי אורייתא, או ברזין דאורייתא. חס ושלום. אלא הנה אמר רזין דאורייתא, ועל ההוא רזא אפיק רזין דאסוותא, דלא חמינא כההוא גוונא לעלמין. אמנא בריך רחמנא, דאחפים לבני נשא מחכמתא דלעילא.

וּמֵאֲרֹו הַדְּבָרִים שֶׁל בְּלַעַם
לְקַחְתִּי, וְרֵאִיתִי בְּהֶם שְׁלֵא הָיָה
בְּעוֹלָם חֲכָם בְּכַשׁוּפִים כְּדַגְמָתוֹ.
אָמַרְתִּי, בְּרוּךְ הַרְחֵמֶן שְׁבִטֵל
מִהָעוֹלָם הַכַּשׁוּפִים, שְׁלֵא יִטְעוּ
בְּנֵי אָדָם מֵאַחַר יִרְאָתוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְבַּרַךְ
וַיִּתְעַלֶּה שְׁמוֹ אִמֶּן.

בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אִמֶּן וְאִמֶּן.
יִמְלֹךְ ה' לְעוֹלָם אִמֶּן וְאִמֶּן.

וּמֵאִינּוֹן מְלִיץ דְּבַלְעָם נְסִיבְנָא, וְחִמְיָנָא בְּהוּ
דְּלֵא הָוָה בְּעַלְמָא חֲפִים בְּחַרְשִׁין
בְּגִינִיָּה. אִמְיָנָא, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא דְּבִטֵל מִעַלְמָא
חַרְשִׁין, דְּלֵא יִטְעוּן בְּנֵי נְשָׂא מִבִּתְרָא דְּחַלְתָּא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְבַּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה שְׁמוֹ אִמֶּן.
(ע"ב). בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אִמֶּן וְאִמֶּן. יִמְלֹךְ יְיָ
לְעוֹלָם אִמֶּן וְאִמֶּן.

הַדְרָן לְסִיּוּם סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר

הַדְרָן עֲלֵךְ סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר. וְהַדְרָךְ עֲלֵךְ. דַּעְתָּן עֲלֵךְ סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר. וְדַעְתָּךְ
עֲלֵךְ. לֹא נִתְנַשֵּׂי מִנְּךָ סֵפֶר דְּבָרִים מִסֵּפֶר הַזוֹהַר. וְלֹא תִתְנַשֵּׂי מִנּוּן. לֹא בְּעַלְמָא הַדְרִין וְלֹא בְּעַלְמָא

דְּאִתִּי: (ג"ב)

הַעֲרַב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ
וְצִאֲצֵאֵי צִאֲצֵאֵינוּ, וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לְשִׁמְחָה. מֵאוֹיְבֵי
תַּחֲכַמְנֵי מִצּוֹתְךָ, כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי. יְהִי לְבִי תָמִים בְּחֻקֶיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוּשׁ. לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח
פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתֵנִי. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ לְמַדְנֵי חֻקֶיךָ. אִמֶּן אִמֶּן אִמֶּן סְלָה וְעַד. מוֹדִים אֲנַחְנוּ
לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשָּׁמַתְּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמְּדֻרָשׁ וְלֹא שָׁמַתְּ חֻלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי
קְרָנוֹת. שְׁאֲנוּ מִשְׁפִּימִים וְהֵם מִשְׁפִּימִים. אָנוּ מִשְׁפִּימִים לְדְבָרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁפִּימִים לְדְבָרִים
בְּטָלִים. אָנוּ עֲמָלִים וְהֵם עֲמָלִים, אָנוּ עֲמָלִים וּמִקְבָּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֲמָלִים וְאֵינָם מִקְבָּלִים שְׂכָר.
אָנוּ רְצִים וְהֵם רְצִים, הֵם רְצִים לְבָאֵר שַׁחַת, וְאָנוּ רְצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֹאמַר וְאַתָּה
אֱלֹהִים תּוֹרִידֶם לְבָאֵר שַׁחַת. אֲנִשֵּׁי דְמִים וּמְרַמָּה לֹא יִחַצּוּ יְמִיהֶם, וְאֲנִי אֲבַטַח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּשֵׁם שֶׁעֲזַרְתָּנִי לְסִיּוּם סֵפֶר דְּבָרִים. כִּךָ תַּעֲזֹרְנִי
לְהַתְחִיל סְפָרִים אֲחֵרִים וְלְסִיּוּמָם. לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד מִתּוֹךְ הֶרְחָבָה. לְשַׁמֵּר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל
דְּבָרֵי תְלִמּוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה. וְזִכּוֹת כָּל הַתְנַאֲיִם (וְהַנְּבִיאִים) וְתִלְמִידֵי חֲכָמִים הַנּוֹכְרִים בְּסֵפֶר
תְּקוּנֵי הַזוֹהַר, יַעֲמִד לִי וְלִזְרַעִי וְלִזְרַע זְרַעִי, שְׁלֵא תִמוּשׁ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִפִּי וּמִפִּי זְרַעִי וְזַרְע
זְרַעִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְיִקְוֶה בְּנוּ מִקְרָא שְׁכַתּוֹב, בְּהַתְּהַלְכְּךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ,
וְהַקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחָךָ. כִּי כִי יִרְבוּ יְמֶיךָ וְיִוָּסְפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים. אַרְךָ יָמִים בְּיָמֶיךָ, עוֹשֵׁר
וְכַבּוֹד בְּשִׁמְאֹלָה. יְיָ עֲזֵר לְעַמּוֹ וְתֵן יְיָ יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

הקדמת תקוני הזהר (דף א' ע"א)

הקדמת תקוני הזהר

רבי שמעון הלך לו וברח למדבר לוד ונגנזו במערה אחת הוא ורבי אלעזר בנו. התרחש נס ויצא להם חרוב אחד ומעין מים אחד. אכלו מאותו חרוב ושתו מאותם מים, והיה אליהו, זכור לטוב, בא אליהם בכל יום פעמים ומלמד אותם, ולא ידע איש עליהם וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

וזה נקרא תקוני הזהר, שהם שבעים פנים לתורה, שפרש רבי שמעון בר יוחאי במלת "בראשית" מסתרי תורה.

קום רבי שמעון ופתח דברים לפני השכינה. פתח ואמר: והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע וגו'. והמשפלים - אלו רבי שמעון והחברים, יזהרו - כשהתכנסו לעשות את החבור הזה, רשות נתנה להם, ולאליהו עמם, ולכל הנשמות של הישיבות לרדת ביניהם ולכל המלאכים בנסתר ובדרוך שכל ועלת על הכל נתן רשות לכל השמות הקדושים ולכל ההיות ולכל הפנויים לגלות להם סודות טמירים, כל שם בדרגתו, ורשות נתנה לעשרת הספירות לגלות להם סודות טמירים שלא נתנה רשות לגלות להם עד שיבא דורו של מלך המשיח.

בזהר הרקיע שהוא פולל כל צבע, זהר טמיר ונגנזו, זהר בהיר בשחקים, זורק ניצוצות ומבהיק כמו ברק לעינים, זהר זהר לבן פלבנה, זהר זוהר אדם כמו מאדים, זהר מבהיק, פולל ירק פחמה, זהר ירק פכוכב, זהר פולל לבן ואדם, זהר זוהר לכל עבר כמי שמפכה בפטיש וזורק שביבים לכל צד, כף מהזהר

רבי שמעון אזל ליה וערק למדברא דלוד ואתגניז בחד מערתא הוא ורבי אלעזר בריה, אתרחיש ניסא נפק להון חד חרוב וחד מעיינא דמיא, אכלי מההוא חרוב ושתן מההוא מיא, והוה אליהו זכור לטוב אתי להון בכל יומא תרי זימני ואוליף לון, ולא ידע איניש בהו וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

ודא אתקרי תקוני הזהר דאינון שבועין אנפין לאורייתא דפריש רבי שמעון בר יוחאי במלת בראשית מסתרי אורייתא.

קום רבי שמעון אפתח מילין קמי שכינתא, פתח ואמר והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע וגומר (דניאל יב א), והמשפלים אלין רבי שמעון וחברייא, יזהרו פד אתפנשו למעבד האי חבורא, רשותא אתיהיב להון ולאליהו עמהון ולכל נשמתין דמתבתאן לנחתא בינייהו ולכל מלאכיא באתפסיא ובארח שכל.

ועלת על פלא יהיב רשו לכל שמהן קדישין ולכל הויין ולכל פנויין לגלאה לון רזין טמירין כל שם בדרגא דיליה, ורשותא יהיב לעשר ספירן לגלאה לון רזין טמירין דלא אתיהיב רשו לגלאה לון עד דייתי דרא דמלפא משיחא.

בזהר הרקיע דאיהו פליל כל גוון, זהר טמיר ונגניז, זהר בהיר בשחקים, זהר זריק ניצוצין ומבהיק כפרק לעיינין, זהר זהיר חנור פסיהרא, זהר זהיר סומקא פמאדים, זהר מבהיק פליל ירוקא פחמה, זהר ירוק פכוכב, זהר פליל חנור וסומקא, זהר זהיר לכל עיבר, כמאן דמחא בפטיש וזריק שביבין

הנה זזהרות פמה נשמות, שהם זזהרות פלן ברקיע.

נכחא אחרת

שנינו, והמשפלים יזהרו פזהר הרקיע, שהוא זהר טמיר וגנוז, זה פת"ר. זהר פהיר בשחקים, זה חכמה. זהר זורק ניצוצות ומבהיק פברק לעינים, זה פני"ה. זהר לכן פלבנה, זו גדל"ה. זהר זהר אדם פמאדים, זו גבור"ה. זהר מבהיק פולל ירק פחמה, זו תפא"ר. זהר ירק פפוכב, זה ניצ"ח. זהר פולל שחר ואדם, זה הו"ד. זהר זהר לכל עבר פמי שמפה בפטיש וזורק שביבים לכל צד, זה יסו"ד.

ואלו הם נשמות מאלו המשפלים שיש בהם שכל לדעת בסודות רבונם, פלם רשומים ומצירים במלכות הרקיע פפוכבים שמאירים ברקיע. והינו יזהירו פזהר הרקיע, מה הרקיע שמאירים בו - אף אלה הנשמות של המשפלים פפוכבים ברקיע, פף מאירים בפסא.

ובכ"ם פורחות מן הרקיע, וזה צדיק חי העולמים, שממנו פורחות נשמות הצדיקים ומאירות פלבנה, ועליהם פתוב ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ.

והוא הרקיע שמעל לחיות, זהו שכתוב וממעל לרקיע אשר על ראשם. והפך רקיע, ותמצא אותו עיק"ר, ויסוד המרפכה שעליו עומדים החיות וכסא המרפכה עליון, ועליו נאמר וצדיק יסוד עולם, על הצדיק שלמעלה עומד העולם המכסה, ועל הצדיק שלמטה עומד עולם הנגלה, והינו מצדיקי הרבים - מאותו צדיק של העולם תלויים. מי הם הרבים? אלו שנאמר

לכל סטרא, הכי מהאי זהר זהרין פמה נשמתין, דאינון זהרין פלהו ברקיע.

נוסחא אחרינא.

תאנא והמשפלים יזהרו פזהר הרקיע, דאיהו זהר טמיר וגנוז דא פת"ר, זהר פהיר בשחקים דא חכמ"ה, זהר זריק ניצוצין ומבהיק פברק לעינין דא פני"ה, זהר חוורו פסיתרא דא גדול"ה, זהר זהיר סומקא פמאדים דא גבור"ה, זהר מבהיק פליל ירוקא פחמה דא תפא"ר, זהר ירוק פככב דא ניצ"ח, זהר פליל אוכם וסומק דא הו"ד, זהר זהיר לכל עבר פמאן דמחא בפטיש וזריק שביבין לכל סטר דא יסו"ד.

ואלו אינון נשמתין מאלין משפלים דאית בהון שכל לאשתמודעא ברזין דמאריהון, פלהו רשימין ומצויירין פמלכותא דרקיעא פכוכביא דנהרין ברקיעא, והינו יזהרו פזהר הרקיע, מאי הרקיע דנהרין ביה נשמתין דמשפלים פכוכביא ברקיע הכי נהרין פכרסיא.

ובזהו פרחין מן רקיע, ודא צדיק חי עולמים דמניה פרחין נשמתין דצדיקיא ונהרין פסיתרא, ועלייהו כתיב (בראשית א יז) ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ.

ואיהו רקיע דאיהו לעיל מחיוון הדא הוא דכתיב (יחזקאל א כו) וממעל לרקיע אשר על ראשם, והפוך רקיע ותשפח ליה עיק"ר, ויסודא דמרפכתא דעליה קיימין חיוון וכרסיא דמרפכתא עלאה, ועליה אתמר (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם, על צדיק דלעילא (דף א ע"ב) קיימא עלמא דאתפסיא, ועל צדיק דלתתא קיימא עלמא דאתגלייא, והינו מצדיקי הרבים, מההוא צדיקא דעלמא תליון, מאי הרבים אלין דאתמר הנגלה, והינו מצדיקי הרבים - מאותו צדיק של העולם תלויים.

עליהם הלכה כרבים, שהם מצד האבות, שאין רבים פחות משלש, הלכה כרבים זו שכינה ומשם, ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ, זו שנאמר בה והארץ הדרם רגלי. זו השכינה שהיא כלולה מעשר ספירות, ומשם נקראו ישראל מלכים, צדיקים, חוזים, נביאים, בעלי תורה, גבורים, חסידים, נבונים, חכמים, ראשי אלפי ישראל.

ורשות נתנה לנשמות הללו שגרשו ממקומן אחר הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו לקנן בחבור הזה, שנאמר בה כצפור נודדת מן קנה בן איש נודד ממקומו, ואין צפור אלא שכינה, שהיא מגרשת ממקומה. זהו שפתיב שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך. את, לרבות שכינה תחתונה, האם, שכינה עליונה. זהו שפתיב ובפשעיעם שלחה אמכם, ששתייהן גרשו ממקומן, ולכן שלח תשלח - שני שלוחים, אחד מבית ראשון, ואחד מבית שני, לקיים בו אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן. שכינה עליונה - ותהלתי לפסילים, שכינה תחתונה - בן איש נודד ממקומו, זה הקדוש-ברוך-הוא שנאמר בו ה' איש מלחמה, שגרש אחריהן. ועוד, בן איש נודד ממקומו, זה משה, שפתיב והאיש משה ענו מאד, שגרשה רוחו אחריהם. ועוד, בן איש נודד ממקומו - מי שהוא איש צדיק שהולך נע ונד ממקומו כמו השכינה, שנאמר בה ולא מצאה היונה מנוח, שפך פרשוהו רבותינו, בזמן

עליהו הלכה כרבים דאינון מסטרא דאבהן, דלית רבים פחות מתלת הלכה כרבים דא שכינתא.

ומתמן (ישעיה ס כא) ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ, האי דאתמר בה (שם טו א) והארץ הדרם רגלי, דא שכינתא דאיהי כלילא מעשר ספירן, ומתמן אתקריאו ישראל מלכים צדיקים חוזים נביאים מארי תורה גבורים חסידים נבונים חכמים ראשי אלפי ישראל.

ורשותא אתיהיב לאלין נשמתין דאתתרכו מאתרייהו פתר קודשא בריך הוא ושכינתיה, לקננא בהאי חבורא, דאתמר בה (משלי כו ז) כצפור נודדת מן קנה בן איש נודד ממקומו, ולית צפור אלא שכינתא, דאיהי מתתרכא מאתרהא הדא הוא דכתיב (דברים כב ז) שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך, את לרבות שכינתא תתאה, האם שכינתא עלאה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ א) ובפשעיעם שלחה אמכם, דתרויהו אתתרכו מאתריהון, ובגין דא שלח תשלח תרין שלוחין חד מבית ראשון וחד מבית שני, לקיימא ביה (שם מב ח) אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן שכינתא עלאה, ותהלתי לפסילים שכינתא תתאה, בן איש נודד ממקומו דא קודשא בריך הוא דאתמר ביה (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה, דאתתרך אבתרייהו.

ועוד בן איש נודד ממקומו, דא משה דכתיב (במדבר יב א) והאיש משה ענו מאד, דאתתרך רוחיה אבתרייהו. ועוד בן איש נודד ממקומו מאן דאיהו איש צדיק דאזל נע ונד מאתריה פשכינתא, דאתמר בה (בראשית ח ט) ולא

מצאה היונה מנוח, דהכי

שְׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, גָּזַר עַל בְּתֵי הַצְּדִיקִים שִׁחְרָבוּ, שְׁהוֹלְכִים כָּל אֶחָד נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, שְׂדִיּוֹ לְעֶבֶד לְהִיּוֹת כְּרַבּוֹ. וְסוּד הַדָּבָר - נִדָּד הוּא לְלַחֵם אִיָּה, אִיָּה שְׁמֵרְחָם עָלָיו, אַף כֶּף - אִין מְנַהֵל לָהּ וְגוֹ', וּמְשוּם זֶה, דִּיּוֹ לְעֶבֶד לְהִיּוֹת כְּרַבּוֹ, וְאִין לַחֵם אֶלָּא תוֹרָה, זֶה גּוֹרֵם לְבַעֲלֵי הַתּוֹרָה שְׁהוֹלְכִים מִגְּרָשִׁים.

אֲשֶׁרִי הוּא בַעַל הַיְשִׁיבָה, בַּעַל הַמְדָּרֵשׁ, בַּעַל הַתּוֹרָה, שְׁגָם צְפוּר מִצְאָה בֵּית, בֵּית שְׁנִשְׁמָעִים בּוֹ דְּכָרִי תוֹרָה, שְׁבִמְקוֹם שִׁישׁ שְׁם תוֹרָה, שֶׁהוּא עֲמוּד הָאֲמָצְעִי - גַּם צְפוּר מִצְאָה בֵּית שָׁם, וְלָכֵן פְּרֻשׁוּהָ רַבּוּתִינוּ, כָּל בֵּית שְׂאִין נִשְׁמָעִים בּוֹ דְּכָרִי תוֹרָה, לְסוּף תְּחַרְבּוּ, וְאֵלּוֹ שְׁנִשְׁמָעִים בְּהֵם דְּכָרִי תוֹרָה, נִקְרְאוּ בִּיצִים, אֶפְרוּחִים, בְּנִים. בִּיצִים - בַּעֲלֵי מִקְרָא, אֶפְרוּחִים - בַּעֲלֵי מִשְׁנָה, בְּנִים - בַּעֲלֵי קִבְלָה.

וְעַל־יְדֵיהֶם נֶאֱמַר וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל הָאֶפְרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, שְׁלַח תְּשַׁלַּח מֵהֶם. אֲבָל עַל בַּעֲלֵי קִבְלָה נֶאֱמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, שְׂאִין שָׁכַל לְדַעַת אֶת הַשְּׂכִינָה כְּאוֹתָם בַּעֲלֵי קִבְלָה, וְאֵלּוֹ עוֹשִׂים לָהּ דִּירָה וְלִקְדוּשׁ-כְּרוּף-הוּא וּפּוֹרְחִים עִמָּה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהִיא פּוֹרַחַת, כְּלָם נוֹדְדִים עִמָּה בְּשְׁלִיחוֹתָהּ. אֲבָל הָאֶפְרוּחִים אִין כְּנִפְיָהֶם שְׁלָמִים, שְׁפוּרְחִים בְּהֵם, שֶׁהֵם מִצּוֹת עֲשֵׂה, כָּל שְׁפָן בִּיצִים, וְלָכֵן נֶאֱמַר עַל־יָהֶם כְּלָפִי הָאֵם שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.

עַד שֶׁאֵמַר דְּכָרִים אֵלּוֹ, הִנֵּה זָקֵן הַזֶּדֶמֶן לוֹ וְאָמַר: וְהָרִי כְּתוּב וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ! אָמַר לוֹ: זָקֵן, כָּל הָאֶתִּין לְרַבּוּת, וְלָכֵן לֹא אָמַר

אוֹקְמוּהוּ רַבְּנָן בְּזִמְנָא דְּאַתְחַרְבּוּ בֵּי מִקְדָּשָׁא גָזַר עַל בְּתֵי הַצְּדִיקִים דִּיחְרָבוּ, דְּאֲזַלִּין כָּל חַד נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, דִּדְיוֹ לְעֶבֶד לְמַהוּי כְּרַבִּיָּה, וְרָזָא דְּמִלָּה נִדָּד הוּא לְלַחֵם אִיָּה אִיָּה דְּמֵרְחָם עָלֵיהּ, אוּף הָכִי (ישעי' נא יח) אִין מְנַהֵל לָהּ וְגוֹמַר, וּבְגִין דָּא דִּיּוֹ לְעֶבֶד לְמַהוּי כְּרַבִּיָּה, וְלִית לָחֵם אֶלָּא אוּרִיָּיתָא, הָאִי גֵרָם לְמֵאֲרִי תוֹרָה דְּאֲזַלִּין מִתְּתַרְכִין.

זְבָאָה אִיהוּ מְאֲרִי מְתִיבְתָּא מְאֲרִי מְדָרֵשׁ מְאֲרִי תוֹרָה, דְּגַם צְפוּר מִצְאָה בֵּית (תהלים פד ד), בֵּית דְּנִשְׁמָעִין בִּיהּ פִּתְגָמִי אוּרִיָּיתָא, דְּבִאֲתַר דְּאִית תְּפָן תוֹרָה דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, גַּם צְפוּר מִצְאָה בֵּית תְּפָן, וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ רַבְּנָן כָּל בֵּית שְׂאִין נִשְׁמָעִין בּוֹ דְּכָרִי תוֹרָה לְסוּף תְּחַרְבּוּ, וְאֵלּוֹ דְּנִשְׁמָעִין דְּכָרִי תוֹרָה בְּהוּן אֶתְקִרְיָאוּ בִּיצִים אֶפְרוּחִים בְּנִים, בִּיצִים מְאֲרִי מִקְרָא, אֶפְרוּחִים מְאֲרִי מִשְׁנָה, בְּנִים מְאֲרִי קִבְלָה.

וְעַל־יְדֵיהֶם אֶתְמַר (דברים כב ו) וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל הָאֶפְרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, שְׁלַח תְּשַׁלַּח מִנֵּיהוּ, אֲבָל עַל מְאֲרִי קִבְלָה אֶתְמַר (שם) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבְּנִים, דְּלִית סְכָלְתָנוּ לְאַשְׁתְּמוּדַע בְּשְׂכִינְתָּא כְּאֵלּוֹן מְאֲרִי קִבְלָה, וְאֵלּוֹן עֶבְדִּין לָהּ דִּירָה וְלִקְוִדְשָׁא בְּרִיף הוּא וּפְרָחִין עִמָּה, בְּכָל אֶתְר דְּאִיהִי פְּרַחַת כְּלָהּ מְנַדְדִּין עִמָּה בְּשְׁלִיחוֹתָא דִּילָהּ, אֲבָל אֶפְרוּחִי לִית גְּדַפִּין דְּלָהוּן שְׁלָמִין דְּפְרָחִין בְּהוּן, דְּאִינוּן פְּקוּדֵי דְּעֲשֵׂה, כָּל שְׁפָן בִּיצִים, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר עַל־יָהוּ לְגַבִּי אִימָא שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.

עַד דְּאֵמַר מְלִין אֵלּוֹן הָא סְבָא אֲזַדְמָן לִיהּ וְאָמַר, וְהָא כְּתִיב וְאֶת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, אָמַר לִיהּ סְבָא כָּל אֶתִּין לְרַבּוּיָי, וּבְגִין דָּא לֹא

והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך. אמר לו: ברוך אתה המנורה הקדושה, שכך זה ודאי, והבנים הם ודאי תחת האם העליונה, חסידים, גבורים, בעלי תורה, חוזים, נביאים, צדיקים. חסידים - מצד החסד, דרגתו של אברהם, ובארו עליו, אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, שעושה לו קן שהוא אכסניה שלו, וזו השכינה שהיא הקן שלו, הבית שלו, ההיכל שלו, המלון שלו, ובארץ הקדושה היא יחדו וביתו, ולא מלון ואכסניה, אלא כפי אותו האיש שתקן אותה, ולכן נתן מדת החסד לאברהם.

גבורים - מצד הגבורה, שנותנים כח לרבונו לכבש עבד תחת רבו ושפחה תחת גברתה בקשר של תפלין, שמי שאין לו תפלין בשעת קריאת שמע, מהצד שלו שולט עבד ושפחה על העולם, ובאותה שעה רוגזת השכינה, וזה שכתוב תחת עבד פי ימלוך ושפחה פי תירש גברתה.

ואף כן היא רוגזת יותר על נבל כי ישבע לחם, שנאמר בו לכו לחמו בלחמי, שהוא קמצן, נבל בממונו נבל שמו, שאינו נדיב ואינו מזרע האבות, שנאמר עליהם נדיבי עמים נאספו, שהרי קמצן הוא עני הדעת, אחר שלא עושה חסד לבעלי תורה להיות מחזיק בידיהם, ותורה ללא מצוות אינה תורת יהו"ה.

בערי תורה - מצד עמוד האמצעי שבו חצות לילה, היה קם דוד לחבר אותו לשכינה

אמר והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך, אמר ליה ברוך אתה בוצינא קדישא דהכי הוא ודאי, ובנים אינון ודאי תחות אימא עלאה, חסידים גבורים מארי תורה חוזים נביאים צדיקים, חסידים מסטרא דחסד דרגא דאברהם, ואוקמוה עליה אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, דעביד ליה קן דאיהו אכסניא דיליה, ודא שכונתא דאיהי (דף ב ע"א) קן דיליה בית דיליה היכל דיליה, מלון דיליה ובארעא קדישא איהי יחודיה וביתה, ולא מלון ואכסניא, אלא כפום ההוא בר נש דתקין לה, ובגין דא יהיב מדת חסד לאברהם.

גבורים מסטרא דגבורה דיהבין תוקפא למאריהון לכבוש עבד תחת רבו ושפחה תחות גברתה בקשורא דתפלין, דמאן דלית ליה תפלין בשעת קריאת שמע, מסטרא דיליה שליט עבד ושפחה על עלמא, ובההוא שעתא רגזא שכונתא, הדא הוא דכתיב (משלי ל כב) תחת עבד פי ימלוך ושפחה פי תירש גברתה.

ואוה הכי איהי רגזא יתיר על נבל פי ישבע לחם (שם). דאתמר ביה (שם ט ו) לכו לחמו בלחמי, דאיהו קמצן נבל בממוניה נבל שמייה, דלאו איהו נדיב ולא איהו מזרעא דאבהן דאתמר עליהו (תהלים מז י) נדיבי עמים נאספו, דהא קמצן איהו עני הדעת, פתר דלא עביד טיבו למארי תורה למהוי מחזיק בידיהו, ואורייתא בלא פקודיא לאו איהי תורת יהו"ה.

מארי תורה מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דביה חצות לילה הוה קם דוד לחברא ליה בשכינתא דאתקריאת

לִילָה, וְאִיהוּ שׁוֹמֵר מֵה מְלִילָה (ישעיה כ"א י"א), לִיל ה', לִיל שְׁמוֹנִים הוּא לִיהו"ה (שמות יב מב), וּבְגִינָה אֶתְמַר כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם, שְׁנַאֲמַר (תהלים מב ט) יוֹמָם יִצְוֶה יְהו"ה חֶסְדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עַמִּי.

חֲזוּיִם נְבִיאִים מְסֻטְרָא דְנִצְחָ וְהוּד, דְּבַהוֹן כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהֵן דְּאִינוּן יֵאֵהוּדוֹנָה"י, דְּבַהוֹן תְּמַנְיָא אֶתְוּוֹן, לְקַבֵּל תְּמַנְיָא סְפָרֵי נְבִיאִים, וְנְבִיאִים תְּרִין הָא עֶשֶׂר, לְקַבֵּל עֶשֶׂר סְפָרִין, לְקַבְּלִיהַּ חֲזָא יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מְרֵאוֹת. צְדִיקִים מְסֻטְרָא דְצְדִיק, עַל כָּל אֲלִין אֶתְמַר (דברים כ"ב ו) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

וְעוֹד אֲלִין דְּעֶסְקִין בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמְהָ, וְנִטְרִין פְּקוּדָהָ דְּאִינוּן תְּרִי"ג מִצְוֹת דְּתַלְמִיִן מִשֵּׁם יְהו"ה כְּעַנְבִּין בְּאֶתְכָּלָא, כְּדִי לִיְחַדָּא בַּהוֹן לְשֵׁם יְהו"ה בְּשִׁכְיֵנָה, כְּבַר נֶשׁ דְּמִתְיַחַד עִם בַּת זוּגִינָה בְּכָל אֲבָרִין דִּילִיָּה לְאַפְקָא זְרַעָא מִעֲלֵיא, אֶתְמַר בַּהוֹן (שם) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֲלִין דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמְהָ, אֶתְמַר בַּהוֹן שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, אֶת לְרֵבּוֹת שֵׁם יְהו"ה דְּאֶסְתַּלַּק עִמָּה מֵהוּא בַר נֶשׁ.

וְעוֹד אֲלִין דְּאוֹקְרִין שְׁבַתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֶתְמַר עֲלֵייהוּ לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, דְּעַבְדִּין עוֹבְדָא דְבָנִין עִם שְׁבַת מְלֻכְתָּא, וְעִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ יוֹם הַשְּׁבַת, מָאן דְּקִיִּים בִּיהַּ (ישעיה נח יג) וְכַבְּדָתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרַכִּיךְ, הָאִי אִיהוּ (שמות כ יב) כְּפִד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ וְגוֹמַר.

דְּתַלְתָּת עֲלָמִין נִינְהוּ, תְּרִין יְרִית בְּכַבּוּד אָב וְאָם, וְתַלְיֵתָאָה יְרִית בְּאוֹרֵייתָא, דְּכֻלִּיל לֹזֶן בְּ"ן י"ה, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים ל"ב

שְׁנַקְרָאת לִילָה, וְהוּא שׁוֹמֵר מֵה מְלִילָה, לִיל ה', לִיל שְׁמוֹנִים הוּא לִיהו"ה, וּבְגִלְלָה נְאָמַר, כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָה, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם, שְׁנַאֲמַר יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסְדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עַמִּי.

חֲזוּיִם נְבִיאִים - מִצַּד שֶׁל נִצְחָ וְהוּד, שְׁבָהֵם כְּלוּלִים שְׁנֵי שְׁמוֹת, שֵׁהֵם יֵאֵהוּדוֹנָה"י, שְׁבָהֵם שְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד שְׁמוֹנָה סְפָרֵי נְבִיאִים, וְנְבִיאִים שְׁנַיִם - הָרִי עֶשֶׂר, כְּנֶגֶד עֶשֶׂר סְפִירוֹת, כְּנֶגֶדוֹ רָאָה יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מְרֵאוֹת. צְדִיקִים - מִצַּד שֶׁל הַצְּדִיק. וְעַל כָּל אֵלּוּ נְאָמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהָ וְשׁוֹמְרִים מִצְוֹתֶיהָ, שֶׁהֵן תְּרִי"ג מִצְוֹת שְׁתּוּלִיִּים מִשֵּׁם יְהו"ה כְּעַנְבִּים בְּאֶשְׁכּוֹל, כְּדִי לִיְחַד בָּהֶם אֶת שֵׁם יְהו"ה עִם הַשְּׁכִינָה, כְּאֵדָם שְׁמִתְיַחַד עִם בַּת זוּגוֹ בְּכָל אֲיִבְרִיו לְהוֹצִיא זְרַע מִעֲלָה, נְאָמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים. וְאֵלּוּ שְׁלֹא מִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהָ, נְאָמַר בָּהֶם שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֶת - לְרֵבּוֹת שֵׁם יְהו"ה שֶׁהִסְתַּלַּק עִמָּה מֵאוֹתוֹ הָאִישׁ.

וְעוֹד, אֵלּוּ שְׁמוֹקִירִים שְׁבַתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, עֲלֵיהֶם נְאָמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, שְׁעוֹשִׂים מַעֲשֵׂה שֶׁל בָּנִים עִם שְׁבַת הַמְּלַכָּה וְעִם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא יוֹם הַשְּׁבַת. מִי שְׁקִיִּים בּוֹ וְכַבְּדָתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרַכִּיךְ, זֶהוּ כְּפִד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ וְגוֹ'.

שְׁשַׁלְּשָׁה עוֹלָמוֹת הֵן - שְׁנַיִם יוֹרֵשׁ בְּכַבּוּד אָב וְאָם, וְהַשְּׁלִישִׁי יוֹרֵשׁ בַּתּוֹרָה, שְׁכּוֹלֵל אוֹתָם בְּ"ן

כִּי הוּא חֲתִיף וְאוֹרֵךְ יְמֵיךְ,

כִּי הוּא חַיִּיךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה דָּא גַן דְּלִתְתָּא,
וְאַרְךְ יָמֶיךָ דָּא עַלְמָא דְאַתִּי עַלְמָא אַרִיכָא,
עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיִךְ נֹתֵן לָךְ
עַלְמָא שְׂפֵלָה.

וְעוֹד אֵלִין דְּקֻשְׁרִין לְשְׂכִינְתָּא עִם קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּקֻשְׁרָא דְתַפְלִין, אֲתָמֵר
עַלְיֵיהּ לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאִינוּן דְּלֹא
קֻשְׁרִין לֹון בְּחָדָא, אֲתָמֵר בְּהוּן שְׁלַח תְּשַׁלַּח
אֶת הָאֵם, וְעוֹד אֵלִין דְּמִיחְדִּין לֹון בְּחָדָא,
לְעֻמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא וְשְׂכִינְתָּא תַתְּאָה
בְּקִרְיַת שְׁמַע, אֲתָמֵר עַלְיֵיהּ לֹא תִקַּח הָאֵם
עַל הַבָּנִים, וְאֵלִין דְּלֹא מִיחְדִּין לֹון בְּיַחְוּדָא
דְּקִרְיַת שְׁמַע, כְּתִיב בְּהוּן שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת
הָאֵם, בְּכָל אֶתְרָא אֶת לְרִבּוּת, וְהִכָּא לְרִבּוּת
חֻכְמָה עֲלָאָה אַב הָאֲמוּנָה דְאַיְהִי בִינָה, וְעֲלָה
אֲתָמֵר הִכָּא לֹא תִקַּח הָאֵם, שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת
הָאֵם, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (משלי ב ג) כִּי אִם לְבִינָה
תִּקְרָא, וְאַיְהִי אֹרִייתָא דְלַעֲיִלָּא דְאַתְמֵר
בָּהּ (שם א ח) וְאַל תִּטַּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ.

וְעוֹד אֵלִין דְּנִטְרִין אוֹת בְּרִית בְּתַחוּמֵיהּ,
דְּאַיְהוּ שְׁמוּנָה יָמִים, וְנִטְרִי אוֹת שְׁבַת
בְּתַחוּמֵיהּ, דְּאִינוּן י"י מִן יַאֲהֻדוּנָה"י,
דְּבִגְיַנְיֵיהּ אוּקְמוּהָ מְאַרִי מְתַנִּיתִין, דְּלֹא
אֲשַׁתְּכַח בְּרַ נֶשׁ פְּחוֹת מְתַרְוִייהוּ, כְּתִיב לֹא
תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאִינוּן דְּלֹא אֲשַׁתְּכַחוּ
בְּכָל יוֹמָא בְּשִׁתֵּי אוֹתוֹת אֵלֹו דְּאִינוּן אוֹת
תַּפְלִין וְאוֹת בְּרִית (דף ב ע"ב) מִלָּה, וּבְשַׁבַּת
אוֹת בְּרִית וְאוֹת שְׁבַת, כְּתִיב בְּהוּן שְׁלַח
תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.

וְאִי תִמְרוּן אֲמַאי צְרִיכִין לְמַהֲוִי תַרְוִייהוּ בְּכָל
בְּרַ נֶשׁ בְּכָל יוֹמָא, בְּגִין דְּלֹא תִשְׁתַּכַּח
שְׂכִינְתָּא דְאַיְהוּ יו"ד מִן אַדְנִי, יַחֲדָה בְּלֹא
שְׁלֹא תִמְצָא הַשְׂכִּינָה, שְׁהִיא יו"ד מִן אַדְנִי, יַחֲדָה בְּלִי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהוּא יו"ד מִן

י"ה. זְהוּ שְׂכַתוּב כִּי הוּא חַיִּיךְ
וְאַרְךְ יָמֶיךָ. כִּי הוּא חַיִּיךְ -
בְּעוֹלָם הַזֶּה, זֶה הַגֶּן שְׁלִמְטָה,
וְאַרְךְ יָמֶיךָ - זֶה הַעוֹלָם הַבָּא,
הַעוֹלָם הָאָרְצִי, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֵיִךְ נֹתֵן לָךְ - עוֹלָם
שְׂפֵל.

וְעוֹד, אֵלֹו שְׂקוּשְׁרִים אֶת
הַשְׂכִּינָה עִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא
בְּקֻשְׁרֵי שֵׁל תַּפְלִין, נֹאמֵר עֲלֵיהֶם
לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵלֹו
שְׁלֹא קוּשְׁרִים אוֹתָם יַחַד, נֹאמֵר
בְּהֶם שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם.
וְעוֹד, אֵלֹו שְׂמִיחְדִּים אוֹתָם יַחַד,
אֶת הַעֻמוּד הָאֲמְצְעִי וְאֶת
הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּקִרְיַת
שְׁמַע, נֹאמֵר עֲלֵיהֶם לֹא תִקַּח
הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵלֹו שְׁלֹא
מִיחְדִּים אוֹתָם בְּיַחְוּד שְׁלֹא קִרְיַת
שְׁמַע, כְּתוּב בְּהֶם שְׁלַח תְּשַׁלַּח
אֶת הָאֵם, בְּכָל מְקוּם אֶת -
לְרִבּוּת, וְכֹאן - לְרִבּוּת חֻכְמָה
הַעֲלִינָה, אַב הָאֲמוּנָה שְׁהִיא
בִינָה, וְעֲלָה נֹאמֵר כֹּאן לֹא תִקַּח
הָאֵם, שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. זְהוּ
שְׂכַתוּב כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא,
וְהִיא הַתּוֹרָה שְׁלִמְעֵלָה, שְׁנֹאמֵר
בָּהּ אֵל תִּטַּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ.

וְעוֹד, אֵלֹו שְׁשׁוּמְרִים אוֹת
הַבְּרִית בְּתַחוּמָהּ, שְׁהֶם שְׁמוּנָה
יָמִים, וְשׁוּמְרִים אוֹת שְׁבַת
בְּתַחוּמָהּ, שְׁהֶם " " מִן
יַאֲהֻדוּנָה"י, שְׁבְּגִלְלִים בְּאֵרוּ בְּעֲלִי
הַמְשֻׁנָּה שְׁלֹא נִמְצָא אִישׁ פְּחוֹת
מְשֻׁנִּיקָם, כְּתוּב לֹא תִקַּח הָאֵם
עַל הַבָּנִים. וְאוֹתָם שְׁלֹא נִמְצָאִים
בְּכָל יוֹם עִם שְׁנֵי הָאוֹתוֹת הָאֵלֹו,
שְׁהֶם אוֹת תַּפְלִין וְאוֹת בְּרִית
מִלָּה, וּבְשַׁבַּת - אוֹת בְּרִית וְאוֹת
שְׁבַת, כְּתוּב בְּהֶם שְׁלַח תְּשַׁלַּח
אֶת הָאֵם.

וְאִם תִּאמְרוּ, לְמָה צְרִיכִים לְהִיֹּות
שְׁנִיקָם בְּכָל אֶדָם בְּכָל יוֹם? כְּדִי
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהוּא יו"ד מִן

קודשא בריך הוא דאיהו יו"ד מן יהוה, וצריך בר נש דלא ישתפח בכל יומא פחות מתרוייהו, ואי לא עליה אתמר (משלי טז כח) ונגזן מפריד אלוף, דאפריד אלופיה דעלמא משכינתא, נוקבא אתמר בה (שמות לא יז) אות הוא לעולם, דכורא ברית מלח עולם הוא, ובגין דא אות תפלין נוקבא, אות ברית דכורא, ורזא דמילה (דברים ל יב) מ"י יעלה ל"נו ה"שמימה, ברישי תיבין מיל"ה ובסופי תיבין יהו"ה, בתפלין נוקבא הדא הוא דכתיב (שמות יג טז) והיה לאות על ידכה יד בכה.

ועל קן דצפורה דא אתמר, (ישעיה ד ו) וסכה תהיה לצל יומם וגומר, ואיהו לשון סכה שמסככת בה אימא על בניה, אפרוחים דילה תלת הדסים ותרי בדי ערבות ולולב, או ביצים דא אינון אתרוגין דכל חד שיעוריה בכביצה, ואלין דרשימין בהון כתיב עלייהו לא תקח האם על הבנים, דתלת הדסים רמיזין לתלת אבהן, תרי בדי ערבות לתרי נביאי קשוט, ולולב צדיק פתמר יפרח (תהלים צד יא) אתרוג רמיז לשכינתא, סופה רמיזא לאימא דמסככת עלייהו, הא אינון תמניא לקבל יאהדונה"י, דאיהו חושבן סופ"ה כ"ו ה"ס, ואלין דלא נטלין אלין סימנין בידיהון כתיב בהון שלח תשלח פת"ר חכמ"ה, דלא שריין אלין באלין תמניא, למהוי פלהו עשר ספירן בכל נענוע ונענוע דנענועי דלולב ומיניו, בכל פקודא ופקודא.

ועל האי צפור קא רמיזו רבנן בהגדה דבתרא, דרבה בר בר חנה דהוה אזיל בספינתא, וחוזא לההיא צפרא דימא מטא עד קרסולוי, ומאן צפור הקא חד מאלין אפרוחי

הוי"ה, וצריך אדם שלא ימצא בכל יום פחות משניהם, ואם לא עליו נאמר ונגזן מפריד אלוף, שהפריד אלופו של עולם מהשכינה. הנקבה, נאמר בה אות הוא לעולם, הזכר הוא ברית מלח עולם, ולכן אות תפלין - נקבה, אות הברית - זכר. וסוד הדבר, מ"י יעלה ל"נו ה"שמימה, בראשי תבות מיל"ה, ובסופי תבות יהו"ה. בתפלין נקבה, זהו שפתוב והיה לאות על ידכה, יד בכה.

ועל קן צפור הזה נאמר וסכה תהיה לצל יומם וגומר, והוא לשון סכה, שמסככת בו האם על בניה. האפרוחים שלה - שלשה הדסים ושני בדי ערבות ולולב, או ביצים - אלו הם אתרוגים, שכל אחד שעורו בכביצה, ואלו שרשומים בהם, כתוב עליהם לא תקח האם על הבנים, ששלשה הדסים ושני בדי ערבות לשני נביאי אמת, לולב - צדיק פתמר יפרח, אתרוג רומז לשכינה, ספה רומזת לאם שמסככת עליהם - הרי הם שמונה, כנגד יאהדונה"י, שהיא חשבון סופ"ה כ"ו ה"ס. ואלו שלא נוטלים הסימנים הללו בידיהם, בהם כתוב שלח תשלח, פת"ר חכמ"ה, שלא שורים אלו בשמונה האלו, להיות כל עשר הספירות בכל נענוע ונענוע של נענועי הלולב ומיניו, בכל מצוה ומצוה.

ועל הצפור הזו רמזו רבנן בהגדה של בתרא, שרבה בר בר חנה שהיה הולך בספינה, וראה את אותה צפור של הים מגיעה עד קרסליו, ומי הצפור כאן? אחד מהאפרוחים הללו או מאותם ביצים, אפרוחים כמו

פְּרָחִים שְׁאִינִם גָּמַר פְּרִי מִלְמַטָּה לְמַעַלָּה, אוּ מִשֵּׁשׁ הַבְּנִים שֶׁהֵם מִלְמַעַלָּה לְמַטָּה תַּחַת הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהָרִי הַבִּיצִים הֵם מִצַּד הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא בִּיצָה, הָאֶפְרוֹחִים מִצַּד שֶׁל הַצַּדִּיק, מִלְמַטָּה לְמַעַלָּה, אֲלֵא לֹא הִיָּה אֲלֵא מֵהָאֶפְרוֹחִים הֵלְלוּ, וְצַדִּיק שְׁמוֹ, עֲמוּד אֶחָד מֵהָאֲרָץ עַד לְרִקְיעַ, וְהֵיּם מְגִיעַ עַד קַרְסְלִיו, אֲלוֹ נִצַּח וְהוּד, שֶׁהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה הִיא יָם שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט לְחֻמְשֵׁי שְׁעָרִים עַד קַרְסְלֵי אוֹתוֹ הָעוֹף.

כְּמוֹ זֶה יוֹד, הוּא עֶשֶׂר, ה' חֲמֵשׁ. עֶשֶׂר פְּעָמִים ה' הֵם חֲמֵשִׁים. עֶשֶׂר בְּכָל סְפִירָה מִחֲמֵשׁ הָאֵלוֹ, מִחֲסֹד עַד הוּד, הַיְסוּד נוֹטֵל אֶת כָּלֵם וְנִקְרָא כ"ל, כְּלוּל מֵהַחֲמֵשִׁים הֵלְלוּ, וְהַכֶּסֶף שֶׁלְמַטָּה יָם הַמֶּלֶח כֶּסֶף הַדִּין. הָעוֹף שֶׁהוּא הַצֶּפּוֹר שְׁלוֹ הוּא מִטְטְרוּן, עָלָיו נֶאֱמַר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל, הַקּוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁשֵׁת יָמֵי הַחֹל וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, וְנוֹטֵל אוֹתוֹ הַקּוֹל וּפּוֹרֵחַ בּוֹ עַד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם, וְאֵין מִיָּם אֲלֵא תוֹרָה, וְהוּא קוֹל יְהוָה בְּהִדְרָה, עַד שֶׁשָּׂה קוֹלוֹת, וְהוּא הַשְּׁבִיעִי לָהֶם בְּאֵם.

וּבַעַל פְּנִימִים יִגִּיד דְּבָר - זוֹ תַּפְלָה, שֶׁמְגִיעָה לָהּ עַד צַדִּיק ח"י הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת, שֶׁבֵּהֶם נֶאֱמַר וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק, חִי הָעוֹלָמִים, וְתַפְלָה הִיא דְבוּר שְׁרוּכְכַת עָלָיו, וְהוּא מְרַכְּבָה אֵלָיָהּ בִּימּוֹת הַחֹל, וְזוֹ שְׁכִינָה, וְזֶה אַדְנִי. קוֹל רוֹכֵב בְּפִיו זֶה יְהוָה, וְסוּד הַדְּבוּר אַדְנִי שְׁפָתַי תַּפְתַּח וְגוֹמֵר, וְהוּא מְרַכְּבָה

אוּ מְאִינוֹן בִּיצִים, אֶפְרוֹחִים כְּגוֹן פְּרָחִים דְּלֹאוּ אִינוֹן גָּמַר פְּרִי מִתַּתָּא לְעֵילָא, אוּ מִבְּנִים שִׁית דְּאִינוֹן מְעִילָא לְתַתָּא תַּחוּת אִימָא עֲלָאָה, דְּהָא בִּיצִים מִסְטָרָא דְאִימָא תַּתָּאָה אִינוֹן דְּאִיְהִי בִיצָה, אֶפְרוֹחִים מִסְטָרָא דְצַדִּיק מִתַּתָּא לְעֵילָא, אֲלֵא לָא הוּא אֲלֵא מְאֵלִין אֶפְרוֹחִי וְצַדִּיק שְׁמִיהַ עֲמוּדָא חָדָא מְאֲרַעָא עַד רְקִיעָא, וְיִמָּא מְטִי עַד קַרְסוּלוֹי אֵלִין נִצַּח וְהוּד, דְּאִימָא עֲלָאָה אִיְהִי יִמָּא דְאִתְפַּשֵּׁט לְחֻמְשֵׁין תְּרַעִין, עַד קַרְסוּלוֹי דְּהוּא עוֹפָא.

כְּגוֹנָא דָּא יו"ד אִיְהוּ עֶשֶׂר ה' חֲמֵשׁ, עֶשֶׂר זְמַנִּין ה' אִינוֹן חֲמֵשִׁין, עֶשֶׂר בְּכָל סְפִירָה מְאֵלִין חֲמֵשׁ מִחֲסֹד עַד הוּד, יְסוּד נְטִיל לוֹן כְּלָהוּ וְאִיקְרִי כ"ל כְּלִיל מְאֵלִין חֲמֵשִׁין, וְכַרְסִיָּא דְלְתַתָּא יָם הַמֶּלֶח כֶּסֶף דִּין. עוֹף דְּאִיְהוּ צֶפּוֹר דִּילִיָּה אִיְהוּ מִטְטְרוּן, עֲלִיָּה אֲתָמַר (קַהֲלַת י כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל, קוֹל דְּקְרִיאַת שְׁמַע דְּאִיְהוּ כְּלִיל שִׁית יוֹמִין דְּחוֹל וְשְׁלִיט עֲלֵיְהוּ, וְנְטִיל הִיָּהוּ קוֹל וּפְרַח בִּיהַ עַד עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּאִיְהוּ קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם, (תַּהֲלִים כ ט ג) וְלִית מַיִם אֲלֵא תוֹרָה, וְאִיְהוּ קוֹל יְהוָה בְּהִדְרָה, עַד שִׁית קָלִין וְאִיְהוּ שְׁבִיעָאָה לוֹן בְּאִימָא.

וּבַעַל פְּנִימִים יִגִּיד דְּבָר (קַהֲלַת י כ), דָּא צְלוֹתָא, דְּמְטִי לָהּ עַד צַדִּיק חִי עֲלֵמִין, כְּלִיל ח"י בְּרָכָאָן, דְּאֲתָמַר בְּהוֹן (מִשְׁלִי י ו) וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק, חִי הָעוֹלָמִים, וְצְלוֹתָא אִיְהוּ דְבוּר דְּרַכִּיבַת עֲלֵיהַ, וְאִיְהוּ מְרַכְּבָה לְגַבְהַ בְּיוֹמִין דְּחוֹל, וְדָא שְׁכִינְתָּא וְדָא אַדְנִי, קוֹל רְכִיב בְּפוּמוֹי דָּא יְהוָה, וְרִזָּא דְדְבוּר (תַּהֲלִים נ א) אַדְנִי שְׁפָתַי תַּפְתַּח וְגוֹמֵר, וְאִיְהוּ מְרַכְּבָה לְתַרְוִיְהוּ כְּגוֹנָא דָּא יְאֵהֲדוּנָה"י, וְהַכִּי סְלִיק לְשַׁנְיָהֶם כְּמוֹ זֶה - יְאֵהֲדוּנָה"י, וְכַף עוֹלָה מְלֵאָךְ כַּחֲשַׁבּוֹן שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד. וְלַכֵּן נִקְרָא מְלֵאָךְ

שר הפנים, שעל ידי שליח זה מתניחדים בששת ימי החל, אבל ביום שבת לא עולים שני שמות אלו, שהם עמוד האמצעי ושכינתו, ולא מתניחדים על ידי שליח, אלא בצדיק חי העולמים, ועליו נאמר כי עוף השמים יוליך את הקול - הקול של קריאת שמע, ובעל כנפים יגיד דבר - דבור של תפלה, ולא על ידי שליח, ולכן צדיק יסוד עולם הוא כולל הכל, ובו מתניחדים שני שמות אלו, ועל שני שמות אלו נאמר אז ירננו עצי היער. ונענה מלאך מתוך אש משמים ואומר, הן הן מעשה מרפכה, והיו מתקבצים מלאכי השרת כמו במזמוטי חתן וכלה. אומר רועה הנאמן: ברוך יהיה המנוחה הקדושה שאמר דברים אלו ליחד בהם את הקדוש-ברוך-הוא עם שכינתו.

קום אליהו הנביא לכבוד הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו, ויתעוררו עמך שאר הנביאים, ועשה לו קן בחבור הזה, ולכל המנוחות שהולכים מגרשים אחר הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו, לחברם בחבור הזה שתמצא בו מנוחה למנוחות של הנשמות הללו שהולכים מגרשים מהשכינה, שהיא יחידה, איכה ישבה בדר, ולהמצא בו מנוחה למנוחות הקדוש-ברוך-הוא, שנאמר בהם הן אראלם צעקו חצה מלאכי שלום מר יבפיון, ואין שלום אלא הקדוש-ברוך-הוא.

קום לחברם בחבור הזה, שהרי כשיש בישראל משכילים, מאלו שנאמר בהם והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע, זה שנקרא ספר

מלאך פחושפון תרין שמהן פחדא, ובגין דא אתקרי מלאך שר הפנים, דעל יד שליחא דא מתניחדין בשית יומי דחול, אבל ביומא דשבתא לא סלקין תרין שמהן אלין, דאינון עמודא דאמצעיתא ושכינתיה, ולא מתניחדין על ידי שליח, אלא בצדיק חי עלמין, ועליה אתמר כי עוף השמים יוליך את הקול, קול (דף ג ע"א) דקריאת שמע, ובעל כנפים יגיד דבר דבור דעלותא, ולא על ידי שליח, ובגין דא (משלי י כו) וצדיק יסוד עולם הוא כליל כלא, וביה מתניחדין תרין שמהן אלין, ועל תרין שמהן אלין אתמר (דה"א פו לג) אז ירננו עצי היער, ונענה מלאך מגו אשא משמיא ואמר, הן הן מעשה מרפכה, והו מתקבצין מלאכי השרת כבמזמוטי חתן וכלה. אומר רענא מהימנא בריה יהא בוצינא קדישא דאמר מלין אלין, ליחדא בהון קודשא בריה הוא ושכינתיה.

קום אליהו נביאה ליקרא דקודשא בריה הוא ושכינתיה, ויתערוין עמך שאר נביאי, ועביד ליה קנא בהאי חבורא, ולכל משריין דאזלין מתתרכי בתר קודשא בריה הוא ושכינתיה, לחברא לון בהאי חבורא, לאשתפחא ביה נייחא לאלין משריין דנשמתין דאזלין מתתרכין משכינתא, דאיהי יחידאה איכה ישבה בדד (איכה א א) ולאשתפחא ביה נייחא למשריין דקודשא בריה הוא, דאתמר בהון (ישעיהו לג ז) הן אראלם צעקו חוצה מלאכי שלום מר יבפיון, ולית שלום אלא קודשא בריה הוא.

קום לחברא לון בהאי חבורא, דהא פד אית בישראל משכילים, מאלין דאתמר בהון (דניאל יד א) והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע,

הזהר, שיוֹדְעִים לַעֲבֹד אֶת רַבּוֹנָם וּלְהוֹצִיא אֲזָפוֹת שֶׁל הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ בְּכוֹנֶה, וּלְחַבְרָם בְּקוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע וּבְדַבּוּר שֶׁל תְּפִלָּה, שֶׁהֵם שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת - יֵאֱהוּדוּנָה"י, שֶׁבָּהֶם כָּלוּלִים כָּל הַהַיּוֹת וְהַכְּנוּיִים וְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת.

בְּמָה מְלֹאכִים, שֶׁהֵם חַיֹּת הַמְּרַכְּבָה וּשְׂרָפִים וְאוֹפָנִים וְכָל עֶשֶׂר הַכַּתּוֹת שֶׁכָּלוּלִים בָּהֶם, שֶׁמְשַׁמְשִׁים אֶת עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת, כָּלֶם וּפְנִיָּהֶם וְכִנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת לְפָנָיו כְּנֶגֶד הָאֲזָפוֹת הֵלְלוּ שֶׁחַן יֵאֱהוּדוּנָה"י, בֵּין בְּקְרִיאַת שְׁמַע, בֵּין בְּתְפִלָּה, בֵּין בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, שֶׁבְּכָל אֲזָפָה שְׂיוֹצִיא מִפּוֹ בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל דְּבוּר, צָרִיךְ לְכַנּוֹן הַדְּבַר בְּאֲדָנִי וְקוֹל בִּיהוּ"ה וּלְיַחְדָּם כְּאֶחָד בְּיַחְדוֹ שֶׁהוּא יָחִיד נֶעְלָם שֶׁמְחַבֵּר אוֹתָם וּמְיַחֵד אוֹתָם כְּאֶחָד, וְכוּ צָרִיךְ הַכּוֹנֶה, שֶׁלֹּא תִּלְוֵי לוֹמַר בּוֹ קוֹל וְדְבַר, אֲלֵא מַחְשְׁבָה.

בְּשִׁינְיָד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּקְרִיאַת שְׁמַע, נֹאמַר בְּחַיֹּת וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם, בְּעֶשְׂרָה מִיְּנֵי הַלוּלָיִם: בְּשִׁיר פְּשׁוּט שֶׁהוּא י' כֶּתֶ"ר, כְּפּוֹל שֶׁהוּא י"ה חֲכֻמָּה וּבִינָ"ה, מְשַׁלֵּשׁ בִּיהו"ו שֶׁהוּא חֶסֶ"ד גְּבוּרָ"ה תְּפָאֲרָ"ת, מְרַבֵּעַ בִּיהו"ה שֶׁהוּא נִצְ"ח הו"ד יִסוּ"ד מְלֻכוּ"ת, שְׁשׁוּמְרִים אֶת הַצִּפּוֹר הַקְּדוֹשָׁה - יִשְׂרָאֵל - בִּינְיָהֶם, וְקוֹרְאִים בָּהּ לְיִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְהֵינּוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הָרִי יוֹרֵד אֵלֵיךְ, צָרִיךְ לְקַשְׁרוֹ עִמָּה, וּלְיַחְדָּם בְּיַחְדוֹ אֶחָד לֹא פְּרוּד כָּלֵל. וְלִכֵּן מִי שֶׁשָּׁח בִּינְתִים אוֹתָהּ שִׁיחָה, עֲבָרָה הִיא כְּדוּ.

דָּא דְאֲתַקְרִי סֵפֶר הַזֵּהָר, דִּידְעִין לְמַפְלַח לְמֵאֲרִיהוּן, וְלֵאֲפַקָא אֲזָפוֹת דְשִׁמְהֵן דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיהָ בְּכוֹנֶה, וּלְחַבְרָא לֹוּן בְּקוֹל דְקְרִיאַת שְׁמַע, וּבְדַבּוּר דְצִלוּתָא, דְאֵינוּן תְּרִין שְׁמֵהֵן יֵאֱהוּדוּנָה"י, דְבַהוּן כָּלִילָן כָּל הַוּוּי"ן וְכְנוּי"ן וְעֶשֶׂר סְפִירָן.

בְּמָה מְלֹאכִין דְאֵינוּן חַיּוּוּן דְמְרַכְּבָתָא וּשְׂרָפִים וְאוֹפָנִים, וְכָל עֶשֶׂר כַּתּוֹת דְכָלִילָן בַּהוּן דְמְשַׁמְשִׁין לְעֶשֶׂר סְפִירוֹת, כְּלָהוּ וּפְנִיָּהֶם וְכִנְפֵיהֶם פְּרוּדוֹת (יחזקאל א'^א) לְפּוּמוּי, לְקַבֵּל אֵלֵין אֲזָפוֹת, דְאֵינוּן יֵאֱהוּדוּנָה"י, בֵּין בְּקְרִיאַת שְׁמַע בֵּין בְּצִלוּתָא בֵּין בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, דְבְּכָל אֲזָפָה דִּיפּוֹק מִפּוּמוּי בְּכָל אֶתֶר וּבְכָל מְמָלָל, צָרִיךְ לְכוּנֵא דִיבּוּר בְּאֲדָנִי קוֹל בִּיהו"ה, וּלְיַחְדָּא לֹוּן כַּתְּדָא, בְּיַחְדָּא דְאֵיהוּ יָחִיד נֶעְלָם, דְמְחַבֵּר לֹוּן וּמְיַחֵד לֹוּן כַּתְּדָא, וּבִיָּה צָרִיךְ הַכּוֹנֶה, דְלֹא תִלְיָא לְמִימַר בִּיהוּ קוֹל וְדְבַר אֲלֵא מַחְשְׁבָתָא.

בְּד נְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקְרִיאַת שְׁמַע, אֲתַמַּר בְּחַיּוּן וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם (שם כד), בְּעֶשֶׂר מִיְּנֵי הַלוּלָיִם, בְּשִׁיר פְּשׁוּט דְאֵיהוּ י' כֶּתֶ"ר, כְּפּוֹל דְאֵיהוּ י"ה חֲכֻמָּה וּבִינָ"ה, מְשׁוּלֵשׁ בִּיהו"ו דְאֵיהוּ חֶסֶ"ד גְּבוּרָ"ה תְּפָאֲרָ"ת, מְרוּבַע בִּיהו"ה דְאֵיהוּ נִצְ"ח הו"ד יִסוּ"ד מְלֻכוּ"ת, דְנִטְרִין צְפָרָא קְדִישָׁא יִשְׂרָאֵל בִּינְיָהוּ, וְקָרְאֵן בָּהּ לְיִשְׂרָאֵל דְאֵיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְהֵינּוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הָא נְחִית לְגַבְיָהּ, צָרִיךְ לְקַשְׁרָא לִיהוּ בְּהֶדְהָ, וּלְיַחְדָּא לֹוּן בְּיַחְדָּא כְּדָא כְּלָא פִירוּדָא כָּלֵל, וּבְגִין דָּא מֵאֵן דְשָׁח בְּנִתִּים עֲבָרָה הִיא בְּיָדוּ הִיא שִׁיחָה.

וְלָמָּה קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ עִמָּה לֹא"ח
עִם ד' כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת?
כְּדִי שְׁלֹא יִהְיֶה פּוֹרֵחַ מִמֶּנָּה
וּתְשֹׁאֵר יְחִידָה, אֵיכָּה יֵשְׁבָה
בְּדָד, וּמִשּׁוֹם זֶה קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ
עִמָּה בְּכִמָּה קְשׁוּרֵי תַּפְּלִין בְּכִמָּה
קְשׁוּרֵי צִיצִית שְׁלֹא יִזוּז מִמֶּנָּה.

וְכָל קֶשֶׁר הוּא מִצַּד שֶׁל הָאוֹת י',
וּשְׁנֵי קְשָׁרִים הֵם, שֶׁהֵם קֶשֶׁר שֶׁל
רֵאשׁ, הַקֶּשֶׁר שֶׁל זְרוּעַ שְׁמֹאל.
וְהֵם י' מִן י' מִן י' אֶהְדוּנָה"ל. יְהוּ"ה
- אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הַתַּפְּלִין, וְרֵאוּ
כֹּל עֲמֵי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוּ"ה
וְכוּ'. אֲדַנִּי - אַרְבָּעָה בְּתֵי
הַתַּפְּלִין. אֵהְיִ"ה אֲשֶׁר אֵהְיִ"ה -
מִבְּפָנַיִם שֶׁל הַתַּפְּלִין, בְּעֶשְׂרִים
וְאַרְבַּע אֲזָכְרוֹת הַתַּפְּלִין שֶׁל
רֵאשׁ וּבְעֶשְׂרִים אַרְבַּע אֲזָכְרוֹת
הַתַּפְּלִין שֶׁל יָד, וְזוֹ הָאֵם
הַעֲלִינָה, תַּפְּלִין שֶׁל רְבוּן
הָעוֹלָם קוֹרְאִים לוֹ, תַּפְּלִין עַל
רֵאשׁ הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. מְכַסֶּה
אוֹתוֹ הָאֵם בְּכַנְפֶיהָ, שֶׁחַן
רְצוּעוֹת הַתַּפְּלִין, וְקוֹשְׁרִים אוֹתוֹ
יִשְׂרָאֵל עִם הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה
בְּתַפְּלִין שֶׁל יָד, וְלוֹ אוֹמְרִים
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, הַבֵּן שֶׁל זָקֵן
הַזְּקֵנִים, וְזוֹ חֻכְמָה עֲלִינָה, וְעַל
שְׁמוֹ נִקְרָא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
יִשְׂרָאֵל, שִׁיר א"ל, שִׁיר מִשְׁמֹאל,
שִׁיר שֶׁל לְוִיִּם, א"ל מִיָּמִין שֶׁל
הַכֹּהֲנִים, הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
יִשְׂרָאֵל כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם.
הַחֻכְמָה יוֹרֵדֶת בְּכַרְכַּת הַפֶּה
בְּיָמִין, וְבוֹ הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים, הָאֵם יוֹרֵדֶת בְּקִדְשֵׁת
הַלְוִיִּם מִשְׁמֹאל, וְבוֹ הַרוּצָה
לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין. עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
הַקֶּשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, הַיְחוּד שֶׁל
שְׁנֵיהֶם.

אִךָ כִּי יִסּוּד חַי הָעוֹלָמִים,
הַקֶּשֶׁר שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
וְהַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה בְּאִיזָה
מְקוֹם בְּתַפְּלָה, שָׁבוּ כְּלוּלִים

וְאֵמָּי קְשָׁרִין לִיָּה בְּהִדָּה לֹא"ח עִם ד',
כְּלִילָא מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹן, בְּגִין דְּלֹא
יְהֵא פָּרַח מִיָּנָה, וְאַשְׁתְּאַרְתַּ יְחִידָה, אֵיכָּה
יֵשְׁבָה בְּדָד, וּבְגִין דָּא קְשָׁרִין לִיָּה בְּהִדָּה
בְּכִמָּה קְשׁוּרֵי דְתַפְּלִין, בְּכִמָּה קְשׁוּרֵי דְצִיצִית,
דְּלֹא יִזוּז מִיָּנָה.

וְכָל קֶשֶׁר אֵיהוּ מִסְטָרָא דְאַת י', וְתַרְיִן
קְשָׁרִין אֲנוּן, דְּאֲנוּן קֶשֶׁר דְּרִישָׁא קֶשֶׁר
דְּדְרוּעָא שְׁמֹאלָא, וְאֲנוּן י"י מִן י' אֶהְדוּנָה"י,
יְהוּ"ה אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹן דְתַפְּלִין, וְרֵאוּ כֹּל

עֲמֵי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוּ"ה וְכוּ' (דְּבָרִים כח
c. אֲדַנִּי אַרְבַּע בְּתֵי דְתַפְּלִין, אֵהְיִ"ה אֲשֶׁר
אֵהְיִ"ה מְלֻגָּאוֹ דְתַפְּלִין, בְּחַד וְעֶשְׂרִין אֲזָכְרוֹת
דְתַפְּלִין דְּרִישָׁא וּבְחַד וְעֶשְׂרִין אֲזָכְרוֹת
דְתַפְּלִין דִּיד, וְדָא אֵימָא עֲלָאָה, תַּפְּלִין
דְמֵאֲרִי עֲלָמָא קְאָרִינָן לִיָּה, תַּפְּלִין עַל
רִישָׁא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, כְּסִי לִיָּה אֵימָא
בְּגִדְפָּהָא דְאֵינּוּן רְצוּעֵין דְתַפְּלִין, וְקְשָׁרִין לִיָּה
יִשְׂרָאֵל בְּשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה בְּתַפְּלִין דִּיד, וְלִיָּה
אֲמֵרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּרָא דְסָבָא דְסָבִין, וְדָא
חֻכְמָה עֲלָאָה, וְעַל שְׁמִיָּה אֲתַקְרִי עֲמוּדָא
דְאֲמֻצָּעִיתָא יִשְׂרָאֵל, שִׁיר א"ל שִׁיר מִשְׁמֹאלָא
שִׁיר דְלְוִיִּם, א"ל מִיָּמִינָא דְכַהֲנָיָא, עֲמוּדָא
דְאֲמֻצָּעִיתָא (ד' ג' ע"ב) יִשְׂרָאֵל כְּלִיל תְּרוּיָהוּ,
חֻכְמָה נְחִית בְּבִרְכַתָּא דְכַהֲנָא בְּיָמִינָא, וּבִיָּה
הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, אֵימָא נְחִית בְּקִדְוִשָׁה
דְלְוִאֵי מִשְׁמֹאלָא, וּבִיָּה הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר
יִצְפִּין, עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא קְשׁוּרָא דְתְרוּיָהוּ
יְחוּדָא דְתְרוּיָהוּ.

אִךָ כִּי יִסּוּד חַי עֲלָמִין, קְשׁוּרָא דְעֲמוּדָא
דְאֲמֻצָּעִיתָא וּשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה, בְּאֵן אֲתַר
בְּצִלוֹתָא, דְבִיָּה כְּלִילָן תַּמְנֵי סְרִי בְּרַכָּאָן,
וּבִיָּה מְתִיחְדִּין תְּרִין שְׁמָהֵן כְּחַדָּא אֵינּוּן

שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרִכּוֹת, וּבּוֹ מִתְחַדְדִים שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד - הֵם יֵאֵהוּדָנָה, וְחַבּוּרָם שֶׁל שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת צְרִיכִים בְּחֻשָּׁאֵי, וְסוּד הַדְּבָר - בְּעַמּוּדָם תְּרַפִּינָה כְּנַפְיָהּ. בְּעַמּוּדָם יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלַת הָעַמּוּדָה, הַחִיּוֹת תְּרַפִּינָה כְּנַפְיָהֶם שֶׁלֹּא לְהַשְׁמִיעַ בָּהֶם קוֹל, שֶׁשֶּׁם קוֹל דְּמָמָה דְקָה, קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים שֶׁהוּא בְּעַמּוּדָה, מְשׁוּם שֶׁשֶּׁם בָּא הַמְּלֶךְ.

שְׁחָרֵי בְרוּחַ גְּדוּלָה וּבְרַעַשׁ גְּדוּל וּבְאֵשׁ, שְׁנֵשְׁמָעִים בָּהֶם כְּנַפֵּי הַחִיּוֹת, לֹא בָּא הַמְּלֶךְ, אֲלֵא בְּקוֹל דְּמָמָה דְקָה, שֶׁהִיא אַחַר רוּחַ רַעַשׁ וְאֵשׁ, וְהִיא רְבִיעִית לָהֶם, וְעַלֵּיהֶם אָמַר יְחֻזְקָאֵל, וְאָרָא וְהִנֵּה רוּחַ סַעְרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן עֲנַן גְּדוּל וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת. הָרִי הֵם שֶׁלֹּשׁ, שְׁרוּכָבִים בָּהֶם שֶׁלֹּשׁ הָאוֹתִיּוֹת הו"ה. קוֹל דְּמָמָה דְקָה, זֹו י' מִן הו"ה, וְהִיא י' מִן אֲדֻנִי, שֶׁם בָּא הַמְּלֶךְ שֶׁהוּא יְהו"ה, שֶׁכָּל הו"ה שֶׁשׁוֹלְטַת ה' עַל ו', ה' עַל י', נִקְבָּה הִיא הַהו"ה, כְּמוֹ טַפָּה שֶׁל נִקְבָּה כְּשׁוֹלְטַת עַל הַטַּפָּה שֶׁל זָכַר, הִיא בַת.

בָּא אֲלֵיהֶוּ וְכָל רְאִשֵׁי הַיְשִׁיבָה, וְהַשְׁתַּטְחוּ לְפָנָיו וְאָמְרוּ: סִינֵי, סִינֵי, מִי יִכּוֹל לֹאמַר דְּבָרִים לְפָנָיִךְ, אֲלֵא בְּקוֹל דְּמָמָה דְקָה שֶׁבִּפְיָךְ בָּא הַמְּלֶךְ. קוּם אֲלֵיהֶוּ, תַּקִּין לְבוּשֵׁי הַמְּלֶךְ וְהַגְבִּירָה, שְׁאֵתָה כְּהֵן. תַּקִּין לְקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אַרְבַּעַה בְּגָדֵי לְבָן, וְאַרְבַּעַה בְּגָדֵי זָהָב לְגַבִּירָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כָּל כְּבוֹדָה בַת מְלֶךְ פְּנִימָה מִמְּשַׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה.

אַרְבַּעַה בְּגָדֵי לְבָן כְּלָם רַחֲמִים בְּשֵׁם שֶׁל יְהו"ה, וְאִין מִי שְׁמוּחַל בָּהֶם עֲרִיּוֹת אֲלֵא הוּא. אַרְבַּעַה בְּגָדֵי זָהָב כְּלָם דִּין מִצַּד

יֵאֵהוּדָנָה", וְחַבּוּרָא דְתָרִין שְׁמָהֶן צְרִיכִין בְּחֻשָּׁאֵי, וְרָזָא דְמַלְכָּה (יְחֻזְקָאֵל א כה) בְּעַמּוּדָם תְּרַפִּינָה כְּנַפְיָהֶן, בְּעַמּוּדָם יִשְׂרָאֵל בְּצִלּוֹתָא דְעַמּוּדָה חִיּוּן תְּרַפִּינָה כְּנַפְיָהֶם דְלֹא לְמַשְׁמַע בְּהוּן קָלָא, דְתַמָּן קוֹל דְּמָמָה דְקָה (מ"א י"ב). קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים דְאִיהוּ בְּעַמּוּדָה, בְּגִין דְתַמָּן קָאֲתָא מְלָכָא.

דְהָא בְרוּחַ גְּדוּלָה וּבְרַעַשׁ וּבְאֵשׁ, דְאִשְׁתַּמְעוּן בְּהוּן גְּדַפֵּי חִיּוּן לָא אָתָא מְלָכָא, אֲלֵא בְּקוֹל דְּמָמָה דְקָה, דְאִיהִי בְתַר רוּחַ רַעַשׁ אֵשׁ, וְאִיהִי רְבִיעֵאָה לֹון, וְעַלֵּיהֶוּ אָמַר יְחֻזְקָאֵל (א ה). וְאָרָא וְהִנֵּה רוּחַ סַעְרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, עֲנַן גְּדוּל, וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת, הָא אֵינּוּן תְּלַת, דְרַכִּיבִין בְּהוּן תְּלַת אַתְוּוּן הו"ה, קוֹל דְּמָמָה דְקָה דָא י' מִן הו"ה, וְאִיהִי י' מִן אֲדֻנִי, תַּמָּן קָא אָתָא מְלָכָא דְאִיהֶוּ יְהו"ה. דְכָל הַוְי"ה דְשְׁלִיט ה' עַל ו' ה' עַל י' נּוֹקְבָא אִיהִי הַהוְי"ה, כְּגוֹן טַפָּה דְנוֹקְבָא כְּד שְׁלִיט עַל טַפָּה דְדְכּוּרָא בַת אִיהִי. אָתָא אֲלֵיהֶוּ וְכָל מְאָרֵי מְתִיבְתָא, וְאִשְׁתַּטְחוּ קַמֵּיהּ וְאָמְרוּ, סִינֵי סִינֵי מָאן יִכִּיל לְמִימַר מְלִין קַמָּךְ, אֲלֵא בְּקוֹל דְּמָמָה דְקָה, דְבְּפוּמָךְ קָא אָתִי מְלָכָא, קוּם אֲלֵיהֶוּ תַקִּין לְבוּשֵׁי מְלָכָא וּמְטְרוּנִיתָא, דְאַנְתָּ כְּהֵנָּא, תַקִּין לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַרְבַּע בְּגָדֵי לְבָן, וְאַרְבַּע בְּגָדֵי זָהָב לְמְטְרוּנִיתָא, דְאִתְמַר בָּהּ (תְּהֵלִים מֵה יד) כָּל כְּבוֹדָה בַת מְלֶךְ פְּנִימָה מִמְּשַׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה.

אַרְבַּע בְּגָדֵי לְבָן כְּלָהוּ רַחֲמֵי בְּשֵׁמָא דְיְהו"ה, וְלִית מָאן דְמַחִיל בְּהוּן עֲרִיין אֲלֵא אִיהוּ, אַרְבַּע בְּגָדֵי זָהָב כְּלָהוּ דִינָא מְסַטְרָא דְאֲדֻנִי, וְלִית מָאן דְמַחִיל עַל

עבודה זרה אלא איהי, דשלטאן שפחה
באתר דגבירתה.

בשמייה פן פרסייה, פן לבושיה, ובאלין
לבושין לא אתלבש עד פען מיומא

דאתחרב בי מקדשא, דהא כתיב ^(ישעיה ג)
אלביש שמים קדרות, ושכינתא אתמר

בה ^(שיר א ו) אל תראוני שאני שחרחרת, בגין
דאיהי בגלותא, וכרסיא דילה פגימא בחובין

דישראל, דתמן נשמתין דישראל, ובגין דא
זפאה איהו מאן דתקין לה פרסיא בצלותא

דיליה, בפקודין דיליה, בתר דאיהו מתמן
פרסיא פגים בגיניהו, ואסתלק שם יהו"ה

מתמן, דאיהו לא שריא באתר פגים, הדא הוא
דכתיב ^(ויקרא כא כא) פל איש אשר בו מום לא

יקרב, אוף הכי בנשמתא פגימא לא שריא.
וזפאה איהו מאן דאשלים נשמתיה, לשריא

ביה שם יהו"ה, ועביד ליה פרסיא
לגביה, וזפאה פומא דמתחבר בה קודשא

בריך הוא עם שכינתיה דאיהו תורת יהו"ה,
וזפאה איהו מאן דלביש מלפא ומטרוניתא

בעשר ספירן דבריאה, דכלילן בשם
יאהדונה"י, בשמייה פן לבושהי.

ומאן דתקין ליה סוסיא, דאתמר בה ^(שיר א ט)
לססתי ברכבי פרעה דמיתין רעיתי,

דאיהי מרפכה דיליה, דביומי דשפתות וימים
טובים איהו לבוש לבושי מלכותא, דאינון

עשר ספירות דבריאה, וביומי דחול לביש
עשר פתות דמלאכיא, דמשמשי לון לעשר

ספירן דבריאה.
דעשר ספירות דאצילות בהון, איהו

וגרמיה חד בהון, איהו וחייו חד בהון,
מה דלאו הכי בעשר ספירות דבריאה, דלאו

אינון וחייהון חד, לאו אינון וגרמיהון חד.

של אדנ"י, ואין מי שמוחל על
עבודה זרה אלא היא, ששולטים
שפחה במקום גבירתה.

בשמו פן כסאו, פן לבושו,
ובלבושים הללו לא מתלבש עד

פעת מיום שנחרב בית המקדש,
שהרי כתוב אלביש שמים

קדרות, ובשכינה נאמר אל
תראני שאני שחרחרת, משום

שהיא בגלות, והכפא שלה פגום
בחטאי ישראל, ששם הנשמות

של ישראל, ולכן אשרי מי
שמתקן לה פסא בתפלתו,

במצוות שלו. אחר שהוא משם,
הכפא פגום בגללם, ומסתלק

שם יהו"ה משם, שהוא לא
שורה במקום פגום. זהו שכתוב

כל איש אשר יהיה בו מום לא
יקרב, אף כן בנשמה פגומה לא

שורה.
אשרי מי שמשלים נשמתו

להשרות בה שם יהו"ה ועושה
לו פסא אליו, ואשרי הפה

שמתחבר בו הקדוש-ברוך-הוא
ושכינתו, שהיא תורת יהו"ה,

ואשרי הוא מי שמלביש המלך
והגבירה בעשר הספירות של

בריאה שפלולים בשם
יאהדונה"י, כשמו פן לבושייו.

ומי שמתקין לו סוסה, שנאמר
בה לססתי ברכבי פרעה דמיתין

רעיתי, שהיא מרפכה שלו,
שבימי השבתות וימים טובים

הוא לבוש בלבושי מלכות, שהן
עשר ספירות של בריאה,
ובימות החל לבוש בעשר פתות
של מלאכים שמשמשים אותם,
את עשר ספירות הבריאה.
שעשר ספירות של האצילות,
המלך בהם, הוא ועצמו אחד
בהם, הוא וחייו אחד בהם, מה
שאין פן בעשר הספירות של
הבריאה, שהם וחייהם אינם
אחד, שהם ועצמם אינם אחד.

וְעָלָתָ עַל הַכֹּל, הוּא מְאִיר (יורה)
בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁל אֲצִילוֹת,
וּבְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה,
וּמְאִיר בְּעֶשֶׂר כַּתוּבֹת שֶׁל
מְלָאכִים, וּבְעֶשְׂרֵה גִלְגָּלֵי
הַרְקִיעַ, וְלֹא מִשְׁתַּנֵּה בְּכֹל מְקוֹם.
קוּם יְחֻזְקָאֵל הַנִּבְיָא לְגִלוֹת אֶת
הַמְּרָאוֹת הַלְלוּ לִפְנֵי הַשְּׂכִינָה,
שְׁנֵאמַר בְּהֵם וּדְמוֹת הַחַיּוֹת
מְרִאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ, בְּנִקּוּדֵי
הַתּוֹרָה וְטַעְמֵי הַתּוֹרָה, שְׁעַל
הָאוֹתִיּוֹת נֶאֱמַר וּדְמוֹת הַחַיּוֹת,
מְרִאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ אֵלּוּ הֵם
הַנִּקְדוֹת, בְּעֶרְוֹת כְּמִרְאֵה
הַלְּפָדִים אֵלּוּ הַטַּעְמִים, וּבְהֵם
וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ.
וְהַמְשַׁפְּלִים - אֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת,
יִזְהָרוּ - אֵלּוּ הַנִּקְדוֹת שְׁמֵאִירוֹת
בְּהֵם, כִּזְהַר - אֵלּוּ הַטַּעְמִים.

וְהַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה מִכָּלֵם, עָלֶיהָ
נֶאֱמַר הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
שֶׁהֵן הַחַיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁל נִקְדוֹת
הַטַּעְמִים, וְחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת שֶׁל
נִקְדוֹת הָאוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ זֶה: הַלְלוּהֶם
סְגוּלַת־א לְמַעְלָה, שְׁלֹשׁ חַיּוֹת
עֲלִיוֹנוֹת שְׁרָמוֹזוֹת י' י' בְּרֵאשֵׁי
תְּבוֹת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה, וְהֵם
יְהו"ה מְלַךְ, יְהו"ה מְלַךְ, יְהו"ה
יְמַלֵּךְ, פְּנֵי שְׁלֹשֶׁת הַחַיּוֹת
הָעֲלִיוֹנוֹת שֶׁהֵן חֶסֶד גְּבוּרָה
תַּפְּאֵרֶת. וְלִמְטָה סְגוּלַת שְׁהֵם
הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת - פְּנֵי נְצִיחַ
יְסוּד וְהו"ד, שְׁרָמוֹזִים
בִּיבְרָכָךְ יְהו"ה, יֵאָר יְהו"ה,
יִשְׂא יְהו"ה. הַנִּקְדָּה שֶׁל
הָאֱמֻצֶע - חִיָּה שְׁשֻׁמָּה אָדָם, כְּמוֹ
זֶה: ה, הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין
הַחַיּוֹת, שְׁהֵם שְׁלֹשׁ לְמַעְלָה
וְשְׁלֹשׁ לְמַטָּה, כְּמוֹ זֶה: הַלְלוּ

הִיא רְבִיעִית לְכֹל הַשְּׁלֹשׁ
וְשְׁבִיעִית לְשֵׁשׁ. וְהַסּוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ
הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, עָלֶיהֶם הוּא
רוּמָז וְיֵהִי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה, וְעַל
הַנִּקְדָּה שְׁבָאֲמֻצֶע רוּמָז בְּרְבִיעִי,

וְעָלָתָ עַל כָּלֵא הוּא נְהִיר (נ"א נחית) בְּעֶשֶׂר
סְפִירוֹת דְּאֲצִילוֹת, וּבְעֶשֶׂר סְפִירוֹת
דְּבְרִיאָה, וְנְהִיר בְּעֶשֶׂר כַּתוּבֹת דְּמְלָאכְיָא,
וּבְעֶשֶׂר גִּלְגָּלֵי דְרְקִיעָא, וְלֹא אֲשַׁתְּנִי בְּכֹל
אַתְרַי. (ד' ט' ע"א) קוּם יְחֻזְקָאֵל נְבִיאָה, לְגִלְגָּאָה
אֵלֶיךָ מְרָאוֹת קַמֵּי שְׂכִינְתָא, דְּאֶתְמַר בְּהוּן
(יְחֻזְקָאֵל א' י') וּדְמוֹת הַחַיּוֹת מְרִאִיהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ,
בְּנִקּוּדֵי אוֹרֵייתָא וְטַעְמֵי דְאוֹרֵייתָא, דְעָלִייהוּ
דְאַתְוּוֹן אֶתְמַר (ש"ס) וּדְמוֹת הַחַיּוֹת, מְרִאִיהֶם
כְּגַחְלֵי אֵשׁ אֵלֶיךָ אֵינּוֹן נִקּוּדִין, בּוֹעֲרוֹת
כְּמִרְאֵה הַלְּפָדִים אֵלֶיךָ טַעְמֵי, וּבְהוּן (דְנִיאל יב'
א) וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ,
וְהַמְשַׁפְּלִים אֵלֶיךָ אֶתְוּוֹן, יִזְהָרוּ אֵלֶיךָ נִקּוּדִין
דְנִהְרִין בְּהוּן, כִּזְהַר אֵלֶיךָ טַעְמֵי.

וְשְׂכִינְתָא כְּלוּלָה מִכָּלֵהוּ, עָלֶיהָ אֶתְמַר (יְחֻזְקָאֵל
א' י') הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
דְּאֵינּוֹן חַיּוֹן עֲלֵאִין דְנִקּוּדֵי דְטַעְמֵי, וְחַיּוֹן
תַּתְּאִין דְנִקּוּדֵי דְאַתְוּוֹן, כְּגוּוֹנָא דָא ה', וְאֵנּוֹן
סְגוּלַת־א לְעֵילָה תְּלַת חַיּוֹן עֵילָאִין, דְרְמִיזִין
י' י' בְּרֵאשֵׁי תִיבוֹת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה,
וְאֵינּוֹן יְהו"ה מְלַךְ יְהו"ה מְלַךְ יְהו"ה יְמַלֵּךְ,
אֲנִפֵי תְּלַת חַיּוֹן עֵילָאִין, דְּאֵינּוֹן חֶסֶד
גְּבוּרָה תַּפְּאֵרֶת, וְלִתְתָא סְגוּלַת דְּאֵינּוֹן
חַיּוֹן תַּתְּאִין, אֲנִפֵי נְצִיחַ יְסוּד וְהו"ד,
דְרְמִיזִין בִּיבְרָכָךְ יְהו"ה יֵאָר יְהו"ה יִשְׂא
יְהו"ה, נִקּוּדָה דְאַמְצַעִיתָא חִיָּה שְׁשֻׁמָּה אָדָם
כְּגוּוֹנָא דָא ה, הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
דְּאֵינּוֹן תְּלַת לְעֵילָה, וְתְּלַת לְתַתָּא, כְּגוּוֹנָא דָא
ה'.

אִיהוּ רְבִיעִעָה לְכֹל תְּלַת, וְשְׁבִיעִעָה לְשִׁית.
וְרָזָא דְתְּלַת חַיּוֹן תַּתְּאִין, עָלִייהוּ אִיהוּ
קָא רְמִיזוּ וַיְהִי בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה (יְחֻזְקָאֵל א' א), וְעַל
נִקּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא קָא רְמִיזוּ בְּרְבִיעִי, דְאִיהוּ

אֲרַבְעָא אַנְפִּי אָדָם, חֲכָמָה עֲלָאָה כ"ח מ"ה,
דְּאִתְמַר בֵּיהּ (שם כו) דְּמוֹת כְּמַרְאָה אָדָם עֲלִיו
מְלַמְעָלָה, וְכֹלָא בְּרִזָּא דְנִקְוֵי דָּאֵת הָ.
שְׁל אוֹת הָ

בְּחַמְשָׁה לַחֲדָשׁ, זֶה הָאוֹת ה',
שְׁהִיא אֱלֹהִי"ם, כְּנוּ"י לְשֵׁם
יְהו"ה, וְהִיא הַפְּסָא, שְׁכַף עוֹלָה
הַפְּסָא כְּחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִי"ם.

וְהִיא כְּתֵר עֲלִיוֹן חֲמִישִׁית
לְאַרְבַּע הַחִיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת,
וְחֲמִישִׁית לְאַרְבַּע הַתַּחְתּוֹנוֹת,
וְהִיא פְּסָא לְרַבּוֹן הַכֹּל, אֲדוֹן עַל
הַכֹּל, שֶׁהוּא טְמִיר וְגִנִּיז.

וְאִם תֵּאמַר שְׁסוּד זֶה רָאָה
יְחֻזְקָאֵל - לֹא הִיָּה אֱלָא דְמוֹת
הַחִיּוֹת הָאֵלֶּה, וְלֹא שְׂרָאָה חִיּוֹת,
אֱלָא כְּמוֹ מְלֻךְ שֶׁשֶּׁלַח שְׁטֵר
בְּחוֹתְמוֹ, וְדִיוֹקֵן הַמְּלֻךְ רְשׁוּם עַל
שְׁעוּה מַחוֹתְמוֹ, שְׁבִסְפִירוֹת
הָאֲצִילוֹת הוּא דִּיוֹקֵן הַמְּלֻךְ
מִמֶּשׁ, וּבִסְפִירוֹת הַבְּרִיאָה -
חוֹתֵם הַמְּלֻךְ, וּבִסְפִירוֹת הַיְצִירָה
וּבְמִלְאָכִים שֶׁהֵם חִיּוֹת - הַיְצִיר
שֶׁל הַחוֹתֵם בְּשְׁעוּה. וְלִכְּן נֵאמַר
בְּמַרְאוֹת יְחֻזְקָאֵל, דְּמוֹת כְּמַרְאָה
אָדָם, וְדְמוֹת הַחִיּוֹת, וְלֹא הַחִיּוֹת
מִמֶּשׁ. לְמִי שְׁכַל יָמִיו לֹא רָאָה
מְלֻךְ וְהִיָּה בֶן כְּפָר, וְשָׂאֵל
בְּשִׁבְלֵו, וְרוֹשְׁמִים לוֹ עַל טְבֵלָה
אוֹ עַל גִּיר אֵת דִּיוֹקֵנוֹ.

וְיֵשׁ נִקְדָּה שְׁכַל הָעוֹלָם תְּלוּי
תַּחְתִּיָּה, כְּמוֹ הַשְּׁמֶשׁ אֶל
הַתַּחְתּוֹנִים נִרְאִית לְבַנֵּי אָדָם
תַּחַת הַרְקִיעַ כְּנִקְדַת קַמ"ץ, וְהִיא
כְּמָה פְּעָמִים גְּדוּלָה מִכֹּל הָאָרֶץ,
כֹּל שְׁכַן נִקְדוֹת הַתּוֹרָה לְגַבֵּי
גְּבָהִים, וְנִרְאוֹת לָנוּ הַנִּקְדוֹת. (עד

כאן.)

וְאִנִּי כְּתוּף הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבָר -
זֶה נְהַר דִּינור שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא
מִלְּפָנָיו, אֶלְף אֲלָפִים יִשְׁמָשׁוּ
אוֹתוֹ, וְרַבּוּא רַבְּבוֹת שֶׁל
מִלְאָכִים עוֹמְדִים לְפָנָיו, הַדִּין

אֲרַבְעָא אַנְפִּי אָדָם, חֲכָמָה עֲלָאָה כ"ח מ"ה,
דְּאִתְמַר בֵּיהּ (שם כו) דְּמוֹת כְּמַרְאָה אָדָם עֲלִיו
מְלַמְעָלָה, וְכֹלָא בְּרִזָּא דְנִקְוֵי דָּאֵת הָ.

בְּחַמְשָׁה לַחֲדָשׁ, דָּא אֵת ה', דְּאִיָּהִי
אֱלֹהִי"ם, כְּנוּ"י לְשֵׁם יְהו"ה,
וְאִיָּהִי כְּרִסְיָא, דְּהַכִּי סְלִיק הַפְּסָא כְּחוֹשְׁבֵן
אֱלֹהִי"ם.

וְאִיָּהִי כְּתֵר עֲלִיוֹן, חֲמִישָׁאָה לְאַרְבַּע חִיּוֹן
עֲלִאִין, וְחֲמִישָׁאָה לְאַרְבַּע תַּתְּאִין,
וְאִיָּהִי כְּרִסְיָא לְמַאֲרֵי כְּלָא, אֲדוֹן עַל כְּלָא,
דְּאִיָּהִי טְמִיר וְגִנִּיז.

וְאִי תִימָא דְרִזָּא דָּא חִזָּא יְחֻזְקָאֵל, לָא הִוָּה
אֱלָא דְמוֹת דְּאֵלִין חִיּוֹן, וְלֹא דְחִזָּא
חִיּוֹן, אֱלָא כְּמִלְכָּא דְשֶׁלַח שְׁטֵר בְּחוֹתְמִיָּה,
וְדִיוֹקְנָא דְמִלְכָּא רְשִׁימָא עַל שְׁעוּה
מַחוֹתְמִיָּה. דְּבִסְפִירָן דְּאֲצִילוֹת אִיָּהִי דִּיוֹקְנָא
דְּמִלְכָּא מִמֶּשׁ, וּבִסְפִירָן דְּבְרִיאָה חוֹתְמָא
דְּמִלְכָּא, וּבִסְפִירָן דְּיְצִירָה וּבְמִלְאָכִין דְּאִינוּן
חִיּוֹן צִיּוּרָא דְּחוֹתְמָא בְּשְׁעוּה, וּבְגִין דָּא
אִתְמַר בְּמַרְאוֹת יְחֻזְקָאֵל (שם) דְּמוֹת כְּמַרְאָה
אָדָם, וְדְמוֹת הַחִיּוֹת, וְלֹא הַחִיּוֹת מִמֶּשׁ. לְמַאֲן
דְּכֹל יוֹמוּי לֹא חִזָּא מִלְכָּא, וְהוּוּה בֶן כְּפָר,
וְשָׂאִיל בְּגִינִיָּה, וְרְשִׁימִין לִיָּה עַל טְבֵלָא אוֹ עַל
גִּיר דִּיוֹקְנִיָּה.

וְאִית נִקְדָּה דְּכֹל עֲלֵמָא תְּלוּיָא תַּחְתּוּתָה, כְּגוֹן
שְׁמֶשׁא לְגַבֵּי תַּתְּאִין, אִתְחֻזָּא לְבַנֵּי
נְשָׂא תַּחְתּוֹת רְקִיעָא כְּנִקְדַת קַמ"ץ, וְאִיָּהִי
כְּמָה זְמַנִּין רַב מִכֹּל אֲרַעָא, כֹּל שְׁכַן נִקְוֵי
דְּאוּרִיָּתָא, לְגַבֵּי גוֹבַה דְּלֵהוֹן, וְאִתְחֻזָּיִין לָן
נִקְוֵיִדִין. (עד כאן.)

וְאִנִּי כְּתוּף הַגּוֹלָה עַל נְהַר כְּבָר (יְחֻזְקָאֵל א א), דָּא
נְהַר דִּינור נִגִּיד וְנִפְיָק מִן קְדְמוּהִי, אֶלְף
אֲלָפִים יִשְׁמָשׁוּנִיָּה, וְרַבּוּא רַבּוֹן דְּמִלְאָכִיא

יושב, והספרים נפתחו, שהם שלשת הספרים שנפתחים בראש השנה, ובו טובלות הנשמות בנהר דינור הזה מזהמתן שמוזמים בעולם השפל, וזה מטטרו"ן בדמות של צדיק יסוד עולם, שהוא נהר דינור. מצד הגבורה - נהר פלגיו, מצד החסד - פלגי מים. וזהו על נהר כבר. מה זה כבר? זה מטטרו"ן, רכ"ב לעמוד האמצעי. וירכב על כרוב ויעף, והוא רכב אש וסוסי אש, כולל ששים רבוא מרפבות, ומצד של צדיק חי העולמים הוא כולל שמונה עשר רבוא מרפבות, וזהו רכב אלהי"ם רבתיים אלפי שנאן, ובעלי המשנה פרשוה שני אלפים, שאינם משני רבוא, שהם כל רבוא עשרת אלפים, רבתיים - עשרים אלף. שנים שאינן, נשארו שמונה עשר שיורדים עם מטטרו"ן לקבל שמונה עשרה ברכות של תפלות ישראל להעלותם לפני הקדוש-ברוך-הוא, חי העולמים, צדיק יסוד עולם, וברכות לראש צדיק.

ואני בתוך הגולה - זו שכינה. נפתחו השמים - חמשה רקיעים של היום השני. ה' של השמים, שבה רשומים החיות, שמקורם יו"ד ה"י וא"ו ה"י (ירד ה"א וא"ו ה"א) - יהו"ה, ואראה מראות אלהי"ם - חמשה אור של יום הראשון כנגד ה' ראשונה, כלולה מחמשה אור שהוא אאאאא פתוחי חותם קדש ליהו"ה.

וכך אחד מראה אהי"ה, ונקודות אלו עולות אלהי"ם, שבהם שבע נקודות - שלש למעלה, שלש למטה, חל"ם באמצע. ורקיע שמיני אחד להם, שנאמר

קדמוהי יקומון, דינא יתיב, וספרין פתיחו (דניאל ז'). דינון תלת ספרין דנפתחין בראש השנה, וביה טבלין נשמתינ בהאי נהר דינור, מזהמתן דמוזהמין בעלמא שפלה, ודא מטטרו"ן, בדיוקנא דצדיק יסוד עלמא, דאיהו נהר דינור מסטרא דגבורה, נהר פלגיו מסטרא דחסד, פלגי מים, והאי איהו על נהר כבר, מאי כבר, דא מטטרו"ן, רכ"ב לעמודא דאמצעיתא, וירכב על כרוב ויעף (תהלים יח). ואיהו רכב אש וסוסי אש (מ"ב ב יא), כליל שתין רבוא מרפבות, ומסטרא דצדיק חי עלמין הוא כליל י"ח רבוא מרפבות, והיינו רכב אלהי"ם רבתיים אלפי שנאן (תהלים סח). ואוקמוה מארי מתניתין תרי אלפי שאינן מתרין רבוא, דאנון כל רבוא עשרת אלפים, רבתיים עשרים אלפים, תרי שאינן, אשתארו תמני (דף ד ע"ב) סרי אלפי, דנחתין עם מטטרו"ן לקבלא י"ח ברכאן דצלותין דישראל, לסלקא לון קמי קודשא בריהווא, ח"י עלמין, צדיק יסוד עולם, וברכות לראש צדיק.

ואני בתוך הגולה דא שכנינא, נפתחו השמים, ה' רקיעי דיומא תנינא, ה' דהשמים, דבה רשימין חיוון, דמקוריהון יו"ד ה"י וא"ו ה"י (נ"א יוד ה"א וא"ו ה"א), יהו"ה, ואראה מראות אלהי"ם (יחזקאל א). חמש אור דיומא קדמאה, לקבל ה' קדמאה, פלילא מחמש אור, דאיהו אאאאא פתוחי חותם קדש ליהו"ה (שמות כח לו).

וכך חד אחזי אהי"ה, ונקודין אלין סלקין אלהי"ם, דבהון שבע נקודין, תלת לעילא תלת לתתא חלם באמצעיתא, וחד רקיעא תמינאה לון, דאתמר ביה (בראשית א

בו ויתן אותם אלהים ברקיע השמים.

ושבעה ניצוצות של נקודות אאאא כנגד שבעה כוכבי לכת - שלשה מפאן ושלשה מפאן, חמ"ה באמצעיתו, רביעי לכל השלשה, ושבועי לששה, והיא בצורת חל"ם באלו החמש, וקמץ משם מלא קמץ - קמ"ץ הוא י', כשנפתח בחמש נקודות הוא ה', חמש אצבעות שבהן נפתח קמץ, שהוא י', לחמשים שערי החרות.

ואותיות י"ה פחשבון חול"ם, שהוא אמצעי, וחר"ק פחשבון ו"ה, ו' זרוע, ה' כתר, קמ"ץ י"ד פרקי האצבעות, וזהו ויאמר פי י"ד על כס י"ה, והם רמוזים יהו"ה אלהינו יהו"ה, ובחמש אצבעות של יד שמאל י"ד פרקים, רמוזים כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, והם כ"ח, שנאמר עליהם ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, וכן עולה אי"ה או"ה כ"ח, שרמוזים בכסא כבוד מרום מראשון.

מיד שהסתלקו, וילכו בלא כח לפני רודף, ולכן פרשוה בעלי המשנה, כל האומר אמן יהא שמיה רבא בכל כחו, קורעים לו גזר דינו של שבועים שנה, שהם שבועים שנים אחר אלף ומאתים שנים שנחרב בית המקדש, ויש מי שמחשב אותם משבטל התמיד, משום שברגת יעקב תלוי קץ הגאולה, שדרגתו אמת. זהו שכתוב תתן אמ"ת ליעקב, שהוא סימן אלף מאתים תשעים. ויש מי שהוסיף בו ב', קרוב יהו"ה לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת, לדעת בארץ דרבה. אף כף ארץ - אלף ר"ץ, מאתים ותשעים, לקיים

ויתן אתם אלהים ברקיע השמים. ושבוע ניצוצי דנקודי אאאא לקבל שבע כוכבי לכת, תלת מפאן ותלת מפאן חמ"ה באמצעיתה, רביעאה לכל תלת, ושבועאה לשית, ואיהי בצורת חל"ם, באלין חמש (ויקרא ב ב) וקמץ הפהן משם מלא קמץ, קמ"ץ איהו י' פד אתפתח בה' נקודין איהו ה', חמש אצבעאן, דבהון אתפתח קמץ דאיהו י', לחמשים תרעין דחירו.

ואתון י"ה פחשבון חל"ם דאיהו אמצעי, וחר"ק פחשבון ו"ה, ו' דרועא ה' כתר, קמ"ץ י"ד פרקין דאצבעון, והאי איהו (שמות יד טז) ויאמר פי י"ד על כס י"ה, ואינון רמיזין יהו"ה אלהינו יהו"ה, ובחמש אצבעאן דיד שמאלא י"ד פרקין, רמיזין כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, ואינון כ"ח דאתמר עלייהו (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, והכי סליק אי"ה או"ה כ"ח, דרמיזין (ירמיה יז יב) בכסא כבוד מרום מראשון.

מיד דאסתלקו, וילכו בלא כח לפני רודף (איכה א ו), ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, כל האומר אמן יהא שמיה רבא בכל כחו, קורעין לו גזר דינו של שבועים שנה, דאינון שבועין שנין, בטר אלף ומאתן שנין, דאתחרב פי מקדשא, ואית דחשיב לון משבטל התמיד, בגין דבדרגא דיעקב תליא קץ דפורקנא, דדרגיה אמת, הדא הוא דכתיב (מכה ז ט) תתן אמ"ת ליעקב, דאיהו סימן אלף מאתים תשעים, ואית דאוסיה ביה ב', קרוב יהו"ה לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת (תהלים קמה יח), לדעת בארץ

דרבה (שם טז ג), אוף הכי ארץ, אלף ר"ץ, מאתים ותשעים, לקיימא בהון

בְּהֵם אִמֹת מֵאֲרִיץ מֵאֲרִיץ תִּצְמַח,
כְּשִׁיחֵיו כַּחוּץ כַּחֲשׁוֹן אֲרִיץ,
אֲכַל גִּזְרֵי דִינָם שְׁבַעִים שָׁנָה.
דְּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים - הֵם
הַנְּקֻדוֹת, זְהָרוּ - שְׁמֵאִירִים
בְּאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם נְקֻדוֹת עֲגֻלוֹת,
אוֹתִיּוֹת מְרַבְּעוֹת, שְׁבִאוֹתִיּוֹת
נִבְרְאוּ אַרְבַּע חִיּוֹת הַפֶּסֶא,
שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם בְּעִנְיָנוּ שֶׁל
יְחֻזְקָאֵל, דְּמוֹת הַחִיּוֹת מֵרֵאִיהֶם
כְּגֻחְלֵי אֵשׁ, אֵלוּ הֵם נְקֻדוֹת
הַתּוֹרָה, שֶׁהֵן תִּשְׁעֵי שְׁבָהֵן נִבְרְאוּ
תִּשְׁעָה גֻלְגְּלֵי הַפֶּסֶא. הַפֶּסֶא הוּא
עֲשִׂירֵי לְתִשְׁעָה גֻלְגְּלִים
שְׁמֵאִירִים בְּהֵם עֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת,
שֶׁהֵן יו"ד ה"א וּו"ו ה"א, וּבְהֵם
נִבְרְאוּ, וְאַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן
יְהו"ה, מֵאִירוֹת בְּאַרְבַּע הַחִיּוֹת,
וּבְהֵן נִבְרְאוּ.

וְשֵׁם יְהו"ה הוּא הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, אִמֵּת, וּשְׁכִינְתוֹ תוֹרַת
אִמֵּת, בְּהֵ נִבְרָא הַפֶּסֶא שֶׁהוּא
אֱלֹהִים, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים. בַּתּוֹרָה, שֶׁהִיא רֵאשִׁית,
בְּרֵא הַפֶּסֶא שֶׁהוּא אֱלֹהִים, שֶׁכֶּף
עוֹלָה הַפֶּסֶא לְחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִים.
וַיֵּשׁ תּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה וְתוֹרָה שֶׁל
אֲצִילוֹת. תּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה - ה'
קִנְיֵי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ, וְתוֹרָה שֶׁל
אֲצִילוֹת - תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה.
וּבְהֵ תְּמִים תְּהִיָּה עִם יְהו"ה
אֱלֹהֵיךְ, וּמִן הַצַּד שְׁלֵה נֶאֱמַר עַל
יִשְׂרָאֵל בְּנִים אַתֶּם לֵה'. וּמִנֵּן לָנוּ
שֶׁתּוֹרָה שֶׁל אֲצִילוֹת הִיא תּוֹרַת
ה' שֶׁתּוֹלֵיָה בְּשֵׁמוֹ? אֵלָּא כֶּף
בְּרִשׁוּתָהּ, זֶה שְׁמִי לְעֹלָם. שְׁמִי עִם
י"ה - שֵׁם"ה, זְכָרִי עִם ו"ה -
רמ"ח, תּוֹרָה בְּחֻשְׁבוֹן אוֹתִיּוֹתֶיהָ
- תרי"א, וְעִם אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה לָךְ
הִיא תרי"ג, וְהֵינּוּ ב' שְׁנַתּוֹסְפָה
בַּתּוֹרָה. זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם - זֶה
יו"ד ה"א וּו"ו ה"א, וּמִשׁוֹם זֶה
כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחֻלוּ, וּפְרֻשׁוּהוּ
רַבְנֵי הַמִּשְׁנָה אֵין כְּבוֹד אֵלָּא

אִמֹת מֵאֲרִיץ תִּצְמַח (שם פד יב), כִּד יְהוֹן לְכַר
כַּחוּשְׁבוֹן אֲרִיץ, אֲכַל גִּזְרֵי דִינָם שְׁבַעִים שָׁנָה.
דְּבַר אַחַר, וְהַמְשַׁכְּלִים אֵינּוֹן נְקֻדֵי, יְזַהְרוּ
דְּנַהְרִין בְּאַתּוֹן, דְּאַנּוֹן נְקֻדֵין עֲגוּלִין,
אַתּוֹן מְרֻבְּעִין, דְּבְּאַתּוֹן אַתְּבְּרִיאוּ אַרְבַּע
חִיּוֹן דְּכְרִסְיָא, דְּאַתְּמַר עֲלֵיהוּ בְּעִנְיָנָא
דִּיחֻזְקָאֵל (א י), וּדְמוֹת הַחִיּוֹת מֵרֵאִיהֶם כְּגֻחְלֵי
אֵשׁ, אֵלִין אֵינּוֹן נְקֻדֵי דְּאוֹרִייתָא, דְּאַינּוֹן
תִּשְׁעָה, דְּבַהוֹן אַתְּבְּרִיאוּ תִּשְׁעָה גֻלְגְּלֵי
דְּכְרִסְיָא, כְּרִסְיָא אִיהִי עֲשִׂירָא לְתִשְׁעָה
גֻלְגְּלִים, דְּנַהְרִין בַּהוֹן עֶשֶׂר אַתּוֹן דְּאַנּוֹן יו"ד
ה"א וּו"ו ה"א, וּבַהוֹן אַתְּבְּרִיאוּ, וְאַרְבַּע
אַתּוֹן דְּאַינּוֹן יְהו"ה, נַהְרִין בְּאַרְבַּע חִיּוֹן,
וּבַהוֹן אַתְּבְּרִיאוּ.

וְשֵׁם יְהו"ה אִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא, אִמֵּת,
וּשְׁכִינְתֶיהָ תּוֹרַת אִמֵּת, בְּהֵ אַתְּבְּרִיאת
כְּרִסְיָא דְּאִיהִי אֱלֹהִים, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים, בְּאוֹרִייתָא דְּאִיהִי רֵאשִׁית בְּרֵא
כְּרִסְיָא דְּאִיהִי אֱלֹהִים, דְּהִכִּי סְלִיק הַפֶּסֶא
לְחוּשְׁבוֹן אֱלֹהִים.

וְאִיתְּ אֲוִרִייתָא דְּבְּרִיאָה, וְאוֹרִייתָא דְּאֲצִילוֹת,
אוֹרִייתָא דְּבְּרִיאָה, יְהו"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית
דְּרַכּוֹ (משלי ח כב), וְאוֹרִייתָא דְּאֲצִילוֹת תּוֹרַת
יְהו"ה תְּמִימָה (תהלים יט ח), וּבְהֵ תְּמִים תְּהִיָּה עִם
יְהו"ה אֱלֹהֵיךְ (דברים יח יג), וּמִסְטָרָא דִּילָהּ
אַתְּמַר עַל יִשְׂרָאֵל, (שם יד יג) בְּנִים אַתֶּם לִיהו"ה,
וּמִנָּא לָן דְּאוֹרִייתָא דְּאֲצִילוֹת אִיהִי תּוֹרַת
יְהו"ה דְּתִלְיָא בְּשְׁמִיהּ, אֵלָּא הִכִּי אוֹקְמוּהָ זֶה
שְׁמִי לְעֹלָם (שמות ג טו), שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה,
זְכָרִי עִם ו"ה רמ"ח, תּוֹרָה בְּחֻשְׁבוֹן אַתּוּוֹי
תרי"א, וְעִם אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה (דף ה ע"א) לָךְ
אִיהִי תרי"ג, וְהֵינּוּ ב' דְּאַתּוֹסְפַת בַּתּוֹרָה, זֹאת
הַתּוֹרָה אָדָם דָּא יו"ד ה"א וּו"ו ה"א, וּבְגִין

דָּא כְבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ (משלי ג לה), וְאוֹקְמוּהוּ
 רַבְּנָן דְּמִתְנִיתִין אִין כְּבוֹד אֱלָא תוֹרָה, וְאִית
 כְּבוֹד נְבִיאָה, וְאִית כְּבוֹד נְאֻצֵּל, מִסְטָרָא
 דְּאוֹרֵייתָא דְּבְרִיאָה, אֲתִמְר בִּישְׂרָאֵל (ויקרא כה
 נה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וּמִסְטָרָא
 דְּאֲצִילוֹת, בְּנִים אֲתֵם לִיהו"ה וְגוֹמֵר (דברים יד א).
 וְלַעֲיִרָא עַל כִּלְאֵי עֲלֵת עַל כִּלְאֵי דְלִית אֱל"ה
 עֲלֵיהּ, וְלֹא תַחֲוֹתֶיהּ, וְלֹא לְאַרְבַּע
 סְטְרֵי עֲלָמָא, וְאִיהוּ מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין, וְאִיהִי
 אֲסַחַר וּמְקַבֵּל בְּהַ יְסוּרִין וּמְרַעִין וּמְכַאוּבִין
 בְּדַחֲלֵיהּ דְּמֵאֲרִיָּה, אֲהֵבָה בְּסוּפָהּ, כְּגוֹוֹנָא
 דְּאוֹקְמוּהּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, עַל אֲלִין מֵאֲרִי
 קוֹשְׁיִין וּמְחִלּוֹקוֹת, אֲתַ וְהֵב בְּסוּפָהּ (במדבר כא
 יד). וְאוֹקְמוּהּ אֲהֵבָה בְּסוּפָהּ, דְּמַה דְּהוֹת לֹון
 שְׂכִינְתָא סוּף דְּכָל דְּרַגִּין, קוֹשְׁיָא וְדִין מִסְטָרָא
 דְּגְבוּרָה, אֲתַחֲזֶרֶת לֹון אֲהֵבָה מִסְטָרָא דִּימִנָא,
 אֲהֵבֶת חֶסֶד, וּבְגִין דָּא כָּל הַמְקִיִּים אֲתַ הַתּוֹרָה
 מְעוֹנִי, סוּפוֹ לְקִיָּמָה מְעוֹשֵׁר, וְהֵאֵי אִיהוּ
 אֲהֵבָה בְּסוּפָהּ, וְכָל מָאן דְּלָא מְקִיִּים לָהּ
 מְעוֹשֵׁר, לֹא יְקִיָּמָה מְעוֹנִי.

תורה. ויש כבוד נבִיאָה, ויש
 כבוד נְאֻצֵּל. מצד של תורה של
 בְּרִיאָה, נֵאמַר בִּישְׂרָאֵל כִּי לִי בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים, וּמִצַּד שֶׁל
 אֲצִילוֹת - בְּנִים אֲתֵם לִיהו"ה
 וְגוֹמֵר.

וּמְעַל לְכָל - עֲלֵת עַל הַכֹּל שְׁאִין
 אֱלֹהֵי עֲלִיו וְלֹא תַחֲתִיו וְלֹא
 לְאַרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם, וְהוּא
 מְמַלָּא כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהוּא מְקִיף,
 וּמְקַבֵּל בְּהַ יְסוּרִים וּמְחִלּוֹת
 וּמְכַאוּבִים בִּירְאֵת רַבּוֹנוֹ, אֲהֵבָה
 בְּסוּפָהּ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה בְּעֲלֵי
 הַמְשֻׁנָּה עַל בְּעֲלֵי הַקְּשִׁיּוֹת
 וְהַמְחִלּוֹקוֹת הֵלְלוּ - אֲתַ וְהֵב
 בְּסוּפָהּ, וּפְרִשׁוּהָ אֲהֵבָה בְּסוּפָהּ.
 שְׂמַה שְׁהִיָּתָה לְהֵם הַשְּׂכִינָה סוּף
 כָּל הַדְּרָגוֹת, קְשִׁיָּה וְדִין מִצַּד
 הַגְּבוּרָה, חֲזָרָה לְהִיֹּת לְהֵם
 אֲהֵבָה מִצַּד הַיָּמִין, אֲהֵבֶת חֶסֶד,
 וְלִכְּן כָּל הַמְקִיִּים אֲתַ הַתּוֹרָה
 מְעוֹנִי, סוּפוֹ לְקִיָּמָה מְעוֹשֵׁר, וְזֶה
 הוּא אֲהֵבָה בְּסוּפָהּ. וְכָל מִי
 שְׁאִינוּ מְקִיָּמָה מְעוֹשֵׁר, לֹא יְקִיָּמָה
 מְעוֹנִי.

דְּרַגָּה חֲמִישִׁית בִּירְאֵת ה',
 פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמְשֻׁנָּה, כָּל
 הַקּוֹדֵם יִרְאֵתוּ לְחֻמְתּוֹ, חֻמְתּוֹ
 מִתְקַיְּמַת, וְכָל הַקּוֹדֵם חֻמְתּוֹ
 לִירְאֵת חֻטְאוֹ, אִין חֻמְתּוֹ
 מִתְקַיְּמַת. שְׁכָּל הַקּוֹדֵם חֻמְתּוֹ
 לִירְאֵתוֹ לְמָה הוּא דוֹמָה? לְמִי
 שְׁמַסְרוֹ לֹו מִפְּתָחוֹת הַפְּנִימִיִּים
 וְלֹא מִסְרוֹ לֹו מִפְּתָחוֹת
 הַחִיצוֹנִיִּים, בְּמָה יִכְנָס?

וּבְדִרְכָּה סוּד, אֲדַנִּי שֵׁם י' יִרְאֵת
 ה', וְאֵלֹו אֲרַבַּע הָאוֹתִיּוֹת הֵן
 מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים שְׁלָה, י' מִן
 יהו"ה, הִיא חֻמְתָּהּ, וְאַרְבַּעַת
 אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הֵנָּה הֵן מִפְּתָחוֹת
 הַפְּנִימִיִּים, וְלִכְּן הַקְּדִימוּ בְּתַפְלָה
 אֲדַנִּי שְׁפָתֵי תַפְתַּח, וְאַחַר כֵּן
 חוֹתְמִים אוֹתָהּ בְּשֵׁם יהו"ה:
 בְּרוּךְ אַתָּה יהו"ה מִגֵּן אֲבֹרָהּם.

דְּרַגָּא חֲמִישָׁא בִּירְאֵת יי' אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי
 מִתְנִיתִין, כָּל הַקּוֹדֵם יִרְאֵתוֹ לְחֻמְתּוֹ
 חֻמְתּוֹ מִתְקַיְּמַת, וְכָל הַקּוֹדֵם חֻמְתּוֹ לִירְאֵת
 חֻטְאוֹ אִין חֻמְתּוֹ מִתְקַיְּמַת, דְּכָל הַקּוֹדֵם
 חֻמְתּוֹ לִירְאֵתוֹ לְמָה הוּא דוֹמָה, לְמִי שְׁמַסְרוֹ
 לֹו מִפְּתָחוֹת הַפְּנִימִיִּים, וְלֹא מִסְרוֹ לֹו
 מִפְּתָחוֹת הַחִיצוֹנִיִּים, בְּמָה יִכְנָס.
 וּבְאַרְחָ רְזָא, אֲדַנִּי תַפְּחֵן י' יִרְאֵת יי', וְאֲלִין
 אֲרַבַּע אֲתָוִן אֲיִנוֹן מִפְּתָחוֹת
 הַחִיצוֹנִיִּים דִּילָהּ, י' מִן יהו"ה אִיהִי חֻמְתָּהּ,
 וְאַרְבַּע אֲתָוִן דִּיהֵא שְׂמָא אֲיִנוֹן מִפְּתָחוֹת
 הַפְּנִימִיִּים, וּבְגִין דָּא אֲקִדְיָמוּ בְּצִלּוֹתָא אֲדַנִּי
 שְׁפָתֵי תַפְתַּח, וְלִכְתַּר חֲתָמִין לָהּ בְּשֵׁם יהו"ה,

ואף כף הקדים שב"א, שהיא יראה, בשם יהו"ה, לאהבה שהיא קמ"ץ רחמים, שב"א מצד הגבורה, כי באש ה' נשפט. קמ"ץ מימין, וקמץ הפהן משם, משום שמעלין בקדש ולא מורידין, ומשום זה הקדימו שס"ה לא תעשה, שהם יראה, לרמ"ח מצוות, שהם אהבה. זהו שפתיב זה שמי לעלם וכו'. שמי עם י"ה - שס"ה, זכרי עם ו"ה - רמ"ח.

דרגה ששית ביראת ה' - והיה אמונת עתיד וכו'. אמונת - סדר זרעים, עתיד - סדר מועד, חסן - סדר נשים, ישועת - סדר נזיקין, חכמה - סדר קדשים, ודעת - סדר טהרות. אם יש יראת ה' - פן, ואם לא - לא. וסימן: זמ"ן נק"ט.

ואלו ששת סדרי המשנה בדרך סוד, הם מעמוד האמצעי שכולל ששה סדרי משנה, ומי שרוצה לקחתו ללא שכירתו, שהיא יראת ה', עליו נאמר ונרנן מפריד אלוף, כאלו עשה קצוץ ופרוד בין הקדוש-ברוך-הוא לשכירתו, וכדי שלא יעשו פרוד, אף על גב שלמד אדם ששה סדרי משנה ולא הקדים לו יראת ה', שהיא שכירתו, הקדוש-ברוך-הוא לא שורה עליו. ולכן אם יש יראת ה' - פן, ואם לא - לא, כאלו לא היה כלום בידו. אמונה, היא האם העליונה מצד החסד, שבה קריאת שמע שהיא אמונה, והיא עתיד מצד הגבורה, שבו נאמר ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר. חסן הוא מצד של העמוד האמצעי. ישועת נקראת מצד של נצח, וגם נצח ישאל לא ישקר ולא

ברוך אתה יהו"ה מגן אברהם, ואוף הכי אקדים שב"א דאיהי יראה בשם יהו"ה, לאהבה דאיהי קמ"ץ רחמי, שב"א מסטרא דגבורה, כי באש יהו"ה נשפט (ישעיהו טו טז). קמ"ץ מימינא, וקמץ הפהן משם (ויקרא ה יב). בגין דמעלין בקדש ולא מורידין, ובגין דא אקדימו שס"ה לא תעשה דאינון דחילו, לרמ"ח פקודין דאינון רחימו, הדא הוא דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וכו', שמי עם י"ה שס"ה, זכרי עם ו"ה רמ"ח.

דרגא שתיתאה ביראת יי', והיה אמונת עתיד וכו' (ישעיה לג ו), אמונת סדר זרעים, עתיד סדר מועד, חסן סדר נשים, ישועות סדר נזיקין, חכמה סדר קדשים, ודעת סדר טהרות, אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, וסימן זמ"ן נק"ט.

ואלו שית סדרי משנה בארץ רזא, אינון מעמודא דאמצעיתא, דפליל שית סדרי מתניתין, ומאן דבעי לנטלא ליה בלא שכירתיה דאיהי יראת יי', עליה אתמר (משלי טז כח) ונרנן מפריד אלוף. כאלו עביד קצוץ ופרוד בין קודשא בריך הוא ושכירתיה, ובגין דלא יעבדון פרודא, אף על גב דאוליף אדם שית סדרי משנה, ולא אקדים ליה יראת יי', דאיהי שכירתיה, קודשא בריך הוא לא שריא לגביה, ובגין דא אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, כאלו לא הוה פלום בידיה.

אמונה איהי אימא עלאה מסטרא דחסד, דבה קריאת שמע דאיהי אמונה, ואיהי עתיד מסטרא דגבורה, דביה אתמר (ויקרא טז ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר, חסן איהו מסטרא דעמודא

דאמצעיתא, ישועות אתקריית מסטרא דנצח, וגם נצח ישראל לא ישקר

ינחם. חֲכָמָה היא סֹדֵר קִדְּשִׁים,
שְׁהוּא הוֹד, וְדַעַת הוּא יִסוּד,
שְׁהוּא סֹדֵר טְהוּרוֹת.

וַיֵּשׁ שִׁיאֵמֵר בְּהַפּוּדָה - מִצַּד
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה היא אֲמוֹנָה,
וּמִצַּד שֶׁל צְדִיק שָׁבוּ כְּלוּלִים שְׁנֵי
שְׁמוֹת אֲמ"ן, שֶׁהֵם יֵאֵהוּדוּנָה"י,
וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי לְמִינוּ
אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ, וְלִכְּן
נִקְרָא סֹדֵר זָרְעִים.

עֲתִידָהּ, הוּא מִצַּד שֶׁל הוֹד שְׁהוּא
סֹדֵר מוֹעֵד, שָׁבוּ אוֹכְלִים כָּל
אַרְבַּע, וְתוֹלִים כָּל חֲמֵשׁ,
וְשׁוֹרְפִים בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ. חֶסֶן, הוּא
מִצַּד שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שָׁבוּ
סֹדֵר נְשִׁים, יִשׁוּעַת הוּא סֹדֵר
נְזִיקִין מִצַּד הַגְּבוּרָה, שֶׁמֶשֶׁם כָּל
הַדִּינִים יוֹצֵאִים לְמִי שֶׁעוֹשֶׂה גִזְק
לְחֻבְרוֹ. חֲכָמָה נִקְרָאת מִצַּד
הַחֶסֶד, שֶׁבָּהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים, וְהוּא סֹדֵר קִדְּשִׁים, וְעִמּוֹ
נִצַּח. זֶהוּ שִׁכְתוּב נְעֻמּוֹת בִּימִינָךְ
נִצַּח. דַּעַת שְׁהוּא סֹדֵר טְהוּרוֹת.
וְהוּא שֵׁשָׁה סֹדְרֵי מִשְׁנָה, בְּסוּד
שֶׁל לֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת,
מִרְחֵמִים לְדִין וּמִדִּין לְרַחֲמִים.

דְּרָגָה שְׁבִיעִית בִּירְאָת ה' - שְׁאִין
לוֹ חֶסֶד. זֶהוּ שִׁכְתוּב יֵרְאוּ אֶת ה'
קִדְּשִׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו.
לֹא יִהְיֶה מֵאוֹתָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְחוּשָׁךְ מִיִּשְׂרָאֵל אַף לְמַחְסוֹר, וְלֹא
יִהְיֶה לוֹ חֶסֶד בְּתוֹרָה אִם הוּא
בְּעַל תּוֹרָה, שְׁבִלֵי תּוֹרָה אֵין
יִרְאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֵין בּוֹר יֵרָא
חֲטָא, כְּמוֹ שְׁאִין תּוֹרָה בְּלִי
יִרְאָה, אַף כִּף אֵין יִרְאָה בְּלִי
תּוֹרָה, לֹא יִהְיֶה חֶסֶדוֹן בְּנִשְׁמָתוֹ,
וְלֹא יִהְיֶה חֶסֶדוֹן בְּמַעֲשָׂיו
הַטּוֹבִים, שְׁאִין חֶסֶד וְעִנְיּוֹת
כְּחֶסֶד שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוּוֹת טוֹבוֹת,
כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהוּ בְּעַלֵי הַמִּשְׁנָה,
אֵין עֲנִי אֲלֹא מִתּוֹרָה וּמִן

וְלֹא יִנְחָם (שְׁמוּאֵל א טו כט), חֲכָמָה אִיהִי סֹדֵר
קִדְּשִׁים דְּאִיהוּ הוֹד, וְדַעַת אִיהוּ יִסוּד דְּאִיהוּ
סֹדֵר טְהוּרוֹת.

וְאִית דִּיִּימָא בְּהַפּוּכָא, מִסְטָרָא דְשְׁכִינְתָא
תַּתְּאָה אִיהִי אֲמוֹנָה, וּמִסְטָרָא דְצַדִּיק
דְּבִיהַּ כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהֶן אֲמ"ן, דְּאֲנוּן
יֵאֵהוּדוּנָה"י, וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי (דף ה
ע"ב) לְמִינוּ אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ (בראשית א
א). וּבְגִין דָּא אַתְקָרִי סֹדֵר זָרְעִים.

עֲתִידָהּ אִיהִי מִסְטָרָא דְהוֹד דְּאִיהִי סֹדֵר מוֹעֵד,
דְּבִיהַּ אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע וְתוֹלִין כָּל
חֲמֵשׁ וְשׁוֹרְפִין בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ, חֶסֶן אִיהוּ
מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְבִיהַּ סֹדֵר
נְשִׁים, יִשׁוּעַוֹת אִיהִי סֹדֵר נְזִיקִין מִסְטָרָא
דְּגְבוּרָה, דְתַמָּן כָּל דִּינִין נְפָקִין לְמָאן דְעֵבִיד
נְזַק לְחֻבְרִיהַּ, חֲכָמָה אַתְקָרִיתָא מִסְטָרָא
דְחֶסֶד, דְּבָהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים וְהוּא
סֹדֵר קִדְּשִׁים, וְעִמּוּיָהּ נִצַּח, הֵדָא הוּא
דְכִתִּיב (תהלים טז יא) נְעִימַת בִּימִינָךְ נִצַּח, דַּעַת
דְּאִיהוּ סֹדֵר טְהוּרוֹת, וְאֵינּוֹן שִׁית סֹדְרֵי
מִתְנִיתִין, בְּרִזָּא דְלֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת,
מִרְחֵמִי לְדִינָא וּמִדִּינָא לְרַחֲמֵי.

דְּרָגָא שְׁבִיעֵאָה בִּירְאָת יי' דְלִית לִיהַּ חוּסֵר,
הֵדָא הוּא דְכִתִּיב (תהלים לד י) יֵרְאוּ אֶת
יי' קִדְּוֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו, לֹאוּ יִהְיֶה
מֵאֵינּוֹן דְּאֲתַמֵּר בְּהוֹן (משלי יא כד) וְחוּשָׁךְ מִיִּשְׂרָאֵל
אַף לְמַחְסוֹר, וְלֹא יִהְיֶה לִיהַּ חוּסֵר בְּאוֹרִייתָא
אִם הוּא מְאָרִי תּוֹרָה, דְּבִלְאוּ אוֹרִייתָא לִית
דְּחִילוּ, כְּמָא דְאֲתַמֵּר אֵין בּוֹר יֵרָא חֲטָא,
כְּגוֹנָא דְלִית אוֹרִייתָא בְּלֹא דְחִילוּ, אוּף הַכִּי
לִית דְּחִילוּ בְּלֹא אוֹרִייתָא, לֹא יִהְיֶה חֶסֶדוֹן
בְּנִשְׁמָתִיהַּ, וְלֹא יִהְיֶה חֶסֶדוֹן בְּעוֹבְדוּי טְבִין,
דְלִית חוּסֵר וְעִנְיּוֹת כְּחוּסֵר דְּאוֹרִייתָא וּפְקוּדֵיִיא טְבִין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ

המפצות, שגוף הוא מעשה ידי האדם שאין חסר רב מפנו אחר שאינו מעשה הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, וזה גרם שיחרב בית המקדש, שלא היה מעשי יהו"ה.

דרגה שמינית ביראת ה' - להיות לו בשת פנים. מי שיש לו בשת פנים שלא לעשות עברה שבאה לידו בגלל יראת הקדוש ברוך הוא, כאלו בו נברא העולם, ומשום זה בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת הפל אחד, ומי שאין לו בשת פנים, פרשוהו בעלי המשנה, בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפך בש"ת ותמצא שב"ת, והינו בראשית יר"א שב"ת, שלא תחלל אותה בפרהסייה, כבן אדם שאין לו בשת פנים. אוי לו למי שמחלל שבת המלכה, שהיא קדש, לעשות אותה חל, שבארוהו בעלי המשנה, כל המשתמש בכתר חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שכן בשבת המלכה. ועוד, בשת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם. אותם שעוברים עברה ביד רמה ואין להם בשת פנים מהקדוש ברוך הוא, שנאמר בו משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ונאמר בו מלא כל הארץ כבודו, ונאמר בו חופש כל חדרי בטן רואה כליות ולב.

וענוה קשורה ביראה, זהו שכתוב עקב ענוה יראת יהו"ה. מי שיש בו יראת יהו"ה, היא מביאה אותו לידי ענוה, שהיא שכינה עליונה, שיראת יהו"ה

מארי מתניתין, אין עני אלא מתורה ומן המצות, דגופא איהו עובדי ידוי דבר נש, לית חוסר סגי מניה בתר דלאו איהו עובדי דקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (תהלים קכז א) אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ודא גרם דיתחרב בי מקדשא, דלא הוה עובדי יהו"ה.

דרגא תמינאה ביראת יי', למהוי ליה בשת אנפין, מאן דאית ליה בשת אנפין דלא למעבד עבירה דאתי לידיי בגין דחילו דקודשא בריך הוא, פאלו ביה אתברי עלמא, ובגין דא בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת פלא חד, ומאן דלית ביה בשת אנפין אוקמוהו מארי מתניתין בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפוך בש"ת ותשפח שב"ת, והיינו בראשית יר"א שב"ת, דלא תחלל ליה בפרהסייה, כבר נש דלאו ביה בשת אנפין, ווי ליה מאן דמחלל שבת מלכתא דאיהי קדש למעבד ליה חול, דאוקמוהו מארי מתניתין, כל המשתמש בתגא חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שפן בשבת מלכתא.

ועוד בושת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם, אנון דעברין עבירה ביד רמה, ולית לון בשת פנים מקודשא ברוך הוא, דאתמר ביה (תהלים לג כג) משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ואתמר ביה (ישעיהו ג) מלא כל הארץ כבודו, ואתמר ביה (משלי כ כז) חפש כל חדרי בטן, (ירמיה כ יב) רואה כליות ולב.

וענוה קטירא בדחילו, הדא הוא דכתיב (משלי כב ד) עקב ענוה יראת יי',

מאן דאית ביה יראת יי' איתי ליה לידי ענוה דאיהי שכינתא עלאה,

דִּירָאת יי' עֶקֶב לְגִבְיָהּ, וְדָא דִּרְגָא דְמֹשֶׁה,
 דְּאִתְמַר בֵּיהּ (במדבר יב ג) וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנוּ מְאֹד,
 וּבִגִּין דְּאִיהִי יִרְאָה עֶקֶב לְגִבְיָהּ, אוֹקְמוּהָ מְאִרֵי
 מִתְנִיתִין, יִרְאָה מְלָה זִוְטְרִתִּי הִיא לְגִבֵי מֹשֶׁה.
 דִּרְגָא תְּשִׁיעָא בִּירָאת יי', כֹּל מָאן דְּאִית
 בֵּיהּ יִרָאת יְהו"ה יִתְהַלֵּל, וְכִי אִית
 לְבַר נֶשׁ לְשִׁבְחָא גְרַמְיָהּ, אֶלָּא אִיהוּ מְשׁוּבַח
 קָדָם יְהו"ה, הִדָּא הוּא דְכִתִּיב (משלי לא ל) שֶׁקֶר
 הַחֵן וְהַבֵּל הֵיפִי וְגוֹמֵר, דָּא דָּרָא דְחִזְקִיהוּ,
 דְּבִירָאת יי' קָא אֲתִי בַר נֶשׁ לְקִיּוּמָא
 תְּרִי"ג מְצוֹת, כְּחֻשְׁבֵּן בִּירָא"ת.

דִּרְגָא עֲשִׂירָא בִּירָאת יי', אִית יִרְאָה וְאִית
 יִרְאָה, לֹא כֹל אֶפְיָא שׁוֹיִן, אִית יִרְאָה
 דְּדַחִיל בַר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּלֹא
 יִלְקָה לִיהּ בְּרִצּוּעָה, דְּאִתְמַר (דף 1
 ע"א) בַּהּ (בראשית א ב) וְהָאֲרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוּ,
 מִסְטָרָא דְּאִילְנָא דְטוֹב וְרַע, דְּאִיהִי אֲרַעָא
 רְקֻנָא, שְׁפָחָא בִישָׁא, כְּגוֹוָנָא דְחַד מְאֲרַבַּע
 אָבוֹת נְזִיקִין דְּאִיהוּ הַבּוֹר, וּכְגוֹוָנָא דְבוֹר
 דְּיוֹסֶף, דְּאוֹקְמוּהוּ עֲלִיָּהּ הַבְּרָה, וְהַבּוֹר רִיק
 וְכו' (בראשית לו כד), הַבְּרָה נִקְבָּא בִישָׁא, בּוֹר
 דְּכוּרָא, וּבוֹר בְּגִין דְּאִיהוּ מִתְמָן, אוֹקְמוּהוּ
 עֲלִיָּהּ אִין בּוֹר יִרָא חֻטָּא, בְּתַר דְּלִית בֵּיהּ יִרָאת
 יי'.

מָאן דְּאִיהוּ דְּחִיל מְגוּ אוֹרִייתָא דְּאִיהִי
 תְּפָאֲרַת, דְּמַנְיָה נְפָקַת, כְּגוֹן דָּא אִיהִי
 שְׁקוּלָה לְגִבְיָהּ, וּבִגִּין דָּא אִין כֹּל יִרְאָה שׁוּהָ,
 דְּהָא יִרָאת יי' הִיא מְלָכוֹת דִּילִיָּהּ, כְּלִילָא
 מְכָל פְּקוּדֵי אוֹרִייתָא, בְּגִין דְּאִיהִי יִרְאָה
 דְּנְפָקַת מְגוּ תוֹרָה דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא,
 דְּאִיהוּ יְהו"ה, דְּכְגִינָה אוֹקְמוּהוּ מְאִרֵי
 מִתְנִיתִין, גְּדוּלָה תוֹרָה שְׁמִבִּיאָה לְאָדָם לִיְדֵי
 מַעֲשָׂה, דְּאִי בַר נֶשׁ לֹא יַדַּע אוֹרִייתָא, וְאִגְרָא

עֶקֶב לְגִבְיָהּ, וְזוּ דִּרְגָת מֹשֶׁה,
 שְׁנַאֲמַר בּוּ וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנוּ
 מְאֹד, וּמְשׁוּם שְׁהִירָאָה הִיא עֶקֶב
 אֲלֵיהּ, פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
 יִרְאָה דְּכַר קִטְּוֹן הִיא לְגִבֵי מֹשֶׁה.
 דִּרְגָת תְּשִׁיעִית בִּירָאת ה' - כֹּל
 מִי שֵׁישׁ בּוּ יִרָאת יְהו"ה, יִתְהַלֵּל.
 וְכִי יֵשׁ לְאָדָם לְשִׁבְחָת אֶת עֲצָמוּ?
 אֶלָּא הוּא מְשִׁבַח לְפָנֵי יְהו"ה.
 וְזִהוּ שְׁכִתּוּב שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל
 הֵיפִי וְגוֹמֵר. זֶה דוֹרוֹ שֶׁל
 חִזְקִיָּהוּ, שְׁבִירָאת ה' בָּא כֵּן אָדָם
 לְקִיּוּמָא תְּרִי"ג מְצוֹת כְּחֻשְׁבֵּן
 בִּירָא"ת.

דִּרְגָת עֲשִׂירִית בִּירָאת ה' - יֵשׁ
 יִרְאָה וְיֵשׁ יִרְאָה, לֹא כֹל הַפְּנִים
 שְׁוִים. יֵשׁ יִרְאָה שְׁפּוּחַד אָדָם
 מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדֵי שְׁלֹא
 יִלְקָה בְּרִצּוּעָה, שְׁנַאֲמַר בַּהּ
 וְהָאֲרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוּ מִצַּד שֶׁל
 הַעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, שֶׁהִיא אֲרֶץ
 רִיקָה, שְׁפָחָה רַעָה, כְּמוֹ שְׁאֲחַד
 מְאֲרַבְּעָה אָבוֹת נְזִיקִין שֶׁהוּא
 הַבּוֹר, וְכְמוֹ שֶׁהַבּוֹר שֶׁל יוֹסֶף
 שְׁבָאֲרוּ עֲלָיו הַבְּרָה, וְהַבּוֹר רִיק
 וְכו'. הַבְּרָה - נִקְבָּה רַעָה, בּוֹר -
 זָכַר, וּבוֹר, מְשׁוּם שֶׁהוּא מְשָׁם,
 פְּרִשׁוּהוּ עֲלָיו אִין בּוֹר יִרָא חֻטָּא,
 מֵאַחַר שְׁאִין בּוּ יִרָאת ה'.

מִי שֶׁהוּא פּוֹחַד מִתּוֹךְ תוֹרָה
 שֶׁהִיא תְּפָאֲרַת, שְׁמַמְנּוּ יִצְאָה,
 כְּגוֹן זֶה הִיא שְׁקוּלָה אֲלֵיו,
 וּמְשׁוּם זֶה אִין כֹּל יִרְאָה שׁוּהָ,
 שְׁתַּרֵּי יִרָאת ה', הִיא מְלָכוֹתוֹ,
 כְּלִילָה מְכָל מְצוֹת הַתּוֹרָה,
 מְשׁוּם שֶׁהִיא יִרְאָה שְׁיִצְאָת
 מִתּוֹךְ תּוֹרָה, שֶׁהוּא עֲמוּד
 הָאִמְצָעִי שֶׁהוּא יְהו"ה, שְׁבִגְלָלָה
 פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, גְּדוּלָה
 תּוֹרָה שְׁמִבִּיאָה אָדָם לִיְדֵי
 מַעֲשָׂה, שְׁאָם אָדָם לֹא יוֹדַע אֶת
 הַתּוֹרָה וְשִׁכַּר מְצוּתִיהָ, וְעַנְשִׁים

דְּפְקוּדֵיָא דִּילָהּ, וְעוֹנְשֵׁין

דִּילָה לְמָאן דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדֵיָא, וּמָאן הוּא דְּבָרָא אֹרִייתָא, וּמָאן הוּא דִּיהִיב לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, אִיף דְּחִיל לֵיהּ וְנָטִיר פְּקוּדֵי, וּבְגִין דָּא אָמַר דְּוֹד לְשַׁלְמָה בְּנוֹ (ר"ה א כח ט) דַּע אַתְּ אֵלֶּה"י אָבִיךָ וְעַבְדְּהוּ.

דְּאִי בַר נֶשׁ לָא אֲשַׁתְּמוּדַע הֵהוּא דִּיהִיב לֵיהּ אֹרִייתָא, וּמִנֵּי לֵיהּ לְנִטְרָא לָהּ, אִיף דְּחִיל מִנֵּיהּ וְעַבִּיד פְּקוּדֵי, וּבְגִין דָּא אֹקְמוּהוּ רַבְּנָן, וְלֹא עִם הָאֲרִץ חָסִיד, וְאִין בּוּר יֵרֵא חָטָא.

בְּגִין דְּאֹרִייתָא דְּאִיהִי תְרִי"א מִתְרִין דְּרִגִין אֲתִיהִיבַת, מְחֻסְדּוּ וּגְבוּרָה, דְּמִתְמָן תְּרִין פְּקוּדִין אֲהֵבַת חֻסְדּוּ וּדְחִילוּ דְּגְבוּרָה דְּאִיהִי יֵרֵאָה, דְּבִהוּן אֲשַׁתְּלִימוּ תְרִי"ג פְּקוּדֵיָא, וּבְגִין דְּכָל אֹרִייתָא וּפְקוּדֵיהָ מִתְרִין סְטְרִין אֲתִיהִיבַת, אֹקְמוּהוּ רַבְּנָן וְלֹא עִם הָאֲרִץ חָסִיד, וְאִין בּוּר יֵרֵא חָטָא.

וְאִי תִימָא הָא חֻסְדּוּ גְבוּרָה דְּמִתְמָן מְלֻכּוּת אִיהִי אֲהֵבָה וְיֵרֵאָה, אִיף אֹקְמוּהוּ רַבְּנָן גְּדוּלָה תּוֹרָה שְׁמַבִּיאָה לְאָדָם לִיְדֵי מַעֲשָׂה, דְּמַהְכָּא מִשְׁמַע דְּכָל הַקּוּדָם יֵרֵאָתוּ לְחַכְמָתוּ חַכְמָתוּ מִתְקַיִימַת, אֶלָּא כְּלָא קְשׁוּט, תְּפֻאֲרַת אֲתַקְרִי אָדָם, פְּגוּוּנָא דִּילֵיהּ הוּא אָדָם ה"א דְּלִתְתָּא, דְּאֹקְמוּהוּ עֲלֵיהּ דִּיהוּ רֵאוּן לְמַחְשְׁבָהּ וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה, וּבְגִין דָּא אֹקְמוּהוּ רַבְּנָן, יִשְׂרָאֵל עֲלָהּ בְּמַחְשְׁבָהּ לְבִרְאוּת, דְּאֲתַמַּר עֲלֵיהּ אָדָם אַתָּם, אוֹף הָכִי תְּפֻאֲרַת דְּאִיהוּ יְהו"ה, אִיהוּ רֵאוּן לְמַחְשְׁבָהּ דְּאִיהוּ י" מִן אַדְנ"י, חַכְמָה עֲלָאָה, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה דְּאִיהוּ י" מִן אַדְנ"י, חַכְמָה תְּחִתּוֹנָה, יֵרֵאָת יְהו"ה מְלֻכּוּת שְׁלוֹ.

וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בְּהַּ (ויקרא יב ד) אֲשָׁה כִּי תִזְרִיעַ, אֲתַתָּא אִית לָהּ לְאֶקְדָּמָא בְּכָל פְּקוּדֵיָא, דְּאֲתַמַּר בְּהַּ אֲשָׁה יֵרֵאָת י"י

שְׁלָה לְמִי שְׁעוּבָר עַל הַמְצוּוֹת, וּמִי בְרָא אֶת הַתּוֹרָה, וּמִי הוּוּ שְׁנִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל - אִיף יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיִשְׁמַר מְצוּוֹתָיו? וְלִכְּן אָמַר דְּוֹד לְשַׁלְמָה, דַּע אַתְּ אֵלֵּהי אָבִיךָ וְעַבְדְּהוּ.

שְׁאָם אָדָם לֹא מְפִיר אֶת אוֹתוֹ שְׁנִתְּן לּוֹ תּוֹרָה וְצִוָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְרָה, אִיף יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיַעֲשֶׂה מְצוּוֹתָיו? וְלִכְּן פְּרִשׁוּהוּ רַבְּנָן, וְלֹא עִם הָאֲרִץ חָסִיד, וְאִין בּוּר יֵרֵא חָטָא.

מִשּׁוּם שְׁתּוֹרָה, שְׁהִיא תְרִי"א, מִשְׁתִּי דְּרִגּוֹת נִתְּנָה, מְחֻסְדּוּ וּגְבוּרָה, שְׁמִשְׁם שְׁתֵּי מְצוּוֹת - אֲהֵבַת חֻסְדּוּ וְיֵרֵאָת גְּבוּרָה, שְׁהִיא יֵרֵאָה, שְׁבָהּם הִשְׁתַּלְּמוּ תְרִי"ג מְצוּוֹת. וּמִשּׁוּם שְׁכָל הַתּוֹרָה וּמְצוּוֹתֶיהָ מִשְׁנֵי צְדָדִים נִתְּנוּ, פְּרִשׁוּהוּ רַבְּנָן וְלֹא עִם הָאֲרִץ חָסִיד וְאִין בּוּר יֵרֵא חָטָא.

וְאִם תֵּאמַר, הֲרִי חֻסְדּוּ וּגְבוּרָה, שְׁמִשְׁם מְלֻכּוּת, הִיא אֲהֵבָה וְיֵרֵאָה, אִיף פְּרִשׁוּהוּ חַכְמִים גְּדוּלָה תּוֹרָה שְׁמַבִּיאָה לְאָדָם לִיְדֵי מַעֲשָׂה, שְׁמַכְּאֵן מִשְׁמַע, שְׁכָל הַקּוּדָם יֵרֵאָתוּ לְחַכְמָתוּ חַכְמָתוּ מִתְקַיִימַת? אֶלָּא הַכָּל אֲמַת. תְּפֻאֲרַת נְקֵאָ אָדָם, כְּמוֹ שְׁהוּא הִיָּה אָדָם ה"א שְׁלֻמְטָה, שְׁבִאָרוּ עֲלָיו שְׁהִיָּה רֵאוּן לְמַחְשְׁבָהּ וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה, וְלִכְּן פְּרִשׁוּהוּ חַכְמִים, יִשְׂרָאֵל עֲלָהּ בְּמַחְשְׁבָהּ לְבִרְאוּת, שְׁנֵאָמַר עֲלֵיהֶם אָדָם אַתָּם. אִיף תְּפֻאֲרַת, שְׁהוּא יְהו"ה, הוּא רֵאוּן לְמַחְשְׁבָהּ, שְׁהִיא חַכְמָה עֲלִיוֹנָה, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה, שְׁהִיא י" מִן אַדְנ"י, חַכְמָה תְּחִתּוֹנָה, יֵרֵאָת יְהו"ה מְלֻכּוּת שְׁלוֹ.

וְלִכְּן נֵאמַר בְּהַּ אֲשָׁה כִּי תִזְרִיעַ. אֲשָׁה, יֵשׁ לָהּ לְהַקְדִּים בְּכָל

דְּאֲתַמַּר בְּהַּ אֲשָׁה יֵרֵאָת י"י

היא תתהלל (משלי לא ל), ובגין דא מצא אשה בקדמיתא, מצא טוב (שם יח כב), דאתמר ביה (תהלים קמה ט) טוב יהו"ה לכל.

ואי אקדים לה בצלותא, כמה דאוקמוהו (תהלים נא יז) אדנ"י שפתי תפתח, מיך (משלי ח לה) ויפק רצון מיהו"ה, ובגין דא פונה דאיהי מחשבה, צריך לאקדמא למצוה, ובגין דא שויאו רבנן פוון מחשבתא דצלותא בברכה קדמאה, דיהכי אוקמוהו אם לא פוון בברכה ראשונה חזר לראש, ובגין דא צריך לאקדמא יראה מסטרא דשכינתא, בין באורייתא, בין בפקודייתא, אבל מסטרא דקודשא בריך הוא, צריך לאקדמא אורייתא ליראה בכל פקודייתא, דיראה דאורייתא אית, דאתקרי נוקבא תורה שבעל פה, דבגינה אתמר תמן אז ירננו עצי היער (דה"א טז לג).

ענה מלאך מן השמים ואמר הן הן מעשה מרפכה, מהאי א"ז תליין ע"ב שמהן דהיינו חסד, דביה צריך לאתקנא פרסיא למאריה, בכנפי מצוה, וישב עליו באמת, עשור אמת מ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, מוריד הט"ל לאנהרא לגבי ה"א.

דאיהו פליל תלת ברכאן קדמאין דצלותא, ותלת בתראין, ודא עשר ספירות בלי מה, דאינון לקבלייהו תריין שמהן יהו"ה אדנ"י, ותמניא אתוון, דאינון עשרה עשרה הפך בשקל הקדש (במדבר ז פז), ודא כ' מן פתח, עשרה מן (דף ו ע"ב) שכינתא תתאה אדנ"י, מתתא לעילא מן אג"י עד אי"ן, עשרה מעילא לתתא מעמודא דאמצעיתא דאיהו יהו"ה, ובגין דא כ' פליל לון.

המצוות, שנאמר בה אשה יראת ה' היא תתהלל, ולכן מצא אשה בתחלה - מצא טוב, שנאמר בו טוב יהו"ה לכל.

ואם הקדים אותה בתפלה, כמו שבארו אדנ"י שפתי תפתח, מיך - ויפק רצון מה', ולכן הפונה, שהיא מחשבה, צריך להקדים למצוה, ולכן שמו חכמים פונת מחשבת התפלה בברכה הראשונה, שפך פשוהו, אם לא כון בברכה ראשונה - חזר לראש. ולכן צריך להקדים יראה מצד השכינה, בין בתורה בין במצוות, אבל מצד של הקדוש ברוך הוא צריך להקדים תורה ליראה בכל המצוות, שיראה של תורה יש, שנקראת הנקבה תורה שבעל-פה, שבשכילה נאמר שם אז ירננו עצי היער.

ענה מלאך מן השמים ואמר: הן הן מעשה מרפכה. מן הא"ז הנה תלויים בו ע"ב שמות, שהינו חסד, שבו צריך להתקין כסא לרבנו בכנפי מצוה, וישב עליו באמת. עשור אמת מ"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א מוריד הטל להאר אל הה"א.

שהוא פולל שלש ברכות ראשונות של התפלה ושלש אחרונות, וזה עשר ספירות בלי מה, שהם פנגד שני שמות יהו"ה אדנ"י, ושמונה אותיות, שהם עשרה עשרה הפך בשקל הקדש, וזה כ' מן פתח, עשרה מהשכינה התחתונה אדנ"י, מלמטה למעלה מן אג"י עד אי"ן, עשרה מלמעלה למטה מעמוד האמצעי שהוא יהו"ה. ומשום זה כ' פולל אותם.

ובקץ הגאולה מידלג על ה'הרים - זה מ"ה, ואין הרים אלא

דפורקנא מידלג על ה'הרים (שיר ב ח), דא מ"ה, ולית הרים אלא

הַאֲבוֹת, שֶׁהֵם מְרַבְּתוּ, אֵף כִּף
מִקְפֵץ עַל הַגְּבֻעוֹת - הֵן
הָאֲמֵהוֹת, אֵהִי"ה אֲדנִי". בְּאוֹתוֹ
זִמְן אָז יִשִּׁיר מֹשֶׁה וְכוּ, וְהִפֵּל
נִקְשָׁר וְנִכְלָל בְּחִי"ה הָעוֹלָמִים.
זֶהוּ שִׁפְתוֹב בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צִדִּיק.
וְיֵשׁ כְּבוֹד נִבְרָא, כְּמוֹ שִׁכְבוֹד
נִאֲצָל. מִצַּד שֶׁל כְּבוֹד נִבְרָא
אוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל אֵל אֲדוֹן עַל
הַפֵּל, אִם פְּעֻבָּדִים. וּמִצַּד שֶׁל
כְּבוֹד נִאֲצָל נֹאמֵר בָּהֶם אִם
כְּבָנִים, הוּא עֵלֶת עַל הַפֵּל, אֵין
אֵלוֹהַ עֲלָיו, וְלֹא תַחֲתָיו, וְלֹא
לְאַרְבַּעַה צַדִּיִם, הוּא מְמַלֵּא כָּל
הָעוֹלָמוֹת.

וְהוּא סוֹבֵב אֶת כָּל הַצַּדִּיִם,
שֶׁלֹּא מִתְפַּשְׁטִים יוֹתֵר מִהַגְּבוּל
שֶׁשֶׁם לְכָל אֶחָד, וְהַמְדָּה שֶׁשֶׁם
לְכָל אֶחָד, וְכֹלֶם בְּרִשּׁוֹתוֹ,
בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד.

אֲדנִי מְרַבְּבָה לַיהו"ה, וּבָה
הַתְעַשְׁף, וְאֵף כִּף יְהו"ה מִתְעַשְׁף
בְּאֵהִי"ה לְבְרָא עוֹלָם, אֲבָל שֵׁם
יְהו"ה הוּא מְרַבְּבָה לְרַבּוֹנוֹ לְכַתֵּר
עֲלִיּוֹן, וְלִכְּן אֵין קְדוֹשׁ בִּיהו"ה,
עֵלֶת עַל הַפֵּל, טְמִיר וְגִנּוּז בְּכַתֵּר,
וּמִמֶּנּוּ מִתְפַּשֵּׁט אוֹרוֹ עַל יְהו"ה,
שֶׁהִיא י' חֲכָמָה, ה' בִּינָה, ו' כּוֹלֵל
שֶׁשׁ סְפִירוֹת, ה' מְלַכּוֹת.
וְזוֹהִי הַתְפַּשְׁטוֹתוֹ מְלַמְעֵלָה
לְמַטָּה. וְאֵף כִּף מִתְפַּשֵּׁט אוֹרוֹ
עַל י' מִן אֲדנִי מְלַמְטָה לְמַעֲלָה
עַד אֵין סוֹף שֶׁנִּרְמַז בְּאֲדנִי
אֵין, וּמִשּׁוֹם זֶה י' י' מִן
יֵאֱהוּדוֹנָה, עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַפָּף,
זֶה כ' מִן פֶּתֶר, וּבַעַל הַפֵּל, אֵין
בּוֹ צִיּוֹר שֶׁל אוֹת וּנְקֻדָּה. זֶהוּ
שִׁפְתוֹב וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֲשׁוּהָ,
וְאֵל מִי תְדַמְיִן א"ל וּמֵה דְמוּת
תַּעֲרֻכוּ לוֹ.

הוּא צִיר בְּשִׁתֵּי אוֹתִיּוֹת שְׁנֵי
עוֹלָמוֹת. בְּאוֹת י' צִיר הָעוֹלָם

אֲבָהֶן, דְּאֵינוֹן מְרַבְּבִתִּיה, אוֹף הָכִי מִקְפֵץ עַל
הַגְּבֻעוֹת אֲנוֹן אֲמָהֶן, אֵהִי"ה אֲדנִי, בְּהֵהוּא
זְמַנָּא אָז יִשִּׁיר מֹשֶׁה וְכוּ (שְׁמוֹת טו א), וְכֹלָא
אֲתַקְשָׁר וְאֲתַפְּלִיל בְּחִי"ה עֲלָמִין, הֵדָא הוּא
דְּכֵתִיב (מְשִׁלֵּי יו) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צִדִּיק.

וְאוֹת כְּבוֹד נִבְרָא כְּגוֹנוֹנָא דְּכְבוֹד נִאֲצָל,
מִסְטָרָא דְּכְבוֹד נִבְרָא אֲמָרִין יִשְׂרָאֵל
לְגַבֵּי אֲדוֹן עַל פְּלֵא אִם פְּעֻבָּדִים, וּמִסְטָרָא
דְּכְבוֹד נִאֲצָל אֲתַמַּר בְּהוֹן אִם פְּכָנִים, אִיהוּ
עֵלֶת עַל פְּלֵא לִית אֵל"ה עֲלִיהָ, וְלֹא תַחֲתִיהָ,
וְלֹא לְאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֵלְמָא, אִיהוּ מְמַלֵּא כָּל
עֲלָמִין.

וְאִיהוּ אֲסַחֵר לְכָל סְטָרִין, דְּלֹא מִתְפַּשְׁטִין
יְתִיר מִגְּבוּל דְּשׁוּי לְכָל חַד, וּמִדָּה
דְּשׁוּי לְכָל חַד, וְכִלְהוּ בְּרִשּׁוֹ דִּילִיָּה בְּרִשּׁוֹת
הַיְחִיד.

אֲדנִי מְרַבְּבָה לַיהו"ה, וּבָה אֲתַעַשְׁף, וְאוֹף
הָכִי יְהו"ה אֲתַעַשְׁף בְּאֵהִי"ה לְמַבְרִי
עֵלְמָא, אֲבָל שֵׁם יְהו"ה אִיהוּ מְרַבְּבָה
לְמַאֲרִיָּה לְכַתֵּר עֲלָאָה, וּבְגִין דָּא (ש"א כ ב) אֵין
קְדוֹשׁ בִּיהו"ה, עֵלֶת עַל פְּלֵא טְמִיר וְגִנּוּז
בְּכַתֵּר, וּמִנִּיָּה אֲתַפְּשֵׁט נְהוּרִיָּה עַל יְהו"ה,
דְּאִיהוּ י' חֲכָמָה, ה' בִּינָה, ו' כּוֹלֵל שִׁית
סְפִירָן, ה' מְלַכּוֹת, וְהֵאֵי אִיהוּ אֲתַפְּשֵׁטוֹתִיהָ
מְעִילָא לְתַתָּא, וְאוֹף הָכִי אֲתַפְּשֵׁט נְהוּרִיָּה עַל
י' מִן אֲדנִי מִתַּתָּא לְעִילָא, עַד אֵין סוֹף,
דְּאֲתַרְמִיז בְּאֲדנִי אֵין, וּבְגִין דָּא י' י' מִן
יֵאֱהוּדוֹנָה י' עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַפָּף, דָּא כ' מִן
פֶּתֶר, וּמַאֲרִי דְּכֹלָא לִית בִּיָּה צִיּוֹר דְּאוֹת
וּנְקֻדָּה, הֵדָא הוּא דְּכֵתִיב (יִשְׁעִיָּה מ יח-כח) וְאֵל מִי
תְדַמְיוּנִי וְאֲשׁוּהָ, וְאֵל מִי תְדַמְיִן א"ל, וּמֵה
דְּמוּת תַּעֲרֻכוּ לוֹ.

אִיהוּ צִיר בְּתַרִּין אֲתוּוֹן תַּרִּין עֲלָמִין, בְּאֵת י'

הפא, ובאות ה' - העולם הזה. זהו שפתוב פי ביה ה' צור עולמים.

והמקורות של כל השמות הם יו"ד ה"י וי"ו ה"י - יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א - יהו"ה. כל יו"ד מראה יהו"ה, כל א' מראה אהי"ה למעלה, אדנ"י למטה. כף שם יהו"ה הוא בכנויו אחד, משום שממנו נמצא כנויו, אבל מצד של עשר הספירות של בריאה אין שם יהו"ה וכנויו אחד. זהו שפתוב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו'. הרי ספירות שנקראו בשם יהו"ה ובשם אדנ"י, ואותם של אדנ"י נבראו.

ורבן יש שמות דומים לחותם המלך, שבהם נודעת דמות המלך והגבירה ציור ממש, ויש שמות שהם כמו שרשם של ציור של חותם בשערה, וכף פוחדים מאותו רשם כאלו היה המלך ממש, אבל אדון על הכל, אין לו מכל הציורים הללו כלל. זהו שפתוב ואל מי תדמיון א"ל וכו'.

ומצד של ציורי השערה ראה יחזקאל כל המראות הללו שראה, ולכן נאמר בהם ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות כבוד יהו"ה, ולא כבוד יהו"ה ממש, אלא מראה ציור שלו.

פתח ואמר: יחזקאל הנביא, קום משנתך לגלות פאן המראות שהתגלו לך, שכלם אליך בדרך נסתר ובהתגלות, בהתגלות ציורים, אבל בסתימות העינים דמות של המלך והגבירה, כל שפן וכל שפן אותו שאין לו דמות,

ה' עלמא דין, הדא הוא דכתיב (שם כו ד) פי ביה יהו"ה צור עולמים.

ומקורין דכל שמיהן אינון יו"ד ה"י וי"ו ה"י, יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יהו"ה, כל יו"ד איהי אחזי יהו"ה, כל א' אחזי אהי"ה לעילא, אדנ"י לתתא, הכא שם יהו"ה איהו בכנוייה חד, בגין דמגיה אשתפח פנוייה, אבל מסטרא דעשר ספירן דבריאה, לאו שם יהו"ה וכנוייה חד, הדא הוא דכתיב (שם מג ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו', הרי ספירות אתקריאו בשם יהו"ה, ובשם אדנ"י, ואנון דאדנ"י אתבריאו.

ובגין דא אית שמיהן דמיין לחותמא דמלפא, דבהון אשתמודע דיוקנא דמלפא ומטרוניתא ציורא ממש, ואית שמיהן דאינון פגוונא דרשימו דציורא דחותמא בשערה, והכי דחילין מההוא רשימו כאלו היה מלפא ממש, אבל אדון על פלא לית ליה מפל אלין ציורין כלל, הדא הוא דכתיב (שם מ יח) ואל מי תדמיון א"ל וכו'.

ומסטרוא דציורין דשערה, חמא יחזקאל כל אלין מראות דחמא, ובגין דא אתמר בהון (יחזקאל א כו) ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמ"ל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות כבוד יי', ולא כבוד יי' ממש, אלא מראה ציור דיליה.

פתח ואמר, יחזקאל נביאה, קום משנתך לגלגאה הכא מראות דאתגליין לך, דכלהו לגבך בארץ סתים ובאתגלגא, באתגלגא ציורין, אבל בסתימו דעינין דיוקנא דמלפא ומטרוניתא, כל שפן וכל

שֶׁבְגִלְלוֹ נֹאמַר פְּסוּק זֶה לְמִי שְׂצִיר בּוֹ דְמוּת, אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכוּ' וְשֵׁם בְּסֵתֶר, בְּסֵתֶרֹו שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִכָּל מָה שְׂאָדָם יְכוּל לְהַסְתַּפֵּל בְּעִינֵי, וְאֶפְלוּ מִכָּל הַדְּמִיּוֹת שֶׁהָרָאָה לְנִבְיָאִים.

צוּרַת הַדְּמוּת שֶׁכְּלוּלָה מִכֶּמֶה אִוּרוֹת, אֶחָד וּמִמֶּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ, כְּמֵרָאָה אֲבָן סְפִיר דְמוּת כֶּסֶף, זֹו אֲבָן סְפִיר דְמוּת כֶּסֶף, וְהוּא לְמַעְלָה כְּמוֹ זֶה י, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר כְּמוֹ זֶה א, וְהַכֵּל א, וְקִדְה זֹו הִיא כְּמוֹ חֲל"ם לְמַעְלָה כְּתָר עֲלִיּוֹן שְׂרוּכָב עַל י"ה, שֶׁהֵם חֲכֵמָה וּבִינָה כְּחֻשְׁבוֹן חֲלָם, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר חִירָק, וְזֹו מְלָכוּת, וְהָאֲרָץ הַדּוּם רִגְלֵי הִיא תַחַת ו"ה, שֶׁהִיא חֻשְׁבוֹן חֲר"ק, וְכַף עוֹלָה א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד, רַקִּיעַ זֶה עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי שֶׁכּוֹלֵל שֵׁם יְהו"ה, וְהוּא כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת שֶׁל הָאֲמֻצָּע, שֶׁעֲלָיו נֹאמַר נְטוּי עַל רֹאשֵׁיהֶם מְלַמְעָלָה, שֶׁעֲלָיו נֹאמַר נוֹטָה שְׁמַיִם פִּירִיעָה, כְּמוֹ זֶה \ בְּאֲמֻצָּע א. נוֹטָה שְׁמַיִם לְבִדִּי - מִי נוֹטָה אוֹתוֹ? עֵלַת עַל הַכֵּל לְבִדּוֹ, יְחִיד בְּלִי שְׁנֵי לְעוֹר לוֹ.

הַשְּׁנֵי, וְעַל דְמוּת הַכֶּסֶף דְמוּת כְּמֵרָאָה אָדָם עֲלָיו מְלַמְעָלָה, זֶהוּ יוֹד הָאֵ וְאוֹ הָא כּוֹלֵל תִּשְׁעֵי נְקֻדוֹת, וְעֵשְׂרֵי שְׂכִינָה כְּלוּלָה מִכָּלֶם, וְהַכֵּל א, שְׂאִין אָדָם בְּלִי א, וְהַכֵּל הוּא עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא יְהו"ה שְׂכּוֹלֵל א, וְהוּא הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ שְׂכּוֹלֵל א. לְהִרְאוֹת, שְׂאָם רֵץ לְבָד, שׁוֹב לְאַחֵר.

רֵץ לְבָד שׁוֹב לְאַחֵר.

שֶׁכֵּן הֵהוּא דְלִית לִיה דְיוֹקְנָא, דְבִגְיָנִיה אֲתָמַר הָאִי קָרָא לְמָאן דְצִייר בֵּיה דְיוֹקְנָא, (דְּבִרִים כז טו) אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכוּ', וְשֵׁם בְּסֵתֶר, בְּסֵתֶרֹו שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִכָּל מָה דְבַר נֶשׁ יְכוּל לְאַסְתַּפֵּלָא בְּעִינָא, וְאֶפְלוּ מִכָּל דְיוֹקְנֵין דְאַחֲזֵי לְנִבְיָאִי.

צוּרַת דְיוֹקְנָא דְכְּלִילָא מִכֶּמֶה נְהוּרִין, חַד וּמִמֶּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ א כְּמֵרָאָה אֲבָן סְפִיר דְמוּת כֶּסֶף (יְחֻזְקָאֵל א כו), דָּא אֲבָן סְפִיר דְמוּת כֶּסֶף, וְאִיהוּ לְעִילָא פְּגוּוֹנָא דָּא י וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת (דף י ע"א) הַסְּפִיר (שְׁמוֹת כד ט), פְּגוּוֹנָא דָּא א וְכֵלָא א, נְקוּדָה דָּא הוּא פְּגוּן חֲל"ם לְעִילָא כְּתָר עֲלִיּוֹן, דְרָכִיב עַל י"ה דְאִינוּן חֲכֵמָה וּבִינָה כְּחֻשְׁבוֹן חֲלָם, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר חִירָק, וְדָא מְלָכוּת, וְהָאֲרָץ הַדּוּם רִגְלֵי, אִיהִי תַחַת ו"ה, דְאִיהוּ חֻשְׁבוֹן חֲר"ק, וְהַכֵּי סְלִיק א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד רַקִּיעַ דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, דְכְּלִיל שֵׁם יְהו"ה, וְאִיהוּ כְּלִיל שֵׁית סְפִירָן בְּאֲמֻצָּעִיתָא, דְעֲלִיָּה אֲתָמַר (יְחֻזְקָאֵל א כב) נְטוּי עַל רֹאשֵׁיהֶם מְלַמְעָלָה, דְעֲלִיָּה אֲתָמַר (תְּהִלִּים קד ב) נוֹטָה שְׁמַיִם פִּירִיעָה, פְּגוּוֹנָא דָּא \ בְּאֲמֻצָּע א, נוֹטָה שְׁמַיִם לְבִדִּי (יְשַׁעִיָּה מֵד כד), מָאן נוֹטָה לִיה, עֵלַת עַל כֵּלָא לְבִדּוֹ, יְחִידָא בְּלָא תְנַיִנָא לְמַעְזָר לִיה.

הַנְּיָינָא (יְחֻזְקָאֵל א כו), וְעַל דְמוּת הַכֶּסֶף דְמוּת כְּמֵרָאָה אָדָם עֲלָיו מְלַמְעָלָה דָּא אִיהוּ יוֹד הָא וְאוֹ הָא כּוֹלֵל תִּשְׁעֵי נְקֻדוֹת, וְעֵשְׂרֵי שְׂכִינָתָא כְּלִילָא מְכֻלָּהוּ, וְכֵלָא א, דְלִית אָדָם בְּלָא א, וְכֵלָא אִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, אִיהוּ יְהו"ה דְכְּלִיל א, וְאִיהוּ שְׂמָא מְפָרֵשׁ דְכְּלִיל א לְאַחֲזָאָה דָּאָם

תְּלִיתָא, כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָה סְבִיב, וְדָא
שְׂכִינְתָא, דְּהָכִי אוּקְמוּהוּ רַבְּנִין,
דְּנִשְׁמַתִּין דְּוָמִין קָדָם שְׂכִינְתָא כְּנֵרוֹת לְפָנֵי
הָאֲבוּקָה, וּבְגִין דָּא כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָה (שם
א כז), וְאִיהִי בֵּי כְּנִישְׁתָּא דְלַעֲיָלָא, א"ש נג"ה,
כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים (ישעיה נו
ז), וְאִיהִי אֵשׁ בֵּית לָה מְסֻטָּרָא דְגַבְוָרָה, דְּאִיהִי
ב', יוֹמָא תְּנַיִנָא דְאַתְבְּרִי בֵּיה גִּיהֶנָם, א' יוֹמָא
קְדָמָא דְאַתְבְּרִי בֵּיה גֵּן עֵדֶן, וְדָא חֶסֶד,
עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא כְּמַרְאָה אָדָם כְּלִיל
תְּרוּיָהוּ, וְא"ו לִימִנָא אַח"ד, ל"ב לְשִׁמְאָלָא
יו"ד ה"א ה"א.

הַשְּׂרִישִׁי, כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָה
סְבִיב, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה. שְׂפָךְ
פְּרֻשְׁוּהוּ חֲכָמִים, שֶׁהַנְּשֻׁמוֹת
דְּוָמוֹת לְפָנֵי שְׂכִינָה כְּנֵרוֹת לְפָנֵי
הָאֲבוּקָה, וּמִשּׁוֹם זֶה כְּמַרְאָה אֵשׁ
בֵּית לָה, וְהִיא בֵּית הַכְּנֶסֶת
שְׁלִמְעֵלָה, א"ש נג"ה, כִּי בֵּיתִי
בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים,
וְהִיא אֵשׁ בֵּית לָה מִצַּד הַגַּבְוָרָה
שֶׁהִיא ב', הַיּוֹם הַשְּׁנִי שְׁבוּ נִבְרָא
גִּיהֶנָם, א' יוֹם רֵאשׁוֹן שְׁנִבְרָא בּו
גֵּן עֵדֶן, וְזֶה חֶסֶד. עֲמוּד הָאֲמָצְעִי
כְּמַרְאָה אָדָם הַכּוֹלֵל שְׁנִיָּהֶם,
וְא"ו לִמִּין אַח"ד, ל"ב לְשִׁמְאָל
יו"ד ה"א ה"א.

כְּמַרְאָה מְתַנְיוּ וּלְמַעְלָה,
וּמְמַרְאָה מְתַנְיוּ וּלְמַטָּה - אֵלוּ
שְׁתֵּי שׁוּקִים, שְׁנֵי נִבְיָאֵי אַמְת,
וְהֵם רְבִיעִי וְחֲמִישִׁי לְחֶסֶד,
שְׁמִשָּׁם בְּנִין הַעוֹלָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
עוֹלָם חֶסֶד יְבִנָה. ה' עֲלִיוֹנָה
הַתְּפִשְׁטָה עַד הוֹד, חֲמִשִּׁים
שְׁעָרִים, וּמִשּׁוֹם זֶה רֹמֵז עֲלֶיהָ
רְאִיתִי כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָה, וּבָה
שֵׁשׁ מְרָאוֹת.

הַשְּׂכִיבִי, כְּמַרְאָה הַקְּשֶׁת, הַקְּשֶׁת
זֶה צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, כְּמַרְאָה
שְׁלָה לְמַטָּה מִטְּטֵרוּן, זֶה רְאָה
יְחֻזְקָאֵל, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל
הַמְּרָאוֹת.

הַמְּרָאָה הַשְּׁמִינִי, כֵּן מְרָאָה
הַנְּגָה סְבִיב, זוֹ שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה,
שְׁנַאֲמַר בֵּיה נִקְבָּה תְּסוּכְבַּ גְּבַר,
וּמִשּׁוֹם זֶה, כֵּן מְרָאָה הַנְּגָה
סְבִיב, אֵשׁ נִגְהָ.

הַתְּשִׁיעִי, הוּא מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד
יְהו"ה, חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, הַדְּמוֹת
שְׁלָה רְאָה יְחֻזְקָאֵל לְמַטָּה, וְלֹא
חֲכָמָה.

וּבְשֶׁהֲגִיעַ לְדְמוֹת הַפְּתָר, שֶׁהוּא
הַדְּרָגָה הַעֲשִׁירִית, רְאָה מַה פְּתוּב
בוֹ, וְאִרְאָה וְאֶפְלַע עַל פְּנֵי, שְׁלֹא

כְּמַרְאָה מְתַנְיוּ וּלְמַעְלָה, וּמְמַרְאָה מְתַנְיוּ
וּלְמַטָּה, אֵינּוֹן תְּרִין שׁוּקִין, תְּרִין
נִבְיָאֵי קְשׁוּט, וְאֵינּוֹן רְבִיעֵאָה וְחֲמִשְׁאָה
לְחֶסֶד, דְּמִתְפָּן בְּנִינָא דְעֵלְמָא, הַדָּא הוּא
דְּכְתִיב (תהלים פט ג) עוֹלָם חֶסֶד יְבִנָה, ה' עֲלָאָה
אַתְפְּשֶׁטַת עַד הוֹד, חֲמִשִּׁין תְּרַעִין, וּבְגִין דָּא
קָא רְמִיז עֲלָהָ, רְאִיתִי כְּמַרְאָה אֵשׁ בֵּית לָה,
וּבָה שֵׁשׁ מְרָאוֹת.

שְׂבִיעֵאָה, (יחזקאל א כח) כְּמַרְאָה הַקְּשֶׁת, הַקְּשֶׁת
דָּא צְדִיק יְסוּד עֵלְמָא, כְּמַרְאָה
דִּילָהּ לְתַתָּא מִטְּטֵרוּן, דָּא חֶזָא יְחֻזְקָאֵל,
דְּאִיהוּ כְּלִיל כָּל מְרָאוֹת.

חִיזוּ תְּמִינָאָה, כֵּן מְרָאָה הַנְּגָה סְבִיב, דָּא
שְׂכִינְתָא תְּתָאָה, דְּאַתְמַר בֵּיה (ירמיהו לא
כא) נִקְבָּה תְּסוּכְבַּ גְּבַר, וּבְגִין דָּא כֵּן מְרָאָה
הַנְּגָה סְבִיב, אֵשׁ נִגְהָ.

תְּשִׁיעֵאָה, הוּא מְרָאָה דְמוֹת כְּבוֹד יְהו"ה,
חֲכָמָה עֲלָאָה, דְמוֹת דִּילָהּ חֶזָא
יְחֻזְקָאֵל לְתַתָּא, וְלֹא חֲכָמָה.

וְכַד מְטָא לְדְמוֹת פְּתָר דְּאִיהוּ דְּרָגָא
עֲשִׁירָאָה, חִזִּי מַה פְּתִיב בֵּיה, וְאִרְאָה וְאֶפְלַע עַל פְּנֵי, דָּלָא יְכִיל

יכל לסבל. ואם המראות
שלמטה פך, כל שפן וכל שפן
מראות העליונות של ספירות
הבריאה, כל שפן וכל שפן
מראות של אצילות.

ובסוד של האות א' תמצא
חל"ם חיר"ק שור"ק כמו זה:
: : ו והוא גלגל שמתהפך
לששה צדדים - למעלה ולמטה
ולארבעה צדדים, מתהפך לימין
ומעיד על עלת על הכל שאין
אלו"ה אחר לימין העולם.
מתהפך לשמאל ומעיד עליו,
וכך לכל צד מעיד על יחודו
שאין אלו"ה אחר למעלה
ולמטה ולארבעה צדדים. זהו
שבארורה חכמים בעלי המשנה,
כדי שתמליכחו על השמים ועל
הארץ ועל ארבע רוחות העולם.
ו' כולל שלש נקודות - מעלה
ומטה ואמצע, שמעידים,
ושלשה עדים תחתיהם למטה,
על עלת על הכל, שהוא ראשון
ואחרון, ומבלעדי אין אלהי"ם
שהוא כולל שש נקודות כחשבון
ו', שמעידים על עלת על הכל,
שאין אלו"ה אחר לששה צדדים
אלא הוא. הרי תשע נקודות
הכוללות באות ו' מן א', והאות
א' בה השתלמו לעשר, ובו כלם
הולכים למקום אחד, הרי כאן
סוד הבגנן של יחזקאל בסוד
הנקודות.

ועוד, הסוד של הנקודות צריך
לחזר עליהם, פתח, בחשבון
אותיותיו הוא יו"ד, וכתוב
פותח את ידך ומשביע לכל חי
רצון, ופרשוהו, אל תקרי ידך
אלא יודי"ך, והם " " מן
יאהדונה"י, ובאזה מקום
נפתחים ברכיע שהוא פתח,
והוא מפתח הכולל אהדונה".
שש אותיות באמצע " י, ושני יודי"ם עם רקיע שהוא ו', עולה לחשבון יהו"ה.

למסבל, ואם מראות דלתתא הכי, כל שפן
וכל שפן מראות עלאין דספירות דבריאה,
כל שפן וכל שפן מראות דאצילות.

וכרנא דאת א תשפח חל"ם חיר"ק שורק
כגוונא דא : : ו ואיהו גלגל דאתהפך לשית
סטרין לעילא ולתתא. ולארבע סטרין,
אתהפך לימינא וסהיד על עלת על כלא דלית
אל"ה אחרא לימינא דעלמא, אתהפך
לשמאלא וסהיד עליה, והכי לכל סטרא
סהיד על יחודיה, דלית אל"ה אחרא עילא
ותתא ולארבע סטרין, האי איהו דאוקמוהו
מארי מתניתין כדי שתמליכחו על השמים
ועל הארץ ועל ארבע רוחות העולם.

ו' כליל תלת נקודין, עילא ותתא
ואמצעיתא, דסהדין, ותלת סהדין
תחותיהו לתתא, על עלת על כלא דאיהו
ראשון ואחרון ומבלעדי אין אלהי"ם,
דאיהו כליל שית נקודין כחושבון ו', דסהדין
על עלת על כלא, דלית אל"ה אחרא לשית
סטרין אלא הוא, הא תשע נקודין דכלילן
באת ו' מן א, ואת א' ביה אשתלמו לעשר,
וביה פלהו אזלין לאתר חד, הא הכא רזא
דבנינא דיחזקאל (ד' ט"ז ע"ב) ברזא דנקודין.

ועוד רזא נקודי צריך לאחזרא עליהו, פתח
כחושבון אותיותיו איהו יו"ד,
וכתיב (תהלים קמה טו) פותח את ידך ומשביע
לכל חי רצון, ואוקמוהו אל תקרי ידך אלא
יודי"ך, ואינון י"י מן יאהדונה"י, ובאן אתר
מתפתחין ברכיעא דאיהו פתח, ואיהו מפתח
כליל אהדונה"ה שית אתוון באמצע י"י,
ותרין יודין עם רקיע דאיהו ו' סליק לחושבון
יהו"ה.

שש אותיות באמצע " י, ושני יודי"ם עם רקיע שהוא ו', עולה לחשבון יהו"ה.

קִמְצָן רְקִיעַ וְנִיצוּץ, אֵינֹן י"ו, אֵיהוּ קוֹמֵץ
כָּל נְקוּדֵין, דְּאֵינֹן שִׁית סְרִי כְּחֻשְׁבָּן
שִׁית סְרִי אֲנִפִין דְּחִינֹן, וּבִגִין דָּא אֵיהוּ קוֹמֵץ
כָּל נְקוּדֵין, צְרִי אֵיהוּ חוֹשְׁבָן ו' ו', וְתַחֲתוֹת
צְדִיק תְּרִין נִיצוּצִין דְּאֵינֹן י' י', אֵת שְׁנֵי
הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְאֵינֹן ו' ו' י' סְלֵקִין
ל"ב, וְאֵינֹן ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֻכְמָה,
וְנִקְוֵדָה תַּחֲתוֹת ר' מִן צְרִי דְאֵיהִי י' עֶשֶׂר
סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב, וּבִגִין דָּא צְרִי, בֵּיה צִייר
עֲלֵמִין, וְיִיצֵר תַּמָּן צְרִי, בֵּיה צִייר אָדָם, הָרִי
רְזָא דְנְקוּד צְרִי מ"ב, וְתַלְת אַתְוֹן הָרִי מ"ה,
כְּחוֹשְׁבָן אָדָם.

שְׂבָא אוֹף הָכִי (בראשית א טו) אֵת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל
לְמַמְשַׁלַּת הַיּוֹם, וְאֵת הַמְּאֹר הַקָּטָן
וְגו', וּבֵיה רְזָא מ"ב, וּבֵיה רְזָא דְאָדָם, כְּגוֹנָא
דָּא, כְּחוֹשְׁבָן שְׂבָא ו', וְתַלְת נִיצוּצוֹת וְרְקִיעַ י'
י' ו' דְּחוֹשְׁבִינְהוֹן ל"ו, הָרִי מ"ב, וְתַלְת
אַתְוֹן שְׂבָא הָרִי מ"ה, וְרְזָא דְמִלְהָ (שמות ג'
א) וְאִמְרוּ לִי מַה שְּׂמֹו מָ"ה אֹמְרֵיהֶם,
וְנִקְוֵד שְׂבָא נְקוּד בְּשֵׁם יְהו"ה בְּאוֹרֵיהֶם.
כְּגוֹל תַּמְנַסֵּר כְּחוֹשְׁבִינְהִי, וְאֵיהוּ ו' ו' ו' מִן
וְיִסַּע וְיִבֵּא וְיִיט, וְתַלְת נְקוּדֵין י' י' י'
אֵיהוּ ח"ם, וְאַרְבַּע אַתְוֹן מִן סְגוּלֵי אֵיהוּ
חמ"ד, וְתִיבָה הָא אֵינֹן חמ"ה, פְּנִי מִשָּׁה
כְּפָנֵי חמ"ה.

חֲלָם חָסֵר ו' חוֹשְׁבִינְהִי י"ה, וְתַלְת נִיצוּצוֹת
י' י' י' הָא אֵינֹן מ"ה, שְׂמָא מְפָרֵשׁ
י"ד ה"א ו"א ה"א, וְעַם תַּלְת אַתְוֹן וְתִיבָה
הָא אֵיהוּ מ"ט, כְּחוֹשְׁבָן מ"ט אַתְוֹן דְּשִׁמְעַ
יִשְׂרָאֵל וכו' (דברים ו ד), בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד וכו',
וְאוֹקְמוּהוּ רַבְּנָן דְּמִתְנִיתִין, חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי
בִּינָה נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ לְמִשָּׁה, חוּץ מֵאֶחָד,
שְׁנַאֲמַר (תהלים ח ו) וְתַחֲסִרְהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים, וְלִתְתָא בְּמִלְאָכִים אֵינֹן מ"ט

קִמְצָן רְקִיעַ וְנִיצוּץ הֵם י"ו, הוּא
קוֹמֵץ כָּל הַנְּקוּדוֹת שֶׁהֵן שֵׁשׁ
עֶשְׂרֵה, כְּחוֹשְׁבֹן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה פְּנֵי
הַחַיּוֹת, וְלִכְּן הוּא קוֹמֵץ כָּל
הַנְּקוּדוֹת. צְרִי הוּא חֻשְׁבֹן ו' ו',
וְתַחַת הַצְּדִיק שְׁנֵי נִיצוּצוֹת שֶׁהֵם
י' י', אֵת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת
הַגְּדוֹלִים, וְהֵם ו' ו' י' עוֹלָם
ל"ב, וְהֵם ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת
חֻכְמָה וְנִקְוֵדָה תַּחַת ר' מִן צְרִי
שֶׁהִיא י' עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב,
וּמִשּׁוֹם זֶה צְרִי בּוֹ צִיר הַעוֹלָמוֹת,
וְיִיצֵר - שֵׁם צְרִי, בּוֹ צִיר אָדָם,
הָרִי סוּד הַנְּקוּד צְרִי מ"ב, וְשִׁלַּשׁ
אוֹתִיּוֹת הָרִי מ"ה, כְּחוֹשְׁבֹן אָדָם.
שְׂבָא, אִף כֵּן - אֵת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל
לְמַמְשַׁלַּת הַיּוֹם וְאֵת הַמְּאֹר
הַקָּטָן וכו', בּוֹ סוּד מ"ב, וּבּוֹ
סוּד שֶׁל אָדָם כְּמוֹ זֶה: חֻשְׁבֹן
שְׂבָא ו', וְשִׁלַּשׁ נִיצוּצוֹת וְרְקִיעַ י'
י' ו' שֶׁחוֹשְׁבוֹנֵם ל"ו, הָרִי מ"ב,
וְשִׁלַּשׁ אוֹתִיּוֹת שְׂבָא הָרִי מ"ה.
וְסוּד הַדְּבָר, וְאִמְרוּ לִי מַה שְּׂמֹו
מ"ה אֹמְרֵי אֵלֵיהֶם, וְנִקְוֵד שְׂבָא

נְקוּד בְּשֵׁם יְהו"ה בְּתוֹרָה.
כְּגוֹל, שְׂמֹוֹנָה עֶשֶׂר חֻשְׁבוֹנוֹ, הוּא
ו' ו' מִן וְיִסַּע וְיִבֵּא וְיִיט,
וְשִׁלַּשׁ נְקוּדוֹת י' י' הוּא ח"ם,
וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת מִן סְגוּלֵי הוּא
חמ"ד, וְתִיבָה - הָרִי הֵם חמ"ה,
פְּנֵי מִשָּׁה כְּפָנֵי חמ"ה.
חֲלָם חָסֵר ו' חֻשְׁבוֹנוֹ י"ה, וְשִׁלַּשׁ
נִיצוּצוֹת י' י' הָרִי הֵם מ"ה.
הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ יו"ד ה"א ו"א
ה"א, וְעַם שִׁלַּשׁ אוֹתִיּוֹת וְתִיבָה
הָרִי הוּא מ"ט, כְּחוֹשְׁבֹן מ"ט
אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וכו',
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ וכו',
וּפְרָשׁוּהוּ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, חֲמִשִּׁים
שְׁעָרֵי בִינָה נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ
לְמִשָּׁה חוּץ מֵאֶחָד, שְׁנַאֲמַר
וְתַחֲסִרְהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים.

וּלְמַטָּה בַּמְּלָאכִים הֵם מִ"ט פְּנִים
טָהוֹר מִמַּטְטְרוֹן, שֶׁהִיא חֲלִ"ם
בַּמְּלָאכִים.

חִירָק עִם חֲשׁוֹן אוֹתִיּוֹת הוּא
א"ם, חִירָק חֲשׁוֹנוֹ ו"ה,
וּשְׁלֹשָׁה נִיצוּצוֹת י"י י"י -
שְׁלֹשִׁים, הָרִי הוּא א"ם.

שָׂרָק הוּא חֲשׁוֹן אוֹתִיּוֹתָיו ו',
וְחַמְשָׁה נִיצוּצוֹת חַמְשִׁים, הָרִי
נ"ו, שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת וְתֵבָה הָרִי הֵם
ס', סוּד יְהו"ה לִירְאָיו, וְכוּ רְעוּ
לִיעֲקֹב שְׁמָחָה, נוֹטְרִיקוֹן
שׁוּר"ק.

שְׂבָרַ הַנְּקֻדוֹת מַחְכְּמָה עֲלִיוֹנָה
מִתְפַּשְׁטִים, תְּשַׁעָּה עַד מְלָכוֹת,
וְהַטְּעָמִים מִכְתָּר עַד מְלָכוֹת,
וְשׁוּרָק - צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, בּוֹ
סוּד שׁוּרָק שְׁנֵי בְּתוֹסֶפֶת ו' מ"ב.
וְעוֹד קַמ"ץ, פְּרָשׁוּהוּ בְּעֲלִי
הַדְּקֻדוֹק, שֶׁהוּא תְּנוּעָה גְדוֹלָה,
מִשׁוּם שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן לְכָל
הַנְּקֻדוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת. אֵף עַל
גַּב שְׂפָלָם שְׁמוֹת קְדוֹשִׁים, נַעֲשׂוּ
זֶה כְּסֵא לְזֶה, כְּמוֹ בֵּן שְׂצָרִיף
לְעַבְדֵי אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ
וְלַעֲשׂוֹת אֶת עֲצָמוֹ עֶבֶד אֲלֵיהֶם,
וְשֹׁמֵשׁ, וְכֹסֵא, וּמַצְבֵי תַחְתִּיָּהֶם,
כִּי הֵן הַסְּפִירוֹת זוֹ לְזוֹ, וְלִכְּן יֵשׁ
נְקֻדָּה מְלָךְ, וְיֵשׁ נְקֻדָּה עֶבֶד אֵלָיו,
כְּמוֹ שְׂבָ"א שֶׁהוּא עֶבֶד לְקַמ"ץ,
וְרֵץ בְּשִׁלְיחוֹתָיו וּמְזוּב אַחֲרָיו,
אֲבָל בְּמִקוּמוֹ הוּא מְלָךְ.

וְסוּד הַקַּמ"ץ, חֲשׁוֹן קַמ"ץ י"ד,
וְשְׁלֹשׁ נִיצוּצוֹת וְרַקִּיעַ נ', מ'
שֶׁהוּא מְלָךְ, הֵם רְמוּזִים אַרְבַּע
יּוֹדִי"ם מִן י"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְלֹא לְחִנּוּם נֶאֱמַר בּוֹ מְלָךְ, שֶׁהוּא
מְלָךְ גְּדוֹל עַל כָּל הַמְּלָכִים.

פְּתַ"ח הוּא מ"ב, חֲשׁוֹן פְּתַ"ח
הוּא כ', וְנִיצוּץ וְשְׁנֵי רְקִיעִים
וּו"י הָרִי מ"ב, פ"י ב"י חֲשֵׁק

פְּנִים טָהוֹר מִן מַטְטְרוֹן, דְּאִיהוּ חֲלִ"ם
בַּמְּלָאכִים.

חִירָק עִם חוֹשֶׁפֶן אֲתוּוֹן אִיהוּ א"ם, חִירָק
חוֹשֶׁפֶנִּיה ו"ה, וְתֵלֶת נִיצוּצוֹת י"י י"י
תְּלַתִּין, הָא אִיהוּ א"ם.

שָׂרָק אִיהוּ חוֹשֶׁפֶן אֲתוּוֹי ו', וְחַמֵּשׁ נִיצוּצוֹת
חַמְשִׁין, הָא נ"ו, תֵּלֶת אֲתוּוֹן וְתֵיבָה הָא
אֲנוּן ס', סוּד יְהו"ה לִירְאָיו, וּבִיָּה ^{(ירמיה לא}
ר'נו' לִיעֲקֹב שְׁמָחָה נוֹטְרִיקוֹן שׁוּר"ק.

דְּבָרַ נְקוּדֵי מַחְכְּמָה עֲלָאָה מִתְפַּשְׁטָאן,
תְּשַׁעָּה עַד מְלָכוֹת, וְטְעָמֵי מִכְתָּר עַד
מְלָכוֹת, וְשׁוּר"ק צְדִיק יְסוּד עֲלָמָא, בִּיָּה סוּד
שׁוּרָק תְּנִינָא בְּתוֹסֶפֶת ו' מ"ב.

וְעוֹד קַמ"ץ, אוּקְמוּהוּ מְאָרִי דְקְדוּק דְאִיהוּ
תְּנוּעָה גְדוֹלָה, בְּגִין דְאִיהוּ קְדַמְאָה
דְּכֻלְהוּ נְקוּדֵין דְסְפִירָאן, אֵף עַל גַּב דְּכֻלְהוּ
שְׂמָהֶן קְדִישִׁין אֲתַעְבִּידוּ דָּא כְּסֵא לְדָא, כְּגוֹן
בְּרָא דְצָרִיף לְמַפְלַח לְאֲבוּי וְלֵאמִיָּה, וְלְמַעְבַּד
לְגַרְמִיָּה לְגַבִּיָּהוּ כְּעַבְד, וְשֹׁמֵשׁ, וְכַרְסִיָּא,
וּמַצְבֵי תַחְתִּיָּהוּ, הִכִּי אִינוּן סְפִירָן דָּא לְדָא,
וּבְגִין דָּא אִית נְקוּדָה מְלָפָא, וְאִית נְקוּדָה
עַבְדָּא לְגַבִּיָּה, כְּגוֹן שְׂבָ"א דְאִיהוּ עֶבֶד
לְקַמ"ץ, וְרֵץ בְּשִׁלְיחוֹתֵיהּ וּמְזוּב אַחֲרָיו, אֲבָל
בְּאַתְרֵיהּ מְלָפָא אִיהוּ.

וְרָזָא דְקַמ"ץ, חוֹשֶׁפֶן קַמ"ץ י"ד, וְתֵלֶת
נִיצוּצֵי וְרַקִּיעַ נ', מ' דְאִיהוּ מְלָךְ, אֲנוּן
רְמִיזִין אַרְבַּע יוֹדִין מִן יו"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְלֹא לְמַגְנָא אֲתַמַּר בִּיָּה מְלָךְ, דְאִיהוּ מְלָךְ
גְּדוֹל עַל כָּל מְלָכִין.

פְּתַ"ח אִיהוּ מ"ב, חוֹשֶׁפֶן פְּתַח אִיהוּ כ',
וְנִיצוּץ וְתַרְיִן רְקִיעֵי וו"י, הָא

מ"ב, ^(תהלים צא יד) פ"י ב"י חֲשֵׁק וְאַפְלָטָהוּ, פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק אָבָא בָּם

וכו', ב"ם ארבעים ותריין, פי בי חשק
 ואפלטוהו, חשק חירק שבא קמץ מן
 אבגיתץ, קמץ קומץ (דף פ"א ע"א) סתים באת
 יו"ד, פת"ח אתפתח ביה בחמש אצבעאן
 דאינון ה', וכמה רזין בנקודי, והאי איהו
 אבא בם אודה י"ה, ופתח עליה אתמר (תהלים
 קיח ט) פתחו לי וכו', זה השער ליהו"ה.

מלאבין אית דמשמשין לאלין נקודין,
 ואינון אתוון, דאינון פסוּסוּן
 לנקודי, וטעמי מנהיגי לון, ואינון תנועות
 לגבייהו, פגון על פי יהו"ה יחנו, ועל פי
 יהו"ה יסעו (במדבר ט ט), ואינון נקודין לגבי
 טעמי, פּעאנא בּתּר רעיינ דאנהיגין לון לכל
 סטרא, לסלקא ולנחתא עילא ותתא,
 ולאנהגא לון לכל סטרא לימינא ושמאלא
 לקמא ולאחורא.

וטעמי אינון נשמתיין, ונקודין רוחין, ואתוון
 נפשין, אלין מתנהגין בּתּר אלין,
 ואלין בּתּר אלין, אתוון מתנהגי בּתּר נקודי,
 ונקודי בּתּר טעמי, פי גבוה מעל גבוה
 שומר (קהלת ה ז), ועוד אתוון אנון אש, נקודי
 רוח, אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת
 ילכו (יחזקאל א יב), ואנון פמבועי מיא, דאתמר
 עלייהו (תהלים קד י) המשלח מעינים בנחלים,
 ישקו כל חיתו שדי וגו', אלין אתוון.

ואית דשוי לון לאתוון, מים אש רוח
 ועפר ארבע רגלין דכרסיא, נקודי
 אדם לשבת על הפסא, מסטרא דאבא
 יודיין לעילא, מסטרא דברתא יודיין
 לתתא, מסטרא דבן ווי"ן לעילא, פגוונא
 דא ווי", מסטרא דאבא ווי"ן לתתא,
 פגוונא דא יו"ו, ההי"ן דאימא פגוונא
 דא הה"ו הה"י, ההי"ן דברתא פגוונא

ואפלטוהו, פתחו לי שערי צדק
 אבא בם וכו'. ב"ם ארבעים
 ושתים, פי בי חשק ואפלטוהו,
 חשק - חירק שבא קמץ מן
 אבגיתץ. קמץ - קמץ סתים
 באות יו"ד, פתח - נפתח בו
 בחמש אצבעות שהם ה', וכמה
 סודות בנקודות, וזהו אבא בם
 אודה י"ה, ופתח - עליו נאמר
 פתחו לי וכו' זה השער ליהו"ה.
 מדאבים יש שמשמשים לנקודות
 הללו, והם האותיות, שהם
 כמו סוסים לנקודות, והטעמים
 מנהיגים אותם, והם תנועות
 אליהם, כמו על פי יהו"ה יחנו
 ועל פי יהו"ה יסעו, והם נקודות
 אל הטעמים, כמו צאן אחר
 הרועים שמנהיגים אותם לכל
 צד, לעלות ולרדת מעלה ומטה,
 ולהנהיג אותם לכל צד, למיין
 ושמאל, לפנים ולאחור.

והטעמים הם נשמות, והנקודות
 רוחות, והאותיות נפשות, אלו
 מתנהגים אחר אלו, ואלו
 אחר אלו. האותיות מתנהגות
 אחר הנקודות, והנקודות אחר
 הטעמים, פי גבוה מעל גבוה
 שומר. ועוד, אותיות הן אש,
 נקודות רוח, אל אשר יהיה שמה
 הרוח ללכת ילכו, והם כמעצמות
 המים, שנאמר עליהם המשלח
 מעינים בנחלים... ישקו כל
 חיתו שדי וגו', אלו האותיות.

ויש ששם אותם לאותיות,
 מים אש רוח ועפר - ארבע
 רגלי הפסא. הנקודות - אדם
 לשבת על הפסא, מצד של
 האבא - יודיין למעלה, מצד
 הבת - יודיין למטה, מצד
 הבן - ווי"ם למעלה, כמו
 זה: ווי", מצד האבא ווי"ם
 למטה, כמו זה: יו"ו. ההי"ן
 של האם כמו זה: הה"ו הה"י,
 ההי"ן של הבת כמו זה:

דָּא יְהוּ"ה וְהוּ"ה, וְהָכִי בְּכָל הַיּוֹהֵה וְהוּ"ה.
 וְעוֹד מָאן דְּאוּלִּיף אֲלִין הוּיִין, צְרִיף לְאוּלְפָּא
 לֹון לְמַבְנֵי בְּהוֹן בְּנִינָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ (מלכים א יח ל) וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּח
 יְהוּ"ה הַהָרוּס, וַרְזָא דְּמַלְאָה דִּיכְלִין לְמַהְרַס
 בְּאַתּוּוּי דְּשָׁמַיָּה, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שמות יט
 כא) פֶּן יִהְרָסוּ אֶל יְהוּ"ה, וּבְגִין דָּא דִּיהֲרָסוּ לֹון
 בְּחֻבְבֵיהוּ, צְרִיף לְמַבְנֵי לֹון בְּצִלוֹתְהוֹן.

דָּאֵת יי איהי אָבִין יְסוּדָּא דְּבְנִינָא, יי מן
 יי"ה, מן יי"ו, מן וי"י, בְּהוֹן אָבְנִים
 שְׁלֵמוֹת תְּבִנָּה אֶת מִזְבַּח יְהוּ"ה אֱלֹהֵי"ךָ (דברים
 כו ו) דָּא ה', ו' דָּא קוּרָה, וְעַמּוּדָּא, לְסֻמוּף
 עֲלֵהּ בֵּית, וּבְגִין דָּא חֲבוּרָא דְּתִלַּת אֲתוּוֹן בֵּית,
 ב' בְּנִינָא, יי יְסוּד בְּנִינָא, ת' תְּפָאֲרַת, וְאַנּוּן ב'
 מְלָכוּת, יי יְסוּד סְפִירָה תְּשִׁיעָאָה, דָּאִיהוּ
 סוּמְף גְּאוּלָּה לְתַפְלָה, וּבֵיהּ סוּמְף יְהוּ"ה לְכָל
 הַנוּפְלִים (תהלים קמה יד), ת' תְּפָאֲרַת, דְּאֲתַמַּר בֵּיהּ
 (ישעי' מד יג) כְּתַפְאֲרַת אָדָם לְשִׁבְת בֵּית, וּבֵיהּ כָּל
 הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשָׁם, אָבֵל לְגַבֵּי יְסוּד כָּל הַכוּרְע
 כּוּרְע בְּכוּרְע, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (משלי יו) בְּרָכוֹת
 לְרֵאשׁ צְדִיק.

וְאִיהוּ עָרוּב, דִּישְׁפִּיל בֵּיהּ הַקּוּרָה אִם הִיא
 לְמַעְלָה מְעַשְׂרִים, דָּאִיהי יו"ד,
 דְּלַעֲלֵא מְעַשְׂרִים, דָּאִיהוּ כ' כְּתָר, אִיהוּ עֲלַת
 הָעֲלוֹת עַל כְּלָא, דְּלִית עֵינָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ,
 וּבְגִין דָּא מְכוּי דָּאִיהי שְׁכִינְתָּא תְּתָאָה דָּאִיהי
 יי זְעִירָא, עֲשָׂרָה טְפָחִים שְׁעוּרָה, בֵּיהּ צְרִיף
 לְהַשְׁפִּיל הַקּוּרָה דָּאִיהוּ ו', אָבֵל לְגַבֵּי סְכָה
 דָּאִיהי אֵימָא, דְּשִׁיעוּר דִּילָהּ יו"ד דָּאִיהוּ כ'
 כְּתָר, לַעֲלֵא מְכַתֵּר לִית אָדָם דְּמִרְכָּבָה דֵּר
 בֵּיהּ גּוּ סְכָה, דְּלִית עֵינָא שְׁלִיט עֲלֵיהּ.

וּמְקוּר דְּאֲלִין הוּיִין כְּחֻשְׁבֹן חֲסֵד, דְּבְהוֹן
 צְרִיף לְמַבְנֵי בְּנִינָא דָּא דְּאַנּוּן מַחְסֵד, דְּמְקוּר דְּהוּיְתִיָּה אִיהוּ יו"ד

יהו"ה והו"ה, וכן בכל הויה והויה.
 ועוד, מי שלומד את ההיות
 הללו, צריך ללמד אותם לבנות
 בנין לקדוש-ברוך-הוא, שנאמר
 בו וירפא את מזבח ה' ההרוס.
 וסוד הדבר, שיכולים להרס
 באותיות שמו, זהו שכתוב פן
 יהרסו אל ה', ולכן, כשיהרסו
 אותם בכתביהם, צריך לבנותם
 בתפלותיהם.

שאות י' היא אבן יסוד הבנין, י'
 מן יי"ה, מן יי"ו, מן וי"י,
 בהם אבנים שלמות תבנה את
 מזבח יהו"ה אלקיך, זה ה', ו' זו
 קורה ועמוד לסמך עליה הבית,
 ולכן חבור של שלש אותיות
 בית. ב' בנין, י' יסוד בנין, ת'
 תפארת. והם, ב' מלכות, י'
 יסוד, ספירה תשיעית, שהוא
 סומף גאלה לתפלה ובו סומף
 יהו"ה לכל הנפלים, ת' תפארת,
 שנאמר בו כתפארת אדם לשבת
 בית, ובו כל הזוקף - זוקף בשם,
 אביל אל היסוד - כל הכורע,
 כורע בכורע. זהו שכתוב ברכות
 לראש צדיק.

והוא ערוב שבו ישפיל הקורה
 אם היא למעלה מעשרים, שהיא
 יו"ד, שלמעלה מעשרים, שהוא
 כ' כתר, הוא עלת העלות על
 הכל, שאין העין שולטת עליו,
 ומשום זה מכו, שהוא שכינה
 תחתונה, שהיא י' קטנה, עשרה
 טפחים שעורה, בו צריך
 להשפיל הקורה שהיא ו', אביל
 לגבי סכה שהיא אם, ששעורה
 יו"ד, שהוא כ' כתר, מעל לכתר
 אין אדם של מרכבה דר בו תוף
 סכה, שאין העין שולטת עליו.
 והמקור של ההיות הללו
 כחשבון חסד, שבהם צריך
 לבנות בנין זה שהם חסד,

דמקור דהויתיה איהו יו"ד

וזהו שפארו בעלי המשנה, כל הקורא קריאת שמע כאלו אויז חרב פיפיות בידו, והרי פשוטה, על מטתו - להגן מן המזיקים. אבל בקריאת שמע של התפלה, אדון המזיקים קשור, אין לו רשות לברח, ואשרי מי ששוחט אותו באותו זמן, לקיים (פא להרגו) השכם להרגו בתפלה, שנאמר בה וישכם אברהם בבקר, כל שפן מי שלא חושש לכבודו לשחט יצרו ושונאו, שאין שונאו לחוד, אלא שונאו של הקדוש ברוך הוא, שפכל יום תובע את חטאי בניו, לשחט אותם.

ואף כן צריך להעבירו מן השמים והארץ, כמו שהעבירו משמש והלבנה, ואף כן צריך להעביר אותו ואת בת זוגו משני פסאות. זהו שכתוב פסא כבוד מרום מראשון, ששם הקדוש ברוך הוא ושכינתו בשני כסאות, ושם הקדוש ברוך הוא ושכינתו כמו השמש והלבנה, ועל ששם נקרא פי שמש ומגן יהוה אלהים. ובאותו זמן יתקיים בו, לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף.

וכן צריך להעבירו משמאלו של הקדוש ברוך הוא, שהיא גבורה, שמשם, מצפון תפתח הרעה, ושם יבא לתבע חטאים מאלו שנאמר בהם בנים אתם ליהוה אלהיכם.

משם ואילך, אותם שרים ועבדים, מצד של חיות הכפא שרים וממנים, מצד של הפוכים שמאירים בשמים ובארץ עבדים, וזהו אם פכנים אם פעבדים, וזהו שצריך להניף אותו חרב לששה צדדים, שהם

והאי איהו דאוקמוהו מארי מתניתין, כל הקורא קריאת שמע, כאלו אויז חרב פיפיות בידו, והא אוקמוהו על מטתו, להגן מן המזיקין, אבל בקריאת שמע דצלותא, אדון המזיקין קשור, לית ליה רשו למברח, וזכאה איהו מאן דשחיט ליה בההוא זמנא, לקיים (פא להרגו) השכם להרגו בצלותא, דאתמר בה (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, כל שפן מאן דלא חשש ליקריה לשחטא יצריה ושנאיה, דלית שנאיה לחוד אלא שנאיה דקודשא בריך הוא, דבכל יומא תבע חובין דבנוי לשחטא לון.

ואוף הכי צריך לאעברא ליה משמיא וארעא, פגוונא דאעבריה משמשא וסיהרא, ואוף הכי צריך לאעברא ליה ולבת זוגיה מתרין פרסין, הדא הוא דכתיב (ירמיה יז יב) פסא כבוד מרום מראשון, דתמן קודשא בריך הוא ושכינתיה בתרין פרסין, ותמן קודשא בריך הוא ושכינתיה פשמשא (דף ט ע"א) וסיהרא, ועל שמייהו אתקרי פי שמש ומגן יהוה אלהים (תהלים פד יב), ובההוא זמנא יתקיים ביה, לא יבא עוד שמשך וירחך לא יאסף (ישעיה ס כ).

והכי צריך לאעברא ליה משמאלא דקודשא בריך הוא דאיהי גבורה, דמתמן מצפון תפתח הרעה (ירמיה יד א), ותמן ייתי למתבע חובין, מאלין דאתמר בהון פנים אתם ליהוה אלהיכם (דברים יד א).

מתמן ואילך אנון שרים, ועבדים, מסטרא דחיוון דכרסיא שרים וממנן, מסטרא דככביא דנהרין בשמיא וארעא עבדין, והאי איהו אם פכנים אם פעבדים, והאי איהו דצריך לאנפא ליה חרבא לשית סטרין, דאנון שמיא וארעא, שמשא

דצריך לאנפא ליה חרבא לשית סטרין, דאנון שמיא וארעא, שמשא

שמים וארץ, שמש ולבנה, פסא דין וכסא רחמים, להעביר סמא"ל ונחש מהם, שמצד שולט סמא"ל ובת זוגו.

וצריך לקשר ליה ברצועין דתפלין, תרין בתרין קרנוי, וחד בדרועא, ולבתר ישחוט ליה בקריאת שמע, בגין דלא יתקרב לסטרא דגבורה, אבל מסטרא דספירן והויות דלהון, אתמר לא יגורף רע (תהלים ה ה), והזר הקרב יומת (במדבר א נב).

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא, מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד דנחתין לה לגבייהו, הא נחתין לה לגבייהו קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין דיחודא, והיננו רזא והיה לאות על ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין, עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

תפלין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו ו', איהי ה' עלאה, אימא עלאה, עטרת תפארת, עלה אתמר פארף חבוש עליך (יחזקאל כד יז), אלו תפלין שבראש, והאי איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

יד יהו"ה מימינא, דאתמר בה וירא ישראל את היד הגדולה (שם יד לא) מסטרא דחסד, יד רמה מסטרא דתפארת, דאתמר בה ובני ישראל יוצאים ביד רמה, יד חזקה באמצעייתא דאיהי יד יהו"ה הוי"ה, למטה הוי"ה, להיות רחמים מפל צד, דין פבוש באמצע, יד רמה עליה נאמר והיה יהו"ה למלך על

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא, מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד דנחתין לה לגבייהו, הא נחתין לה לגבייהו קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין דיחודא, והיננו רזא והיה לאות על ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין, עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

תפלין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו ו', איהי ה' עלאה, אימא עלאה, עטרת תפארת, עלה אתמר פארף חבוש עליך (יחזקאל כד יז), אלו תפלין שבראש, והאי איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

יד יהו"ה מימינא, דאתמר בה וירא ישראל את היד הגדולה (שם יד לא) מסטרא דחסד, יד רמה מסטרא דתפארת, דאתמר בה ובני ישראל יוצאים ביד רמה, יד חזקה באמצעייתא דאיהי יד יהו"ה הוי"ה, למטה הוי"ה, להיות רחמים מפל צד, דין פבוש באמצע, יד רמה עליה נאמר והיה יהו"ה למלך על

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא, מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד דנחתין לה לגבייהו, הא נחתין לה לגבייהו קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין דיחודא, והיננו רזא והיה לאות על ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין, עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

תפלין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו ו', איהי ה' עלאה, אימא עלאה, עטרת תפארת, עלה אתמר פארף חבוש עליך (יחזקאל כד יז), אלו תפלין שבראש, והאי איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

כָּל הָאָרֶץ. וְשָׁלַשׁ פְּעָמִים י"ד הֵם מ"ב אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּתְפִלִּין שֶׁל רֶגֶל.

י"ד, שְׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה, הִיא הַיָּד הַגְּדוּלָה מִיָּמִין שֶׁל חֶסֶד, שֵׁשׁ חֻמּוֹת. יָד הַחֻזֶק מִצַּד שֶׁל גְּבוּרָה, שֵׁשׁ בֵּינָה. יָד רְמָה מִצַּד שֶׁל עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי מְעוֹטֵר בְּכַתֵּר עַל רֶגֶל, תְּפִלִּין שֶׁל רְבוּן הָעוֹלָם.

שִׁין שֶׁל תְּפִלִּין הֵלְכָה לְמִשְׁה מִסִּינַי. שֶׁ שֶׁל שְׁלֹשׁ רְאשִׁים, **עש** שֶׁל אַרְבַּע רְאשִׁים, כְּנֶגֶד שֶׁבַע הַנְּעֻרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ, וְהֵם בְּשֵׁחַר שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ, וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְב שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, יֵשׁ שֶׁבַע רוֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בַּמַּלְכוּת.

וְהַתְּפִאָרֶת הוּא כְבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד עִם ה' הַתְּחַתּוֹנָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, וְהוּא חֲבוֹשׁ עִם אוֹת י' מִצַּד שֶׁל ה' הַעֲלִיּוֹנָה, וּמִשׁוּם זֶה אֵין חֲבוֹשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים, שֶׁהוּא בְּגִלוֹת עִם יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר, בּוֹ, לֹא צָר בְּאוֹתוֹ. זְמַן שֶׁהוּא עִם יִשְׂרָאֵל, וְדָאֵי לֹא צָר, וְאֵין צָר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע, שֶׁהוּזָר הִקְרַב יוֹמֵת.

וְסוּד הַדְּבָר - פִּי בִי חֶשֶׁק וְאֶפְלָטָהוּ, פִּי בִי בְּגִימְטְרִיא מ"ב אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, אֲשֶׁגְּבִהוּ פִי יָדַע שְׁמִי, יְקָרָאֲנִי - בְּקִרְיַת שְׁמַע - וְאֶעֱנֶהוּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב אֲזַ תְּקַרְא וְיִהְיֶה יַעֲנֶה. ה' בְּאַרְבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁל רֶגֶל, שֶׁהֵם אַרְבַּע אוֹתוֹת אֵהִיָּה, וְיִהְיֶה יַעֲנֶה. יִהְיֶה בְּאַרְבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁהֵם אֲדֹנָי. וְאֵם

אֵהִיָּה, וְיִהְיֶה יַעֲנֶה, יִהְיֶה בְּאַרְבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין דִּיד, דְּאֵינּוֹן אֲדֹנָי,

רְחֵמֵי מִכָּל סְטָרָא, דִּינָא כְבוֹשׁ בְּאֲמֻצָּעֵיתָא, יָד רְמָה עֲלֵה אֲתָמֵר וְהִיָּה יִהְיֶה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ (זְכוּר י"ד ט), וְתֵלֵת זְמַנִּין י"ד אֲנּוֹן מ"ב אֲזָכְרוֹת דְּתְּפִלִּין דִּיד וּתְּפִלִּין דְּרִישָׁא.

י"ד שְׂכִינָתָא תְּתָאָה אֵיהִי הַיָּד הַגְּדוּלָה מִיָּמִינָא דְּחֶסֶד, דְּתַמֵּן חֻמּוֹת, יָד הַחֻזֶק מְסֻטָּרָא דְּגְבוּרָה, דְּתַמֵּן בֵּינָה, יָד רְמָה מְסֻטָּרָא דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעֵיתָא, מְעוֹטֵר בְּכַתֵּר עַל רִישֵׁיהָ, תְּפִלִּי דְּמֵאֲרֵי עֲלֵמָא.

שִׁין שֶׁל תְּפִלִּין הֵלְכָה לְמִשְׁה מִסִּינַי, שֶׁ דְּתֵלֵת רְאשִׁין, **עש** דְּאַרְבַּע רְאשִׁין, לְקַבֵּל שֶׁבַע

הַנְּעֻרוֹת הָרְאוּיוֹת לְתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ (אסתר ב ט), וְאֵינּוֹן בְּשֵׁחַר שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְב שְׁתֵּים לְפָנֶיהָ וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וְלְקַבֵּל אֵלֶיךָ שְׁבָעָה, אֵית שְׁבָעָה רוֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בַּמַּלְכוּת.

וְהַתְּפִאָרֶת אֵיהִו כְבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד, עִם ה' תְּתָאָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, וְאֵיהִו חֲבוֹשׁ עִם אֵת י' מְסֻטָּרָא דְה' עֲלָאָה, וּבְגִינ דָּא אֵין חֲבוֹשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִין, דְּאֵיהִו בְּגִלוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה טג ט) בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר בּוֹ, לֹא צָר בְּאוֹ, בְּהִהוּא זְמַנָּא דְאֵיהִו עִם יִשְׂרָאֵל לֹא צָר וְדָאֵי, וְלִית צָר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע, דְּהַזָּר הִקְרַב יוֹמֵת (במדבר א נב).

וְרָזָא דְמִלָּה פִּי בִי חֶשֶׁק וְאֶפְלָטָהוּ (תהלים צא יד). פִּי בִי בְּגִימְטְרִיא מ"ב אֲזָכְרוֹת דְּתְּפִלִּי, אֲשֶׁגְּבִהוּ פִי יָדַע שְׁמִי, יְקָרָאֲנִי בְּקִרְיַת שְׁמַע, וְאֶעֱנֶהוּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב אֲזַ תְּקַרְא וְיִהְיֶה יַעֲנֶה (ישע' נח ט), יִהְיֶה בְּאַרְבַּע בְּתֵי דְתְּפִלִּי דְרִישָׁא, דְּאֵינּוֹן אַרְבַּע אֲתוּוֹן אֵהִיָּה, וְיִהְיֶה יַעֲנֶה, יִהְיֶה בְּאַרְבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין דִּיד, דְּאֵינּוֹן אֲדֹנָי,

וְאִי תִימָא לֹאוּ אֵינּוּן בְּיַד אֶלְא בֵּית אַחַד
חֲמִשָּׁאָה, יַד פְּהָה, הָכִי הוּא וְדַאי דְאִיהִי
חֲמִשָּׁאָה (דף ט ע"ב) וְאִיהִי רְבִיעָאָה, רְבִיעָאָה
לִיהו"ו יַד פְּהָה, יְהו"ו אִיהוּ אַהִי"ה, וְסָלִיק
לְחוּשְׁפִין כ"א, וְאַרְבַּע אַתּוּן בְּכָלִל כ"ה, ה'
מִן יְהו"ה רְבִיעָאָה לִיהו"ו, וְחֲמִשָּׁאָה
לְאַהִי"ה, דְאִיהוּ אַרְבַּע בְּתֵי, וְאִיהוּ בֵּית
חֲמִשָּׁאָה.

תאמר, אינם ביד, אלא בית אחד
חמישי, יד פהה? כך זה ודאי,
שהיא חמישית והיא רביעית,
רביעית ליהו"ו יד פהה, יהו"ו
הוא אהי"ה, ועולה לחשבון
כ"א, וארבע אותיות בכלל כ"ה.
ה' מן יהו"ה רביעית ליהו"ו
וחמישית לאהי"ה, שהיא ארבע
בתים, והוא הבית החמישי.

ועוד אהי"ה אדנ"י עולים
לחשבון אלהי"ם, שהוא הכלל
של חמשה בתי תפלין. יהו"ה -
ארבע פרשיות, י' - קדש לי, וזו
חכמה, ה' - והיה פי יביאך, וזו
בינה, והם לימין ושמאל, שהם
חסד וגבורה, ו' - שמע ישראל,
תפארת כולל שש תבות היחוד,
ה' - והיה אם שמוע, מלכות -
שכינה תחתונה.

שד"ש רצועות - נצח הוד ויסוד.
יסוד רצועה שקושרת וא"ו עם
ה', פי כל בשמים ובארץ,
שאוחז בשמים ובארץ. שתי
רצועות נצח והוד, שאחוזים
בה' עליונה, והקרנים גבוהים,
והאחת גבוהה מן השנית, אף
כך שתי רצועות - אחת ארכה
ואחת קצרה. קצרה עד החזה,
ארכה עד הטבור.

והתפשטות של ה' העליונה עד
הוד באות י' היא, שהוא הקשר
של תפלין של ראש, שהיא ה'
עליונה, עולה לחמשים, חמש
פעמים עשר באות י', והינו ה'
י' מן אלהי"ם, חמש פעמים ה'
באות י' - חמשים, בחמש
ספירות, יסוד כ"ל, נוטל אותם
כלם, ומוריש אותם לפלה, והינו
כ"ל פל"ה.

באות ה' תחתונה קרן אחת,
יסוד הדבר פרשוהו רבותינו,
שור שהקריב אדם הראשון, קרן

ועוד אהי"ה אדנ"י סלקי לחשבון אלהי"ם,
דאיהו פללא דחמשה בתי תפלי,
יהו"ה ארבע פרשיין, י' קדש לי (שמות יג)
ודא חכמה, ה' והיה פי יביאך (שם יא) ודא
בינה, ואינון לימינא ושמאלא, דאינון חסד
גבורה, ו' שמע ישראל (דברים ו ד) תפארת,
פליל שית תיבין דיחודא, ה' והיה אם
שמע (שם יא ג) מלכות, שכינתא תתאה.

תלת רצועין נצח והוד ויסוד, יסוד רצועה
דקשיר וא"ו עם ה', פי כל בשמים
ובארץ (ד"א כט יא), דאחיד בשמיא ובארעא,
תרין רצועין נצח והוד, דאחידן בה' עלאה,
והקרנים גבוהים, והאחת גבוהה מן
השנית (דניאל ח ט), אוף הכי תרין רצועין חד
ארוכה וחד קצרה, קצרה עד החזה, ארוכה
עד טבורא.

ואתפשטותא דה' עלאה עד הוד באת י'
איהו, דאיהו קשר של תפלין
דרישא, דאיהי ה' עלאה, סליקת לחמשין,
חמש זמנין עשר באת י', והיינו ה' י' מן
אלהי"ם, חמש זמנין ה' באת י' חמשין,
בחמש ספירן, יסוד כ"ל נוטיל לון פלהו,
וירית לון לכלה והיינו כ"ל פל"ה.

באת ה תתאה קרן אחת, ורזא דמלה

אוקמוהו רבנן, שור שהקריב אדם הראשון קרן אחת היתה לו

אחת היתה לו במצחו, שְׁנֵאמֶר
משור פֶּר מִקְרוֹן מִפְּרִיס, מִקְרוֹן
חֶסֶר יו"ד כְּתוּב, וְזוֹ רְצוּעָה שֶׁל
יָד שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם.
ב' כְּתוּר שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם, הוּא
שְׁמוֹ הַתְּפִלִּין שְׁשֵׁם, אֲבָל כְּתוּר
תְּפִלִּין עֲלָיו, וְסוּד הַדְּבָר - אֵין
קְדוּשׁ כַּהֲ כִּי אֵין בְּלִתֵּךְ, אֵין
מְצוּה שֶׁלֹּא כְּלוּלִים בָּהּ עֶשֶׂר
סְפִירוֹת.

וְעִקְר שֶׁל הַתְּפִלִּין מִשְׁמַאל,
וּמִשּׁוּם כֶּךָ נִשְׁבַּע יְהו"ה בִּימֵינוּ
- זוֹ תוֹרָה, וּבְזָרוּעַ עֲזוֹ - אֵלוֹ
תְּפִלִּין. וּמִצַּד הַשְּׂמָאל ה' תְּפִלִּין
עַל ר', אִם עַל בְּנֵה, מִשּׁוּם שֶׁבָּה
נִבְנְהָ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב כּוֹנֵן שְׁמַיִם
בְּתַבּוּנָה. י' אֲבָא תְּפִלִּין עַל הַבַּת
ה', שְׁבּוֹ נִבְנִית. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
יְהו"ה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְזֶהוּ
הוּי"ה, וְזֶה סוּד אֶרְבַּע מִשְׁמְרוֹת
הוּא הַלֵּילָה.

וְיֵשׁ אוֹמְרִים הוּי"ת בְּאֲמֻצֵּע,
כְּמוֹ זֶה: יְהוּ, י' קִדְשׁ לִי, ה' ה'
וְהִיָּה כִּי יִבְיָאָךְ וְהִיָּה אִם שְׁמוּעַ,
ו' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הוּי"ה - ו' י'
בְּאֲמֻצֵּעַ, יְהו"ו - ה' ה' בְּאֲמֻצֵּעַ.
וּבְצִרוֹף שֶׁל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
הוּי"ת נוֹדְעוּ כְּלָם, וְאַלְהָ הֵם:
יְהו"ה יְהו"ו יְהו"ה, שְׁרַמּוּזִים
בְּשֵׁם יו"ד ה"י וי"ו ה"י. הַשֵּׁם
הַזֶּה מְקוּר הָאוֹתִיּוֹת, וְהַמְקוּר
שֶׁלֶּהֶן בְּפִסְטִיקִים בְּנִקּוּדוֹת: יְהו"ה
יְשְׁמָחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאֶרֶץ -
מְקוּר הַנִּקּוּדוֹת מִן יְהו"ו יְתַהַלֵּל
הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁפֶל וְיִדוּעַ, יְהו"ה
יְדוּתִיו וְלִצְלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית.

שְׁרִשָּׁה וו"י"ם בְּשֵׁם הַזֶּה יו"ד
ה"י וי"ו ה"י, וְהִי"ה וְהו"י
וְהו"ה, וּנְקֻדוֹתֵיהֶם וַיֵּרְאוּ אוֹתָהּ
שְׁרֵי פְרָעָה וְהו"ה, וְהַמַּיִץ וְדָבַשׁ
הַיּוֹם הַזֶּה יְהו"ה, וְהו"ה וַיֵּרְאוּ

שְׁרֵי

בְּמִצְחוֹ, שְׁנֵאמֶר (תהלים טט לב) מְשׁוֹר פֶּר מִקְרוֹן
מִפְּרִיס, מִקְרוֹן חֶסֶר יו"ד כְּתוּב, וְדָא רְצוּעָה
דִּיד דְּתְּפִלִּי דְּמֵאֲרֵי עֲלָמָא.

ב' כְּתוּר דְּמֵאֲרֵי עֲלָמָא, אִיהוּ שְׁמִיָּה, תְּפִלִּין
דְּשׁוּי, אֲבָל כְּתוּר תְּפִלִּין עֲלֵיהּ, וְרָזָא דְּמִלָּה
אֵין קְדוּשׁ כִּיהו"ה כִּי אֵין בְּלִתֵּךְ (שמואל א ב
ב). לִית פְּקוּדָא דְּלָא אֲתַפְּלִילָן בֵּיהּ עֶשֶׂר
סְפִירָן.

וְעִקְר דְּתְּפִלִּין מִשְׁמָאלָא, וּבְגִין כֶּךָ נִשְׁבַּע
יְהו"ה בִּימֵינוּ (ישעיה סב ד) זוֹ תוֹרָה,
וּבְזָרוּעַ עֲזוֹ אֵלוֹ תְּפִלִּין, וּמִסְטָרָא דְּשְׂמָאלָא
ה' תְּפִלִּין עַל ר', אִימָא עַל בְּרָה, בְּגִין דְּבָה
אֲתַבְּנִי, הָדָא הוּא דְּכְתִיב כּוֹנֵן שְׁמַיִם
בְּתַבּוּנָה (משלי ג ב). י' אֲבָא, תְּפִלִּין עַל בְּרַתָּא
ה', דְּבִיָּה אֲתַבְּנִיאַת, הָדָא הוּא דְּכְתִיב יְהו"ה
בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְדָא הוּא הוּי"ה, וְדָא הוּא
רָזָא אֶרְבַּע מִשְׁמְרוֹת הוּיָה לְלָהּ.

וְאִית דְּאָמַר הוּי"ת בְּאֲמֻצֵּעַ, כְּגוֹנוּנָא דָּא
יְהו"ו, י' קִדְשׁ לִי, ה' ה' וְהִיָּה כִּי
יִבְיָאָךְ וְהִיָּה אִם שְׁמַעַ, ו' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
הוּי"ה ו' י' בְּאֲמֻצֵּעִיתָא, יְהו"ו ה' ה'
בְּאֲמֻצֵּעִיתָא.

וּבְצִרוֹף דִּי"ב הוּי"ן, אֲשֶׁתְּמוּדְעוּ כְּלָהוּ, וְאַלִּין
אֵינּוֹן יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ו יְהו"ה, דְּרַמִּיזֵי
בְּשֵׁם יו"ד ה"י וי"ו ה"י, הַאי שְׂמָא מְקוּרָא
דְּאַתְנוּן, וּמְקוּרָא דְּלָהוֹן בְּקִרְאֵי בְּנִקּוּדֵי,
יְהו"ה יְשְׁמָחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאֶרֶץ (תהלים צז
א). מְקוּרָא דְּנִקּוּדֵי מִן יְהו"ו יְתַהַלֵּל
הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁפֶל וְיִדוּעַ, יְהו"ה (שמות כו
ט-כ) יְדוּתִיו וְלִצְלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית.

תִּלְתָּ וו"י"ן בְּהַאי שְׂמָא יו"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְהִי"ה וְהו"י וְהו"ה, וּנְקֻדֵינָן דְּלָהוֹן וַיֵּרְאוּ אוֹתָהּ שְׁרֵי

יושב הארץ הפנעני. הוה"י
היו"ה ההי"ו - מקורם הוה"י
וכל זה איננו שנה לי, הו"ה המר
ימירנו ויהי הוא, ההי"ו עירה
ולשרקה בני אתנו, היה"ו הו"ה
ההו"ל, היה"ו ליהנ"ה אתי
ונרוממה שמו, הו"ה הנה נד
יהו"ה הו"ה, ההו"י וצדקה תהיה
לנו פי.

וכל הפסוקים שבאים ההו"י"ת
הללו בראשי אותיות או בסופי
אותיות, בין מן התורה, בין מן
הנביאים, בין מן הכתובים, יכול
לנמד אותם בנקודיהם, אף כף
כל ההו"י"ת שבאות משלש
אותיות, נקדה שלהם בפסוקים,
כמו ידה מקורו: פי יהו"ה יהיה
בכסלף. ויש שמנמד אותם
מראשי תבות להו"ה שבסופי
תבות, ואם הו"ה בראשי תבות
- הנקוד שלו בסופי התבות. ויש
נקוד בסוד אחר כמו זה: יהו"ה
מלף יהו"ה מלף יהו"ה ימלף,
השמות למעלה, הנקודות שלהם
פתובות תחתיהם.

ארבעה שמות תלויים מכל שם
ושם, ועליהם נאמר וקרא זה -
כנגד שתיים עשרה פני שלש
החיות, אל זה - שתיים עשרה
פני שלש החיות, ועל כלם פני
אדם, ותפלין הוא פני אדם,
ציצית פני החיות וכנפי החיות,
ופרשהו רבותינו, שם בן שתיים
עשרה - כל היודעו והזהיר בו,
כל תפלותיו מתקבלות, ומקורו
יו"ד ה"י וא"ו ה"י. כל י' הוא
פני יהו"ה, א' ודמות פניהם פני
אדם. כאן בשם הזה הסוד של
תפלין וציצית.

יהו"ה, א' ודמות פניהם פני אדם (יחזקאל א ט), הכא בהאי שמא רזא
דתפלין וציצית.

פרעה (בראשית יב טו) והו"ה, ויה"י? ודבש היום
הזה יהו"ה (דברים כו טו), ויה"ה וירא יושב
הארץ הפנעני (בראשית ג טו). הוה"י היו"ה ההי"ו
מקורא דלהון, הוה"י? וכל זה איננו שנה
לי (אסתר ה יג), הו"ה המר ימירנו ויהיה
הוא (ויקרא כו לג), ההי"ו עירה ולשרקה בני
אתנו (בראשית מט יא), היה"ו הו"ה ההו"י, היה"ו
ליהנ"ה אתי ונרוממה שמו (תהלים לד ד), הו"ה
הנה נד יהו"ה הו"ה (שמות ט ג), ההו"י (דברים ו
כה) וצדקה תהיה לנו פי.

וכל קראין דקא אתיין הויין אלין בראשי
אתוון, או בסופי אתוון, בין מן התורה
בין מן הנביאים בין מן הכתובים, יכול
לנקדא לון בנקודיהו, אוף הכי כל הוויין
דקא אתיין מתלת אתוון, נקודה דלהון
פקראין, כגון ידה מקורא דיליה פי יהו"ה
יהי"ה בכסלף (משלי ג כו), ואית דנקיד לון
מראשי תיבין להויה דבסופי תיבין, ואם
הויה בראשי תיבות נקודא דיליה בסופי
תיבין. ואית נקודה ברזא אחרא (ד' טו)
(א"ו) כגוונא דא, יהו"ה מלף יהו"ה מלף
יהו"ה ימלף, שמקן לעילא, נקודאן דלהון
פתיבין דתחותיהו.

ארבע שמקן תליין מכל שמא ושמא,
ועלייהו אתמר וקרא זה (ישעיהו ו
ב) לקבל י"ב אנפין דתלת חיוון, אל זה י"ב
גדפין דתלת חיוון, ועל פלהו פני אדם,
ותפלין הוא פני אדם, ציצית פני חיוון וגדפי
חיוון, ואוקמוהו רבנן שם בן י"ב כל היודעו
והזהיר בו כל תפלותיו מתקבלות, ומקורו
יו"ד ה"י וא"ו ה"י, כל י' איהו אנפוי

בא ראה, כל הנו"ה שהיא ה' על י', ה' על ו' - נקבה, כל הנו"ה ששני ההי"ן פאחד באמצע, הן אחרות, כמו זה: יהה"ו. כל הנו"ה י' ו' פאחד באמצע - היו"ה (היו"ה), הם אחים, פי ישבו אחים יחדו - שני ההי"ן פאחד, ותלכנה שתיהן - י' ו' רחוקים זה מזה או קרובים זה מזה, עליהם נאמר שלום שלום לרחוק ולקרוב, שהינו קרפן עולה ויורד יהה"ו, ה' שהיא אם עולה, עולה אל י', היא העולה, ה' שהיא בת יורדת אל ה', ויורד מעשת החטאת, על פן יעזב איש את אביו ואת אמו, וזהו קרפן עולה ויורד, חמש אשות עולות וחמש יורדות.

אין הנו"ה שלא מראה על סוד עליון. הוה"י פשהנקבות שולטות על הזכרים, הדין נראה בעולם ומיתה ועני, וזה הוא סוד שהפך משה שמו והרג את המצרי, שנאמר בו ואמרו לי מה שמו מה, ומשה הפך אותו כמו זה: מה שמו מה לי - הוה"י, ונקודה הוה"י, מצרי שמוזלזל בשמו ואמר מה שמו, מה יכול לעשות לי, להרג אותו בו, ואם האותיות בסופי תבות, הנקודות הם מראשית תבות.

תקון ה': בראשית בית ראש"י, אלה ראשי בית אבותם, בת עליה בארו בעלי המשנה, בת בתחלה סימן פה בנים, והיא י' מן אדנ"י, מרגלית יקרה כלולה מפל הגונים, שאות י' מן יהו"ה לא תופס בו גון כלל. זהו שפתוב אני יהו"ה לא שנית, לא ישנתה בשום גון כלל, אלא מאיר מבפנים של הגונים שם יהו"ה כמו נשמה בגוף האדם או כנר בהיכל.

אני יהו"ה לא שנית, לא ישפני בשום גון כלל, אלא נהיר מלגאו (1) דגונונין, דשם יהו"ה פנשמטא בגופא דאיניש, או פשרגא בהיכלא.

תא חזי כל הויה דאיהי ה' על י' ה' על ו' נוקבא, כל הויה דתרין ההי"ן פחדא באמצע אינון אחרות, פגוונא דא יהה"ו, כל הויה י' ו' פחדא באמצע היו"ה (ג"א הו"ה) אינון אחים, (דברים כה ה) פי ישבו אחים יחדו, תרין ההי"ן פחדא, ותלכנה שתיהן (רות א ט), י' ו' רחוקים דא מן דא או קרובים דא מן דא, עליהו אתמר (ישעיה נז ט) שלום שלום לרחוק ולקרוב וגו', דהיינו קרפן עולה ויורד יהה"ו, ה' דאיהי אימא עולה, סליקא לגבי י' היא העולה, ה' דאיהי ברמא נחיתת לגבי ו', ויורד מעשת החטאת (ויקרא ט כב), על פן יעזב איש את אביו ואת אמו וגו' (בראשית ב כד), והאי איהו קרפן עולה ויורד, חמש אשות סלקין, וחמש נחתין.

רית הויה דלא אחזי על רזא עלאה, הוה"י פד נוקבין שלטין על דכורין, דינא אחזי בעלמא ומיתה ועוני, ודא הוא רזא דהפך משה שמיה וקטל למצרי, דאתמר ביה ואמרו לי מה שמו מה (שמות ג י), ומשה הפך ליה פגוונא דא מה שמו מה לי הוה"י, ונקודה הוה"י, מצרי דמוזלזל בשמיה ואמר מה שמו, מה יכול למעבד לי, לקטיל ליה ביה, ואם אתוון בסופי תיבות נקודין אנון מראשי תיבין.

תקוונא ה', בראשית ב"ת ראש"י, אלה ראשי בית אבותם (שמות ו יד), בת עליה אוקמוהו מארי מתניתין, בת בתחלה סימן יפה לבנים, ואיהי י' מן אדנ"י, מרגלית יקרא פלילא מפל גונונין, דאת י' מן יהו"ה לא תפיס ביה גוון כלל, הדא הוא דכתיב (מלאכי ג

וְהָאוֹת י' מִן אֲדנ"י הוּא סְפִיר, נוֹטֵל גּוֹן תְּכֵלֶת וְשָׁחַר מִצַּד הַדִּין וּמֵאִיר בּו אֹר לְבָן מִצַּד הַרְחָמִים, וְהוּא אוֹת י' מִן אֲדנ"י, אָדָם מִצַּד הַגְּבוּרָה, פְּטוּדָה מִצַּד הַיָּמִין, בְּרִקַּת מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, הִיא אֶל"ף דִּל"ת נוֹר"ן יוֹד, כְּלוּלִים מִשְׁנַיִם עֶשֶׂר גּוֹנִים, וְכֻלָּם מְשֻׁלְשִׁים בְּאַבּוֹת, מְשֻׁלְשִׁים בְּכַהֲנִים לוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ.

כִּי אַבְן שֶׁהַגּוֹן שְׁלֶה לְבָן, נוֹטֵלֶת מִחֶסֶד, וְהַסְּגֻלָּה שְׁלוֹ אַהֲבָה, וְסוּד הַדְּבָר - וְאַהֲבַת עוֹלָם אַהֲבַתִּיךָ עַל כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֶסֶד. אַבְן אֲדָמָה נוֹטֵלֶת מִגְּבוּרָה, וְהַסְּגֻלָּה שְׁלֶה לִהְיוֹת אִימָתוֹ מְטֻלָּת עַל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם. הָאֲבָן כְּלוּלָה מִשְׁנֵי גּוֹנִים - לְבָן וְאָדָם - הִיא מִעֲמוּד הָאֲמִצְעִי. יֵרֶק כְּזֶהָב מִצַּד הָאֵם הָעֵלְיוֹנָה, שֶׁהִיא תְּשׁוּבָה, קוֹ יֵרֶק שְׁמֶקִיךָ כָּל הָעוֹלָם.

וַיֵּשׁ גּוֹן פְּשׁוּט כְּפוּל מְשֻׁלָּשׁ מְרַבֵּעַ, עַד שְׁעוּלָה לְעֶשְׂרֵה גּוֹנִים שְׁמֵאִירִים בָּהֶם עֶשֶׂר אוֹתוֹת שֶׁהֵן י' י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה, וְאֵלֶּה עוֹלוֹת י' לַע"ב אוֹרוֹת שְׁמֵאִירִים בְּע"ב גּוֹנִים.

חֲש"ק - חֲל"ם שְׁב"א קִמ"ץ, הֵם נִקְוֵד צְבֹאוֹת, נִצַּח וְהוּד יְסוּד, וְכֻלָּם מֵאִירִים בְּאֲבָן הַנִּכְבְּדָה מְלֻכּוֹת, כְּלוּלָה מִכָּל הַסְּגֻלוֹת. שְׁב"א - גּוֹן אָדָם שֶׁל גְּבוּרָה, שְׁנוּטֵל מִמְּנֵה הוּד. קִמ"ץ - גּוֹן לְבָן, וְלֹא צְרִיף לְהֶאֱרִיךְ בָּהֶם, שְׁהָרִי נֶאֱמָרוּ לְמַעַלָּה.

וְעוֹד תִּקְוֵנוּ ו', וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ, אֵלֶּה הֵם שְׁיִדְעִים סוּד בְּמִצְוֵה הַשְּׁנִיָּה בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, שֶׁהִיא אַהֲבָה, שֶׁהִיא לְחֻשְׁבוֹן קֶטֶן בְּרֵאשִׁית בְּמִשְׁקָל אֶחָד עוֹלָם, וְזוֹ אַהֲבַת חֶסֶד, שֶׁהִיא ע"ב בְּחֻשְׁבוֹן, כִּנְגֵד הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ

וְאֵת י' מִן אֲדנ"י אִיהוּ סְפִיר, נְטִיל גּוֹן תְּכֵלֶת וְאוֹכֶם מִסְטָרָא דְדִינָא, וְנִהִיר בֵּיה נְהוּרָא חוּרָא מִסְטָרָא דְרַחֲמֵי, וְאִיהוּ אֵת י' מִן אֲדנ"י, אוֹדָם מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, פְּטוּדָה מִסְטָרָא דִימִינָא, בְּרִקַּת מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא, אִיהִי אֶל"ף דִּל"ת נוֹר"ן יוֹד, כְּלִילָן מִי"ב גּוֹנִין, וְכֻלְהוּ מְשׁוּלְשִׁין בְּאַבְהָן, מְשׁוּלְשִׁין בְּכַהֲנִים לוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, קִדְוֶשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ.

כִּי אַבְן דְּגּוֹן דִּילָה חִוּוֹר נְטִילַת מִחֶסֶד, וְאִיהִי סְגוּלָה דִּילִיה רַחֲמֵי, וְרָזָא דְמִלָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם אַהֲבַתִּיךָ עַל כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֶסֶד (יִרְמִיהוּ לֹא ב), אַבְנָא סוּמְקָא נְטִילַת מִן גְּבוּרָה, וְסְגוּלָה דִּילָה לְמַהוּי אִימָתוֹ מוֹטֻלַת עַל בְּרִיּוֹן דְעֶלְמָא, אַבְנָא כְּלִילָא מִתְרִין גּוֹנִין חוּוֹר וְסוּמְקָא אִיהִי מִעֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא, יְרוּק כְּזֶהָב מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְאִיהִי תְּשׁוּבָה, קוֹ יְרוּק דְאֶסְחָר כָּל עֲלָמָא.

וְאִית גּוֹן פְּשׁוּט כְּפוּל מְשׁוּלָּשׁ מְרַבֵּעַ, עַד דְסָלִיק לְעֶשְׂרֵה גּוֹנִין, דְנִהִירִין בְּהוֹן י' אֲתוּוֹן, דְאִינּוֹן י' י"ה י"ה י"ה י"ה י"ה, וְסָלְקִין אֵלֶּין י' לַע"ב נְהוּרִין, דְנִהִירִין בְּע"ב גּוֹנִין. חֲש"ק חֲל"ם שְׁב"א קִמ"ץ, אִינּוֹן נִקְוֵד צְבֹאוֹת, נִצַּח וְהוּד יְסוּד, וְכֻלְהוּ נְהִרִין בְּאַבְנָא יִקְרָא מְלֻכּוֹת, כְּלִילָא מִכָּל סְגוּלוֹת, שְׁב"א גּוֹן סוּמְקָא דְגְבוּרָה דְנְטִיל מְנִיָּה הוּד, קִמ"ץ גּוֹן חוּוֹר, וְלֹא צְרִיף לְאַרְכָּא בְּהוֹן דְהָא אֲתִמְרוּ לְעִילָא.

וְעוֹד תִּקְוֵנָא ו' וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ (דִּנְיָא יב) אֵלֶּין אִינּוֹן דִּידְעִין רָזָא בְּפִקּוּדָא תְּנִינָא בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, דְאִיהִי אַהֲבָה, דְאִיהִי (דף י ע"ב) לְחֻשְׁבּוֹן זְעִיר בְּרֵאשִׁית, בְּמִתְקָלָא חֲדָא סָלְקִין, וְדָא אַהֲבַת חֶסֶד,

דְּאִיהִי ע"ב בְּחוֹשֶׁבֶן, לְקַבֵּל שְׂמָא מִפְּרֵשׁ
וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, דְּבִיהּ וְא"ו כְּחוֹשֶׁבֶן אָח"ד,
דְּהֵינּוּ מֵאָמֵר אֶחָד דְּאִיהּ בְּרֵאשִׁית,
דְּאוּקְמוּהָ עֲלֵיהּ וְהֵלֵא בְּמֵאָמֵר אֶחָד יְכוּל
לְהִפְרָאֵת, וְהֵאֵי אִיהּ רְחִימוּי דְּמֵאֲרִיהּ, מֵאֵן
דְּמִסֵּר נִפְשִׂיהּ בְּאֶחָד, בְּרְחִימוּי דְּמֵאֲרִיהּ,
וּבְגִין דָּא וְאַהֲבַת אֵת יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ (דבריים ו
ח). אֲפִילוּ נֹטְלֵי אֵת נִפְשֶׁךָ, דָּאֵם חֻבִּיב עֲלֵיהּ
נִפְשִׂיהּ מְגוּפָא לְכַךְ נֵאָמֵר וּבְכָל נִפְשֶׁךָ, וְאֵם
חֻבִּיב עֲלֵיהּ גּוּפִיהּ מִמְּמוּנִיהּ לְכַךְ נֵאָמֵר בְּכָל
לְבָבְךָ, וְאֵם חֻבִּיב עֲלֵיהּ מְמוּנָא מְגוּפָא לְכַךְ
נֵאָמֵר בְּכָל מֵאָדָךְ, בְּמָה דְּחֻבִּיב עֲלֵךְ מְסוּר
לִיהּ בְּרְחִימוּ דְּמֵאֲרֵךְ בְּעַת צָרָה.

וְדָא אִיהּ נְסִינ דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְאַתְנַסְאָה
בְּשַׁבְעִין שָׁנִין דְּגָלוּת בִּתְרָאָה, דְּעֵנִי
חֲשׁוּב בְּמַת, וּכְאֵלוּ נְטֻלִין נִפְשִׂיהּ, גּוּפָא
וּנִפְשָׂא וּמְמוּנָא פְּלֵהוּ שְׁקוּלִין, בְּמָה דְּחֻבִּיב
עֲלֵיהּ מְסוּר לִיהּ בְּרְחִימוּ דְּמֵאֲרִיהּ, וּבַהֲהוּא
זְמַנָּא אֲתַקְשֵׁר בְּמַלְת אַהֲב"ה דְּאִיהִי
בְּרֵאשִׁי"ת, וּכְאֵלוּ בִּיהּ בְּרָא עֲלֵמָא, וּמֵאֵן
דְּלֵא מְסֵר נִפְשִׂיהּ אוּ גּוּפִיהּ אוּ מְמוּנִיהּ
בְּרְחִימוּ דְּמֵאֲרִיהּ בְּשַׁעַת הַשְּׂמַד, כְּאֵלוּ אַחְזֵר
עֲלֵמָא לְתַהּוּ וּבַהּוּ, וּמֵאֵן דְּמִסֵּר נִפְשִׂיהּ
וּגּוּפִיהּ וּמְמוּנִיהּ בְּשַׁעַת הַשְּׂמַד בְּרְחִימוּ
דְּמֵאֲרִיהּ, דָּא אֲתַקְרִי רְחִימָא דְּמֵאֲרִיהּ וְדָאִי,
וּבַהֲהוּא עֲלֵמָא לִית לְעֵילָא מִיְנִיהּ. וּבְגִין דָּא
קָרָא סְמִיךְ לִיהּ וְהָאֲרֵץ הִיְתַה תַּהּוּ וּבַהּוּ (בראשית

א ב.)

וְאַהֲבַת יְהו"ה אִיהִי מְלָכוּת, פְּלִילָא מְפָל
סְפִירָן, וְאִיהִי פְּקוּדָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוּא בְּכָל תְּרִי"ג פְּקוּדִין, וּבְגִינָה אֲתָמֵר (אסתר

וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, שְׂבוּ וְא"ו
כְּחוֹשֶׁבֶן אָח"ד, שְׁהֵינּוּ מֵאָמֵר
אֶחָד שְׂהוּא בְּרֵאשִׁית, שְׂבָאֲרוּהּ
עֲלֵיו, וְהֵלֵא בְּמֵאָמֵר אֶחָד יְכוּל
לְהִפְרָאֵת, וְזַהּוּ אֵהוּב רְבוּנוּ. מִי
שְׂמוּסֵר נִפְשׁוּ בְּאֶחָד, בְּאַהֲבַת
רְבוּנוּ, וּמִשׁוּם זֶה וְאַהֲבַת אֵת ה'
אֱלֹהֵי"ךָ, אֲפִילוּ נֹטְלֵי אֵת נִפְשֶׁךָ.
שְׂאֵם חֻבִּיבָה עֲלֵיו נִפְשׁוּ מְגוּפּוּ,
לְכַךְ נֵאָמֵר וּבְכָל נִפְשֶׁךָ. וְאֵם
חֻבִּיב עֲלֵיו גּוּפּוּ מִמְּמוּנּוּ, לְכַךְ
נֵאָמֵר וּבְכָל לְבָבְךָ. וְאֵם חֻבִּיב
עֲלֵיו מְמוּן מְגוּפּוּ, לְכַךְ נֵאָמֵר בְּכָל
מֵאָדָךְ. בְּמָה שְׂחֻבִּיב עֲלֵיךָ, מְסֵר
אוּתָהּ בְּאַהֲבַת רְבוּנְךָ בְּעַת צָרָה.
וְזַהּוּ הַנְּסִינ שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל
לְהַתְנַסּוּת בְּשַׁבְעִים הַשָּׁנִים שֶׁל
הַגָּלוּת הָאַחְרוֹנָה, שְׁעֵנִי חֲשׁוּב
כְּמַת, וּכְאֵלוּ נֹטְלִים נִפְשׁוּ, גּוּפָא
וּנִפְשָׂא וּמְמוּן - כְּלָם שְׁקוּלִים.
בְּמָה שְׂחֻבִּיב עֲלֵיו, מְסֵר אוּתוּ
בְּאַהֲבַת רְבוּנוּ, וּכְאוּתוּ זְמַן
נִקְשֵׁר בְּמַלְת אַהֲב"ה שְׂהִיא
בְּרֵאשִׁי"ת, וּכְאֵלוּ בּוּ בְּרָא עוֹלָם,
וּמִי שְׂלֵא מוּסֵר נִפְשׁוּ אוּ מְמוּנוּ
בְּאַהֲבַת רְבוּנוּ בְּשַׁעַת הַשְּׂמַד,
כְּאֵלוּ הַחֲזִיר עוֹלָם לְתַהּוּ וּבַהּוּ,
וּמִי שְׂמוּסֵר נִפְשׁוּ וּגּוּפּוּ וּמְמוּנוּ
בְּשַׁעַת הַשְּׂמַד בְּאַהֲבַת רְבוּנוּ,
זַהּוּ שְׂנַקְרָא אֵהוּב רְבוּנוּ וְדָאִי,
וּכְאוּתוּ עוֹלָם אֵין לְמַעְלָה מְמוּנּוּ,
וּמִשׁוּם זֶה הַכְּתוּב סְמִךְ לוּ

וְהָאֲרֵץ הִיְתַה תַּהּוּ וּבַהּוּ.
וְאַהֲבַת ה' הִיא הַמְּלָכוּת
שְׂפִלוּלָה מִכָּל הַסְּפִירוֹת, וְהִיא
מְצוּת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל
תְּרִי"ג מְצוּת, וּבְגִלְלָה נֵאָמֵר
מִדּוּעַ אֲתָה עוֹבֵר אֵת מְצוּת
הַמְּלָךְ, וְהִיא בְּנִין עוֹלָם. הַשְּׂפָחָה
הַרְעָה הִיא חֲרַבֵּן עוֹלָם, וּמִשׁוּם

א) מִדּוּעַ אֲתָה עוֹבֵר אֵת מְצוּת הַמְּלָךְ, וְאִיהִי בְּנִין עֲלֵמָא. שְׂפָחָה בִּישָׂא
אִיהִי חֲרַבֵּן עֲלֵמָא, וּבְגִין דָּא אֲתָמֵר בַּהּ (בראשית א ב.) וְהָאֲרֵץ הִיְתַה תַּהּוּ

ובהו, ואיהי רצועה בידי דקודשא בריה הוא לאלקאה ביה חייביא.

ובגין דא מאן דרחים לקודשא בריה הוא מגו נפשיה או גופיה או ממוניה, דינטיר ליה קודשא בריה הוא, הא רחימו דיליה תלויה בהיה דיהיב ליה, ולא עקר רחימו, דלאו איהו האי רחימו, דאם נטל ממוניה או גופיה פפר ביה, לאו איהו עקר רחימו, עד דמסר נפשיה ברחימו דמאריה, ואם כל תלת שקולין לגביה, ומסור לון פלהו על קדושת שמייה ברחימו, והאי איהו עקרא דרחימו, דאיהו אהבת יהו"ה מלכות, דאיהי אהבת חסד, דיראה מסטרא דגבורה איהי, ומחסד איהי מלכות אהבת יהו"ה פמה דאתמר, מגבורה איהי יראת יי'.

ואורייתא דאיהי תרי"א מתרוניהו אתיהיב לישראל ודא עמודא דאמצעיתא, מסטריה אתקריאת מלכות תורת יהו"ה (תמימה), ואיהי מצוה דיליה בכל תרי"ג פקודי דתליין משמיה, דאינון שמ"י עם י"ה תלת מאה ושתין וחמש, זכר"י עם ו"ה מאתן ותמניא וארבעין, היא בצלמו פדמותו.

ועוד תקוונא ז', והמשפלים יזהרו, אלין דידיעין במלת בראשית פקודא תליתאה דאיהי ברית מילה, והיינו בראשית ברית א"ש, וברית איהי י', ועם א"ש אתעביד אי"ש, ואוף הכי את ה' עם אש איהי נוקבא, ועל תרין אישות אתמר בקדמיתא פתנות אור, דבהון עקבו מכה גלגל חמה.

והיינו בורא מאורי האש דאינון בהבדלה, י"ה מן איש ואשה, פתר דחאבו ויעש יהו"ה אלהיים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם (בראשית ג כא), והיינו בורא מאורי האש

זה נאמר בה והארץ היתה תהו ובהו, והיא רצועה בידי הקדוש ברוך הוא להלקות בה הרשעים. ומשום זה, מי שאהב את הקדוש ברוך הוא מתוך נפשו או גופו או ממונו, שישמר אותו הקדוש ברוך הוא, הרי אהבתו תלויה באותה שנתן לו, ואינה עקר אהבתו, שזו לא אהבה, שאם נטל ממונו או גופו כופר בו. אינו עקר האהבה, עד שמוסר נפשו באהבת רבונו. ואם כל השלש שקולים לגביו, ימסר את כלם על קדשת שמו באהבה, וזהו עקר האהבה, שהיא אהבת יהו"ה מלכות, שהיא אהבת חסד, שיראה היא מצד הגבורה, ומחסד היא מלכות, אהבת יהו"ה, כמו שנאמר מגבורה היא יראת ה'.

והתורה שהיא תרי"א - משניהם נתנה לישראל, וזה עמוד האמצעי, מצדו נקראת המלכות תורת יהו"ה (תמימה), והיא מצוה שלו בכל תרי"ג מצוות שתלויים משמו, שהם שמ"י עם י"ה - שס"ה. זכרי עם ו"ה - רמ"ח, היא בצלמו כדמותו.

ועוד תקוונא ז', והמשפלים יזהרו, אלה שיודעים במלת בראשית מצוה שלישית, שהיא ברית מילה, והיינו בראשית - ברית א"ש, וברית היא י', ועם א"ש נעשה אי"ש, ואף כף האות ה' עם אש היא נקבה, ועל שתי האשות נאמר בתחלה פתנות אור, שבהן עקבו מכה גלגל חמה.

והיינו בורא מאורי האש, שהם בהבדלה, י"ה מן איש ואשה, אחר שחטאו - ויעש יהו"ה אלהיים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם, והיינו בורא מאורי האש, (אשה), וזה עור של נחש

להטירה במה שחטא. ומשום זה, צדיקים ששומרים הברית, שוב לא חוזרים לעפרם, שהוא עור הנחש, שנברא מעפר, שנאמר בו ונחש עפר לחמו.

ומשום זה, מי שלא שומר הברית, נדון בחבוט הקבר באותו עפר, ואלו הם שגופם הוא קבר להם בחייהם, שדוחקים להם את השעה בכל יום, ובמלאכתם מתבקע דם בצפרניהם, ומשום זה תקנו להראות הצפרנים בהבדלה, שהיה אדם מלבש בכתנות צפרנים שהיו מאירים כמו ענני כבוד, והוא בהבדלה מהם. וידעו פי עירמם הם - מהם, בגוף ונשמה ורוח ונפש, ערמם מכתנות אור, שהם מאורי האש, ומשום שבשבת נראה להם בהדלקת נר שבת בשתי פתילות אש, ובמוצאי שבת יעברו מהם, תקנו לומר במוצאי שבת הבדלה באש.

ומשום שבשבת וימים טובים מתלבשות נשמות בכתנות אור, אמר הנביא, על פן בארים פדו יהוה, ופרשוהו רבותינו, כפדהו בכסות נקיה. מיד כשאמר דברים הללו, השתטחו לפניו כל בני הישיבה, שאין חדוה ביניהם כמו החדוה כשמתחדש ביניהם סוד של תורה.

ומשום פן, מי ששומר ברית אש, נקרא איש צדיק תמים, ואות י של שדי היא חליה על צואר השד יצר הרע, חלית השלשלת, ומשום פן רשום שדי בברית, ורשום במזוזה, שכלם מזדעזעים מהשלשלת הזאת, שהיא אות ברית, אות ימים טובים, אות תפלין.

ימין טבין, אות תפלין.

(אשה), ודא עור של נחש, לאתדפאה במה דחאב, ובגין דא צדיקים דנטרי ברית שוב אינם חוזרים לעפרן, דאיהו עור משכא דחויא דאתברי מעפרא, דאתמר ביה ונחש עפר לחמו (ישעיהו טו כב).

ובגין דא מאן דלא נטיר ברית אתדן בחבוט הקבר בההוא עפרא, ואלין אינון דגופא דלהון אינון לון קבר בחייהון, דדחקין לון שעטא בכל יומא, ובמלאכא דלהון דאתבקע דמא בצפרניהון, ובגין דא תקינו לאחזאה צפרנים בהבדלה, דהוה אדם מלובש בכתנות צפרנים, דהוה נהרין פענני פבוד. (דף יא ע"א) ואיהו בהבדלה מנייהו, (בראשית ג ז) וידעו פי עירמם הם מנייהו, בגופא ונשמתא ורוחא ונפשא, ערומים מכתנות אור, דאינון מאורי האש, ובגין דבשבת אתחזא לון באדלקת שרגא דשבת בתרין פתילות דאש, ובמוצאי שבת יתעברון מנייהו, תקינו למימר במוצאי שבת הבדלה באש.

ובגין דבשבת וימין טבין מתלבשין נשמתין בכתנות אור, אמר הנביא (ישעיה כד טו) על פן באורים פדו יהוה, ואוקמוהו רבנן כפדוהו בכסות נקיה, מיד דאמר מלין אלין אשתטחו קמיה פלהו בני מתיבתא, דלית חדוה ביניהו כחדוה פד אתחדש ביניהו רזא דאורייתא.

ובגין דא מאן דנטיר ברית אש, קרי איש צדיק תמים, ואות י דשדי איהי חוליא על צואר דשד יצר הרע, חוליא דשלשלאה, ובגין דא רשים שדי בברית, ורשים במזוזה, דמזדעזעין פלהון מהאי שלשלאה, דאיהי אות ברית, אות

וּמִיָּד דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּהַ יִצָּר הָרַע דְּאִיהוּ ש"ד,
 נְטִיל בְּר נֶשׁ חֲרָבָא דְּאִתְּמַר בְּהַ (תהלים
 קמט ו) רוממות א"ל בגרונם, דאיהו י' רישא
 דְּחֲרָבָא, ו' גופא דְּחֲרָבָא, ה' ה' תרי פפיות
 דִּילָהּ, וְשָׁחִיט לִיהַ, וּבְגִינִיָּה אִתְּמַר הַבָּא
 לְהַרְגֵּהּ הַשֶּׁכֶם לְהַרְגוּ בְּצִלוֹתָא, דְּאִתְּמַר
 בְּהַ (בראשית יט כז) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר.

וְעוֹד קְרִיאַת שְׁמַע אִיהִי רומ"ח, פְּלִילָא
 מְשִׁית תִּיבִין דִּיחֻודָא, וּמַרמ"ח תִּיבִין
 עִם יְהו"ה אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת, וְהוּא קִירְטָא, וְהָא
 אִתְּמַר חֲמֵשׁ אַבְנֵין ה', דְּאִתְּעִבִידוּ חַד אַבְנָא
 בְּאֵת י', וְקָטִיל בְּהַ לְיִצָּר הָרַע, וּבְאֵן אִתְּר
 אִיהִי קִירְטָא, בְּתַפְלִין, חוּט דְּקָלַע דְּכָרִיף בִּיד
 דָּא רְצוּעָה דִיד, דְּאִיהוּ כְּחוּט דְּזִרְקָא, וְאִיהִי
 קְרִיאַת שְׁמַע, קֶשֶׁת דְּזִרְיק חֲצִים מִסְטָרָא
 דְּבְרוּף שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ, וּבְרָכוּת לְרֵאשׁ
 צְדִיק (משלי יו) דְּאִיהוּ קֶשֶׁת הַבְּרִית.

רומחא דא עמוּדא דאמְצַעִיתָא, בְּחֲמֵשׁ
 אֲצַבְעָאן דִיד, דְּאִיהִי ה' תַּתְּאָה,
 וְאִיהִי לִימִנָא דְחֶסֶד, דְּרָגָא דְאַבְרָהָם
 דְּחוּשְׁבִּינִיָּה רומ"ח, וְעִם ו' דְּעִמּוּדָא
 דְּאִמְצַעִיתָא אִתְּעִבִיד רומ"ח, קָלַע ה' עֲלָאָה
 לְשִׁמְאֵלָא, י' אַבְנָא דְקָלַע, י"ה דְתַפְלִין,
 וְכֹלָא י"ה עִם שְׁמִי שְׁס"ה, זְכַרְיָי עִם ו"ה
 רומ"ח.

וּמָאן דְּאִיהוּ נְטִיר י' בְּתַמְנָא יוֹמִין דְּמִילָהּ,
 בְּתַמְנָא אֲלָפִי תַחוּם שְׁבַת, בְּתַמְנָא
 פְּרָשִׁיין דְתַפְלִין, אִיהוּ נְטִיר מְכַל מְזִיקִי
 דְתַחוּת יְדָא דְיִצָּר הָרַע, דְּאִיהוּ מְמַנָּא עַל
 שְׁתִּין רַבּוּא, כָּל שְׁפָן מָאן דְּקָשִׁיר לִיהַ
 בְּשִׁלְשָׁלָאִין וְקָטִיל לִיהַ.

וְעוֹד בְּרִית דְתַקִּינוּ לִיהַ מְנָא בְּעַפְרָא,
 לְשִׁדְיָא לָהּ בְּעַפְרָא, וְדָם דְּאִטְפִּין

וּמִיָּד שְׁהוּא תּוֹפֵס בְּהַ יִצָּר הָרַע,
 שְׁהוּא ש"ד, לוקח האיש חרב,
 שְׁנָאֵמַר בְּהַ רוממות אל בגרונם,
 שְׁהוּא י' - ראש החרב, ו' - גוף
 החרב, ה' ה' - שתי פפיות
 שְׁלָהּ, וְשׁוּחַט אוֹתוֹ, וּבְגִלְלוּ
 נְאֻמַר הַבָּא לְהַרְגֵּהּ הַשֶּׁכֶם לְהַרְגוּ,
 בְּתַפְלָהּ, שְׁנָאֵמַר בְּהַ וַיִּשְׁכֶּם
 אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר.

וְעוֹד, קְרִיאַת שְׁמַע הִיא רומ"ח,
 כְּלֹלָה מְשֵׁשׁ תְּבוּת הַיְחֻוד,
 וּמְמַאֲתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנֶה
 תְּבוּת עִם יְהו"ה אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת,
 וְהוּא קָלַע, וְהָרִי נְתַבָּאָר חֲמֵשׁ
 אַבְנִים ה', שְׁנַעֲשׂוּ אַבְּן אַחַת
 בְּאוֹת י', וְהוֹרֵג בְּהַ יִצָּר הָרַע,
 וּבְאִיזָה מְקוּם הוּא הַקָּלַע?
 בְּתַפְלִין. חוּט שֶׁל קָלַע שְׁכוּרְף
 בִּיד זו רְצוּעָה שֶׁל יד, שְׁהוּא חוּט
 שֶׁל זִרְיקָה, וְהִיא קְרִיאַת שְׁמַע,
 קֶשֶׁת שְׁזוּרְקַת חֲצִים מְצַד שֶׁל
 כְּרוּף שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ, וּבְרָכוּת
 לְרֵאשׁ צְדִיק, שְׁהוּא קֶשֶׁת
 הַבְּרִית.

רמח זה העמוד האמצעי,
 בְּחֲמֵשׁ הָאֲצַבְעוֹת שֶׁל הַיָּד,
 שְׁהִיא ה' תַּחְתּוֹנָה, וְהִיא לִימִין
 הַחֶסֶד, הַדְּרָגָה שֶׁל אַבְרָהָם
 שֶׁחֲשׁוּבוֹ מְאֻמָּה אַרְבַּעִים
 וּשְׁמוֹנֶה, וְעִם ו' שֶׁל עִמּוּד
 הָאֲמְצַעִי נַעֲשֶׂה רומ"ח, קָלַע ה'
 עֲלִיּוֹנָה לְשִׁמְאֵל, י' אַבְּן הַקָּלַע,
 י"ה שֶׁל תַּפְלִין, וְהַפֵּל י"ה עִם
 שְׁמִי - שְׁס"ה, זְכַרְיָי עִם ו"ה -
 רומ"ח.

ומי ששומר י' בשמונה ימים של
 מילה, בשמונת אלפים תחום
 שְׁבַת, בְּשְׁמוֹנֶה פְּרָשִׁיּוֹת הַתַּפְלִין,
 הוּא שְׁמוֹר מְכַל הַמְּזִיקִים שֶׁתַּחַת
 יד הַיִּצָּר הָרַע, שְׁהוּא מְמַנָּה עַל
 שְׁשִׁים רַבּוּא, כָּל שְׁפָן מִי שְׁקוּשֵׁר
 אוֹתוֹ בְּשִׁלְשָׁלוֹת וְהוֹרֵג אוֹתוֹ.
 וְעוֹד, הַבְּרִית שֶׁתַּקִּינוּ לוֹ כְּלִי שֶׁל
 עֶפֶר לְזֶרֶק בְּעֶפֶר, וְדָם שְׁמִטִּים

ממנו, נחשב לו כאלו עשה אותו עולה, ואותו עפר, לתקן בו מזבח אדמה, ודם הברית כאלו זבח עליו עולות. זהו שכתוב מזבח אדמה תעשה לי וגו', ומציל אותו באותו עפר מחבוט הקבר, ובדם מילה מצילו משחיטת מלאך המות.

ואם אותו שקבל ברית הוא ממזר, אותו העפר תקן לנחש, שנאמר בו ונחש עפר לחמו, והוא מן האדמה אשר אברה יהו"ה, שנאמר בה ארוכה האדמה, והיא עפר, מזה שנאמר בה והארץ היתה תהו ובהו, שנאמר בה והארץ כפגד תבלה, עמו יהיה חלקו, כאלו קשר אותו לעשות עולה לעבודה זרה, שאותו בן או בת הם פסל ומסכה, ועל זה נאמר אשר יעשה פסל ומסכה, ונאמר ושם בסתר - בסתרו של עולם, ונאמר כל העם אמן - שאותו הבן הוא מהנחש הקדמוני שגרם מות לאדם ולאשתו, שנאמר בו ארוך אתה מפל הבהמה וכו'.

קלפת הערלה שמכסה על י, יש לה שלש קלפות כמו גלדי בצלים זו על זו, והם בקלפות האגוז, שנאמר עליהם והארץ היתה תהו - זה קו ירק, הקלפה הראשונה של האגוז, ובהו - אבנים מפלמות, זו הקלפה השנייה של האגוז קשה כאבן, וחשף - קלפה שלישית. ובהם פרושהו רבותינו, אין דורשים בעריות בשלשה, שלש שנים יהיה לכם ערלים, וינגד המז הוא, ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי קדש הלולים לה'.

ובהם מצד של ערלה, ארבעה נכנסו לפרדס - שלשה אכלו

מניה, אתחשיב ליה כאלו עביד ליה עולה, והוא עפרא לתקנא ביה מזבח אדמה, ודם דברית כאלו זבח עלה עליון, הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) מזבח אדמה תעשה לי וגו', ושזיב ליה בההוא עפרא מחבוט הקבר, ובדם מילה שזיב ליה משחיטת מלאך המות.

ואם ההוא דקביל ברית איהו ממזר, ההוא עפרא תקין ליה לחויה, דאתמר ביה (ישעיה סה כה) ונחש עפר לחמו, ואיהו מן

האדמה אשר אברה יהו"ה (בראשית ה

ט), דאתמר בה (שם ג יז) ארוכה האדמה, ואיהי

עפרא מהאי דאתמר בה (שם א ב) והארץ היתה

תהו ובהו, דאתמר בה (ישעיה נא ו) והארץ כפגד

תבלה, עמיה יהא חולקיה, כאלו קשיר ליה

למעבד עולה לעבודה זרה, דההוא בן או בת

אינון פסל ומסכה, ועל דא אתמר (דברים כז

ט) אשר יעשה פסל ומסכה, ואתמר ושם

בסתר, בסתרו של עולם, ונאמר כל העם אמן,

דההוא בר מנחש הקדמוני איהו, דגרים מות

לאדם ולאשתיה, דאתמר ביה (בראשית ג יד) ארוך

אתה מפל הבהמה וכו'.

קליפה דערלה דכסי על י, אית לה תלת

קליפי כגלדי בצלים דא על דא,

ואינון כקליפין דאגוזא, דאתמר עלייהו

והארץ היתה תהו, דא קו ירוק קליפה

קדמאה דאגוזא, ובהו אבנים מפולמות דא

קליפה תנינא דאגוזא קשה כאבן, וחשף

קליפה תליתאה, ובהו (דף יא ע"ב) אוקמיהו

רבנן אין דורשין בעריות בשלשה, שלש

שנים יהיה לכם ערלים (ויקרא יט כג), ולקבל

מוחא, איהו ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי

קדש הלולים ליהו"ה.

ובהו מסטרא דערלה ארבעה נכנסו לפרדס, שלשה אכלו מאלין קליפי

מהקלפות הללו ומתו, הרביעי
אכל הפרי זרק הקלפות וחי.
כמו זה נאמר, רבי מאיר רמון
מצא - תוכו אכל, קלפתו זרק.
וכמו שהקלפות הללו הם
קשיות שמכסות על הלכה,
שהיא מח מבפנים, ואין אדם
יכול לאכל בלחם התורה,
שנאמר בה עץ חיים היא, עד
שזרק קשיות מהלכות, ויש
הלכה שכל קשיותיה הם כאילן,
שקלפתו וקנה שלו ועצים
ועלים והפרי - פלם שוים
למאכל, ועליו נאמר גרד וכרפם
וכו', ולכן אין כל הקשיות
שוות.

מצוה רביעית במלת בראשית זו
תורה, שנאמר בה ה' קנני
ראשית דרכו, וזו שכונה
תחתונה, שהיא ראשית
לנבראים, והיא אחרית לחכמה
עליונה, ובגללה נאמר מגיד
מראשית אחרית.

בשננטלה מפתר נקראת עטרת
תפארת, עטרה בראש כל צדיק,
הפתר של ספר תורה, ובגללה
נאמר כל המשתמש בתגא חלף.
כשננטלה מהחכמה העליונה
הזו, שהיא ראשית, נקראת על
שמה, וכשננטלה מבינה, נקראת
על שמה - תבונה.

וכשננטלה מחסד נקראת תורה
שבכתב, שנתנה מימין, שפתוב
מימינו אש דת למו, וכשננטלה
מגבורה נקראת תורה שבפעל
פה, שכף פרשוה בעלי המשנה,
תורה שבפעל פה מפי הגבורה
נתנה, ומשם גבורים לעמד
בפרץ, ולא יכול לעמד בה אלא
גבור במלחמתה של תורה, גבור
ביצרו.

וביום השלישי ירדה לעמוד

ומתו, רביעאה אכל איבא זרק קליפין וחי,
כגוונא דא אתמר רבי מאיר רמון מצא, תוכו
אכל קליפתו זרק.

וכגוונא דאלין קליפין, אינון קושפין דחפין
על הלכה, דאיהי מוחא מלגאו,
ולית בר נש יכיל למיכל בנהמא דאורייתא,
דאתמר בה עץ חיים היא (משלי ג יח), עד דזריק
קושפין מהלכות, ואית הלכה דכל קושפין
דילה אינון פאילנא, דקליפה דילה וקנה
דילה ועציו ועלין ואיבא פלהון שוין
למיכל, ועליה אתמר (שיר ד יד) גרד וכרפם
וכו', ובגין דא לאו פל קשין שוין.

פקודא רביעאה במלת בראשית, דא
אורייתא, דאתמר בה (משלי ח

כב) יהו"ה קנני ראשית דרכו, ודא שכונתא
תתאה, דאיהי ראשית לנבראים, ואיהי
אחרית לחכמה עלאה, ובגינה אתמר (ישעיהו מו
ט) מגיד מראשית אחרית.

בד אתנטילת מפתר אתקריאת עטרת
תפארת, עטרה בראש כל צדיק, תגא
דספר תורה, ובגינה אתמר פל המשתמש
בתגא חלף, פד אתנטילת מהאי חכמה עלאה
דאיהי ראשית, אתקריאת על שמה, וכד
אתנטילת מבינה אתקריאת על שמה תבונה.

וכד אתנטילת מחסד, אתקריאת תורה
שבכתב דאיתיהיבת דאימינא,
דכתיב (דברים לג יב) מימינו אש דת למו, וכד
אתנטילת מגבורה אתקריאת תורה שבפעל
פה, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין, תורה
שבפעל פה מפי הגבורה ניתנה, ומתמן
גבורים עומדים בפרץ, ולא יכיל למיקם בה
אלא גבור במלחמתה של תורה, גבור ביצרו.

וביומא תליתאה נחיתת לעמודא דאמצעיתא על ידי דמשה, הדא הוא

דְּכַתִּיב (שמות יט טז) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֲיוֹת הַבֶּקָר, בַּתְּרֵי לִוְחֵי אַבְנֵיץ, נֶצַח וְהוֹד, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שם לב טז) כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבְרִיָהֶם, וְאִינוּן תְּרִין נְבִיאֵי קְשׁוּט, וּמִסְטָרָא דְעֵמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אַתְקֵרִיאֻּנּוּ נְבִיאֵי הָאֱמֶת, וְשְׂכִינְתָא תּוֹרַת אֱמֶת, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (מלאכי ב ו) תּוֹרַת אֱמֶת הִיטָהּ בְּפִיהוּ, וְאַתְקֵרִיאַת מְרָאָה דְנְבוּאָה, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ מִסְטָרָא דְתַרְוִיָּהּ.

וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְּנָה, דָּא צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, וּבְדַרְגָּא דִּילִיהּ מַלְכוּת מְלִיל עֲמַהוּן, וְהָא אוּקְמוּהוּ, לְעֵשֶׁר מַלְכֵינ שְׁמָא לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר עַל פֶּה אֶחָד, נִגַע בַּבַּת, וְכָלֵל בַּה פֶּל הָעֵשֶׁר, וְדָא י' ב"ת אַחַת, תַּחֲוֹת הִי מִן אֱלֹהִיִּים, י' מִן אַדְנִי, י' מִן שַׁדַּי, פְּלִילָא מְפָל כְּנוּיָיִן, וּמְפָל הַרְוּיָיִן, כְּגוֹן הוּהוּ, אוּ כְּנוּתִיָּהּ, דִּיהָא י' תַּחֲוֹת ה', בְּכָל שְׁם דְּכִינוּי וְהוּוּהָ אִיהִי נוֹקְבָא.

וּבְגִין דְּאוּרִייתָא מִינָהּ אַתְהֵיבַת, אָמַר לְמִשָּׁה (שמות לג כג) וַרְאִיתְּ אֶת אַחֲרֵי כּוֹ', דְּלִית נְבִיא וְחָכָם יְכִיל לְעֵאֲלָא לְעֵילָא פְּחוֹת מִן דָּא, וּבְגִין דָּא אַתְקֵרִיאַת מִפְּתַחֲוֹת הַחִיצוֹנִיִּים אֲנַפִּין דִּילָהּ, וְאַנַּפִּין דְּלִגְאוּ מִפְּתַחֲוֹת הַפְּנִימִיִּים, וְהָא אַתְמַר לְעֵיל, דָּאִם בַּר נֶשׁ לִית בִּידוּי מִפְּתַחֲוֹת הַחִיצוֹנִיִּים בְּמֵאֵי יִיעוּל, וּבְגִין דָּא אַתְמַר בַּה (תהלים קיח כ) זֶה הַשַּׁעַר לִיהוָה.

וּבְגִין דְּלִית הַשְּׁגָה לְנְבִיא וְחוּזָה וְחָכָם פְּחוֹת מִינָהּ, אָמַר הַנְּבִיא (ירמיהו ט כב) כֹּה אָמַר יְהוָה אֵל יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ כּוֹ', פִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל כּוֹ', וַיְדוּעַ אוֹתִי, וּבְגִין דָּא יַעֲקֹב אוּלִיף לָהּ לְבָנוּי, וְיַהֲיִב לוֹן קַבְלָהּ מִינָהּ, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב (בראשית מט כח) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם, וְדוֹד דִּיהוּהּ לִיהּ קַבְלָהּ מִינָהּ, אָמַר לְגַבְהָ (תהלים כז ג) אִם תַּחֲנֶנּה עָלַי מִחֲנֶנּה כּוֹ', רְמִיז

הָאֲמִצְעִי עַל יְדֵי מִשָּׁה. זְהוּ שְׂכְּתוּב וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֲיוֹת הַבֶּקָר. בְּשְׁנֵי לִוְחוֹת אַבְנֵים - נֶצַח וְהוֹד. זְהוּ שְׂכְּתוּב, כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבְרִיָהֶם, וְהֵם שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, וּמִצַּד שֶׁל עֵמּוּד הָאֲמִצְעִי נִקְרְאוּ נְבִיאֵי הָאֱמֶת, וְשְׂכִינְתָא תּוֹרַת אֱמֶת. זְהוּ שְׂכְּתוּב תּוֹרַת אֱמֶת הִיטָהּ בְּפִיהוּ, וּנְקֵרְאֵת מְרָאָה נְבוּאָה, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ מִצַּד שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְּנָה, זֶה צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, וּבְדַרְגָּה שְׁלוֹ, הַמְּלָכוּת, הוּא דְבַר עֵמֶס, וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ לְעֵשֶׁר מַלְכֵים שְׁמָא לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר עַל פֶּה אֶחָד, וְנִגַע בַּבַּת וְכָלֵל בַּה פֶּל הָעֵשֶׁר, וְזוּ י' ב"ת אַחַת, תַּחֲוֹת הִי מִן אֱלֹהִיִּים, י' מִן אַדְנִי, י' מִן שַׁדַּי, פְּלִילָה מְפָל הַכְּנוּיִים, וּמְפָל הַהַרְוּיֹת כְּמוֹ הוּהוּ, אוּ כְּמוֹתוֹ, שְׂיִהִיָּה י' תַּחֲוֹת ה', בְּכָל שְׁם שֶׁל כְּנוּי, וְהוּוּוּהָ הִיא נְקֵבָה. וּכְמוֹשׁ שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִמְּנָהּ, אָמַר לְמִשָּׁה וַרְאִיתְּ אֶת אַחֲרֵי וְכוּ', שְׂאִין נְבִיא וְחָכָם יְכֹוֹל לְהַפְּנִס לְמַעְלָה פְּחוֹת מִזֶּה, וְלִכְן נִקְרְאִים מִפְּתַחֲוֹת הַחִיצוֹנִיִּים הַפְּנִים שְׁלָהּ, וּפְנִים שְׁבַפְּנִים - מִפְּתַחֲוֹת הַפְּנִימִיִּים, וְהָרִי נִתְּבָאָר לְמַעְלָה שְׂאִם אִין לְאִישׁ בְּיָדוֹ מִפְּתַחֲוֹת הַחִיצוֹנִיִּים - בְּמָה יִכְנָס? וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בַּה זֶה הַשַּׁעַר לִיהוָה.

וּכְמוֹשׁ שְׂאִין הַשְּׁגָה לְנְבִיא וְחוּזָה וְחָכָם פְּחוֹת מִמְּנָהּ, אָמַר הַנְּבִיא, כֹּה אָמַר יְהוָה אֵל יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ, פִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל וְכוּ' הַשֶּׁבֶל וַיְדַע אוֹתִי. וְלִכְן יַעֲקֹב לָמַד אוֹתָהּ לְבָנוּי, וְנָתַן לָהֶם קַבְלָהּ מִמְּנָהּ. זְהוּ שְׂכְּתוּב וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם. וְדוֹד שְׂיִהִיָּה לוֹ קַבְלָהּ מִמְּנָהּ, אָמַר לָהּ אִם תַּחֲנֶנּה עָלַי

לָה בְּהַאי תִּגָּא, וְסָלִיק מִחֻשְׁבֵּיתֵיהּ לְגַבְהַ, וְאָמַר
לֹא יִירָא לְבִי כּו'.
וְאַחֲרָן דִּהוּה לִיּה קִבְּלָה מִינָה, לֹא הוּה עָאֵל
לְפָנֵי וּלְפָנִים פְּחוּת מִינָה, הִדָּא הוּא
דְּכָתִיב (ויקרא טו ג) בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ,
דִּהוּה יָדַע דְּאִיְהִי עֲקָרָא דְכָלָא, דְּאִיְהִי קָרְבָּן
לִיְהוָה, עוֹלָה לִיְהוָה, אֲשֶׁה לִיְהוָה,
וְיִשְׂרָאֵל דִּהוּה לִוְן קִבְּלָה מִינָה, לֹא בְּעוּ
מְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִשְׁכּוּנָא אַחֲרָא (דף יב
ע"א) דִּיפְדוּן לִוְן בְּגִינָה מִן גְּלוּתָא, אֲלֵא זֹאת,
הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שם כו מד) וְאַף גַּם זֹאת בְּהִיוּתָם
בְּאַרְצָא אִיבִיָּהִם וְכו', וְנִבְיָא אָמַר בְּגִינָה פִּד חֲזָא
בְּנִבְוֹאָתָא דוּחְקָא דִּישְׂרָאֵל תְּקִיפָא, אָמַר (איכה
ג כא) זֹאת אָשִׁיב אֶל לְבִי כּו', וְזֹאת לִיְהוּדָה
וַיֹּאמֶר (דברים לג א).
אִיְהִי מְרַגְלִית פְּלִילָא מְפָל גְּוֹוִנִין נְהִירִין,
דְּאִינֻן נְהִירִין מְגַרְמִיָּה, וְסַגּוּלָה דִּילִיָּה
בְּכָל נְקוּדִין דְּאַתּוּן וְטַעְמִי, בְּכָל שֵׁם וְשֵׁם,
מִסְטָרָא דְחַל"ם, אִיְהִי סְגוּלָתָא.
חוּל"ם מְלֵא בּוּא"ו, סָלִיק בְּאַתּוּי אַהֲי"ה, וְתַלַּת
נִיצוּצִין י' י' י' פְּחוּשְׁבֵּן יְהו"ה, דְּאִיְהוּ
כ"ו וְאַרְבַּע אַתּוּן סָלִיק לְחֻשְׁבֵּן יְהו"ה אַהֲי"ה
נ"א, בְּרִזָּא יְהו"ה דִּי י' י', וְסַגּוּלָה דִּילִיָּה (במדבר
יב יג) א"ל נָא רְפָא נ"א לָה, אָנָּא יְהו"ה הוֹשִׁיעָה
נ"א (תהלים קיח כה), אַהֲי"ה כ"א, כ' פְּתָר, א' אִין
סוּף, אִין קְדוּשׁ פִּינִי וְגו' (ש"א ב ב).
וְחוּל"ם סְגוּלָתִיָּה לְחַלְמָא, דְּבִיָּה אַתְמַר וַיַּחְלֵם
וְהִנֵּה סָלֵם מְצַב אַרְצָה וְכו' (בראשית כח
יב), וְעוֹד חוּל"ם מוּחַל עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, חַלְמָ חֶסֶר
אִיְהוּ ה"י מִן אֱלֹהִים, תַּלַּת נִיצוּצוֹת ל' מִן
אֱלֹהִים, אֲשַׁתָּאֵר א"ם, דְּאַתְמַר בְּה פִי אִם
לְבִינָה תְקָרָא (משלי ב ג), וְלֹא צְרִיךְ לְאַרְכָּא
בְּנְקוּדִי, דְּהָא אַתְאֲמְרוּ.

מִחְנָה. רְמַז אוֹתָהּ בְּפִתְרָה הִנָּה,
וְהַעֲלָה מִחֻשְׁבֵּתוֹ אֵלֶיהָ, וְאָמַר
לֹא יִירָא לְבִי וְכו'.

וְאַחֲרָן שְׁהִיָּה לוֹ קִבְּלָה מִמְּנָה,
לֹא הִנָּה נִכְנַס לְפָנֵי וּלְפָנִים פְּחוּת
מִמְּנָה. זְהוּ שְׁפָתוּב בְּזֹאת יָבֹא
אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, שְׁהִיָּה יוֹדַע
שְׁהִיָּה עֲקָר שֶׁל הַכֹּל, שְׁהִיָּה
קָרְבָּן לִיְהוָה, עוֹלָה לִיְהוָה
אֲשֶׁה לִיְהוָה. וְיִשְׂרָאֵל שְׁהִיָּה
לְהֵם קִבְּלָה מִמְּנָה, לֹא רְצוּ מִן
הַקְדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא מִשְׁכּוּן אַחֲרָ
שְׁיַפְדָּה אוֹתָם מִהַגְלוֹת בְּגִלְלָה
אֲלֵא זֹאת, שְׁפָתוּב וְאַף גַּם זֹאת
בְּהִיוּתָם בְּאַרְצָא אִיבִיָּהִם. וְהִנְבִּיא
אָמַר בְּשִׁבְלָה, פְּשָׁרָה בְּנִבְוֹאָה
אֶת דְּחָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל פְּקִיף,
אָמַר זֹאת אָשִׁיב אֶל לְבִי וְכו',
זֹאת לִיְהוּדָה וַיֹּאמֶר.

הִיא מְרַגְלִית פְּלוּלָה מְכָל הַגּוֹנִים
הַמְאִירִים שְׁמֵאִירִים מַעֲצָמָם,
וְסַגּוּלָתוֹ בְּכָל הַנְּקוּדוֹת שֶׁל
הָאוֹתִיּוֹת וְהַטַּעְמִים. בְּכָל שֵׁם
וְשֵׁם, מְצַד שֶׁל חַל"ם הִיא
סְגוּלָתָא.

חוּל"ם מְלֵא בּוּא"ו עוֹלָה
בְּאוֹתִיּוֹתֵי אַהֲי"ה, וְשִׁלְשָׁה
נִיצוּצוֹת י' י' י' פְּחוּשְׁבֵּן יְהו"ה,
שְׁהוּא כ"ו, וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֵי
עוֹלָה לְחֻשְׁבֵּן יְהו"ה אַהֲי"ה
נ"א, בְּסוּד יְהו"ה שֶׁל י' י' י',
וְסַגּוּלָתוֹ א"ל נָא רְפָא נ"א לָה,
אָנָּא יְהו"ה הוֹשִׁיעָה נָא. אַהֲי"ה
כ"א, כ' פְּתָר, א' אִין סוּף, אִין
קְדוּשׁ פִּינִי וְגו'.

וְחוּל"ם סְגוּלָתוֹ לְחַלְמָא, שְׁבוּ נְאֻמַּר
וַיַּחְלֵם וְהִנֵּה סָלֵם מְצַב אַרְצָה
וְכו', וְעוֹד חוּל"ם - מוּחַל
עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל. חַלְמָ חֶסֶר הוּא
ה"י מִן אֱלֹהִים, שְׁלֵשָׁה נִיצוּצוֹת
ל' מִן אֱלֹהִים - נְשֹׂאֵר א"ם,
שְׁנֹאֲמַר בְּה פִי אִם לְבִינָה תְקָרָא,
וְלֹא צְרִיךְ לְהַאֲרִיךְ בְּנְקוּדוֹת,
שְׁהִיָּה נְתַבְּאָרוּ.

דָּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלּוּ שְׂוִדְעִים בְּמִצְוֵה חֲמִישִׁית בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית - יר"א שְׁב"ת, אֲזַהְרֶתוֹ שֶׁלֹּא לְחַלֵּל אֶת בַּת הַמֶּלֶךְ בַּט"ל מְלֹאכּוֹת, שֶׁהֵן אַרְבָּעִים מְלֹאכּוֹת חֹסֵר אַחַת, כִּנְגֹד אַרְבָּעִים מְלֻקִּיּוֹת חֹסֵר אַחַת. הַרְצוּעָה לְהִלְקוֹת, הִיא שִׁפְחָה רָעָה, שְׁעִטְנֹז, כְּלוּלָה מְשׁוֹר וְחֲמֹר, שְׁאֵמֵר יַעֲקֹב וְיִהְיֶה לִי שׁוֹר וְחֲמֹר. עַל כָּל דְּבַר פֶּשַׁע - עַל שׁוֹר עַל חֲמֹר - שְׁאִין מְלַקֵּין בְּשִׁבְתָּ, שֶׁלֹּא שׁוֹלְטֵת הַשִּׁפְחָה הַרְעָה עַל הָעוֹלָם. אוֹי לְמִי שֶׁמְשַׁלֵּיט אוֹתָהּ עַל הָעוֹלָם.

וּבְמִשׁוֹם זֶה אֶת שִׁבְתֵּי תִשְׁמְרוּ - זוֹ בַת יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, בַּה תְּלוּיִים כָּל שְׁמִירְתֵּן שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁנֹקְרָאוּ שִׁבְתוֹת הַרְבֵּה. וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ - זוֹ בַת יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שִׁבְתָּ וְשִׁבְתָּ, וּמִי שֶׁמְחַלֵּל אוֹתָהּ, אֵינוֹ שְׁמֹר עַל יְדֵי הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁנֹאמֵר בַּה מְחַלְלִיהָ מוֹת יִימָת. מִי שֶׁמְכַנֵּס בְּרִשׁוֹת שְׁלָה שִׁפְחָה חֲלָלָה זֹנָה, שְׁרִשׁוֹת שְׁלָה הוּא תַחֲוֹם שִׁבְתָּ כְּמוֹ שִׁתַּחֲוֹם וּגְבוּל שֶׁל הַיָּם, שְׁנֹאמֵר שְׁמֵתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם. וּמִי הוּא? וְהִיא מְסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם, וְאִין יָם אֲלֵא תוֹרָה.

מִי שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוֹ הַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתַהוֹ וְבַהוֹ, וְלִכְן הַכְּתוּב סִמְךָ לָהּ וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוֹ וְבַהוֹ, שֶׁהוּא חוֹל לַיָּם. כְּמוֹ חֲלִיָּה שֶׁל שְׁלִשְׁלֵת לְכָלֵב - מִי שֶׁמוֹצִיא אוֹתוֹ מִשְׁלִשְׁלֹאוֹתָיו, גּוֹרֵם כְּמָה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יְסוּרִים שְׁנוֹשֵׁף אוֹתוֹ, וּבְגַלְלוֹ אָמַר דּוֹד הַצִּילָה מִחֲרֹב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי. וְזֶה סִמָּא"ל, שֶׁהוּא תְּפוּס בְּקוֹלֵר מְצַד שֶׁל אֵלוֹ

דָּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלּוּן דִּידְעִי בְּפִקּוּדָא חֲמִישָׁאָה בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, יר"א שְׁב"ת, אֲזַהְרָה דִּילִיָּה דְלָא לְחַלְלָא בְּרֵתָא דְמְלָפָא בַט"ל מְלֹאכּוֹת, דְּאִינוּן אַרְבָּעִים מְלֹאכּוֹת חֹסֵר חֵד, לְקַבֵּל אַרְבָּעִים מְלֻקִּיּוֹת חֹסֵר חֵד, רְצוּעָה לְאַלְקָאָה אִיהִי שִׁפְחָה בִּישָׂא, שְׁעִטְנֹז, כְּלוּלָא מְשׁוֹר וְחֲמֹר, דְּאָמַר יַעֲקֹב וְיִהְיֶה לִי שׁוֹר וְחֲמֹר (בראשית לב ו), עַל כָּל דְּבַר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חֲמֹר (שמות כב ח), דְּאִין מְלַקֵּין בְּשִׁבְתָּ, דְּלָא שְׁלֵטָא שִׁפְחָה בִּישָׂא עַל עֲלָמָא, וּוִי לִיָּה לְמָאן דְּאִשְׁלִיט לָהּ עַל עֲלָמָא.

וּבְגִין דָּא אֶת שִׁבְתוֹתֵי תִשְׁמְרוּ (ויקרא כו ב), דָּא בַת יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, בַּה תְּלִיין כָּל שְׁמִירְתֵּן דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, דְּאֶתְקִרְיָאוּ שִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ (שמות לא טז), דָּא בַת יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שִׁבְתָּ וְשִׁבְתָּ, וּמָאן דְּמְחַלֵּל לָהּ לֹא אִיהוּ נְטִיר מְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאֶתְמַר בַּה (שם יד) מְחַלְלִיהָ מוֹת יוּמָת, מָאן דְּאֶעִיל בְּרִשׁוֹת דִּילָהּ שִׁפְחָה חֲלָלָה זֹנָה, דְּרִשׁוֹת דִּילָהּ אִיהוּ תַחֲוֹם שִׁבְתָּ, כְּגוֹנוֹנָא דְתַחֲוֹם וּגְבוּל דִּימָא, דְּאֶתְמַר שְׁמֵתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם (ירמיהו ה כב), וּמָאִי נִיְהוּ וְהִיא מְסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם (הושע ב כ), וְלִית יָם אֲלֵא אוֹרִייתָא.

מָאן דְּאֶעֱבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוֹ חֲזִיר עֲלָמָא לְתַהוֹ וְבַהוֹ, וּבְגִין דָּא קָרָא סְמִיךָ לִיָּה, וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוֹ וְבַהוֹ (בראשית א ב), דְּאִיהוּ חוֹל לַיָּם, כְּחוֹלִיָּא דְשְׁלִשְׁלֹאָה לְכָלֵבָא, מָאן דְּאֶפִּיק לִיָּה מִשְׁלִשְׁלֹאָהּ, גְּרִים כְּמָה נְשׁוּכִין דִּיִּסְוִרִין דְּנִשְׁיף לִיָּה, וּבְגִינִיָּה אָמַר דּוֹד הַצִּילָה מִחֲרֹב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי (תהלים כב כא), וְדָא סִמָּא"ל דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּקוֹלֵר, מְסַטְרָא דְאֵלִין דְּקִשְׁרִין

ליה באות דתפלין, ורצועה בקשר על דרועיה,
וקשור בתרין רצועין על קרנוי, דאיהו שור
מועד.

שקושרים אותו באות של
תפלין, ורצועה בקשר על זרועו,
וקשור בשתי רצועות על קרניו,
שהוא שור מועד.

ושבנתא שבת יחידה, איהי רשות דחודא
דעלמא, דאיהו גבהו עשר אתון
דשמא מפרש יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ורחבו
ד' יהו"ה, ענ"ג שבת בהפוכא נג"ע, מאן
דאית ליה ולא מקיים ליה, אתהפוך ליה לנג"ע
צרעת, שפחה דחריבת ביתיה, ונתן את הבית
את אבניו ואת עציו (ויקרא יד מה), ודא הוא
עניותא, דאיהו באתר דנגע צרעת, חזר
בתובתא וטהרו הכהן, דא מיכא"ל כהן גדול,
ממנא תחות יד חסד.

ושבנתא שבת יחידה, היא רשות
של יחוד של העולם, שהוא
גבהו עשר אותיות של השם
המפרש - יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
ורחבו ד' יהו"ה. ענ"ג שבת
בהפוך - נג"ע. מי שיש לו ולא
מקיים אותו, מתהפך לו לנג"ע
צרעת, שפחה שמחריבה ביתו,
ונתן את הבית, את איבריו ואת
עציו, וזוהי עניות, שהיא במקום
של נגע צרעת. חזר בתשובה,
וטהרו הכהן - זה מיכא"ל כהן
גדול ממנה פחת יד חסד.

ענ"ג איהו נה"ר יוצא מע"דן להשקות את
הג"ן, דאיהו עדון נשמתין, ו' נהר
דנפיק מעדון, מבין י"ה, ולית עדן אלא פתר
עליון, דאיהו מופלא ומכוסה, ובגין דא אתמר
בעדן עין לא ראתה אלהים זולתך (ישעיה סד
א). להשקות את הגן (בראשית ב ו) דא ה' תתאה.

ענ"ג הוא נה"ר יוצא מעד"ן
להשקות את הג"ן, שהוא עדון
הנשמות. ו' נהר שיוצא מעד"ן,
מבין י"ה, ואין עדן אלא כתר
עליון שהוא מפלא ומכסה,
ומשום כך נאמר בעדן, עין לא
ראתה אלהים זולתך. להשקות
את הגן, זה ה' תחתונה.

ארבעים מלקיות חסר חד כחשבון ט"ל, מאן
דנטיר לה מנייהו, נחית ט"ל עליה,
דאיהו יו"ד ה"א וא"ו, ט"ל להחיות המתים,
ועליה אוקמוהו רבנן דמתניתין, כל העוסק
בטל תורה טל תורה מחייהו. (דף יב ע"ב) ועוד
והמשפלים יזהרו (דניאל יב א), אלין דידיעין
בפקודא שתיתאה דאתרמיזת במלת בראשית,
בי"ת תמן, דאתמר עליה גם צפור מצאה בית,
ודרור קן לה (תהלים פד ד), והא ינוקין ידעין
ודרור קן לה, ואתא דוד למימר ברוח קודשא,
אלא דא מצות קן צפור, דאית ביה פמה רזין,
ועליה אתמר גם צפור מצאה בית, דכתיב
בגינה פי ביתי בית תפלה (ישעיה נז ז), דא פי
פנישתא, ודרור קן לה דא פי מדרשא, אשר

ארבעים מלקיות חסר אחת -
כחשבון ט"ל. מי ששומר אותה
מהם, יורד עליו ט"ל, שהוא
יו"ד ה"א וא"ו - ט"ל להחיות
מתים. ועליו בארו רבותינו של
המשנה, כל העוסק בטל תורה,
טל תורה מחייהו. ועוד,
והמשפלים יזהרו - אלו
שיודעים במצוה הששית
שנרמזה במלת בראשית - בי"ת
שם, שעליה נאמר גם צפור
מצאה בית ודרור קן לה, ונהרי
תינוקות יודעים שדרור קן לה,
ובא דוד ואמר ברוח הקדש! ?
אלא זו מצות קן צפור, שיש בה
פמה סודות, ועליה נאמר גם
צפור מצאה בית, שכתוב
בשבילה פי ביתי בית תפלה -
זה בית הכנסת. ודרור קן לה -

זֶה בֵּית הַמְּדֻרָשׁ. אֲשֶׁר שֶׁתָּה
אֶפְרוּחִיהָ - אֵלּוּ בְּעֲלֵי תוֹרָה,
בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, בְּעֲלֵי קִבְלָה,
שֶׁבְּגִלְגָּלִים לֹא זֹזָה שְׁכִינָהּ
מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. פֶּתַח
רַבִּי שֶׁמְעוֹן וְאָמַר: וְהַמְשַׁפְּלִים
זִזְהוּ כְּזֶהֱרָה הַרְקִיעַ - אֵלּוּ
הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן לְבוּשֵׁי הַתּוֹרָה,
רְקוּמִים מִכָּל גּוּנֵי הָאֵשׁ - לְכֹן,
אָדָם, יָרֵק וְשָׁחַר, וּמֵהֶם נִפְרָדִים
לְכַמָּה גּוּנִין.

וְכָל הַגּוּנִים הֵם מְרַקְמִים בְּעוֹר
שֶׁל גּוֹף הָאָדָם, שֶׁהוּא בְּגֵן עֵדֶן,
וְהַרְקִיעַ בְּאֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת מְצִיָּר
וּמְרַקֵּם מִשּׁוּם שֶׁהוּא נִכְרָא בְּהֵם.
זִזְהוּ - אֵלּוּ הַנְּקֻדּוֹת שֶׁמְאִירוֹת
בְּאוֹתִיּוֹת, וּבְהֵם מְאִירִים כּוֹכָבִים
בְּרַקִּיעַ הַבְּגֵן עֵדֶן, וְכֹלֵם מְאִירִים
בְּעֵינַיִם שֶׁל הַגּוֹף בְּגֵן עֵדֶן.

כְּזֶהֱרָה - אֵלּוּ טַעְמֵי הַתּוֹרָה
שֶׁבְהֵם מְנַהֲגִים אוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת
וּבְאוֹתוֹ גּוֹף שֶׁל הַבְּגֵן. כְּזֶהֱרָה - זוֹ
הַנְּשֻׁמָּה שֶׁהִיא תְּנוּעָה שֶׁל
אוֹתִיּוֹת וּנְקֻדּוֹת, שֶׁמְאִירוֹת
בְּפָנִים וּבְעֵינַיִם, וְהַנְּפֹשׁ הִיא כֹּלֵל
הָאוֹתִיּוֹת, וְהִיא שְׂתוּף שֶׁל הַגּוֹף.
הַרוּחַ הִיא כֹּלֵל הַנְּקֻדּוֹת
שֶׁמְאִירוֹת בְּעֵינַיִם.

קָם זָקֵן אֶחָד, פֶּתַח וְאָמַר: מִנְּהַר
הַקְּדוּשָׁה, כְּמָה חִלּוֹת שׁוֹמְרִים
עֲלֶיךָ בְּגֵן עֵדֶן, כְּמָה מַחְנוֹת
מְלֹאכִים מִסְּתַפְּלִים מִמְּשַׁקּוּפֵי
הַרְקִיעַ בְּגֵן בְּזִמְן שֶׁתִּפְגַּס לְשֵׁם,
וְכֹלֵם מִסְּתַפְּלִים בְּךָ, וּגּוּנֵי הַרְקִיעַ
בְּךָ זִזְהוּ, מִשּׁוּם שֶׁבְּךָ מְאִירָה
הַשְּׁכִינָה, שֶׁהִיא זֶהֱרָה הַרְקִיעַ,
וְהַבְּגֵן הוּא נִסְתָּר וְחֹתוּם עַד
שֶׁתִּפְגַּס בּוֹ שְׁכִינָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
גֵּן נְעוּל אַחֲתֵי כֹלָה.

וְהַגּוּנִים לֹא מְאִירִים בְּרַקִּיעַ עַד
שֶׁיִּכְפַּס לְשֵׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּמִיַּד כְּשֶׁיִּכְפַּס לְשֵׁם, נֹאמַר בְּהֵם
נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאָרְאָה מְרֵאוֹת

שֶׁתָּה אֶפְרוּחִיהָ אֵלֶיךָ מְאִירֵי תוֹרָה, מְאִירֵי
מִשְׁנָה, מְאִירֵי קִבְלָה, דְּבִגְיָנָהוֹן לֹא זֹזָה שְׁכִינָתָא
מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, פֶּתַח רַבִּי שֶׁמְעוֹן
וְאָמַר, וְהַמְשַׁפְּלִים זִזְהוּ כְּזֶהֱרָה
הַרְקִיעַ (דְּנִיאל יב ג'). אֵלֶיךָ אֲתוּוֹן, דְּאִינוּן לְבוּשֵׁי
דְּאוֹרֵייתָא, מְרַקְמֵן מִכָּל גּוּוֹנָא דְּנוֹרָא, חָזוּר
וְסוּמְקָ וְיָרוּק וְאוּפָם, וּמְנַהֵן אֲתַפְּרִשֵׁן לְכַמָּה
גּוּנִין.

וְכָלֵהוּ גּוּוֹנִין, אִינוּן מְרַקְמֵן בְּמִשְׁכָּא דְּגוּוֹפָא
דְּכַר נֶשׁ דְּאִיהוּ בְּגִינָתָא דְּעֵדֶן, וְרַקִּיעָא
בְּאֵלֶיךָ אֲתוּוֹן אִיהוּ מְצוּיָר וּמְרוּקֵם, בְּגִין
דְּכֵהוֹן אֲתַבְּרִי.

זִזְהוּ אֵלֶיךָ נְקוּדִין דְּנְהִרִין בְּאֲתוּוֹן, וּבֵהוֹן
נְהִירִין כְּכַבִּיא בְּרַקִּיעָא בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן,
וְכֵלֵהוּ נְהִירִין בְּעֵינַיִן דְּגוּוֹפָא בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן.
כְּזֶהֱרָה אֵלֶיךָ טַעְמֵי אוֹרֵייתָא, דְּכֵהוֹן מִתְּנַהֲגִין
אֲתוּוֹן וּנְקוּדֵי, וּבֵהֵהוּא גּוּוֹפָא דְּגִנְתָא,
כְּזֶהֱרָה דָּא נִשְׁמַתָּא, דְּאִיהִי תְּנוּעָה דְּאֲתוּוֹן
וּנְקוּדֵי, דְּנְהִרִין בְּאַנְפִּין וּבְעֵינַיִן, וּנְפֹשָׁא אִיהִי
כֹּלֵלָא דְּאֲתוּוֹן, וְאִיהִי שְׂתוּפָא דְּגוּוֹפָא, רוּחָא
אִיהִי כֹּלֵלָא דְּנְקוּדֵי דְּנְהִרִין בְּעֵינַיִן.

קָם סְבָא חַד פֶּתַח וְאָמַר, בּוּצִינָא קְדִישָׁא,
כְּמָה חִלּוֹן נְטִרִין לָךְ בְּגִנְתָא דְּעֵדֶן, כְּמָה
מְשַׁרְיִין דְּמְלֹאכִין מִסְּתַפְּלִין מִמְּשַׁקּוּפֵי רַקִּיעָא
בְּגִנְתָא, בְּזִמְנָא דְּתַעוּל תַּמָּן, וְכֵלֵהוּ מִסְּתַפְּלִין
בְּךָ, וּגּוּוֹנִין דְּרַקִּיעָא בְּךָ זִזְהוּ, בְּגִין דְּכֵהוּ נְהִרָא
שְׁכִינָתָא, דְּאִיהִי זֶהֱרָה הַרְקִיעַ, וְגֵן אִיהוּ סְתִים
וְחֹתִים, עַד דְּתַעוּל בֵּיהּ שְׁכִינָתָא, הִדָּא הוּא
דְּכְתִיב גֵּן נְעוּל אַחֲתֵי כֹלָה (שִׁיר ד' יב).

וּגּוּוֹנִין לֹא נְהִרִין בְּרַקִּיעָא עַד דְּתַעוּל תַּמָּן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִיַּד דְּתַעוּל תַּמָּן,
אֲתַמַּר בְּהוֹן נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאָרְאָה מְרֵאוֹת

אֱלֹהִים. מֵה זֶה מְרָאוֹת? אֵלֶּא מִ"ר אֹר"ת. מֵר - שְׁנֶאֱמַר בּוּ מְלֹאכֵי שְׁלוֹם מֵר יִבְפִּיז, וְהוּא אוֹת בְּצָבָא שְׁלוֹ, לוֹ נִפְתָּחִים הִרְקִיעִים, וּבּוּ מְאִירִים כָּל הַגּוֹנִים שְׁלֵהֶם. וְכַעַת, מְנוּרָה הִקְדוּשָׁה, קוֹם וְתֹאִיר אֶת גּוֹנֵי הִרְקִיעַ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְתֹאִיר הַפּוֹכְבִים בָּהֶם בְּנִקְדוּת, כְּמוֹ הַזֹּהַר הַזֶּה, כְּסֵא הַכְּבוֹד, שְׁפָל הַנְּשֻׁמוֹת הִקְדוּשׁוֹת מִשֶּׁם נִגְזְרוּ. קָם הַמְּנוּרָה הִקְדוּשָׁה, פִּתַּח כְּמוֹ מִקְדָּם וְאָמַר: וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ - אֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת שְׁפָלָן כְּלוּלוֹת בְּאוֹת ב' שֶׁל בְּרֵאשִׁית. ב' הִיא בֵּית, בֵּית הַמְּקַדָּשׁ, שְׁשֶׁם מְאִירוֹת בָּהּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת. רֵאשִׁית נִקְדָּה בְּהִיכְלוֹ כְּמוֹ זֶה: ב, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה. תִּשַׁע נִקְדוּת תְּלוּיּוֹת מְמַנָּה, וְהִיא סְפִיר גְּזֻרְתָּם, עֲשִׂירִית לָהֶם.

וְאֵלּוּ הֵם שְׁמֵאִירִים בְּאוֹת ב', שְׁהִיא בֵּית הַמְּקַדָּשׁ שְׁלִמְעָלָה, וְסְפִירִים נִקְרְאוּ עַל שֵׁם הַשָּׁמַיִם מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל, וְאַחֲרֵי שֵׁהֶם מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל, נִקְרְאוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלֵי מָה, וְיִוֶּרֶד בָּהֶם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א לְהֹאִיר בָּהֶם, שְׁעַל שְׁמוֹ נִקְרְאוּ, וְכֻלָּם מְאִירִים בְּאוֹתִיּוֹת, אֵלּוּ הַסְּפִירוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת שְׁבָהֶם נִבְנִית, שְׁהִיא ב', כְּמוֹ זֶה, וְזֶהוּ סוּד הַדְּבָר - בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית. וְרַבּוֹת הַזֶּה יֵשׁ שְׁלֹשָׁה גִּגּוֹת, וְהֵם שְׁלֹשָׁה עֲמוּדִים הַתּוֹמְכִים אוֹתָהּ, וְהֵם ו' ו' ו'. עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר וְיִי הַעֲמֻדִים וְחֻשְׁקֵיהֶם כְּסָף. שְׁלֹשַׁת הַעֲמוּדִים, אֵלּוּ שְׁלֹשַׁת הָאֲבוֹת שְׁתּוֹמְכִים לְבֵית, שְׁהוּא שְׁכִינָה. וְחֻשְׁקֵיהֶם, אֵלּוּ שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֱמֶת, שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם לְכִין וּבְעֵז, וְעֲלֵיהֶם הַבֵּית עוֹמֵד, וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן זֶה נִקְדָּה מִבְּפָנָיִם

אֱלֹהִים (יִחְזַקְאֵל א' א), מֵאֵי מְרָאוֹת אֵלֶּא מִ"ר אֹר"ת, מֵר דְּאִתְּמַר בֵּיה מְלֹאכֵי שְׁלוֹם מֵר יִבְפִּיז (יִשְׁעִיהוּ לִג' ז), וְאִיהוּ אוֹת בְּצָבָא דִּילֵיה, לֵיה מִתְּפַתְחִין רְקִיעִין, וּבִיה נְהָרִין כָּל גְּוּוֹנִין דְּלֵהוֹן, וְכַעַן בּוֹצִינָא קְדִישָׁא קוֹם נְהִיר גְּוּוֹנִין דְּרְקִיעָא בְּאַתְוּוֹן דְּאוֹרִיּוֹתָא, וְנְהִיר כְּכַבֵּיא בְּהוֹן בְּנִקְוֵי, כְּזֵהַר דְּא פְּרִסְיָא יִקְרָא, דְּכָל נְשֻׁמְתִין קְדִישִׁין מִתְּמָן אֲתַגְזְרוּ.

קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, פִּתַּח כְּמִלְקָדְמִין, וְאָמַר וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ אֵלִין אֲתוּוֹן, דְּכֻלְהוּ כְּלִילָן בְּאֵת ב' מִן בְּרֵאשִׁית, ב' אִיהִי בֵּית, בִּי מְקַדָּשָׁא, דְּתִמָּן בָּהּ נְהָרִין כָּל אֲתוּוֹן. רֵאשִׁית נִקְוֵדָה בְּהִיכְלֵיהָ, כְּגוֹוֹנָא דְּא ב, עֲלֵה אֲתִמַּר כָּל כְּבוֹדָה בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה (תְּהֵלִים מֵה יד), תִּשַׁע נִקְוֵי דִין תְּלִיין מִינָה, וְאִיהִי סְפִיר גְּזֻרְתָּם עֲשִׂירִית לוֹן.

וְאֵלִין אֵינּוֹן דְּנְהָרִין בְּאֵת ב' דְּאִיהִי בִי מְקַדָּשָׁא דְּלְעֵילָא, וְסְפִירִים אֲתַקְרִיאוּ עַל שֵׁם הַשָּׁמַיִם מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל (שֵׁם יט ב), וְלִבְתַּר דְּאֵינּוֹן מְסַפְרִים כְּבוֹד א"ל, אֲתַקְרִיאוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלֵי מָה, וְנִחִית בְּהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א לְאַנְהָרָא בְּהוֹן, דְּעַל שְׁמִיה אֲתַקְרִיאוּ, וְכֻלְהוּ נְהִירִין בְּאַתְוּוֹן אֵלִין סְפִירָן, וְאַתְוּוֹן דִּי בְּהוֹן אֲתַבְּנִיאת דְּאִיהִי ב', כְּגוֹוֹנָא דְּא, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּמִלָּה בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית (מְשָׁלִי כד ג).

וּבֵיתָא דְּא אִית לֵיה תְּלַת גְּגִין, וְאֵינּוֹן תְּלַת עֲמוּדִין דְּסְמְכִין לָהּ, וְאֵינּוֹן ו' ו' ו', עֲלֵיהוּ אֲתִמַּר וְיִי הַעֲמוּדִים וְחֻשְׁקֵיהֶם כְּסָף (שְׁמוֹת כז ט), תְּלַת עֲמוּדִים אֵלִין תְּלַת אֲבָהֶן, דְּסְמְכִין לְבֵיתָא דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, וְחֻשְׁקֵיהֶם אֵלִין תְּרִין סְמְכֵי קְשׁוּט, דְּאֲתִמַּר בְּהוֹן יִכִּין וּבְעֵז, וְעֲלֵיהוּ בֵּיתָא קִיּוּמָא, וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן (שֵׁם כז כח) דְּא נִקְוֵדָה מְלֻגָּאוּ, דְּסְתִים

שנסתרת מבפנים. מכריח זה ו',
התפשטות של אותה נקדה
שהיא י', מכריח ודאי מן קצה,
זו ה"א עליונה, אל הקצה, זו
ה"א תחתונה. קשר של שלשת
העמודים שהם ווי העמודים זה
ח"י העולמים, שפך הם עולים
שלש ו' ו' ו' לחשבון שמונה
עשרה, שהוא צדיק יסוד עולם.
ה' ה' פשוטעים מעמוד
האמצעי, שנקרא הבריח
התיכון, נקראו אותם בריחים
על שמו. זהו שכתוב וחמשה
בריחים לקרשי צלע המשפן.

ותקון המשפן היה ציור של
מעשה בראשית וגן עדן, ובאלו
הציורים של הנקודות ורקמת
הגונים ששם, המשפלים יזהרו,
והכל בראשית - ב' ראשית, בה
והמשפלים יזהרו, פזר זה
אלה"ם, והוא הפסא לחשבון.

בין כך חזר הזקן כמו מקדם
ואמר: מנורה הקדושה, חזר
בך! נכנסת לגן ונבהלת לצאת
משם, ומשם נכנסת למשפן
שהוא ציור של מעשה בראשית
ויצאת משם, יש לך לחזר לשם,
שהרי כמה חילות שומרים עליך
מהעם הקדוש לשמע מי
הציורים ששם, שהם כמו דיורי
השכינה, שנאמר בהם ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם. שודאי
משפן ומנורה ומקדש ומזבח
ושלחן, הכל הוא דיוקן של
דיורי השכינה למעלה ולמטה.

מיד פתח רבי שמעון ואמר:
ויעשו כל חכם לב בעשי
המלאכה וגו'. מה זה כל חכם
לב? אותו שהוא חכם בתחמה
ובל"ב נתיבות שלה, שהם
כלולים בששת ימי בראשית,
והינו שש משור, שהם ששת ימי
בראשית כלולים מעשר אמירות
ול"ב שבילים, שהם ל"ב פעמים

מלגאו, מכריח דא ו', אתפשטותא (ד) יג
ו"א) דהיא נקודה דאיהי י', מכריח ודאי, מן
קצה דא ה' עלאה, אל הקצה דא ה' תפאה,
קשורא דתלת עמודים דאינון ווי העמודים,
דא ח"י עלמין, דכף אינון סלקין תלת ו' ו'
ו' לחושפן ח"י, דאיהו צדיק יסוד עולם, ה'
ה' פד נטלין מעמודא דאמצעיתא דאתקרי
הבריח התיכון, אתקריאו אינון בריחים על
שמייה, הדא הוא דכתיב (שמות כו כז) וחמשה
בריחים לקרשי צלע המשפן וכו'.

ותקונא דמשפנא הוה ציורא דעובדא
דבראשית, וגנתא דעדן, ובאלין
ציורין דנקודין, ורקימו דגוונין, דתמן
המשפלים יזהרו, וכלא בראשית, ב' ראשית,
בה והמשפלים יזהרו, פזר דא אלה"ם,
והוא הפס"א לחשבנא.

אדהכי הא סבא אתחזר כמלקדמין, ואמר
בוצינא קדישא, חזר בך, עאלת
לגנתא ואתבהילת לנפקא מתמן, ומתמן עאלת
למשפנא דאיהו ציור דעובדא דבראשית,
ונפקת מתמן, אית לך לאחזרא תמן, דהא
כמה חיילין נטרין לך מעמא קדישא, למשמע
מאן ציורין דתמן, דאינון פגוונא דדיוורין
דשכינתא, דאתמר בהון (שם כה ח) ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם, דודאי משפנא ומנרתא
ומקדשא ומדבחא ופתורא, פלא איהו דיוקנא
דדיוורין דשכינתא לעילא ותתא.

מיד פתח רבי שמעון ואמר ויעשו כל חכם
לב בעושי המלאכה וגו' (שם לו ז), מאי
כל חכם לב, ההוא דאיהו חכם בתחמה,
ובל"ב נתיבות דיליה, דאינון פלילן בשית
יומי דבראשית, והיינו שש משור, דאינון שית
יומי דבראשית פלילן מעשר אמירן ול"ב

שְׁבִילִין, דְּאִינוּן ל"ב זְמַנִּין אֱלֹהִיִּם בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית.

וְהַמְשַׁבְּרִים, בְּהוּן אֲשַׁתְּמוּדְעִין אַתּוּון, דְּאִתְמַר בְּהוּן יוֹדֵעַ הֵיךְ בְּצִלְאֵל לְצַרְף אוֹתִיּוֹת שְׁבָהּם נִבְרָאוּ שְׁמַיִם וְאָרֶץ, וְאִינוּן כ"ח אַתּוּון, וְאָרְבַּע סְרֵי אַחְרָנִין גְּנִיזִין בְּהוּן, וְאֵלִין אִינוּן כ"ח אַתּוּון, בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּם אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעֲלִיהוּ אִתְמַר (תהלים קיא ו) פַּח מַעֲשֵׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ, וּבִגְלוֹתָא אִסְתַּלַּק הָאִי כ"ח מִנִּיְהוּ, וְאִתְמַר בְּהוּן (איכה א ו) וַיִּלְכוּ בְּלֹא כֹחַ לִפְנֵי רוּדְף, וּבְגִין דָּא אֲמַרִּין בְּקִדִּישׁ וְעַתָּה יִגְדַּל נָא פַח אַדְנִי, לְקַבֵּל כ"ח אַתּוּון אַחְרָנִין, דְּאִית בְּאֵלִין שְׁבַע תִּיבִין דְּאִינוּן, יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבַרְךְ לְעַלְמִים וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא, וְדָא אִיהוּ הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל פַּחוֹ, י"ד אַחְרָנִין אִינוּן יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְסִימָן אֹר לְאַרְבַּעַה עָשָׂר בּוֹדֵקִין אֶת הַחֲמִץ לְאוֹר הַנֵּר, וּבְאֵלֵיךְ י"ד אַתּוּון אוֹמָאָה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות יז טז) פִּי י"ד עַל פִּס יָה.

אֱלֹהִיִּם שְׁבַמְעֵשָׂה בְּרָאשִׁית. וְהַמְשַׁבְּרִים, בְּהֵם נוֹדְעִים הָאוֹתִיּוֹת, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם, יוֹדֵעַ הֵיךְ בְּצִלְאֵל לְצַרְף אוֹתִיּוֹת שְׁבָהּם נִבְרָאוּ שְׁמַיִם וְאָרֶץ, וְהֵם כ"ח אוֹתִיּוֹת וְאָרְבַּע עָשָׂר אַחְרוֹת גְּנִיזוֹת בְּהֵן, וְאֵלוּ הֵן כ"ח אוֹתִיּוֹת בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעֲלִיהֵן נֹאֲמַר פַּח מַעֲשֵׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ. וּבִגְלוֹת הַסְּתַלַּק כ"ח זֶה מֵהֵם, וְנֹאֲמַר בְּהֵם וַיִּלְכוּ בְּלֹא כֹחַ לִפְנֵי רוּדְף. וּמִשּׁוּם זֶה אוֹמְרִים בְּקִדִּישׁ וְעַתָּה יִגְדַּל נָא פַח אַדְנִי, כְּנִגְדַּ כ"ח אוֹתִיּוֹת אַחְרוֹת שֵׁשׁ בְּאֵלוּ שְׁבַע הַתְּבוֹת, שְׁהֵן אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבַרְךְ לְעַלְמִים וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא. וְזֶהוּ הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל פַּחוֹ, י"ד אַחְרוֹת, הֵם יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְסִימָן: אֹר לְאַרְבַּעַה עָשָׂר בּוֹדֵקִין אֶת הַחֲמִץ לְאוֹר הַנֵּר. וּבְאֵלֵיךְ הִי"ד אוֹתִיּוֹת שְׁבַעוּעָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב פִּי י"ד עַל פִּס יָה.

קָם הִזְקֵן וְאָמַר: מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, בּוֹדָאִי אֵלוּ אַרְבַּעַה עָשָׂר שֵׁל פּוּרִים הֵם, בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר בּוֹ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ - זֶה י"ד י"ה, אֲבָל סִימָנִים שֵׁל כ"ח הֵם אֹר אַרְבַּעַה עָשָׂר, י"ד רֵאשׁוּנִים שֵׁל כ"ח, י"ד הַשְּׁנַיִם הֵם בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם וְכוּ', וְהֵם י"ד פְּרָקֵי יֵד זְמִין וַיֵּד שְׁמַאל וַיֵּי"ד פְּרָקֵי הַגּוּף, וְהֵם שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים שֵׁל זְרוּעַ זְמִין, וְשְׁלֹשׁ שֵׁל זְרוּעַ שְׁמַאל, וְשְׁלֹשׁ שֵׁל שׁוֹק זְמִין, וְשְׁלֹשׁ שֵׁל שׁוֹק שְׁמַאל, וְשְׁנַיִם שֵׁל הַגּוּף. וְסוּד הַדְּבָר - וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה, וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים נֶגְבָה, וְהַפֵּל זֶה כְּמוֹ זֶה - תְּקוּן הַגּוּף כְּתוּב

קָם סָבָא וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בּוֹדָאִי אֵלִין אַרְבַּע סְרֵי דְפוּרִים אִינוּן, בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר בּוֹ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ דָּא י"ד י"ה, אֲבָל סִימָנִין דְכ"ח אִינוּן אֹר אַרְבַּעַה עָשָׂר י"ד קְדַמְאִין דְכ"ח, י"ד תְּנַיִנִין אִינוּן בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם וְכוּ' (במדבר ט ה). וְאִינוּן י"ד פְּרָקִין דִּי"ד יְמִינָא, וַיֵּי"ד שְׁמַאלָא, וַיֵּי"ד פְּרָקִין דְּגוּפָא, וְאִינוּן תְּלַת פְּרָקִין דְּדְרוּעָא יְמִינָא, וְתְלַת דְּדְרוּעָא שְׁמַאלָא, וְתְלַת דְּשׁוּקָא יְמִינָא, וְתְלַת דְּשׁוּקָא שְׁמַאלָא, וְתִרִין דְּגוּפָא, וְרִזָּא דְמִלָּה שְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה, וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים נֶגְבָה וְכוּ' (מלכים א ז כה), וְכֹלָא דָּא כְּגוּוֹנָא דְדָא, תְּקוּוֹנָא

דְּגוּפָא כְּתוּבָא דְמִשְׁכְּנָא, הָא תְּלַת זְמַנִּין אַרְבַּע סְרֵי, פּוּרִים בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר

המשפן. הרי שלש פעמים
ארבעה עשר: פורים בארבעה
עשר בו, פסח אור לארבעה
עשר, שלישי - בראשון
בארבעה עשר יום, ועולים
לארבעים ושנים ימים, וזהו
ויעשו כל חכם לב.

ועשו ארון - זה שבת, שמשפן
הוא שש משזר, כולל ששה ימי
בראשית, שהם שתי זרועות -
חסד וגבורה, וגוף - העמוד
האמצעי, ושתי שוקים - שני
נביאי אמת, וצדיק אות ברית
ביניהם. המשפן, שכונה
התחתונה כלולה מכל תקוני
הגוף. צלע המשפן זה
מטטרו"ן, שפחה של הגבירה,
עליה נאמר עצם מעצמי, עצם
השמים לטהר. ארון ודאי זה
ל"ב, אש דולקת, כולל ל"ב
נתיבות, והוא שבת, ובו שכנה
עליונה שהיא תורת חכם, ובה
לב מבין, והיא נשמה יתרה
בשבת, היא חרות של שבת
שבגללה לא שולטים בעלי
הגיהנם על העולם. ומיהו
הגיהנם בגוף? זה הפכד, והיא
מזבח הנחשת להעבירו מן
העולם, ובכבד מרה, גיהנם
שבוערת בו.

בפרת הלב, זו פרישת סכת
שלום, שנאמר בה הפורש סכת
שלום. מנורה זה הראש, ושבעה
נרותיה עליה - הם שתי אזנים,
ושתי עינים, ושני נקבי החטם,
ופה, ומנורה לימין, ונאמר בה,
הרוצה להחכים - ידרים, משום
ששם המוח בראש, והחכמה
שורה בראש, ובו מאירה
המנורה, משום שהוא שמן,
שנאמר בו פשמן הטוב על
הראש. פנפי הראה נאמר ויהיו
הפרכים פרשי כנפים למעלה
סככים בכנפיהם על הפרת, זה פרת הלב.

בו, פסח אור לארבעה עשר, תליתאה בראשון
בארבעה עשר יום, וסלקין לארבעין ותריין
יומין, ודא איהו ויעשו כל חכם לב וכו' (שמות
לו ח).

ועשו ארון דא שבת, דמשפנא איהו שש
משזר, כליל שית יומין דבראשית,
דאינון תריין דרועין חסד וגבורה, וגוף עמודא
דאמצעיתא, ותריין שוקין תריין נביאי קשוט,
וצדיק אות ברית ביניהו, משפנא שכונתא
תתאה כלילא מפלהו תקונין דגופא, צלע
המשפן דא מטטרו"ן, שפחה דמטרוניתא
עלה (דף יג ע"ב) אתמר (בראשית ב כג) עצם מעצמי,
עצם השמים לטהר (שמות כד ו), ארון ודאי דא
ל"ב, נור דליק, כליל ל"ב נתיבות, ואיהו
שבת, וביה שכונתא עלאה, דאיהי תורת חכם,
ובה לב מבין, ואיהו נשמה יתירה דשבת,
ואיהו חירו דשבת, דבגינה לא שלטין מארי
דגיהנם על עלמא, ומאי ניהו גיהנם בגופא,
דא פכד, ואיהי מזבח הנחשת, לאעברא ליה
מעלמא, וכבד ביה מרה גיהנם דאוקיד ביה.
בפרת הלב דא פרישו דספת שלום, דאתמר
בה הפורש ספת שלום, מנרתא דא
רישא, ושבעה נרותיה עליה, אינון תריין
אודנין, ותריין עינין, ותריין נוקבי חוטמא,
ופומא, ומנרתא לימינא, ואתמר בה הרוצה
להחכים ידרים, בגין דתמן מוחא ברישא,
וחכמה במוחא שריא, וביה נהיר מנרתא, בגין
דאיהו משחא, דאתמר ביה (תהלים קלג ב) פשמן
הטוב על הראש, פנפי ריאה, עלייהו
אתמר (שמות כה כ) והיו הפרכים פורשי כנפים
למעלה, סככים בכנפיהם על הפרת, דא
כפרת הלב.